

NYARE BIDRAG TILL KÄNNEDOM OM
DE SVENSKA LANDSMÅLEN

OCK

SVENSKT FOLKLIF.

TIDSKRIFT

UTGIFVEN PÅ UPPDRAG AF

LANDSMÅLSFÖRENINGARNA I UPPSALA, HELSINGFORS OCK LUND

GENOM J. A. LUNDELL.

25:te h.
1886. B.

INNEHÅLL:

J. NORDLANDER, Svenska barnvisor ock barnrim. Text.

STOCKHOLM
SAMSON & WALLIN.

Boklädspris för årgången 4,50.

Tidskriftens utgivare:

Docenten, Fil. kand. J. A. LUNDELL i Uppsala

med biträde af

Prof. L. F. LEFFLER ock Doc. A. G. NOREEN i Uppsala

Prof. A. O. FREUDENTHAL ock Doc. H. A. VENDELL i Helsingfors

Doc. A. KOCK ock Bibl.-amanuensen A. MALM i Lund.

Första bandet (ärgg. 1878—80) är utsäldt.

Ärgångarna 1881—1885 (tillhör. bd II—VI samt Bih. I—II) fås hos utgifvaren eller i bokhandeln till samma pris som löpande ärgång ock innehålla:

Ärgången 1881:

- [4 h.] II. 5. Folketro, seder ock bruk i Möre, af M. JONSSON.
[5 h.] II. 2. Tillägg till Noreens ordbok öfver Fryksdalsmålet af J. MAGNUSSON.
[6 h.] III. 1. Om dialektstudier, af J. A. LUNDELL.
[7 h.] IV. 1. Dalmålet af ADOLF NOREEN, I. Inledning.
[8 h.] III. 2. Sagor, sägner, legender, äfventyr s. 1—48.
[9 h.] II. Smärre meddelanden, s. 1—38.

Ärgången 1882:

- [10 h.] {II. 6. Om *sil* ock *sel* i norrl. ortnamn, af J. NORDLANDER.
II. 7. Sagor från Emådalen uppt. af EMIL SVENSÉN.
II. 8. Gåtor ock spörsmål från Varend, af G. O. HYLÉN-CAVALLIUS.
[11 h.] IV. 2. Dalmålet af ADOLF NOREEN, II. Ordlista.
[12 h.] Bih. I. 1. En lustigh comoedia om kon. Gustaf I af A. J:IS PRYTZ.

Ärgången 1883:

- [13 h.] {II. 10. Folktoner från Jämtland, af K. BOHLIN.
II. 12. Om sv. *iū* ock om fornsv. *l-ljud*, af A. KOCK.
[14 h.] {II. 4. Upplysningar om Vätömålet i Roslagen, af A. SCHAGERSTRÖM.
II. Smärre meddelanden, s. 39—167.

Ärgången 1884:

- 15 h. V. 1. Sagor ock äfventyr uppt. i Skåne af EVA WIGSTRÖM.
16 h. Bib. II. 1. Harald Oluffsons Visbok.
17 h. {II. 9. Från södra Sverge. Stycken på folksmål.
II. 11. Anteckningar om tvänne dalvisor af G. ENESTRÖM.
18 h. V. 3. Fäbodväsendet i Ångermanland af J. NORDLANDER.
19 h. II. 3. Runömålet af H. VENDELL, s. 1—64.

Ärgången 1885:

- 20 h. II. 1. De svenska landsmålsföreningarna i Uppsala, Helsingfors ock Lund 1872—1881.

(Forts. å omslagets 3:e sida.)

NYARE BIDRAG TILL KÄNNEDOM OM
DE SVENSKA LANDSMÅLEN OCK SVENSKT FOLKLIF V. 5.

SVENSKA

BARNVISOR OCK BARNRIM

SAMLADE OCK ORDNADE

AF

JOHAN NORDLANDER.

—
TEXT.
—

STOCKHOLM 1886
KONGL. BOKTRYCKERIET
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIBLIOTEKARIEN VID KONGLIGA BIBLIOTEKET

HERR DOKTOR

RICHARD BERGSTRÖM

VÅRT LANDS FRÄMSTE VISKÄNNARE

EGNAS TACKSAMMAST

DENNA SAMLING AF VÅR FOLKDIKTNINGS
MEST FÖRGÅTNA ALSTER.

Förord.

Liksom folkvisan i allmänhet hos oss länge varit missaktad ock förbisedd, så har detta i ännu högre mått varit fallet med barnvisan. Ock detta är icke underligt. När man visade så förnämt förakt för den egentliga folkvisan, huru skulle man väl då kunna tänka sig möjligheten att finna något som hälst värde i dessa konstlösa rim från barnkammaren! De voro helt enkelt barnsligheter ock barnjoller, som hvilken moder eller barnpiga som hälst »satte i hop», därför att — såsom det heter i en visa —

det skall nånting låta,
att inte små-barnen ska gråta.

Ehuru folkvisan numera blifvit ett stående nummer på konsert-program ock gjorts till föremål för vetenskaplig forskning, hysa dock många fortfarande samma mening om barnvisans ringa värde ock skola säkert som bortkastad betrakta den tid ock flit, hvilken nedlagts på denna samling.

När en illustrerad samling vaggvisor, kallad *Barnkammarens bok*, utkom till julen 1882, fick man här ock hvar läsa anmälningar, där själfva visorna förklarades vara platta, innehållslösa, blotta ordsammanställningar, fullkomligt nonsens o. s. v., ock det vore illustrationerna ensamt, som gifve boken dess värde. Under visornas insamling har jag mer än en gång råkat på samma föreställning, ock när en studerande vid Hernösands folkskolläraareseminarium i sin hembygd i Västerbotten skulle uppteckna visor för min räkning, måste han afstå därifrån för att ej genom sysselsättning med en så ovärdig sak förspilla sitt anseende ock gå miste om gynnares understöd. De förnumstige kritici ock den svärmiskt religiösa landtbefolkningen må man dock förlåta; deras omdömmen bero på den vanliga företeelsen, att hvad man icke känner, det misskänner man.

För de förra afskrifver jag ur en samling *Deutsche Kinderreime und Kinder-spiele*, utgifven af prof. E. MEIER, Tübingen 1851, följande väl sagda ord:

»Nog torde det finnas godt om fantasilösa, höglärda herrar, som aldrig varit unga; för dem äro dessa oförargliga naturbarn icke till. De förstå dem icke, emedan de icke kunna finna någon »tanke» hos dem. Andra människor åter hafva med tiden blifvit så förståndiga ock visa, att de icke mer förmå fatta, huru de någonsin kunnat glädjas åt slika barnligheter. Icke håller för dem har jag samlat. Men den som en gång varit ung i sanning ock ännu har nog kvar af ungdomlig spänstighet för att lifligt återkalla i sitt minne sin ungdoms paradis, han blyges helt vist icke håller för denna ungdomliga tjusning. Gärna känner han sig likasom med ett trollslag flyttad åter till den tid, då dessa flyktiga toner tjusade honom på nytt, gäfvo honom hans första andliga näring, riktade hans fantasi, ledsagade hans lekar ock sväfvade för honom i hans drömmar. Dessutom äro många af dessa rim så sinnrika, naturliga, naiva, samt komiska ock täcka, att de äfven för sin egen skull förtjäna att läsas af äldre».

Hvad den lärde förf. här yttrar om de tyska barnrimmens allmänna karaktär äger sin fulla tillämpning på nordiska rim af samma slag. Skulle någon särskild egenskap framhållas såsom utmärkande för barnvisorerna, vore det den, att de utan gensägelse måste anses vara mera ursprungliga ock omedelbara än hvarje annan art af folkpoesi, vallvisan möjligen undantagen.

Man beskyller vår tid att vid högtidliga tillfällen, då den fosterländska känslan lifvas af stora minnen, till öfverdrift prisa våra förfäders mandom, mod ock andra sköna dygder. På samma sätt låter det tänka sig, att den inspirerade folkskalden sett alt ljusare, än hvad det i verkligheten varit, att det i själfva verket ej alltid vore så helt med den trogna kärlek, hvarom folkvisan älskar att sjunga, med ett ord: att folkvisan ej vore något fullkomligt sant uttryck för sin tids tankar ock föreställningssätt. Det vill synas, som skulle sådana misstankar als icke kunna uppstå med afseende på barnvisan ock i all synnerhet vaggvisan. När skulle väl de tankar ock känslor, som bo i människobröst, sannare framträda ock söka sig uttryck, än när modern

söfver sitt späda, menlösa barn, sitt hopp ock sin ålderdoms stöd? Då, om någonsin, måste alt svek, all flärd ock förställning vara fjärran ock människan framstå i den nakna värkligheten.

Vid en blick på de följande visorna finner läsaren först en grupp allvarsamma, som handla om **lifvets sorger** ock **bekymmer**. Så följer en långt större afdelning, som handlar om **djur** af ett eller annat slag ock är ett uttryck för barnets alltid ock öfveralt kända kärlek för sådana. »Eine hauptunterhaltung der kinder bilden die hausthiere», yttrar också ZINGERLE, *Das deutsche kinderspiel im mitttelalter*, Innsbruck 1873. De till denna afdelning förda visorna sammanhännga nära med de därpå följande, hvilka ursprungligen äro **vallvisor** ock ännu, åtminstone delvis, brukas som sådana. De efter dessa följande visorna handla om **kärlek** ock **frieri**, ock äfven dessa tala säkerligen sanning. Moderskärleken vill se alt i ljust; intet barn är så snält, så vackert ock framför alt utrustadt med så god iakttagelseförmåga som ens eget. De ömma omsorgerna sträcka sig från vaggan till den tid, då barnet skall stå i blomman af sin ålder; ock hvad bättre kan då modern önska det än ett lyckligt gifte? **Oenighet** eller t. o. m. **otrohet inom äkten-skapet** utgör ämnet för en flock visor, af hvilka en hör till de allra vanligaste vaggvisorerna. Vidare finnas vaggvisor af **skämt-samt innehåll**, ock af denna flock handla några om åtskilliga missöden, hvarför barn pläga vara utsatta.

Jämte det barnvisorna troget afspegla barnets ock värklighetens värld, äro de till sin uppkomst afgjordt folkliga. Nyligen har hos oss yttrats, »att våra flesta folkvisor äro diktade af lärde, mycket ofta af utlänningar, icke sällan vid skrifbordet», ock att »när man med lugn ock oväld genomgår den Geijer-Afzelianska normalsamlingen, upptäcker man lätt, att största delen af visorna äro utlänningar, ock att dessa äro delvis obetydliga, evigt återkommande till hufvudmotivet: förhållanden mellan könen, tillåtna ock otillåtna». Detta hårda omdöme om våra yppersta klenoder af medeltida diktning må nu vara befogadt eller ej med afseende på den egentliga folkvisan; säkert är, att det minst slår in på de muntliga öfverlemningar, vi här sammanfört. Visorna äro själfva med den enkelhet, naiviteten ock friska fläkt, som genomgå dem, det bästa beviset för att

de icke kunna härstamma från lärde mäns skrifbord; de bära tvärtom alle samman vittnesbörd om att vara framsprungna i bärg ock dal, i skog ock mark, på åker ock äng. Den fria naturens friska dofter möta oss städse, alls icke klostercellens instängda luft.

På frågan om tiden för dessa visors uppkomst inlåta vi oss ej här; vi anmärka blott, att denna öfver hufvud måste förläggas mycket långt tillbaka. Detta framgår af den stora öfverensstämmelsen emellan barnvisorerna i Skandinavien å ena sidan ock de tyska å den andra. Äfven de engelska barnrimmen förete påtaglig likhet med dem i norra Tyskland, hvarför forskare¹ ock hålla före, att de till England inflyttande germanerna hafva fört dem med sig från sitt hemland. Upplysande med afseende på åldern äro ock flere rim, som äro af mytiskt innehåll, t. ex. den hos oss missförstådda ramsan »rida ranka».

Våra barnvisor förtjäna sålunda ett bättre öde än att för alltid begravas i glömskans natt. De stora kulturfolken hafva gått före med godt exempel ock äga redan en hel literatur å barnvisans område, under det att hvad som hos oss finnes utgifvet inskränker sig till en samling på 30 nr hos ARWIDSSON, *Svenska fornsånger*, 3 d., Stockholm 1842, ock den ofvan nämnda *Barnkammarens bok*, hvarjämte hos flere förf. finnas åtskilliga i förbigående meddelade barnvisor. Det är denna brist, som föreliggande samling afser att afhjälpa. Fast hos oss litet är tryckt, är dock rätt mycket samladt. Så finnes en värdefull samling uti professor G. STEPHENS' ock chargé d'affaires G. O. HYLTEŅ-CAVALLIUS' omfattande, Kungl. Biblioteket tillhöriga samling af svenska folkvisor. De där upptagna visorna äro med få undantag från mellersta ock södra Sverge; men samlingen fullständigas på ett lyckligt sätt af mina egna uppteckningar, som till största delen äro gjorda i den återstående delen af vårt land. Med några undantag äro alla hos STEPHENS ock HYLTEŅ-CAVALLIUS förekommande barnvisor ock rim här inrykta ock signerade *S.-HC*. För att göra samlingen så fullständig som möjligt meddelas därjämte hit hörande visor från DJURKLOU, *Ur Nerikes folkspråk och folklif*, Örebro 1860; LILJA, *Violen, en samling jullekar, barnsånger och sagnar*, Lund 1841;

¹) MEIER, anf. st. s. VIII; ALBERT RICHTER, *Ueber deutsche kinderreime*, uti Mittheilungen der Deutschen Gesellschaft, 6:ter Band, Leipzig 1877, s. 152.

RUSSWURM, *Eibofolke oder die schweden an den küsten Ehtlands*, Reval 1855; WERNER, *Vestergötlands fornminnen*, Stockholm 1868; EVA WIGSTRÖM, *Folkdiktning*, Köbenhavn 1880; H. V[ENDELL], *Om saga, sång och språk hos svenskarne i Estland*, uti *Album utgifvet af Nyländingar*, Helsingfors 1878; samt slutligen från L. BORGSTRÖMS ock R. DYBECKS handskrifna samlingar i Vitterhetsakademiens ägo. De ur dessa källor tagna visorna äro utmärkta genom tillfogande af samlarens namn. Slutligen har jag med mina samlingar införlifvat äfven hvad som för mitt ändamål fans användbart i Uppsala landsmålsföreningars arkiv, hufvudsakligen Östgöta samt Östra Smålands ock Ölands. Visor ur egna samlingar äro signerade med *E. S.*, de ur landsmålsföreningarnas med *Östg. lmf.*, *ÖSm. Öl. lmf.* o. s. v.

Publikationens syfte är i första hand att rikta den kulturhistoriska ock i någon mon äfven den språkliga vetenskapen med nytt material. Därför har jag anfört varianter i mängd ock gått till väga med all möjlig noggrannhet. I afseende på ljudbeteckningen har jag naturligtvis återgifvit de i tryck eller handskrift föreliggande visorna i den form, som de där hafva, men i egna uppteckningar, af hvilka somliga äro vid pass tio år gamla, brukat än högsvenska med tidskriftens stafning, än den grofva landsmålsbeteckningen, hvarom hänvisas till *Sv. landsm.* III, 2. s. 8, än någon gång den noggranna beteckningen med landsmålsalfabetet. Endast ogärna har jag brukat högsvenskan, men jag har ofta varit så godt som nödd ock tvungen. De egna uppteckningarna äro från de mest skilda håll ock omfatta mål från Bohuslän till Ångermanland. Under samlandet märkte jag snart, att det ej utan stor tidsutdräkt var möjligt att begagna ens den grofva beteckningen för ett för mig alldeles främmande bygdemål. Härtill kommer, att dessa rim sällan äro rent folkspråk. Ofta sjungas de nära nog på högsvenska, men oftast äro de en blandning. När därför en person meddelar en visa, kan ett ord första gången ha landsmålets form, andra gången högsvenskans. I lifvet råder således samma brist på enhet som i denna samling. Icke håller i fråga om interpunktionen har likformighet kunnat vinnas af skäl som lätt inses.

I fråga om visornas ordnande har det varit svårt att vinna full konsekvens. Först upptagas vaggvisor ock därpå öfriga

barnrim, båda grupperna ordnade i underafdelningar efter innehållet. De förra följa i samma ordning, som är angifven ofvan s. 5, hvarpå kommer en flock af visor, som ej lämpligen kunnat inordnas under någon af de anförda hufvudgrupperna. Det säger sig själf, att många visor med skäl kunnat föras till olika afdelningar. Så finner läsaren redan under nr 1 bland allvarsamma vaggvisor två varianter, som ock försvarat en plats bland de skämtsamma visorna. Äfven är det att märka, att man icke alltid håller så strängt på begreppet vaggvisa, i det samma visa emellanåt brukas både vid vaggan ock vid lek med barnet i knä. Äfven händer det, att ett rim i ett landskap brukas som vallkväde, men i ett annat som vaggvisa, o. s. v. Skarpt skilda grupper kan man därför omöjligen få.

För närvarande meddelas endast själfva visorna ock rimmen; ordförklaringar ock anmärkningar skola senare följa, då vi ock på grund af löfte om medvärkan af en framstående språkkännare hoppas blifva i tillfälle att meddela en jämförelse mellan våra visor ock liknande i ej blott germanska utan äfven romanska ock slaviska språk. Bland dessa anmärkningar skola äfven intagas de nya visor ock varianter, hvarmed vänner af ämnet möjligen kunna vilja rikta denna samling. Sådana bidrag torde godhetsfult sändas förf. under adr.: Utgifvaren af *Svenska landsmålen*, Uppsala.

Allvarsamma vaggvisor.

1. Tussa lulla mammas barn.

A.

Tusse lulle mammas barn
jag skall tjäna mig en kaka.
Om jag inte kakan får,
skall jag låta vaggan stå,
å låta barnet gråta.

Finland, Vörå. E. S.

B.

Tusse lulle mammas bån
tjäna mig en kaka.
Om jag icke kakan får,
skall jag låta vaggan stå,
låta barnet gråta.

Ångermanland. E. S.

C.

Sulla sulla mammas barn
tjäna mig en bulla.
Om jag inte bullen får,
skall jag låta lullan stå,
låta barnet gråta.

Helsingland, Delsbo. E. S.

D.

Tuss lull mammas barn
tjäna mig en bulla.
Om jag icke bullan får,
skall jag låta lullan stå,
å barnet skall få gråta.

Finland, Vasa-trakten. E. S.

E.

Vyssa, vyssa lafring!
Jag vagnar dig för en kafring;
och kan jag icke kafringen få,
så skall jag låta vaggan stå
och låta barnet gråta.

Skåne. Wigström s. 312. Lilja s. 12.

F.

Jag ska vagga mi mors barn
för att tjena mig en kaka.
Kan jag ingen kaka få,
ska jag låta vaggan stå
ock låta den lilla gråta.

Bohuslän. E. S.

G.

Vy vy liten kind,
stor i röfva som en grind,
vagga för e kaka.
Kan jag inte kakan få,
ska jag låta vaggan stå
låta barnet gråta.

Småland. E. S.

H.

Vyssa lulla liten tjinn,
bre i röva som e grinn,
vyssa för e kake.
Kan ja inte kaka få,
ska ja lätte nana stå
å lille gossen få skrike.

Östergötland, Kinda. Östg. Imf.

2. Sof i ro, du lilla barn.

A.

Sof i ro, du lilla barn,
tids nog får du vaka.
Jag tycks nog se den onda värld,
den du själf skall smaka.
Ty jorden är en sorgeö:
bäst man lefvat, måst man dö
ock blifva jord till baka.

Åsele lappmark, Vilhelmina. E. S.

B.

Litten Olle, sof i ro,
han få väl i tiss no vaka,
tiss no se den usla värld
ock dess nöjen smaka.
Världen är en sorgeö:
bäst man lefver, måste man dö
ock bli mull te baka.

Härjedalen. E. S.

C.

Sov i ro, mitt lilla barn,
tiss nog får du vaka,
tiss nog se dän onda dag,
tiss nog värden smaka.
Värden är en sorjeö:
bäst man lever, skall man dö,
varda jord till baka.

Ångermanland. E. S.

D.

Vyssa lulla litet barn,
tids nog får du vaka,
tids nog se den onda värld
ock dess ondska smaka.
Världen är en sorgeö:
bäst man lefver, skall man dö
ock bli mull till baka.

Öland. ÖSm. Öl. lmf.

E.

Vyssan lull mitt lilla gull,
vyssan lull mitt hjärta.
Världen är en sorgeö:
bäst man lefver, får man dö,
du får tiss nog smärta.

Bohuslän. E. S.

F.

Tusse lulle litet barn,
ännu få vi vaka.
Världen är en sorgeö,
bäst man blomstras,
måste man dö
å bli mull till baka.

Finnland, Vasa-trakten. E. S.

3. Ro, ro, liten kind.

A.

Ro, ro, liten kind!
 Mamma kommer snart in:
 Pappa går på gårdet,
 Sår råg och hvete:
 Syster sitter i dike,
 Spinner silke hvite:
 Broder går i valleskog,
 Tuter uti bockehorn:
 Bocken går i lunden,
 Biter löf i munnen.

De sista 6 verserna sjungas äfven sålunda:

Broder sitter i linkestol,
 syr på röda remmeskor,
 remmeskor och spänne,
 för lilla hon ska sofva länge.

Dalsland. Borgström.

B.

Ro, ro, liten kyng;
 mor gick ut, kom snart in,
 far gick åt långa bro,
 köpte barna gullsko,
 gullsko å spänne:
 barne sofver länge.

Dybeck.

C.

Tyst, tyst, snällt barn,
 mor nystar blott garn.
 Far går på gårde,
 sår råg och hvete.
 Dotern går på ängen, går valler
 med djuren de feta.

Vermland. Borgström.

D.

Vyss, vyss, mitt lilla barn,
 mamma sitter och nystar garn,
 pappa går till åldermor
 och hemtar barnet nya skor,
 nya skor och spännen,
 så sofver den lille vännen.

Skåne. Lilja, s. 12.

E.

Ro, ro liten kin'!
 Far gick ut, kom strax derin.
 Mor gick åt Länne
 Köpa skor och spänne,
 för lilla barnet ska' sofva länge!

Södermanland. S.-HC.

F.

Ro, ro liten tjinn,
 mamma kånner snart in;
 pappa gått till långan bro,
 tjöpt små-barnen nya skor,
 nya skor med spännen;
 så såver barnet länge.

Gästrikland. E. S.

G.

Mamma gått på högan bro
 tjöpa barnet nya skor;
 skorn trång,
 brøn lång,
 aldrig komma mamma fram.

Ångermanland. E. S.

H.

Tusse lulle mammas kinn,
mamma gick ut men komma
föll in;

pappa gått på långan bro
köpe barna nya skor.

Skorn trång,
bron lång:
vi sjung visan än en gång.

Ångermanland. E. S.

I.

Tussan lullan liten sinn,
mamma kommer rätt nu in,
pappa gått på långan bro
tjöpa 'n lill-Johan nya skor,
gullskor mä spännen,
såver lill-Johan länge.

Ångermanland. E. S.

J.

Rø, rø liten tjinn,
mør kommer snart in.
Pappa har gått åt Långebro
köpa barnen gullskor,
gullskor å spänner,
så lever lill-barnet länge.

Ångermanland. E. S.

K.

Tussan lulle mammas barn,
mamma sitter å nyster garn.
Pappa gått åt Långebro
tjöpa tjaggør å gullskor
åt mammas lilla barnet.

Ångermanland. E. S.

L.

Vyss vyss lilla barn!
Pappa går på långabro,
köper gossen nya skor,

nya skor mä spänne,
för gossen ska sofva så länge.
Kalmar. ÖSm. Öl. Imf.

M.

Mamma sät å nystä trån,
piga stampä salte,
drängen mäla malte,
brorn spela på hornä,
pappa kör till Stockholms
köpa barnen nya sko:
gneka-sko ock käng-sko,
barnen sofva länge.

Åsele lappmark, Vilhelmina. E. S.

N.

Tuss lull litet barn,
Pappa går på Stockholms bro
tjöper åt barne nya skor,
å nya skor mä spänner i,
å barne ska sova så långi.

Finland, Vasa-trakten. E. S.

O.

Tuss lull mammas barn,
mamma satt å nösta garn,
brør spela på hørne,
syster stampa kørne.
Lassis syster å Lassis brør
Lassi ut genom fönstre för,
stupa mä tinnen i sanden,
nappa karbasen i handen.

Finland, Vasa-trakten. E. S.

P.

Vyssa, lulla, liten kind,
snart kommer pappa hem,
han har rest åt Långebro,
köper barnet gullskor,
gullskor ock spännen
för det skall sofva så länge.

Västergötland. Werner, s. 101.

Q.

Tussa lulla litet barn,
pappa gått till Näfverkvärn
köpa barnet nya skor,
nya skor må spännen,
så sofver barnet länge.

Roslagen. E. S.

R.

Tussa lulla liten kinn,
strax så kommer mamma in;
pappa gått till Örebro
köpa barnet nya skor,
nya skor må spännen,
så sofver barnet länge.

Roslagen. E. S.

S.

Vysja lulla, liten kind,
mor gick ut, kommer strax in.
Far går på gäle,
sår korn på träde.
Syster ligger i dike
å skriker.

Östra Vingåker. E. S.

T.

Ro ro te Store Bro
tjöpa barna gullsko,
gullsko må spänne,
för di ska række lægge.

Yksa i tallen,
hästen i stallet,
kona i båset,
jälla i låset.

Jekk ja mäj till konugen,
å konugen va inte hemme.
Söte grannmør, få ja låne ere
vigge,

ja ska fare te Danmark,
för där ä så gott te vare,
där gal jöken
där växer löken,
där växer alle möjlige örter.

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

U.

Lulla lulla liten sinn,
mamma kommer snart in,
pappa ä ut på läggan bro,
tjöper godan bulla.
Skorna ä för trågga,
barnen ä för mågga.
Tvi, åkka råmar du a!

Dalarna, Mora. E. S.

4. Ro, ro i skären plocka små-barnen bären.

A.

Ro, ro, i skärna,
Plocka små barnena bärna;
Plocka så mycket som båtarne
bär,
I Rosendelund der små barnena
är! —

Ingen är som (gossen) min,
(Han) seglar ut, (han) seglar in,
Emellan stugan och kammaren
Der seglar (han) hela sommaren!

Uppland. S.-HC.

B.

Ro, ro till skären
Plocka äpel och bären
Plocka så mycken som boten bär
Skynda dig hem medan dagen är.
Mellan stolar i kammaren
Ro vi hela sommaren.

Finnland. S.-HC.

C.

Toss ro till fjären
å sta plocka bären,
plock int mer än båten bär
allo smultror, åkerbär.
Komma him till kvälle
å sta futa spjälle.
Hela långa sommaren
milla stuga å kammaren.

Finnland, Vasa-trakten. E. S.

D.

Roe, roe fjärona
plocka små-barnen bäröna,

plocka så mycket, som båten bär,
segla så lägge, som vinden är.
Mellan tjöket å kammaren
segla vi hela sommaren.

Ångermanland. E. S.

E.

Ro, ro, till skära!
Plocka barnen bära:
Plocka så många som båten bär,
Ro sedan hem medan dagen är. —
Mellan stugan och kammaren,
Segla vi hela sommaren.

Skåne. S.-HC.

F.

Ro, ro till fjärena
å plocka de röda gullbärena,
hämta så mycke båten bär
å ro så hem, medan lugnet är,
för grisarna gå uti rågen.

Södermanland. E. S.

G.

Ro, ro fiskens fjära,
små pojkar pläkke bära,
pläckar så mycket, som båten
bär,
seglar hem, medan lugnet är där.
Mellan tjöket å kammaren
segla vi hela sammaren.

Ångermanland. E. S.

H.

Ro, ro i flickors föra,
 många flickor få vi där,
 en i Lund
 två i Sund

fäm å tjugu i Östersund,
 förutan studenter å fröknar,
 som iggen kunde räkna.

Ångermanland. E. S.

5. Ro, ro fiskaskär,
 många fiskar få vi där.

A.

Ro, ro i skären!
 Vi ska' ro i fiskar-skär.
 Många fiskar få vi där;
 Braxarne många
 Gäddorne långa.
 Hugg af stjerten,
 Stopp i säcken, —

Göm till jul och påsk.

Södermanland. S.-HC.

B.

Ro, ro fiskeskär;
 många fiskar få vi där:
 fiskarna många,
 jäddorna långa;
 hugg af stjerten,
 stopp i påsen,
 göm till jul ock påsk!

Roslagen. E. S.

C.

Roe, roe fiskesjö;
 många fiskar få vi där:
 laxen go,
 jäddan stor,
 hugg dem i nakken,
 kast dem i bakken,
 spara mellan jul ock påsk.

Ångermanland. E. S.

D.

Ro, ro i fiskeskära
 hur många fiskar fekk du där?
 Jädda go,
 laxen stor,
 hagg 'n i nakken,
 slå 'n i bakken,
 stoppa 'n i säcken,
 spar 'n till jul, påsk, pinst, mid-
 sommarsdagen.

Medelpad, Indal. E. S.

E.

Roe, roe fiskeskär;
 många fiskar få vi där:
 jäddan stor,
 laksan go,
 stopp dem i säcken,
 spar dem till jul ock påsk.

Medelpad. E. S.

Laksan = laxarna.

F.

Ro, ro i fiskarskär;
 många fiskar få vi där:
 braxen stor,
 gäddan go'r;
 hugg na i stjerten,
 stopp na i säcken,
 göm till jul och påska om våra.

Dybeck.

G.

Roa, roa fiskarsjö;
 många fiskar få vi där? —
 Laksen god,
 gädda stor;
 spar 'n till jul ock påskadagar.
 Åsele lappmark, Vilhelmina. E. S.

H.

Roe, roe fiskelann;
 många fiskar ä dä där:
 abborn den stora,
 laksen den goda;
 högg 'n i nakken,
 stikk 'n i sækken,
 spara n ti jul å påsk.
 Ångermanland. E. S.

I.

Ro, ro fiskesäta,
 många fiskar få jag där,
 laksen ä go,
 gädda ä stor,
 hagg a i nakken,
 kast a i bakken,
 spara a ti jul å påsk.
 Ångermanland. E. S.

J.

Ro, ro fiskaskär
 vackre fiske få vi där,
 gäddan går
 laxen slår (l. står);
 hugg 'en i nacken,
 slå 'n i backen,
 göm 'n till jul ock påskafton.
 Småland. E. S.

r. 6 äfv. stopp en i fracken
 r. 7 äfv. göm en till lilla julafton.

K.

Ro ro åt fiskefö,
 mågge fiske få vi där.
 Hugg dom i färten
 å stopp dom i sækken
 å jöm dom te lille julaften.
 Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

r. 3 för färten: nakken,
 r. 4 för sækken: frakken.

L.

Ro, ro, fissa fära.
 Mägga fiskar ha du där:
 abbarn å laksen,
 jädga å braksen.
 Hagg en i nakken,
 kast en i bakken,
 spar 'n ti jul å påskadan.
 Ångermanland. E. S.

M.

Ro ro till fiskaskär,
 många fiskar fingo vi der:
 laxen den länge,
 gäddorna de många,
 vittlingen, den grå grå grå,
 rudorna, de små små små,
 en till far och en till mor,
 en till syster och en till bror
 och en till det lilla barnet.
 Skåne. Lilja, s. 12.

N.

Ro, ro, fissa fära,
 mägga fiskar ha du där:
 en åt mor,
 två åt bror,
 tre åt syster,
 fyr åt far,
 fäm åt dän, som upp en drog.
 Ångermanland. E. S.

O.

Ro, ro till fiskeskär,
 många fiskar få vi där:
 en till far ock en till mor,
 en till syster, en till bror,
 en till den lille, som ligger i
 vagga.

Roslagen. E. S.

P.

Ro, ro fiskeskär,
 många fiskar få vi där:
 laxen stor,
 gäddan god,
 hugg 'en i nacken,
 kast 'en i backen,
 spar 'en till jul å påska, pingsta-
 hälgén.

Hvem skall vi bjuda?

Fader å moder,
 syster å broder,
 alla småflickor å gossar.

Finland, Vasa-trakten. E. S.

Q.

Ro, ro fiskarskär,
 många fiskar få vi der:
 braxnar och gösar,
 så många vi ösa.
 Hugg dem i nacken

och kast dem i säcken
 och göm dem till jul och till
 påska!

En till far
 och en till mor,
 en till syster,
 en till bror,
 en till lilla gossen.

Närke. Djurklou s. 119.

R.

Vi ska ro till fiskars-skär,
 stora fiskar få vi där:
 gäddor så långa,
 braxnar så många;
 gömma dem till jul ock påsk,
 då den bruden kommer,
 som äter både ben ock brosk.

Finland. E. S.

S.

Roe, roe fiskesjo,
 många fiskar får tu tå!
 Laxer å flaxer,
 gäddana stora!
 Hugg i nacken,
 kast i backen,
 gäim upp till julkoilde.

Russwurm II, s. 121.

6. Tussa lulla mammas barn,
vi ska ut ock åka.

A.

Tusse lulle mammas barn,
vi ska ut å åka
uti en liten gullvagn,
däruti hon själv skull åka;
en liten guldpiska uti sin hann
å slå alla småfjälmar hon råka.
Hästar å väggrer haver hon nog,
drägger å piger ti husbehov
å päggar utan all ända.

Ångermanland. E. S.

B.

En liten en jänta, ock en liten
guldvagn
skall hon själfver i åka;
liten guldpiska har hon i sin hand,
hon smäller på alla hon råkar.
Drängar ock pigor hafver hon
nog,
hästar ock vagnar till husbehov
ock pengar förutan all ända.

Ångermanland. E. S.

C.

Lille herr Peder han ägde en
vagn,
deri han sjelf skulle åka;
en liten guldpiska i sin hann,
han slår alla dem han råka!
Åkrar och ängar hade han nog,
och pigor och drängar till hus-
behov
och pengar förutan all ända.

Södermanland. S.-HC.

D.

Liten pilt har en guldvagn,
i den så skall han åka,
en liten guldpiska i sin hand,
skjutsar så många han råka.
Hästar ock vagnar hafver han
nog,
pigor ock drängar till husbehov
ock pengar förutan all ände.

Västmanland. E. S.

E.

Lilla Kalle han hade en liten
guldvagn,
i den så skulle han åka.
Han hade en guldpiska i sin hann,
han slog alla han råka.
Hästar ock vagnar så hade han
nog,
pigor ock drängar till husets
behov,
många småfoglar på taket.
Men taket gick sönder,
ock foglarna kom in,
ock det blef ett ynkeligt väsen.

Roslagen. E. S.

F.

De fyra första raderna såsom E
men med växlande namn; fortsätt-
ningen:

Vagnen han åkte och hästen han
drog,
Arvid han vefva och slog,
tills han kom till sin mamma.
Så tog han sin mamma i sin famn,
kysste och klappade det bästa
han kan,
och det var allt hvad han gjorde.

Västergötland. Werner, s. 101.

G.

E lita gullpisk uti sin hann
 ock slå hvem han råkar;
 hästar de springar
 ock vangar de går,
 ock den lilla gossen satt där-
 uppå,
 åkte hem till mamma ock pappa.
 Bohuslän. E. S.

och smälde så många det råka.
 Vagnen han var både guldgul
 och grön,
 kusken han var både fager ock
 skön,
 och det var roligt att åka.

2.

H.

1.
 Barnet hade en guldvagn så
 grann,
 skulle just ut för att åka,
 spände två lam till ett svängande
 spann,

Barnet det hade en gård, som
 var stor,
 lågande ljus i gemaken,
 fyllda med präktiga stolar och
 bord,
 speglarna sågs ej maken.
 Pigor och drängar båd stora och
 små,
 sadlade hästarna stampande stå,
 många pyttor på taken.

Skåne. Lilja, s. 16.

7. Det satt en fogel i päronaträ ock sjöng så vackra visor.

A.

Det satt en fogel i päronaträ
 å sjöng så vackra visor:
 Kära mor, ge barna brö
 å lite stryk å rise! —
 Kära fogel, sjung inte så,
 barna bli nog snälla ändå:
 sjung en annan visa!

Södermanland, Vingåker. E. S.

Tjäre fogel, säj inte så,
 gossen blir nog snäller ändå,
 lydier å befedlir.

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

C.

B.
 Fogeln sitter i päraträt
 å fogger så vakkre viser:
 Söte mamma, je barna brö
 å lite smisk å riset. —

Kråka sitter i päronträd,
 å sjunger så vackra visor:
 Vill inte lillen vara snäll,
 får han smaka riset. —
 Kära kråka, säg inte så,
 lillen är så snäll ändå:
 han slipper att smaka riset.

Västmanland. E. S.

D.

Kråka sitter i päronträ,
sjunger så vackert ett vise:
Kära mor, ge barna skrat,
slipper de å skrike.

Öland, Torslunda. ÖSm. Öl. lmf.

E.

Kråkan sitter på tallakvist,
sjunger så vackra visor:
I fall inte barnet ä snält,
får det smaka riset.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

Var.:

- 1 r. för på tallakvist: i päronträ.
- 2 r. för barnet insättes dess namn,
då för snält: snäll;
- 4 r. för det: han l. hon.

F.

Dä satt en fogel i päronträ
å sjöng en liten vacker vise:
Kära mor, ge barna mat
å lite pisk å riset. —
Söt mjölk mä socker i,
silkesäng å sofva i:
dä ska barn ha, för di ä snälle.
Småland, Högsby. ÖSm. Öl. lmf.

G.

Tuppen han sitter på taket å gal,
pipan hon vill inte låta.
Kära mamma, ge Julia lite mat,
så slipper hon å gråta,
lite mjölk mä socker i,
silkesäng å sofva i,
så sofver hon så sött å så länge.
Småland, Halltorp. ÖSm. Öl. lmf.

8. Mjukt ris gör barnet vis.

Mjuktä ris
jör barne vis,
tar bort värstan klåda.
Tjäre mamma, slå lite på:
dä gagnar åt oss båda.

Ångermanland. E. S.

9. Pyss pyss
barnet sofver ock mamma lyss.

Pyss pyss
barnet sover å mamma lyss,
pärlan ligger i blommans barm,
barnet sover i mammas arm.
Tusse lulle liten,
sover du så järna,
tjofte katta, tjyfte hunn,
barnet sover nu en stunn.

Ångermanland. E. S.

---

10. Sof, sof, min lilla, sof.

Sof, sof, min lilla, sof,
vakna upp i kungens hof!
Stjärnorna på himlen blå
äro silfverlammen små;
månen de till herde fått.
Nu skall barnet sofva godt.

Ångermanland. E. S.

---

11. Vyss vyss, mamma har sagt.

Vyss vyss, mamma ha sagt,
med oskulden sofver små änglar
på vakt.

Sof en stund,
en ljuflig blund;
Jag vaggar dig, hoppfulla tärna.

Ångermanland. E. S.

---

12. Tusselilull, din mamma har sagt.

Tusselilull, din mamma ha sagt,
kring om din stuga små änglar gå vakt;
de slå i en ring
de gå därkring
i rummet, där barne ska sofva.

Finland, Vasa-trakten. E. S.

---

13. Vädret hviner, vädret blås.

Vädret hviner, vädret blås,
mamma smäller dörn i lås;
liten sofver sött i säng,
alla Guds änglar de vakta.

Finland. E. S.

---

14. Stackars den, som liten är.

Stakker dän, som liten ä,
sa tult imilla gåra;
hänner å fötter ä fulle mä frost
å öjena fulle mä tåre;
liten å trötter
å våt om sie fötter
å har pisse i sie sko.

Småland, Aspeland. Östg. lmf.

---

15. Huta lu, jag fryser så.

Huta lu, jag fryser så,
 släpp mig in i värmen.
 Har du hjerta i ditt bröst,
 så tar du mig på armen.

Västergötland. Werner s. 106.

16. Sof i ro, du lilla vän.

Sov i ro, du lille vän,
 tiss no få du vaka.
 Du sko fo en govälig i kväll
 å en liten paggkaka.
 Sov du lilla, sov så sött;
 å lever dän, som äj blir trött,
 vakar för de späda.

Ångermanland. E. S.

17. När som vaggan börjar knarra ock gå.

1.

När som vaggan börjar knarra
 å gå,
 tussan lullan lullan lullan läjj,
 å barnet gråter uti varje vrå,
 tussan lullan lullan lullan läjj.

2.

De ropa då, vart är nu vår far?
 Så kånner han vist aldrig ijänn.

3.

Ja, lever han, vist kånner han
 ijänn
 tussan lullan lullan lullan läjj
 till sina barn å tjär-älskade vänn,
 tussan lullan lullan lullan läjj.

Ångermanland. E. S.

18. Vyssa vyssa, min lyra.

Vyssa vyssa, min lyra,
hade vi sådana fyra,
fyra och tjugo i hvar vrå,
skulle alla våra vaggor gå,
vyssa vyssa, min lyra.

Skåne. Lilja s. 12.

19. Sjo vall, sjo vall.

A.

Sjo vall, sjo vall!
åt Herrebo fall,
der växer nötter och der växer
bär
och der växer mogna kröson.

Du ljuger, du ljuger,
jag var der i går.
Jag stötte min tumme, jag stötte
min tå,
jag hitte int mer än ett moget
kröson.
Östergötland. S.-HC.

B.

Kom, ska vi åt skogen gå,
ock vi ska plocka nötter. —

Du lög, du lög, du käring grå,
jag var där i dag, jag var där
i går,
ock inga nötter var där då
ock inga mogna krösa.

Småland, Emådalen. E. S.

C.

rr. 1—4 likna 6F; fortsättningen:
Kör hit på våra bockar,
här fins feta får att noppa,
och mogna kröser äfven.
Du ljuger, du ljuger; jag var
här i går:

Du slog sönder mitt fat,
åt ur min mat,
och körde mej sin kospåmossen.

Västergötland. Werner, s. 100.

20. Kunde jag få råka.

Konne jag fö råke,
 konne jag fö språke,
 konne jag fö höre, ho du må?

Liten å snäll
 var enda kväll
 å bitte öppe han om mörna.

Ja varje dag,
 ja varje kväll,
 så finner jag, att du ä snäll.

Ångermanland. E. S.

21. Lilla Lasse ligger ock gråter.

A.

Lilla Lasse ligger å gråter,
 borta är hans fiskebåt.
 Gråt inte, liten Lasse!
 Din båt står i gröne vasse
 halv mä lakar å löjor,
 full mä böcker å tröjor.

Finnland, Vasa-trakten. E. S.

fulla mä böcker å tröjer,
 fulla mä jädder å jösar,
 så många du orkar ösa.
 Lasse ro hem! Lasse ro hem!
 Vår ko ha fått kalv,
 å suggan fått många små grisar.

Bohuslän. E. S.

B.

Lilla Lasse satt å gråt,
 borta var hans fiskebåt.
 Gråt inte, lilla Lasse!
 Dina båtar flyter i vassen
 fulla mä abbar å löjer,

C.

rr. 1—4 likna 6, E; fortsättningen:

Sof, sof, du lilla Lasse,
 din båt han ligger i vasse
 full med stora fiskar.

Västergötland. Werner, s. 100.

Om djur.

22. Tusse lulle långskanken.

A.

Tusse lulle låggskåkken,
lägg ben har du;
lever du till sommaren,
vist blir du lik far din,
mor din å maken till bror din.

Ångermanland. E. S.

B.

Tuss lula låggskåkken,
lägg ben har du;
får du leva lite läggre,
vist blir du lik far din,
mor din, syster å bror din.

Gästrikland. E. S.

C.

Tussilull låggskåkken min,
lägg ben så har han;
lever han till sommaren blir,
vist är han lik sin far.

Finnland, Vasa-trakten. E. S.

D.

Tussa lulla långskänk,
lång ben har du;
får du lefva länge,
så blir du lik far din.

Västergötland. Werner s. 101.

E.

Tuss lullele låggskåkken,
lägg ben haver han;
lever han till våren,
blir han lik far din.

Ångermanland. E. S.

F.

Dä va e gammel gumme,
som igge barn hadde;
to en liten föls
å la i sin nane:
vyssa vyssa lulla,
lägg ben har du,
får du leve lägge,
så blir du lik far din.

Småland, Åspeländ. ÖSm. Öl. lmf.

G.

Det var en gång en käring,
som inga barn hade;
så tog hon fölungen å la i sin
vagge:

vyssen vyssen lullan lull,
lång ben har du;
får du leva länge,
så blir du lik mor din,
så blir du lik far din,
så blir du en skälm.

Bohuslän. E. S.

23. Jag skall köpa dig en liten guldhäst.

Jag skall tjöpa dig en liten gullhäst,
 å han skall hava färna;
 å då vi ha hatt en en liten stann,
 sko vi tjöre 'n opp i tjärna.

Ångermanland. E. S.

---

24. Mickel låg i backen ock sof.

Mikkel låg i bakken å sov,
 å rumpan sätte han i väre.
 Så kom dä en myra krypandes
 ock pigka på Mikkels rumpa.
 Men Mikkel spragg opp
 å såg sig omkrigg:
 »Vem näkken har varit på rum-
                                           pan
                                           min:
 dä svider så illa på rumpan?»

Södermanland. E. S.

---

25. Banka banka räfvens skall.

Bagka bagka rävens skall.
 Räven är inte hemma;
 räven är åt Bratteskog
 å äter stekte viggjar.
 Lärkan fugger å jöken gal
 om sommaren i våra äggjar.

Bohuslän. E. S.

---

26. Har du sett något liten skällko.

Ha du sett na liten fjällku
mä bytta bak i båten?

Ångermanland. E. S.

---

27. Har du sett något bonden har rott.

Ha du sett na bönn ha rödd
å bytta bak i båten?
Ha du sett na, va fjälkulten låg?
Han låg å spela mä foten.
Å du ä liten å du ä snäll,
du sko fö väligtuten i kväll.

Ångermanland. E. S.

---

28. Har du sett min so rultekulta.

Har du sett min so rultekulta,
so rultekulta
lunka hem? —
Ja, jag så henne i går morgon :|
med grisar fem.

Östergötland. S.-HC.

---

29. Har du sett något blågeten med skällan.

A:		B.
Ha du sett na blåjeta vä fjälla? Fö du si a na, så tjör himm a ti kvälla.		Ha du sett na storjeta mä fjälla? Fö du i a, tjör hemm a ti kvälla.
Ångermanland. E. S.		Ångermanland. E. S.

---

30. Det gick ett lam väst i bärget.

<p>A.</p> <p>Koko koko, dä jikk ä lam väst i bärje, fyre bakani å fyre frammani: ja tro, att fassmora eg ä. Medelpad. E. S.</p>	<p>å solen skrider å gotjen gal väst på bärje. Ångermanland. E. S.</p>
<p>B.</p> <p>Ho Majja! ho Majja! dä går ä lam väst i bärje, betan bakani å fyra frammani: ja tro, att fassmora åg ä. Ho Ola! ho Ola! du ha sovi fyr lägge; dagen lider</p>	<p>C.</p> <p>Ho Majja! ho Ma! dä går ett lam väst i bärjom mä hole bakani å skore frammani: ja tro, att fassmora åg ä. Medelpad. E. S.</p>
<p>D.</p> <p>Ho Majja! ho Majja! dä stög ä lam opp i bärje, flaska frammapå, sättjen bakapå: jä tro, att fassmora åg ä. Ångermanland. E. S.</p>	

31. Vyssa lulla bockahorn.

Vyssa lulla bockahorn,
alla getter gå i skogen.
När som Bilta brokar,
hon går hem och kokar,
kokar lite hviter gröt,
doppar i den sura flöt;
kära bönder äta.

Västergötland. Werner s. 101.

32. Kille geten, hvart skall du gå.

Kille jeta, va sko du gå? —
 Jä sko gå på ä störtä bärj. —
 Ä du 'nt rädd, kusen sko ta dä?
 Jä ha föl hörna te stigge mot.
     Hörna bagne,
     jeta stragne,
 å kusen tog alt i hop.

Ångermanland. E. S.

33. Hade jag mig en sådan get.

Had ja mej en sådan get!
 Hon svulten och intet fel.
 To ja na i nacken,
 slo ja na i backen
 femton tanner å en spann,
 så kom lille larfven fram,

skulle göra korfven grann.
 Det gjorde hæn båd stor och små
 der kacklar gäss och vackra svin
 och dansar kär'ngar i måneskin
 och slår hvarandra med korfve-
     skin.

Östergötland. Dybeck.

34. Pelleinke svartöga.

Pelleinke svartöge,
 vill du dansa, så kom här!
 Mina getter gå i skogen,
 gnaga barken af träd.
 Jag ville barken vore i dom
 ock getterna här.

Härjedalen. E. S.

I en af rotskolmästaren P. ERIK-
 SON från Härjedalen meddelad upp-
 teckning af denna visa lyda de tvänne
 sista verserna:

Barken de gnaga ock kvistarna
     mä,
 mina getter vore här!

35. Bocken går i lunden.

Bocken går i lunden,
 plockar löv mä munnen;
 syster går i grönan ägg,
 plockar blömmor till sin vän,
 för att han ska sova lägge.

Bohuslän. E. S.

36. Ekorren gick på ängen ock slog.

A.

Ekorren gick på ängen ock slog
 med alla sina drängar.
 Fram kom kråkan med sticka
 och strå
 och räfsade höet i strängar.
 Kajan hon räfsste, och skatan hon
 drog,
 och lilla grå katten han körde.
 Östergötland. S.-HC.

B.

N. N. jikk på äggen å slog
 mä alla sina små drägger.
 Hajjen han räfsse, å kråka hon
 drog,
 å lille fru-kisse hon tjörde.
 Ångermanland. E. S.

C.

Kråka gick på ängen ock slog
 med sina stolta drängar.
 Ufven lassa, sparfven drog,
 ock gammelkatta körde.
 Helsingland. E. S.

D.

Kråka hon jikk däri ägge å slog,
 där sko ji tro, hore hon snorre.
 lkkörn han lada, å lekatten drog,
 å svarte kattuggen han räfsse.
 Ångermanland. E. S.

E.

Ekorren slog på äggen,
 du må tro han snorre.
 Kråka räfsse, sparven drog,
 svarte kattuggen han tjörde.
 Ångermanland. E. S.

F.

Ikorn jekk på ägga å slo,
 du ska tro han snörade.
 Kråka räfsste, kaja dro,
 lille kisspusen tjörade.
 Å ätter kom uggla mä oppstruket
 här
 å räfsade höt i strägge.
 Ja va där i natt
 å glömde min hatt;
 ja tro, att visa är bakomsatt.
 Östergötland, Kinda. Östg. lmf.
 Var.:
 4 r. för kisspusen: kissmissen.
 6 r. för räfsade: räfsste.

G.

Det jikk en fågel på äggen å
 mä alla sina små dräggar,
 å äfter kom det flickor små
 å räfsa höet i sträggar,
 å uven han lassa,
 å sparven han drog,
 å lilla kattemissen han tjörde.

Gästrikland. E. S.

H.

Lill N. N. skulle på äggen å slå
 mä alla sina smådräggar;
 å äfter så kåmmo de flugorna
 å räfsade hö uti strängar.
 Korpen han lassa, å räven han
 drog,
 å lillkillemissen han tjörde.

Ångermanland. E. S.

37. Ekorn satt i höger tall.

Ekorn satt i höger tall,
 plockade små kottar;
 fick han höra vallebarn,
 börja han på hoppa.
 Hoppa han på en liten rot,
 stötte han sin lilla fot
 å sin långa, ludna rompa.

Östra Vingåker. E. S.

38. Katten ock killingen.

A.

Katta å tjelinjen
 dom trätte om välinjen.
 Katta tøg tjelinjen
 å kaste 'n ti välinjen.
 »Mjä hä!» sade tjelinjen,
 »jä bränne mä tā välinjen.»
 »Jam jam!» sade katten,
 »du skulle låta mig hatt en.»

Ångermanland. E. S.

B.

Katten å kelingen
 dom slogs om välingen.
 Katten slog till kelingen,
 så han tullra uti välingen.
 »Aj, aj!» sade kelingen,
 »jag brände mig utaf välingen.»
 »Jam, jam», sade katten,
 »du skulla låta mig hatt en.»

Medelpad. E. S.

C.

Katten å tjeligen
dom sløks om vällingen.
Katta sløg tjeligen,
sa 'tt han flog ne i vällingen.

»Mjä, mjä!» sade tjeligen,
»jag brände mig utav vällingen.»
»Järnom!» sa katten,
»du skull ha låt mig fått hatt en.»
Ångermanland. E. S.

D.

Katten och källingen
de slogs en gång om vällingen.
»Aj, aj!» sad källingen,
»jag brände mig af vällingen.»
»Jam, jam!» sad katten,
»du kunde la't mig hatt 'en.»
Skåne. Lilja s. 15.

E.

Katten ock killingen
di dros om vällingen.
Katten to killingen
å la 'n midt uti vällingen.

»Aj, aj!» sade killingen,
»ja brände mej utå vällingen.»
»Jam, jam!» sade katten,
»du kunde latt mej få hatt en.»
Östergötland, Ydre. Östg. lmf.

F.

Katta å tillingen
de trätte om vällingen,
å katta slo te tillingen,
så tillingen for i vällingen.

»Aj, aj!» sa tillingen,
»ja brände mej å vällingen.»
»Ha, ha!» sa katta,
»du kunn' ha unt mej hatt en.»
Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

G.

Kattan å kelngen
tom träts um welngen.
Kattan to kelngen
å kasta kelngen udi welngen.
»Ai, ai!» sa kelngen,
»hä war hait udi welngen.»

Russwurm II, s. 121.

H.

Katten ock hunden
de möttes i lunden;
katten bet hunden,
så det blödde i munnen.

»Aj, aj!» sade hunden,
»för du bet mej i munden.»
»Jam, jam!» sade katten,
»du kunde ha låtit mej hatt en.»
Småland. E. S.

I.

Haern å hunden
di möttes åt uti lunden;
haern bet hunden,
så dä blödde i munden.

»Bob, bob!» sa hunden,
»för du bet mej i munden.»
»Dä va rätt!» sa haern,
»du kunn ha lått mej fare.»
Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

39. Kisse, du får ej riva så stygt.

»Kisse, du får ej riva så stygt,
 giv mig den lilla tassan så snygt,
 spikadi vantar märkas ej böra.»

»Vad du bejär, jag järna vill jöra.
 Ja, liten flicka, betägg dig väl,
 krama ej håller din kisse ijäl.»

Å katten klöste mä klön den lilla,
 å blødet rann, det var vist illa.
 Ingen menade ont ändå,
 vänner voro de båda två.

Finnland, Vasa-trakten. E. S.

40. Kisse lille katt.

Kisse lille katt
 stod på logen och trask,
 hade femton kaker
 och en smörask.

Västergötland. Werner s. 105.

41. Vyss vyss de små.

A.

Vyss vyss de små,
 katten hänger uti granen
 och skriker för de små barnen;
 och syster hongår åt rosendelund
 och blåser i silfverhornet en
 stund
 och plockar blommor åt de små;
 sopar stugan ren i sopvrå
 och sätter löf i taket.
 Och deri skall barnet vara.

Västergötland. Werner s. 101.

B.

Vyssa lulla nana,
 katten sätter i gana,
 mör malde maltet,
 far pipte galten,
 syster går åt rosenlund,
 blåser i ett bokkehörn,
 bokken uti lunden,
 aspelöv i munden.

Östergötland, Kinda. Östg. Imf.

42. Har du sett, att katten har skägg.

Har du sett, att katten har skägg?
 Han har en så randiger kofta,
 han ligger ock solar sig vid hvar vägg,
 han slickar små tassarna ofta.

Värmland. E. S.

43. Katten slår uppå trumman.

A.

Katten slår uba trumman!
 Fjyra missar dansar!
 Brämsen springar,
 Hela verden dyndrar!

Russwurm II, s. 123.

B.

Brim brummer uti brumma,
 katten slår uppå trumma,
 femton gnistor i hvarje vrå,
 så hela jorden dundrar.

Östergötland. S.-HC.

C.

»Jam, jam,» sade katten
 ock slog uppå trumman.
 Fyra mysser går i dansen,
 så hela jorden dundrar.

Härjedalen. E. S.

D.

Ett två tre fyra,
 låt oss lustiga vara;
 när sorjen kårmer,
 så låt hånne fara.
 Brömsarna fugga,
 katten slår uppå trumma,

fyra mösser gå i dansen,
 så hela jorden dundrar.
flegon de fleron
stanø kvar dar i lerøn.

Ångermanland. E. S.

E.

Ett två tre fyra,
 å katten slår uppå lyra.
 Ett två tre åtta,
 katten tog en råtta.
 Ett två tre brumma,
 katten slår uppå trumma.
 Trättan råtter gå i dans,
 å halva jorden gugga.
 Ett två tre fyra,
 låt oss lustiga vara.
 När sorjen kårmer,
 låta vi hånne fara!

Ångermanland. E. S.

F.

En två tre fyra,
 katten spelar på lyra,
 bromsarna brumma,
 katten spelar på trumma;
 en två tre pepparkorn,
 katten blåser i silfverhorn!

Västmanland. S.-HC.

44. Suggan gick på gatan fram.

Sugga gick på gatan fram
 mä en smörask i munnen.
 Efter kommer Lasse å snyfta å grät,
 å dä af hjärtans grunnen.
 »Du Lasse, du Lasse, ha int så brådt;
 jag kan väl få betala, hva jag har fått.»
 Lunka, lunka, du Lasse.

Öland, Köping. ÖSm. Öl. Imf.

45. Lasse, ro hem.

Lasse, ro hem! Lasse, ro hem!
 Din ko ha kalvva,
 din tacka ha lamma,
 din sugga ha grisa
 sju, ätta små brokiga grisar.

Småland. S.-HC.

46. Vi ska sjunga en liten visa.

Vi ska sjunga en liten visa,
 att grannars so hon har grisa,
 hon har fått en liten galt.
 Och galten hade fyra fötter,
 när han sprang, så vardt han trötter.

Östergötland. S.-HC.

47. Tuppen ock hönan.

Tuppen och hönan,
 kycklingen den sköna,
 två grisar och sona,
 lilla kalvfen och kona.

Östergötland. S.-HC.

48. Kråkan sitter å kyrkotak.

A.

Kråkan sitter å tjrkotak
å leker mä sina smådöttrar:
Dä ä så kalt,
dä fryser om våra småföttrar.
Vi ska resa ti Danmark
å tjöpa gullskor å tjägger.

Ångermanland. E. S.

B.

Kråkan sitter uppå kyrkotaket
å språkar mä sina ugga döttrar:
Det är så kalt,
det fryser om våra föttrar.
Vi ska resa till Dannemark
å tjöpa skor för en halver mark.

Medelpad. E. S.

C.

Kråka satt på take,
hu, jag fryser om mina fötter,
jag skall resa till Danmark
å tjöpa skor för en halv mark.
Tre fyr pepparkorn,
katta blåser i silverhorn.

Ångermanland. E. S.

D.

Kråkan sitter på ladugårdstak,
hon knottrarmed sina småungar:
Hvar ska vi vara i vinter?
Vi frysa om våra små fötter.
Jo, vi ska fara till Danmark,
köpa skor för en halfvan mark.
Tre runda pepparkorn.
Katten blåser i hornet,
pigan trampar i kornet,
ölet gäser i kannan,
fläsket fräser i pannan,

och pipan vill inte låta;
och kära mor ge barnena bröd
och låt dem inte få gråta.

Södermanland. S.-HC.

E.

Kråkan sitter på ladebotak,
sjöng en så vacker visa:
»Kära mor! ge barnena mat,
låt dem inte gråta;
ölet jäser i kannan,
fläsket fräser i pannan;
gossen tjuter i hornet,
och tuppen trampar i kornet;
och barnet gråter i vaggan.»

Uppland. S.-HC.

1, 2 rr. lyda ock:

Göken sitter på vinkel i tak,
och pipan vill inte låta.

F.

Kråkan sitter på labotak,
pipan vill inte låta.
»Kära mor! ge barnet mat
att det slipper och gråta!»

Dalarna. S.-HC.

G.

Kråka sat på kolatak,
pipa vill ent låta.
»Kära mamma ge bara mat,
så släpper dam ligga å gråta!»

Helsingland. E. S.

H.

Skatan satt på ladugårdstak
å talte till sina små döttrar:
Vart ska vi ta vägen i vinter, vi?

Vi fryser om våra små fötter.
 Jo, vi ska fara till Dannemark
 å tjöpa oss för en halver mark
 två, tri pepparkörn,
 å katten blåser i silverhorn,
 å Jäppe tutar i törne,
 å tuppen trampar på korne.

Södermanland. E. S.

I.

Kråka sitter på logetak
 ock talar med sina döttrar:
 Vart ska vi till vintren dra?
 Vi fryser om våra små fötter.
 Vi ska dra åt Värmeland
 ock köpa skor för halvanner
 mark,

sko med gyllene spänne,
 för gossen ska sova lägge.

Tri trinta pepparkörn,
 katta ho blåser i silverhorn,
 så hele jora darre.

Småland, Aspeland. E. S.

J.

Kråka såt på ladutak,
 hon talar till sina döttrar:
 Hvad skall vi få i vinter nu?
 Vi fryser om våra föttrar.
 Ro, ro till Dannemark,
 köpa sko för 'n halver mark.
 Käringa blåst i silverhorn
 tre ock trettio pepparkörn.

Åsele lappmark, Vilhelmina. E. S.

K.

Kråka ho sitter på logetak
 å taler te sine döttrre:
 Var ska vi i vinter bo?
 Vi frysa om våra fötter.
 Vi ska fare te Danmark
 å tjöpe sko för e halv mark,
 tre trinte pepparkörn.

Toppen blåser i selverhorn,
 katta ho danser på gullsko.

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

Var:

r. 5 för Danmark: Västervik

r. 6 för e halv mark: en fläskebit.

L.

Kråka satt i päronträ,
 smuttra mä sina döttrar:
 Hva ska vi få till vintern mat?
 Vi frysa om våra små fötter.
 Tre trinda pepparkörn,
 kråkan blåser i silverhorn,
 fyra musikanter.

Öland, Glömminge. ÖSm. Öl. lmf.

M.

Kråkan satt på ladebärstak,
 språka med sina små döttrar:
 Vi fryser om våra små fötter.
 Vi skall fara till Dannemark,
 tjöpa skor för en halv mark.
 Ett tu pepparkörn,
 katten blåser i silverhorn.
 Tjära lill-Anna, tjipp på dig små-
 skorna,
 sprigg väst i boan, mjölka små-
 korna,
 rökk på tömmarna,
 låt fålarna sprigga!

Medelpad. E. S.

N.

De setter en kråka på lagårstak
 å sogger för sina små oggar:
 Var sa vi få nora skor ifrån?
 Vi frysa om våra små fötter.
 Jo, vi sa fara till Dannemark
 å tjöpa oss skor för e halver
 mark,
 så slepper vi frysa mera.

Västergötland. E. S.

O.

Kråkan sitter på take
och talar med sina små ungar:
Rätt nu blir det vinter utaf,
vi fryser om våra små fötter.
Vi skall fara till Dannemark,
köpa skor för en halfver mark,
gullskor och spänne,
och Hilda såfver så länge.

Finland. S.-HC.

P.

Kråkan sitter på ladutak,
talar med sina små-döttrar:
Vart ska vi nu till vintren gå?
Vi fryser om våra små-fötter.
Vi ska resa till Värmeland,
där är gått att vara:

där tripper tranorna,
där sjugger svalorna,
där galar jöken,
där växer löken,
där sitter ett litet barn
å leker med guldäpple.

Finland, Vasa-trakten. E. S.

Q.

Kråk-Iak! Kråk-Iak!
Hokk bast upp uta tak!
Kråka sat upa take,
Språka mä sina dotur:
Hott ska ve te vintun gå,
Te ve frus om vår fetur?
Ve ska gå te Danemark,
Kep skonar från Danemark.

Estland. H. V. s. 112.

49. Gåsa gåsa klinga.

A.

Gåsa gåsa klinga,
låna mig dina vingar!
Hvart skall du flyga?
Ti fremmande land;
der bor göken,
der gror löken;
der sjunger svanen,
värper under granen;
derunder sitter ett litet barn
och leker med guldäpplen.

Södermanland. S.-HC.

Ja ska fara te Fogelsta,
där ä godt att vara,
där sitter trana,
nyster på gullkvarna;
där sitter gubben,
sy på gullkudden;
där sitter alla småbarna,
leker med guldäpplen å päron.

Dybeck.

B.

Gåsa gåsa klinga,
lån mej dina vingar!
Hvart skall du fara?

C.
Gli gla glänne!
Lån mig dina vingar!
Vi ska fara åt Sörmeland.
Der ligger spädt barn,
leker med guldäpple.

Värmland. Borgström.

50. Bocken stod på brunnen.

A.

Böcken stod på brunnen
 med kolblad i munnen.
 Så kom gåsen flygande:
 Aj, aj, herr Gåse!
 hvart skall du flyga?
 Jag skall flyga till Gullsjön.
 Där växer löken,
 där galar göken,
 där dansar små flickor,
 där dansar små gossar,
 där dansar lillaste pian med.

Finnland. S.-HC.

B.

Bror står vid stranden
 med guldlöf i handen,
 syster går i skogen,

tula bocken min.
 Bocken går i lunden,
 drar sig löf i munnen.
 Här bor svalan,
 här är godt att vara;
 här gror löken,
 här gal göken,
 här sitter litet barn och leker
 med guldäpple.
 Östergötland. S.-HC.

C.

Bocken sitter i brunnen
 med guldblåd i munnen,
 syster sitter i diket,
 spinner silket hvita,
 för bummeli, för bummeli, för
 bum, bum, bum.

Gottland. E. S.

51. Kråkan satt på labotak.

Kråkan satt på labotak
 å tvätta sina småuggar,
 å tvätta sina småuggar.
 Ätte som hon tvätte,
 så foll dom ne;
 ti slut så hadde hon iggen.

Ångermanland. E. S.

52. Prästens lilla kråka.

A.
 Prästens lilla kråka
 skulle ut ock åka,
 ingen hade hon som körde.
 Än slank det dit,
 än slank det hit,
 än slank det ned i dike.

Allmän.

B.
 En liten kråka skulle ut och åka,
 ingen hade hon som körde,
 Än gick det hit, än gick det dit,
 till slut gick det långt bort åt
 gårdet.

Västergötland. Werner s. 105.

53. Filigöken sprang på taket.

Filigöken spragg på take,
 han va så vit om filigape.
 Huru lägge han töve,
 så slikte han filiklöven.

Ångermanland. E. S.

54. Det flög en glada öfver dörralada.

Det flög en glada öfver dörralada,
 hade ett fett hästlår i näbben.
 Ack om vi det hade!

Västergötland. Werner s. 106.

55. Det satt en korp i vårt trä.

Det satt en korp i vårt trä,
 hade i sitt näbb ett stycke ost.
 Han sade det för sin prost,
 ock prosten sade:
 Man skall aldrig sjunga,
 när man äter ost.

Bohuslän. E. S.

Vallkväden brukade som vaggvisor.

58. Tusse lulle, lever han än.

A.

Tusse lulle, lever han än?
 Jo män, lever han så.
 Björken hon rugkar å vaggan
                     hon går,
 barne har sovut alt sedan i går
 uti sin lilla vaggå.

Ångermanland. E. S.

B.

Tuss ro, lever han än?
 Jo män, lever han så.
 Björken hon rugkar å vaggan
                     hon går,
 barnet ha sovi alt sedan i går.
 Ta en sko
 å mjölk en ko
 å je åt barne drikka.

Finland, Vasa-trakten. E. S.

C.

Lemnar jag nu dagen all
 mitt lilla kval.
 Tuss lull, lever han än?
 Jo män, lever han väl.
 Björken blås ock vaggan går,
 iggen mat fött sen i går.
 Kök ti näverryva!

Ångermanland. E. S.

D.

Lurn, lurn lever 'n än?
 Jo män, gör han så.
 Mjölka korna,
 slå i horne,
 gif den lilla dricka!

Västmanland. E. S.

E.

Hos DYBECK finnes i manuskript
 följande anteckning:

Tvånne vallbarn hade ett
 barn i skogen. Hon var hemma,
 blåste i lur till honom, som var
 i skogen:

Mjölka korna
 och slå i horna,
 ge den lilla dricka.

De hade hånne hemma för att
 utforska, huru det var ståldt.
 Sedan togo de hem barnet.

F.

Tu a lu i bockahorn,
 mjölka ko, slå i hornet!
 gif den lilla dricka.
 Jag har förfall,
 jag rår ej gå vall,
 jag går på gärdet o' harfvar.

Västergötland. Werner s. 99.

G.

Tutte hem å tutte vall,
tutte på bale kullen.
Kommer du hem forr än ja,
så tar du opp den lille;

mjök då å den svarte jeta,
sätt då på den lilla gryta
å køk den lille vällig!

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

Jfr nr 62 D.

59. Tuss timmeli tofven.

A.

Tuss timmeli töven,
tålv kärra i skøgen,
tålv kärra vøro de.
Størhunn hægga de,
størkøn dægga de,
å mig vill de välltaga.

Ångermanland. E. S.

B.

Tu tuter i horne,
tålv man i skøgen,
tålv man tala,
tålv man svara.
Sällkøn hægga de,
størøksen dægga de,
lilla Kerste vill de vällta.

Ångermanland. E. S.

r. 1 äfven: Tu tuter i lagglur.

C.

Tutet i hornet,
tolf man i skøgen,
tolf man tala de,
tolf man svara de.
Storoxen hängdes,
skällkøn sprängdes;
hvad for lilla fe-pigan?

Medelpad. E. S.

D.

Opp storsa: jet-stretja kok i
bärjä.

Jag vet int, va dä ä naff,
män dä ä som kok åt värja.

Tolv kärar i skøgen,
tolv kärar, kom å jälp mig!

Størhunden de hægga,
størøksen de slakta,
fällkøn med hjällran de dægga,
sig vilja de akta,
män mig vilja de med väll taga.

Åsele lappmark, Vilhelmina. E. S.

E.

Tu lull i logen,
tolf man i skøgen!
Tolf man äro de,
tolf svärd bära de,
geta sve de,
søn vred de,
fehund hängde de,
fehiltten flängde de,
mej vill de med sej ta
längt nol och öst under Dovre-
fjäll.

Der växer ingen lök,
der galer ingen gök,
der skvitrer inga svala,

der ä ondt te bo och vara.
Och kommen nu till hjälp en
stor skara!

Värmland. Borgström.

r. 10 äfven: bort i Dovrefjälla l.
under det höga Dovre fjäll.

F.

Tu lu i logen,
valleman i skogen.

Bjällerkon binda de.
Mjölka ko, slå i hornet,
gif den lilla dricka!

Jag har så gjort;
han skriker lika illa.

Västergötland. Werner s. 100.

60. Gick jag mig ut på lulle bärg.

A.

Jikk jag mig ut på lulle bärj,
lullade jag så järna;
tappa jag bort min fällkø,
fällkøn hette Särna.

Aspa ba mig sprigga å leta,
sälja ba mig sitta å leka,
björka lova mig bus-basti kvällen.

Ångermanland. E. S.

r. 7 för bus-bas: kvist-kvast.

B.

Jikk jag mig ut på lullan läjj,
lullade jag så järna;
miste jag fällkøn min,
fällkøn hette Särna.

Linden ba mig löpa å leta,
aspn ba mig sitta å reka,
björken lofte bus-bas till kvällen.

Ångermanland. E. S.

C.

Viff viff på högan bärj
meste vi fällkøn i kväll,
fällkøn hete Särne.

Aspa ba mig sprigga å leta,
sälja ba mig sitta å leka,
björka lova mig bus-bas till kväl-
len.

Medelpad. E. S.

D.

Gick jag mig ut på lulle-berg,
der lullade jag så gerna.

Der tappte jag bort skällkossan
min,

den kossan hette Stjerna.

Aspen bad mig springa och kila,
linden bad mig sitta och hvila,
och björken lofte mig qvist-
qvast om qvällen.

Södermanland. S.-HC.

E.

Sätter mej på en huske läg,
och husker mej så gerna,
tappte bort min bjellesko,
och den betar röda Gullstjerna.
Talla bad mej jag skulle gå på
en höger back' och kalla:

då hörde jag det ringde och det
ringde i bjella
långt nol och öst under de höge
bergsåsa.

Via bad mej bia,
aspa bad mej inte hasta,
runna bad mej ränna,
sälja bad mej välja,
och björka lofve mej ris på
ryggen te qväll.

Värmland. Borgström.

F.

Satte jag mig på min russe låg
och russade mig så gerna.
Tappa' jag bort min bjelleko,
som hetar röda Gullstjerna.
Röda Gullstjerna lockade jag,
röda Gullstjärna svarade mig
långt nol i berga.

Der galar göken,
der växer löken,
der sjunger svala,
der är godt att vara
om sommaren den klara.

Värmland. Borgström.

G.

Jä sähte mä på en huskeläg,
jä huska mi rov so järne.
Då tahpa jä böhrt mi bjeljeku,
som hetta röde Guljstjärne.
»Röde Guljstjärne!» ropade jäg.
Röde Guljstjärne svarade mäg:
»Kligg, klagg» sa bjelja

lagt bortom fjelja;
där galar jöken,
där växer löken,
å där sjunger svalan,
där är godt att vara.

Härjedalen. E. S.

H.

Trin tran gick jag vall
på den långa mossen;
tappa jag min skälleko
ock min vallpåse.
Gick jag upp på det högsta bärg,
ropade jag: Guldstjärna!
Hon svarade mig i ett annat
land:

»Jag hörer dig så gärna!»

Västmanland. E. S.

I.

Går kom ia ut ägge,
da gick ia mä karia vall,
gikk ia bak musafall.
Tær tappa ia kalwa butt.
Säint om aftan kom ia häim;
so köka ia mitt graiffat,
so brænd ia mina tugga.
So lopp ia ot svalustrand:
tær kom tränuna trufandist
o mä sitt skäpe slutandist.
To tom me ite sitt skäpe
o fed me ot Varmeland.
Tær siugga svalu,
tær kukka gäukin,
tær va lustigat te vora.

Estland. H. V. s. 129.

61. Jag gick mig åt höga bärg.

A.

Jag gick mig åt höga bärg
ock roppte på kriterera;
ock fram kom där en gammal
kärng,

hon var så svart som gryta.

»Har du sett å mina små flickor
i dag?»

»Jo jo män, jag såg dem.

Di gick vall med några små får,
ock fåra di sprang åt skogen,
ock flickorna går där ock gråter.»

Småland, Emådalen. E. S.

B.

Ja jekk mäj ut te höje bärj
å roppte på kositta.

Då kom där ut e gammel tjärg,
ho va så svart som gryta:

»Har du sitt mie små döttre i
kväll?»

»Ja, vist ha ja sitt dom,
di jekk vall i skøjen mä får,
män fåra spragg ifrå dom,
å flickera går där å gråter.»

Östergötland, Aspeländ. Östg. lmf.

C.

Så jekk ja mäj åt Brugkebärj,
å roppte ja kosöta.

Svarte mäj e gammel tjärg,
ho va svart som gryta:

Du åt å min ost

å drakk å min drykk

å tjörde mi ko åt en mose.

Dagen va lägg,

å magen va svägg,

inte gott i posen.

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

rr. 8, 9 äfven: [ea va flå,

å mjolka va blå.

62. Tule hem ock tule vall.

A.

Tule hem å tule vall,
å tule i lägge mosen,
å kål te medda å kål te kväll,
å kål fekk ja i posen.

Östergötland, Aspeländ. Östg. lmf.

ock kål fick jag, när jag drog vall,
ock kål fick jag i påsen.

Småland, Emådalen. E. S.

C.

Tula hem å tula vall,
tula långt åt måsen.

Kål fick jag, när jag kom hem,
kål fick jag i påsen;

Tule han ock tule åtlånge mossen.
Kål fick jag, när jag drog hem,

mjölken va bå gul å blå,

osten fick jag lite å,
smöret smakte jag aldrig.

Öland, Torslunda. ÖSm. Öl. lmf.

D.

Tutte hem å tutte vall,
tutte på bale kullen.

Kommer du hem forr än ja,
så tar du opp den lille;
mjölk då å den svarte geta,
sätt då på den lille gryta
å kok den lilla välling.

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

Hit eller till nr 58?

63. Tulleri tulleri bockahorn.

Tulleri tulleri bokkahorn,
alla getter så gå di på korn
förutom Bröka å Bälta;
di ligger hemma å svälta.

Kör hit, kör hit mä getter å
får!

Här ä gräs, står långt opp på
lår;

här ä möjna krösa.

Du luj, du luj; ja va där i går,
du åt u min mat,
du slo sonner mitt fat,
du körde mi ko ut i mossen.

Å mossen va lång,
å majen va svång,
å ja hade inte i påsen.

Östergötland, Ydre. Östg. lmf.

64. Jag fattig lappman.

A.

1.

Jag fattig lappman,
som bor uti Lapplann;
mellan berg och stenar
betar jag mina renar.

Uppland, Dalarna.

2.

Kon går efter måssen,
efter kommer lilla gossen;
hela dagen
tomma magen,
litet mat uti påsen:
stackars den lilla gossen.

Södermanland.

3.

Ta hit min kryddlåda,
jag ber henne sjelf;
der äro kryddor
och anis och bäfver och gäll.
Ta hit henne genast:
jag ber henne sjelf.

1 str. 1 r. äfv. fattiger.

B.

1.

Jag är en liten lappman,
som bor bort i Lapplann;

mellan bärj å stenar
jete jag mina renar.

Ångermanland. E. S.

2.

I den fattiga stugan
blir jag spisad som flugan,
ty den fetare kosten
vagkas bara hos prösten.

S.-HC.

Ångermanland. E. S.

Om kärlek ock frieri.

65. Tuss lulleri lull, kok grytan full.

A.

Tuss lulleri lull,
kok grytan full:
det kommer tre hungriga mågar.
Den ena var halt,
den andra var blind,
den tredje var trasig,
han törs inte in:
han står uti farstun ock gråter.

Västmanland. E. S.

En variant från samma landskap
hos S.-HC. har

r. 3: snart komma de svultna
mågar.
r. 8: står utanför och gråter.

Från Närke har Djurklou s. 120
en variant, där rr. 7, 8 lyda:

han törs ej gå in:
han står vid dörren och frågar.

B.

Tusslullerirull,
kok grytan väl full:
de kommer tre sultna mågar.
Den ena ä halt,
den andre ä blinn,
den tredje har ögon som skålar.

Östra Vingåker. E. S.

C.

Tusselelull,
kok kettelen full:
där kommer tre sultena mågar.
Den ene var halt,
den andre var blind,
den tredje var trasig,
han tordes ent gå in:
han sto i farstun ock gret.

Helsingland, Delsbo. E. S.

D.

Tuss lullelilull,
kok tjetten full:
dä komma tri svoltena måger.
'N ene va halt,
'n annern va blinn,
'n trejen va trasig,
han *tōsant* gå in,
'n fjäle va skoten i låre.

Ångermanland. E. S.

E.

Tuss lullelilull,
kok gryta full:
dä kom tri soltena måger.
Den ene ä halt,
den andre ä skaft,
den tredje ä full mä klåe.

Härjedalen. E. S.

F.

Tuss lullelilull,
 kok kittelen full:
 dä kommer tre frysniga mågar.

Den ena va halt,
 den andra va stark,
 den tredje va fuller mä klådar.
 Finland, Vasa-trakten. E. S.

r. 6 äfv. den tredje har skägge
 på tårna,
 eller den tredje är frusen om
 tårna.

G.

Vyss vysseri lull,
 kok gryta väl full:
 dä kommer tri sultne hunne.
 Dän ene va du,
 dän annre va ja,
 dän treje va prästens grå hynne.

Småland, Emådalen. E. S.

Från Horn i Kinda, Östergötland,
 meddelar Östg. lmf. en härmed all-
 deles öfverensstämmande variant, blott
 att r. 1 lyder:

Vysseri lull.

H.

Tuss lullelilull,
 kok grytan väl full:

det kommer tre hungriga hundar.
 Den ene var din,
 den andre var min,
 den tredje var prästensgråhynda.

Öland. E. S.

rr. 1, 2 äfv. Vyssa lull,
 kok grytan full.
 r. 3 äfv. dä kommer tri svultena
 hundar.

Småland, Halltorp. ÖSm. Öl. lmf.

I.

Vysseri lull,
 kok grytan väl full:
 här kommer tre hungriga gäster.
 Den första får du,
 å den andra får ja,
 den tredje får Hultersta-presten.

Öland. ÖSm. Öl. lmf.

J.

Vissalilull,
 kok grytan så full:
 dä kommer tre främmande jäster.
 Dän ena va du,
 dän annra va ja,
 dän tredje ä jälvaste prä-
 sten.

Öland. E. S.

66. Lill-Olle på kolbotten.

A.

Lill-Olle på kolabotten
med svarta hatten å blåa rocken,
han friar till mig.

När han kommer till den stora
port^{en},
slår han näsan i bara lorten,
det fägnar mig.

När rågen blir mogen
å lång är som skogen,
då gifter jag mig.

Medelpad. E. S.

B.

Lilla (N. N.) på kyrkobacken
med krusadt hår och knapp i
hatten
han friade till mig.

När han kom uti stora porten,
slog han näsan midt i lorten;
det fägnade mig, mig,
han jämrade sig, sig.

När som rågen blifver mogen,
blifver stor ja just som skogen,
då gifter jag mig.

Mina hundar de skälla,
mina portar de smälla,
då kommer lilla (N. N.) till
mig.

Västmanländ. S.-HC.

C.

Lilla gossen på bergabacken
med svarta skor och knapp i
hatten,

han fria till mej!

När han kom inom stora porten,
slog han näsan midt i lorten.
Ha, ha, hvad ja skratta åt 'n!

Uppland. S.-HC.

r. 1 äfv. pelarbacken.

D.

Liten gosse på tullebacken
mä röe rocken, galon i hatten,
han friar till mäj.

När han kom till porten,
slog han näsan i lorten,
detta skadar inte mäj!

Bohuslän. E. S.

E.

Hund skäller,
å porten smäller,
å klinkan går.
Komma friarna;
ta bort pigorna
på vår gård.

Östergötland. S.-HC.

67. Lisken min, hur är det fatt.

Lisken min! Hur är det fatt?
 Säg mig, hvad du drömde i natt!
 »Jag drömde, att jag var på mossarne,
 och plockte lingon bland gossarne.»
 Var det roligt, min vän?
 »Nej, hjertat är såradt; det svider än!»

Södermanland. S.-HC.

68. Jag kan spinna ock jag kan väfva.

Jag kan spinna, och jag kan väfva,
 sy en skjorta åt min fästeman.
 Det kan jag göra med mina näfvar,
 och derpå sätter jag hans lilla namn.
 Den första kärleken den är den bästa,
 tro aldrig du, att jag förglömmar den,
 nej aldrig glömmar jag min fästeman.

Finnland. S.-HC.

69. In, in, kär mågen min.

In, in, kär mågen min!
 En vacker dotter ger jag dig.
 Tack, tack skolen I ha
 för gåfvan, I vill gifva mig.
 Hon är som en silkeros,
 hon är så söt — — —.

WIDES manuskr. i Vitterhetsakad.

70. Gossen uppå bärget stod.

Gossen uppå bärget stod
i det strida regnet;
feck han se, hvar flecka geck
på den gröna änga.

Änga va grön,
flecka va skön,
gossen va fuller mä falskhet.

Flecka lella, kom te mäj!
Trohet ska du finna.
Aldri ska ja svika däj,
du ska bli mi kvenna.

Sviker ja däj,
lönar Gud mäj
samma stund ock timma.

Västergötland. E. S.

Visan är ock känd i Bohuslän. En
variant från Östergötland (Kinda;
Östg. lmf.) börjar sålunda:

Gossen sto på bärjet å grät
i dä kalla rägnen;

samt slutar med orden:

så lönar Gu mäj,
å då far vi bæe ille.

71. Häj säg, så får du mig.

A.

Hej säg, så får du mej,
får du mej, så står du dej.
Vill du inte ha mej,
kan du låta bli mej.
Si så är jag fri från dig.

Finnland. S.-HC.

B.

Hej säg, så får du mej;
får du mej, så står du dej.
Vill du inte ha mej,

kan du låta gå mej.
Jag får nog en ann,
som vill ha mej.

Bohuslän. E. S.

C.

Se, se, så får du mej,
och får du mej, så står du dej.
Men vill du icke ha mej,
får en annan ta mej,
bara jag blir fri från dej.

Skåne. Lilja s. 2.

72. Spinn, spinn, dotter min.

A.

Spinn, spinn, dotter min!
 I morgon kommer friarn din.
 Dotern spann,
 tåren rann,
 aldrig kom den fästman fram
 förr än andra året
 mä gullblad i håret,
 men ingen skjorta på låret.

Finland, Vasa-trakten. E. S.

B.

Trarar hemtas, trarar feres,
 ent ja hemtas, ent ja feres!
 Tien liur, tien går,
 alder får ja man i år.
 »Spinn, spinn, dotter min!
 Morga kumer friarn in!»
 Dotur spann, tåra rann;
 alder kumo friar fram.

Russwurm II, s. 128.

73. Vyssa lulla litet barn.

Vyssa lulla litet barn!
 Svinen gå åt rågen.
 (Anders) vill väl gifta sig,
 men (Anna) hon har ingen hogen.
 (Anders) han både tigger och ler,
 (Anna) hon vänder ryggen till,
 hon säger, hon har ingen hogen.

Närke. Djurklou, s. 120.

74. Ock hör du, pojke, nog känna vi dig.

Å hör du, pojke, nog tjänne vi dä,
 du ha före å gått häri gåla,
 å fulle skørna vä snö å is
 å fulle öga vä tårar.

Ångermanland. E. S.

75. Sven står i strande.

Efter en en gammal afskrift i Palmsköldiana i Uppsala universitetsbibliotek, nr 384, 4:o:

Barnwijsa.
Sven står i strande,
guldkä i hande,
locka, locka fingerlind,
kom, kom söta mijn,
jag will ge dig guld och gråskin
under kåpan din.

I margen står såsom variant af andra raden:

Pung och intet svärd (i hande).

S.-HC.

76. När jag var en liten stritt.

När ja va en liten stritt,
fekk ja sove hos flekkera fritt:
iggen hörde ja klaje.

När ja blidde näve stor,
fekk ja höre lessamt ol
utå gamle tjärger.

Tjärger mä sin spinnerokk
tjörde mäj u sägga opp:
håret sto å änne.

»Pakka däj utu di sägg,
så jole ja, då ja va drägg,
så ska drägge jöre.»

Östergötland, Kinda. Östg. Imf.

77. Gossarna de skalkarna.

Gossarne de skalkarne,
de vilja inte ha mej.
Men en gång, när jag blir lång,
då skall de inte få mej.

Finnland. S.-HC.

78. En gång var jag så illa sjuk i buken.

En gånjen va jä så ilje sjuk i butja
 o sorjen so nära dö.
 Tog jä dä å kaste bakom det duka(?),
 tjölte mig en ny fästmö.

Härjedalen. E. S.

---

79. Liten flicka gick i by.

Liten flicka gick i by,
 för hon ville leka,
 två gossar följde na hem
 med en liten fejla.
 Fejla du, när jag står brud,
 fejla, fejla: bom bom bom,
 vill du med så kom, kom!

Skåne. Lilja s. 15.

---

80. En liten bondedräng.

En liten bondedrägg,
 Potti Fnostjen hetta hänj,
 katta lägg o lite läggre:
 dä skä bli dinj fästermänj.
 Småföfstjän våre
 dom ä so lohrt'n om låre,
 ahlt opp i kneje,
 jussom jetten o feje.

Härjedalen. E. S.

---

81. Lille Karl han står på bron.

Lille Karl han står på bron,
speglar sig i vågen,
fräck i ryggen som en baron:
sin fästmö skall han möta.
Tussan lullan liten vän,
nu skall lullan gå igen
för lilla mamsell Anna.

Roslagen. E. S.

---

82. Småpojckarna fyra fem.

Småpajkan fire fäm
spragg børterst i jale.
Då dom int fikk jift sä alle fäm,
spragg dom himm å skrale.

Medelpad. E. S.

Om makars otrohet ock osämja.

83. Tusse lulle litet barn, som har så många fäder.

A.

Tusse lulle litet barn,
som har så många farar:
en i Vrånge,
tre i Språnge,
tjugu fem i danska sundet,
förutom proster, präster ock
djäkner.

Helsingland. E. S.

B.

Tusse lulle mammas bån,
som har så många farar:
tio i Skåne ock älfva i Lund,
fem ock tjugu i Sundsjösund,
förutom alla studenter ock djäflar.

Medelpad. E. S.

C.

Tusse lulle mammas barn,
som har så mången fader:
först en klockare, sen en präst
å sen sju andra ander.

Finnland, Vörå. E. S.

D.

Sulle lulle lite bar,
har så många farar:
först en klockar, sän en präst,
sän en annan flängeläst,
sän två andra karar.

Helsingland, Delsbo. E. S.

E.

Tusse lulle mammas barn,
som har så mången fader:
en i Skåne, en i Rom,
tjugu fyra i Östersunn
förutom alla soldater.

Ångermanland. E. S.

F.

Vyssa nanna litet barn,
stor i röfva som en kvarn,
hufvet som en skäppa,
bena som två käppe;
har så många farer:
en i Skåne, en i Lund,
fyra tjuge Israels sund,
alla utan ände.

Öland, Köping. ÖSm. Öl. Imf.

84. Skymtar du för gluggen.

En dräng (munk eller präst) plågade lönligen gå till en hustru (eller flicka), när händes man var borta. De hade kommit öfverens om att på ett vist sätt utmärka, när mannen var borta ock när han var hemma. Men när husbonden en kväll kom hem, glömde kvinnan att ändra tecknet, enligt var. A att resa en stubbe uppefter stuguväggen. Vilsledd härigenom, kom giljaren ock knackade på fönstret (gluggen), hvarvid kvinnan blef ängslig ock fruktade, att den redan till sängs gångne mannen (gråskägg, styggen) skulle ana oråd. På samma gång hon vaggar sitt barn ock sjunger för det, vänder hon därför talet till älskaren ock varnar honom, samt slutar med att bedja honom komma igen följande dags morgon.

A.

Skymtar du för gluggen,
lilla vännen min?
Gud välsigne skuggen,
men du får inte gå in,
tuss rullerirull,
mitt lilla gull,
du snälle,
som går till mig om kvällen.

I aftse jag glömde den stubben
att resa,
lilla vännen min;
nu får du gå hem med lång näsa,
ock du får inte gå in o. s. v.

Drängen förstår ej meningen, utan
visar sig fortfarande utanför gluggen
(fönstret). Hon fortsätter därför:

Hästarne gå på ängen,
lilla vännen min!
Styggen han ligger i sängen,
ock du o. s. v.

Skällkon hon ligger i båset,
lilla vännen min,
ock nyckeln han är innanför i
låset,
ock du o. s. v.

Kråkan hon sitter på taket,
lilla vännen min,
ock styggen i sängen är vaken,
ock du o. s. v.

Bonden vaknar nu ock spørjer:
Hvad säger du?

Hon svarar:

Den som barn ska sytta,
lilla vännen min,
han får ha många läten,
ock du o. s. v.

Fortfarande visar sig drängen.
Hustrun blir därför ond ock sjunger
med vredgad stämma:

Jag menar den karlen
är bå viller ock galen,
som inte kan höra,
att far är hemma.
Tussan lullan lej.

Kom till mig i moron,
innan hanen gal,
för då ä styggen borta,
han är till kvarn ock mal.
Tuss rullerirull
mitt lilla gull,
du snälle,
som går till mig om kvällen.

Roslagen. E. S.

B.

Jag ser ditt milda öga,
 du lilla vännen min,
 igenom fönstret höga,
 å du få int kom in.
 Jag tror den karln
 ä viller å galn,
 som int kan höra,
 för det jag förglömde
 att resa den stubben jag tänkt,
 för uj uj uj, för aj aj aj,
 som inte kan höra,
 far ä hemma,
 viffan lulan lej.

Hästen går på ängen,
 du lilla vännen min,
 å gråskägg ligger vaken,
 å du få int kom int.
 Jag tror o. s. v.

Nyckeln ligger på taket,
 du lilla vännen min,
 å gråskägg ligger vaken,
 å du få int kom in.
 Jag tror o. s. v.

Men kom till mig åt morn,
 ja, innan han gal,
 då ä den styggen borta,
 han ä te kvarn å mal.
 Jag tror o. s. v.

Det skall nån ting låta,
 du lilla vännen min,
 för int små barn skall gråta,
 å du få int kom in.
 Jag tror, den karln
 ä viller å galn,
 som int kan höra,
 för det jag glömde
 att resa den stubben jag tänkt,
 för uj uj uj, för aj aj aj,
 som inte kan höra,
 far ä hemma,
 viffan lulan lej.

Ångermanland. E. S.

C.

Gud välsigne ditt öga,
 lilla vännen min,
 på det fönstret höga,
 nu slipper du inte in.
 Jag menar den kaln
 år båd fuller ock galn,
 som inte kan höre,
 då styggen ä hemme,
 stygg, stygg, styggen ä hemme,
 vysan lullan lej.

Raka ligger på änga,
 lilla vännen min,
 styggen han ligger i sänga;
 nu slipper du inte in.
 Jag menar o. s. v.

Kom te mej i otte,
 förinnan hanen gal,
 ty då är styggen borte,
 han ä te kvarna å mal.
 Jag menar o. s. v.

Vi får något låta,
 lilla vännen min,
 för inte barnet ska gråta;
 nu slipper du inte in.

Norrland. E. S.

D.

Hvad är, som skymtar om
 gluggen? —

Spring vännen min!
 Å, då ä bara skuggen.
 Kom inte in!
 Tusse lulle lilla Pelle,
 nu ha vi inte tillfälle.

Kom i morgon otta,
 då tuppen gal.
 Då är min man borta
 till kvarn ock mal.

Tusse lulle lilla Pelle,
då få vi bättre tillfälle.

Norra Ångermanland. E. S.

E.

Titta aldrig i gluggen!
Hvem skall sköta mina små?
Vakta dig för skuggen,
du kom dock aldrig in.
Jag tror, att karln
är viller å galn,
som ej kan höra,
att far är hemma;
tuss turom lej.

Men kom till mig åt otta,
då hanen gal;
då är bonden borta
i kvarn å mal,
tusse lulle lill-Pälle,
då är det bästa tillfälle.

Ångermanland. E. S.

F.

Gud välsigne ditt öga,
lilla vännen min!
som tittar i fönstret det höga;
men kom slätt intet in!
I afse så glömde jag stubben
att geja.
Jag menar den karlen är viller
och galen,
som inte kan höra, att styggen
är vaken.

Duss lull, styggen är vaken,
dussa lulla, liten lej.

När yxen sitter i knuten,
lilla vännen min!
se, då är min man ute;
kom då till mig in!
I afse o. s. v.

Hvad är det som du sjunger,
lilla vännen min? —

Man skall något låta,
lilla vännen min,
när som småbarnen gråta;
kom slätt inte in.

Norra Småland. S.-HC.

G.

Hvem ä dä som klinkar på
låset?

Lilla vännen min!
Kon är löser i båset;
nej kära du, kom inte in!
I afton så glömde jag pilten på
stubben.

Jag menar den karlen
är viller och galen,
som inte kan höra, styggen ä
hemma.

Vy, vy, styggen ä hemma!
Lilla vännen min!

Det gör jag för det skall låta
och inte barnen skall gråta.

Småland, Västbo. S.-HC.

H.

Kråkorna sitta på taken,
Olla fjolla min,
och mannen han ligger vaken,
här slipper ingen in.
I afse så glömde jag pjalten på
stubben
och väntade icke så hastigt på
gubben.
Jag tror, att den gossen är döf
på sitt öra,
som inte kan höra :|:
vysslivu, far är hemma, far är
hemma, lilla vännen min.

Skåne. Lilja, s. 6.

85. Loppan bet min man ihjäl.

A.

Loppan bet min man ihjel,
 långt opp i skogen;
 ögat gret och hjertat log,
 och sorgen skumpa åt skogen.
 Gud ske lof, min man är död:
 nu får jag äta min mat utan
 tvätta mina diskar hvar månad
 gå i säng med smutsig fot
 och dansa med röd kjortel.

Västmanland. S.-HC.

I Ångermanland sjungas de fyra
 första raderna såsom en vaggvisa
 för sig.

B.

Loppan bet min man ihjäl
 långt opp i skogen;
 ögat grät ock hjärtat log,
 ock sorgen hanskumpar i skogen.
 Gud vare lof, min man han dog:
 nu får jag äta min mat i ro,

tvätta min disk hvar månad
 emot,
 gå i säng med lortiger fot.
 Jag tror, jag lefver inte länge!
 Uppland. Uppl. lmf.

C.

Loppan bet min man ihäl,
 så rymde hon åt skogen.
 Gud ske lof, den skälmen dog,
 nu får jag äta min mat med ro
 och sofva till klockan blir åtta.

r. 2 äfv. långt bort i skogen;

r. 5 äfv. och sätta mina pengar
 på ränta.

Östergötland. S.-HC.

D.

Loppan bet min man ihjäl
 långt in i skogen.
 Va 'eke dä väl den mannen do,
 få vi köpa oss nya skor,
 nya skor mä spännen,
 så (N. N.) kan sofva så länge.
 Öland, Köping. ÖSm. Öl. lmf.

86. Bissan lull mitt lilla gull.

A.

Bissan lull
mitt lilla gull,
kärningen piska gubben sin,
la honom på en gammal kista.
Kistan sprack,
kärningen vack,
ock gubben låg neri ock skratta.

Bohuslän. E. S.

B.

Vissen lull
mitt lilla gull,
kärningen sket en påse full,
la ifrå,
strödde på,
geck te prästen
sa ifrå,
hvar den stora högen lå.
Prästen tog sin stora bok,
satte sig att läsa.
Kärningen tog sin krokiga käpp,
slog prästen öfver näsa:

det ska du ha, di blesa!
för det du inte kunde lära mig
läsa.

Gubben tog sin lille båt,
rodde utåt hafvet;
kärningen tog sitt baketråg
rodde samma hafvet.

Båten (l. tråget) sprack,
kärningen sank,
ock skinnpälsen flöt,
ock gubben stod på landet ock
töt.

Bohuslän. E. S.

C.

»Ska ja i mora i kvarnedammen
dö,
så vet ja nu vest, att ja lir
inga nö,»
sa kärninga. Ho sack, men päl-
sen flöt,
å gubben han satt på lanne å töt.

Värmland. E. S.

87. Sex bussar ock fyra.

Sex bussar och fyra,
min far hade en tyra.¹
Min mor hade en lönliger vän.
Se'n ville vi begynna igen:
sex bussar och fyra o. s. v.

Blekinge. S.-HC.

¹) Otydligt; möjligen lyra.

88. Det var en gumma i Våring.

Det var en gumma i Våring
och en gubbe i Horn;
och gubben han kallade gumman
sitt lilla hjertekorn.

Västergötland. Werner s. 106.

89. Jag gick en morgon på Ramla mosse.

A.

Jag gick en morgon på Ramla
mosse
och tappade bort min matepåse.
Då jag kom hem om qvällen,
tog jag mig en sticka
och satte mig och slicka.
Men mor hon tog en eldebrand
och slog på min såre hand;
den till att ryka
och jag till att huka;
huka jag till nästen min,
men nästen var ej hemma,
nästen var i kungens gård,
och kungen var ej hemma;
kungen var i Laskehärad
och tömde sina Taskeläre.

Västergötland. Werner s. 102.

B.

När jag kom hem om qvällen,
hade mor kokat en välling.
Jag tog mig en sticka,
mor tog en ellebrand,
sätter på min sårehand.
Det till att verka,
jag till att sperka.
När jag kom till kungens gård,
var der ingen hemma.
Frun var i bastun,
ploeka små kattor,
tolf pund om året.

Uppland. S.-HC.

90. Gubben sade till kärigen sin.

Gubben han sade till kärigen sin,
uti dansike,
kära mor lappa byxorna min
bak i ansigte.

Och kärigen tog sig ett ekornaskinn,
uti dansike,
och alla småklorna dem vände hon in
bak i ansigte.

Gottland. S.-HC.

91. Gubben han gick i hasselskog.

A.

Gubben han jikk i hasselaskog,
barkade sig tjäppar vita;
gumman hon uppå tröskelen stog
å sa: däm skall du jälv få slita.

Gubben han uppå tröskelen stog
å snakka mä nabokvinne:
i dag har ja lekt en sådan lek
mä konen min,
att mine både ögon rinne.

Ja, har hon nu så bagkat tjuv-
ryggen din,
går ja in, jör samma mä min;
hurra för däj,
det säger jäj,
den dagen glömmes aldrig.

Ångermanland. E. S.

B.

Gubben tog sitt trumfiga trä,
trömfade mor å färe:
Det skall du ha, ditt baskade fe,
för du iggentigg vill jöra,
varken vill du spinna, väva äller
men nog kan du gå å skvallra
sy,
krigg by.

Hurra för mäj
säger ja däj,
måtte sorgen aldrig komma.
Ångermanland. E. S.

C.

Gubben gick uti hasselaskog
att barka sig käppar hvita,
gumman gick uppå golfvet å svor.
Midt uppå golfvet stältes till en
ring,

käppstompa dansa väggen kring,
å katsatan damp i gryta.

Hopp fallero,
så sade ho,
den leken skall vi aldrig för-
gäta.

Ångermanland. E. S.

D.

Gubben han gick i vibarka skog,
barkade käpparna hvita;
gumman hon gick å titta där-
uppå:
Stackars gubbe, som skall slita.

Midt uppå golfvet ständar det en
ring,
käppstumparna dansa väggen
omkring,
å barnstackarna under säng-
botten krypa,
å kattstackarna under gryta.
Gästrikland. E. S.

E.

Käringen tog sin svarfvade rock
och dorfvade sin man för pannan.
Så gör hvar ärlig danneqvinna,
när som mannen börja larma.

»För jag är matmor, det skall du
veta;
jag är den som matmor här
hetar.»
För aj aj aj, och det säger hon,
och den sed förgäter hon aldrig.
Gottland. S.-HC.

92. Gubben skulle täcka badstutak.

A.

Gubben skulle täcka badstutak,
han täckte det med svallar.

Gumman hon gick nedanför och
bad,

hon bad till Gud, han skulle
falla.

Gubben föll af badstugutak,
han slogs i femton de stycken;
gumman hon gick nedanför och
sad:

Jag tror det var min lycka.

Gud ske lof! min gubbe dog,
nu får jag fläta mitt hår med
kransar.

Gud ske lof min gubbe dog,
nu får jag hoppa och dansa.

Och inte vill jag ha nån klockare,
som står på läktarn och gapar;
hellre vill jag ha en predikant,
han ger mig sofvel på kaka.

Och inte vill jag ha nån skräddare,
han har så många de lappar;
hellre vill jag ha en skomakare,
han syr så mång nätta deklacker.

Och inte vill jag ha nån student,
han ligger och läser om natten;
hellre vill jag ha en officer,
han nyttjar plymen i hatten.

Norra Småland. S.-HC.

B.

Gud ske lof! min man är död.
Nu flätar jag mitt hår i kransar:

så tar jag på mitt röda kjol
och går jag mig att dansa!

Uppland. S.-HC.

C.

Gud ske lof! min man är död,
och jag har blifvit enka;
nu får jag äta mitt torra bröd
och sätta mina pengar på ränta.

Uppland. S.-HC.

D.

Gubben slog sig af badstutaket,
han slog sig i femton stycken;
min tro! den gumman hon vardt
så glad:

Jag tror, det var min lycka!

Gud vare lof! den gubben dog;
nu får jag binda mitt hår i
kransar;
då tar jag mej en speleman,
som spelar för mej, då jag dansar.

Nej, ingen speleman vill jag ha,
han har så många oläten;
men skräddaren den vill jag ha,
han gör mig nättaste kläder.

Nej, ingen skräddare vill jag ha,
han har så mycket till att lappa;
men skomakaren vill jag ha,
han gör mig vackra skoklacker.

Fria får nu hvem som vill,
för skjortan ligger på byket.
Nej, kära! slå strax opp ljus,
och torka skjortan för spisen.

Uppland. S.-HC.

93. Gubben ock gumman de skulle köra vall.

A.	B.
Gubben å gumma di skulle tjöre vall,	Gubben å gumman skulle mota vall,
å gumma hø ville inte mote.	å gumman ville inte mota.
Å gubben tø gumma å slo na i en tall,	Gubben slog gumman på nosa, å nosa te blö,
så tallen jekk opp mä rota.	å tjäriga te dö,
Opp for gumma å blidde så gla:	å gubben te begrava like.
Nu ska ja mote i all min da;	Södermanland. E. S.
gå vall, gå vall, du Broka!	
Östergötland, Kinda. Östg. Imf.	

94. Hej hopp, Maja Lisa, liderliga kropp.

Hej hopp, Maja Lisa, liderliga kropp,
alt hvad jag tjänar, super hon opp:
i går söp hon opp särken på sig,
i dag super hon opp skjortan på mig.

Västerbotten. E. S.

95. Gubben låg på ugnen.

A.	B.
Gubben lå på ugnen, var så illa kummen, för han inte bränvin kunde få.	Från Jörn (Västerbotten) harsemi- naristen J. BOMAN meddelat mig föl- jande »rim»:
Käringa låg i aska, hade en tår i flaska: ta mej katten, att du får en tår ändå!	Ha du hört på maken: tjäriga koke lakan å gav int kallom smaka 'n? kallom = karlen.
Dybeck.	
I en artförändring, E. S., lyder r. 6:	
ta mäj tjuven, att gubben fick (l. hade) en enda tår!	

Skämtsamma vaggvisor.

96. Vyssa nanna lilla barn.

A.

Vyssa nanna lilla barn,
stor i hufvet som en kvarn,
hufve som en skäppa.
Den som detta barn har gjort,
han vor värd att spräcka.

Småland, Madesjö. ÖSm. Öl. lmf.

r. 2 för hufve: asen l. röva.

B.

Vyssa lulla lilla barn,
stor i ändan som en kvarn,
(stor i) hufve som en rofva.

ÖSm. Öl. lmf.

C.

Vyff lulla litet barn,
stor i röva som en kvarn,
huvu som en slägga,
ben som två lägga.

Östergötland. E. S.

D.

Vyssa lulla litet barn,
vagg dej den, som gjort dej ha,
å sof din förbaskade byting.

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

97. Lilla Lasses stuga.

A.

Lilla Lasses stuga
stod i ljusan låga,
lilla Lasses stuga lura brann.
Stugan lura och brann,
Lasse larfva och sprang,
ändteligen hant Lasse fram!

Västmanland. S.-HC.

B.

Anders Petters stuga står i lju-
san låga,
Anders Pettersstuga brinner opp,
sa 'n.

Hej hopp, sa 'n,
lika godt, sa 'n,
inte gifter jag mig så brådt, sa 'n.

Östergötland. E. S.

<p>C. Som det kom, så gick det, en dålig ända fick det. Anders Perssons stuga brinner opp,</p>	<p>Anders Perssons stuga står i ljusan låga, Anders Persson stuga brinner opp. Roslagen. E. S.</p>
--	--

---

98. Bing bång
klockans sång.

Bing bång
klockans sång.
Prästen fick ett baggelåm,
klockarn fick en kaka,
för han skulle gapa.

Småland, Emådalen. E. S.

r. 2 äfv. klokkarns sågg.

---

99. Ock alla småflickor i en blomsterlund.

Å alla småflickor i en blomsterlund,
spela vackert för dom, dom;
å alla smågossar i en dyngbrunn,
skjut luka för dom, dom.

Ångermanland. E. S.

---

100. Fult kippe med gammeljäntor.

Fulte tjiippe mä gambeljäntä,
sur var dom alje höp;
føl å dom nål i Troa,
jä vet å där e store gröp.
Grovo ne dom mä mold å syre,
så dä bli som e blote myre.

Härjedalen. E. S.

---

101. Gif hästarna hö ock hafre.

Je hästom hö å hagre,
je gossom brö å vin,
je gossom skwolevahtnje,
så dom rulle som e fwin.

Härjedalen. E. S.

102. Visseri lull
mutt byxorna fulla.

A.

Visseri lull
mutt byksera full;
knäpper di opp,
så rinner dä bort,
så blir di så lorti om bena.
Östergötland, Norra Tjust. Östg. lmf.
r. 2 för mutt: baj.

B.

Vyssi lulla lull
fit byksera full,
knäpp ijänn om knäna.
För knäpper ja opp,
så rinner dä bort,
å gossen blir ful(er) om bena.
Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

103. Lasse han tittar i fönstret ut.

Lasse han titter i fönstret ut
mä sitt lägge tryne;
fekk han si en svinehop,
som va församlad därute.

Dä va Lasses syster, å dä va
Lasses bror,
dä va Lasses fästmö å has gamla
mor.

Hopp salolika läj,
trum salolika läj.

Lasse han gåggar på dorra ut,
tar piska uti handen.
Då slo han i kull på en svinelort:
jälp opp dän fattige mannen!

Härren ska bevare mäj i alle
mine dar
för alt dä besvär, ja i välaska ha.

Å soa ho lokker på grisera tri,
dän svarte, dän röe å dän vite:
Kom fram mina älskede barn,
så ska I få smör på ert tryne;
sän ska vi äte, te posen blir tom,
sän kommer Lasse å tjör oss te
Rom.

Hopp salolika läj,
trum salolika läj.

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

För salolika äfven salonika.

104. Måndan, tisdan satt en käring ock spann.

Måndan, tisdan såt 'n tjärig å spann,
 onsdan, torsdan bar hon spånan fram,
 fredan, lögdan sop hon opp sin lön:
 varje söndasmorgon jole tjäriga sin bön.

Ångermanland. E. S.

105. Söndagen är helig, måndagen fri.

Söndan är helig, måndan fri,
 tisdag går desslikes förbi;
 onsdag är ingen arbetsdag,
 torsdag hafver samma lag;
 fredag gör man ingenting,
 och lördan går sabbaten in!

Västmanland. S.-HC.

106. Måndagen brännvin ock tisdagen bröd.

Måndan brännvin ock tisdan brö,
 onsdan gadelopp ock torsdan spö,
 ock fredan gå vi af ock an,
 ock lördan gör vi, hvad vi kan.

Bohuslän. E. S.

107. Ro, ro litet guld.

A.

Ro, ro lite gull,
 om vi hadde stuga full,
 lögen å laa,
 gåggen å tjöke
 å en liten slagk på ommen!

Värmland. E. S.

B.

Vyfffa lulla lite gull,
 om vi hadde stuga full,
 å en slagk i farsta!

Värmland. E. S.

108. Det var ett par svarta käringar som skulle
köra vall.

Dä va ett par svarte tjärger som skulle tjöre vall,
traller ralla la, lalalla la-la.

Å mägge arje tjure dä hadde di mä säj,
traller o. s. v.

Å tjura di bölde, å tjärgera di grät,
traller o. s. v.

å allri kan I tro, hur vakkert dä lät,
traller o. s. v.

Östergötland, Kinda. Östg. lmf.

Visor af blandadt innehåll.

109. Det låg en gubbe på bänken död.

Det låg en gubbe på bänken död,
hade svarta och hvita vantar.
Så kom en lustig speleman in,
och gubben opp till att dansa.

Och femton kärngar i hvarje vrå,
och alla de dansa på kryckor.
Så kom in en blinder och såg

och sade: »I dansen snält, mina
deruppå flickor!»

Östergötland. S.-HC.

B.

Gubben låg på bågken blå;
han hadde vite vanter.

Kom en spelman in:
å gobben opp tell å danse.

Ångermanland. E. S.

C.

Fämtan tjäriqar i varn vrå,
å alla dansade på kryckor.
En gammal gubbe satt å såg
deruppå:

»Dansa lätt, mina flickor!»
Ångermanland. E. S.

D.

Det satt en gubbe på en bänk
å hadde stora grå vantar.

Så kom där fram en speleman,
å gubben opp å tä dansa.

Gubben dansa å skägget vicka:
har du någe i di ficka,
så ge mej mä.

Dybeck.

E.

Piga låg på bältjen sjuk
ock hade gula vantar.

Kom där in en speleman:
piga upp ock dansa.

Helsingland, Delsbo. E. S.

F.

Brimsen ock brumman,
kattemissen slår på trumman,
femton käringar uti en dans,
ock alla dansa de på kryckor.
Kom en blinder man ock såg
därpå:

»I dansen nätt, mina flickor!»
Gottland. E. S.

110. Lillgubben på Tallbacken.

A. Lillgubben på Tallbacka tre döttrar hade han. Sålde bort sin skinnjacka, köpte stintan gullbann. Helsingland, Delsbo. E. S.	Sålde bort sina skinnbrackor, köpte döttrarna guldbann. Gästrikland. E. S.
B. Lillgubben i Tallbacken sju döttrar hade han. r. 1 i variant från Västerbotten, Jörn: Lill-Olle på Kullerbacken.	C. Lillgubben på Täljabacken tri getter hade han, tri stinter i långa dansen, grågossen till speleman. Härjedalen. E. S.

111. Se mor nättas lilla flicka.

Se mor nättas lilla flicka,
med sju ägg uti en hatt,
såg en fjäril på en sticka,
sprang att taga henne fatt;
fjäriln flög just i detsamma,
flickan fölt till flickkalas.
Där ska hon säga för sin mamma,
att alla äggena for i kras.

Närke. S.-HC.

112. Dure dure dockan min.

Dure dure dockan min,
i skogen vilja vi skjuta.
Jag skall köpa dig pistolerna,
ock jag skall lära dig att skjuta.
Alla foglar ock alla djur,
de skola dimpa i backen;
ock jag skall köpa dig en liten hund,
ock han skall bita dem i nacken.

Ångermanland. E. S.

113. Då kung Orre skulle åt gästbud fara.

<p>Då kung Orre skulle åt gäste- by fara, hade han ingen skjorta. Kläderna hängde på liljegren. Det känner i bulser i balser i ben. Tittelitå för gossarne små, de sjunga så vackert om kung Orre ändå.</p>	<p>Då kung Orre skulle åt gäste- by fara, hade han inga hästar o. s. v. Norrländ. E. S.</p> <p>En bohusslänsk uppteckning börjar sålunda:</p> <p>När kung Orre skulle till gästa- bud fara, hade han inga byxor på sig att taga. Byxorna hängde i Liljorna grind, för de valsade binn, för de kuckuliku, för de gossarna små, som sjungde så vackert om kung Orre.</p>
<p>Då kung Orre skulle åt gäste- by fara, hade han inga byxor o. s. v.</p>	<p>Byxorna hängde i Liljorna grind, för de valsade binn, för de kuckuliku, för de gossarna små, som sjungde så vackert om kung Orre.</p>
<p>Då kung Orre skulle åt gäste- by fara, hade han ingen tröja o. s. v.</p>	<p>Byxorna hängde i Liljorna grind, för de valsade binn, för de kuckuliku, för de gossarna små, som sjungde så vackert om kung Orre.</p>
<p>Då kung Orre skulle åt gäste- by fara, hade han ingen mössa o. s. v.</p>	<p>Byxorna hängde i Liljorna grind, för de valsade binn, för de kuckuliku, för de gossarna små, som sjungde så vackert om kung Orre.</p>

114. Alla vi som stalldrängar voro.

Alle vör som stallsdrängar vure,
sture, tjocka hästar på gardi;
finge vör e trä,
som väl vaxe vure.
Buge, buge, buge ring,
ringering allt om i kring,
kringering allt om i krok.
Krokit trä,
som väl vare vaxe.

Gottland. S.-HC.

115. Bor här löjtnant Ros.

Bor här löjtnant Ros? —
 Här bor ingen löjtnant Ros,
 här bor kapten Helling.
 Midt emot bor löjtnant Ros.
 Tyst, får lillan välling!

Värmland. E. S.

I stället för Ros ock Helling har man växlande namn, exempelvis i Ångermanland Grot ock Selling.

116. Jag har fått lof gå ut i kväll.

Jag har fått lof gå ut i kväll,
 vara intill morgonen,
 till göken gal,
 till oxen drar,
 ock foglarna sjunga i lunden.

Värmland. E. S.

117. Har du sett någon Alnö-bo.

A.

Har du sitt nån Alnö-bo
 mä bytta bakani båta?
 Jo, ja såg ju en i fjöl,
som for a fadæ a jon jonsmor
 å tomte näverskorna.

Ångermanland. E. S.

B.

Ha du sett nån Njuran-bo
 mä bytta bakani båta?

Jo, jag såg en, där han låg,
 han låg å spela mä fota.

Medelpad, Ljustorp. E. S.

C.

Ha du sett nån Njuran-bo
 mä bytta baka båten?
 Jo, jag såg 'n i går,
 han kom föll i dag;
 män kanske han stannar på
 vägen.

Medelpad, Njurunda. E. S.

118. Det var ett torp i en skog.

Det var ett torp i en skog,
 en häst för en plog,
 en liten, liten, liten, liten gubbe,
 som tjörde ock slog.

Ångermanland. E. S.

---

119. Ettelatu ock sula telm.

Ettelatu å sula telm,
 prästens hästar de hvita.
 Kommer du hem förr än jag,
 så hels gu dag hem till Brita!

Helsingland, Delsbo. E. S.

---

120. Kolina, kolina,
låt solen få skina.

Kolina, kolina,
 låt solen få skina
 öfver topp, öfver trä,
 öfver folk, öfver få,
 öfver alla små barn,
 som gå i skogen å titta å gråta.

Värmland. Borgström.

---

121. Gamla Kerstin i en båt.

Gamla Kerstin i en båt,
 kråka till att styra.

Åsele lappmark, Vilhelmina. E. S.

Visan sannolikt ej fullständig.

---

122. Solen skiner och det regnar.

Solen skiner och det regnar,
 Gud bevare våra drängar.
 Solen skiner och det duggar,
 Gud bevare våra gubbar.
 Solen skiner och det sticker,
 Gud bevare våra flickor.
 Solen skiner och det töar,
 Gud bevare våra möar.

Stockholm. E. S.

Fortsättes äfven r. 4 sålunda:

Solen skiner och det snögar,
 Gud bevare våra högar.

Uppland. S.-HC.

123. Mor gick på rosenäng.

Mor gick på rosenäng,
 köpte blommor åt sin vän,
 gula, gröna,
 vackra, sköna.

Bohuslän. E. S.

124. Dans ragersta.

Dans ragersta,
 bägg bagersta,
 sten i kur,
 kum bussar
 å figgilur.
 Män slover,
 bönn grover,
 ben piper,
 Jon gnäll,
 småstintern ä snäll.

Ångermanland. E. S.

125. När jag kom till den stora bäcken.

När ja kom till den stora bækken,
 bevar oss väl,
 så blev ja stikken å kröp i sækken
 för Svän Dandesån,
 Korpe Karpesån.
 Jag är speleman,
 du vår fästeman,
 Knipølisån å Olibägsa,
 Pipelikakesån å Abramsvänsa,
 Pipelikakse för Svänli kråka,
 Niklas svin.

Ångermanland. E. S.

126. Måns Månsson ock Maren.

Måns Månsson ock Maren,
 stora katten ock Karen,
 köksbjörnen ock sluntan,
 kammartjänaren ock jungfrun,
 sockerdolfot ock labbelerfot
 ock kungens otäcka mara.

Gottland. E. S.

127. När som alla ha ätit ärter.

När som alla ha äti ärter,
 bevar oss väl,
 så vart dom elak å tog på trätte
 var enda fäl,
 Sven Annersen å Gesta Gammersen,
 Kaste speleman å Jakke fästeman,
 Knip Ola Bø å Knøle Bäggen,
 Anners Kniksel å Anners Svensen,
 Krese Mesel å San Bø Hulte,
 Sven å Trogen i Berjelunsen
 å hela klunsen
 å Niklas fram.

Ångermanland. E. S.

»Lapska» vaggvisor.

Nr 128—130 sägas vara på lapska språket. Enligt benäget meddelande af seminariebestyrer J. Qvigstad i Tromsö (som äfven lemnat öfversättningarna till de tydbara orden) är nr 128 finsk. Nr 131 är verkligt en lapsk vaggvisa. I nr 129, 130 äro blott enstaka ord gissningsvis tydbara.

128. Jänte lille vallvall.

Jänte lille vallvall
valle lite ti båda
si så måne måne sägke
kom tu mine valle
jiks skaks sade härliga nalle
pannonen panntonen
passenasseli nana
si han dansar i keiki.

Medelpad. E. S.

Fi. tiputtaa drypa, moni mången, minä jag, yks(i) kaks(i) en två, sataa hundra, pannunen liten panna, pantunen förtrollad, olycklig, nassi påse (brukas i vaggvisor), linana ess. af linna slott; r. 8 siihen (?) tanssuri keikkii dit en dansare går med upprätt hufvud (högfärdas).

129. Ottji Pälle tjo värre.

A.

Ottji pälle tjo värre
eremika i tittja
nakuetten å nakuetten
påka mannen i åra
jōji maingås å dorote
jōji maingås å nahu
måttene å måttene
'n ä tappe te nappe te.

Ångermanland. E. S.

B.

Attjä pälle tjyv-härre
mineekete sätta
åtjyten åtjyten
påta mannen i kårra
manakanter i stora ni
manakanter i snao
måtteli måtteli
i ä yppeft i adi.

Ångermanland. E. S.

C.

Ottji pälle tjo värre
mineänkeste tjotta
å natjoeten å natjoeten
å påtamannen i torra

alla mina gossar vara de
mine nao
å nattole å måttole
å dikkenabeln å nabole.

Ångermanland. E. S.

Lp. uttje lider; pälle sida, halfdel; tjuövere (?) måste; naku-
etten, åtjyten, natjoeten äro adverbiala former af verb med betydelse
af part. pres.; påta han kommer; mannen hvarför; i icke; åra = oro (?)
förblifva; magas tillbaka(?); joji 3 sg. impf., dorote 3 sg. af ett verb;
tappeti 3 sg. impf.(?) lät tillsluta; nappeti lät afskära.

Säges vara Lill-Pelle springfot på lapska.

130. Rismani brudia.

Rismani brudia gam tjitji på mi savitja
haver jästat i dig jenom a jättra
moni ståttman tiglia goktete mine tjotre
straks vare mine tjuvitja
tjitji pratjitja.

Ångermanland. E. S.

Rismani troligen lp. ristmanna gudbarn; tjitje moder; pratjitja
af prattjet sträfva, arbeta hårdt.

131. Dittä hiven gimie Maja.

Dittä hiven gimie Maja,
kutte miesä milkeb säkätä
ja onnä Sakkatjä säitiä.

På svensk-lapskt skriftspråk: Tatt hivve jime Maja, kutte miji
mielkeb suokota ja unna Saggatja säitiä(?).

På svenska: Den goda moster Maria, som åt oss kokar
mjölken ock liten Sigrid ammar.

Åsele lappmark, Vilhelmina. E. S.

Rim vid lek med små barn.

När man »dansar» med barnet.

Sittande håller man lindebarnet upprätt i sina armar, för det upp ock ned, samt vänder det än till höger, än till vänster.

132. Dansa liten, dansa stor.

A.

Danse liten, danse stor,
danse tjolen tå a tjäremor*!

Var. *) gammelmor

Jön-Lars-mor.

Ångermanland. E. S.

B.

Danse liten å danse stor,
danse *høle* på a gamle mor.

Ångermanland. E. S.

høle hålet.

C.

Danse liten pige, danse liten
drægg,
i morgon komma frijarn ijänn.

Ångermanland. E. S.

133. Så dansa de i dansarstugan.

Så dansa de i dansarstugan,
så flänga de där;
så hoppa de, så flänga de,
så dansa de där.

Ångermanland. E. S.

134. Smøjäntorna de är så rara.

Smøjäntern dom ä sä rar,
smøjäntern dom ä sä sen:
dom hadd en gosse uti väntan;
skulle komma som då va att
kvällen,
skulle komma som då va att
kvällen
å skulle danse mä smøjäntern:
en maransdans,
en meddasdans,
en kvällsdans skulle vi ha.
Gull-länna så hoppa på tå,
sokkerdansen gå.

Ångermanland. E. S.

smøjäntern småflickorna; att
(åt) om; maransdans morgondans.

135. Småstintorna stå vid
dörren.

A.

Smøstintern stå vä döra,
råka röva å vill dansä;
å dans int jä vä dom,
så dans int dom vä mäg,
så blir ä iggen dans tä.

Medelpad. E. S.

vä vid, med; råka röra; mäg mig.

B.

Flikkuna våra våra
stånda vid döra döra,
runka på röva röva.

Finnland, Brändö. Hels. lmf.

136. Nort norna norna.

noj nena nena,
danse smøbåna då!
Dä ä sä rolikt,
då båna mine
dom kom te brolles
å kann danse.
Häjj, ho dä flyg,
fo, ho dä flyg!

Ångermanland. E. S.

137. Fyka, fånga på.

Fyke fågge på,
danse liten låt!
Smøstintern danse,
pajka dom gråt.

Ångermanland. E. S.

Vid dans med flicka insättes i r. 3:
smøpajka (småpojkar), i r. 4:
stintern.

138. Upp i landet.

Upp i landet,
upp i landet
står en liten gullkanna.
Fyra fötter
pepparnötter
dansa jungfruar* granna.

Dansa lille far,
dansa lilla mor,
dansa rätt efter noter.**
Ingen dansar bätter,
ingen dansar bätter
än pappas ock mammas gull-
doter.***

Var. *) små gossar.

***) alla dansa efter noter.

***) lilla doter.

Gottland. E. S.

139. Kan man inte få.

Kan man inte få,
kan man inte få
sin lilla morgondans?
Jo män kan man så,
skoppa låt det gå med sans.

Ingen kristen själ
dansar så väl
som mammas lilla gosse.
Han dansar så nätt,
han dansar så lätt,
han dansar alltid efter noter.

Mälardalen. E. S.

140. Dansa vill du.

Dansa vill du,
å dansa vill jag,
skorna ä så sönder.

Dansa vill du,
å dansa vill jag,
skomakarn bör i Finnlann.

Sikkar jag däm dit,
laga han däm som en fit,
han slår aldrig dit en pinne.
Ångermanland. E. S.

141. Var det inte du.

A.

Var det inte du,
som dansa med mig?
Ock gula skinnbyxor
hade han på sig;
men min man
han hade gröna.

Roslagen. E. S.

B.

Tjänner du den,
som dansa med mej?
Å gula finnböcker
hade han på sej,
å min fästemann
han hade gröna.

Västmanland. E. S.

142. Hej lustigt på den ena
foten.

A.

Hej lustigt på den ena foten,
skinntossan på den andra!

Mälar-trakten. E. S.

B.

Hej lunta på den ena foten,
skinntussen på den andra!

Medelpad. E. S.

143. Dansa min docka.

Dansa, min docka,
medan du är unger;
när du blir gammal,
så blir du så tungar.

Finland, Brändö. Hels. lmf.

144. Hej hopp i tak.

Hej hopp i tak,
stormor å jag,
tuppen å gammelhöna.

Västmanland. E. S.

145. Hopp, min far.

A.

Hopp, min far,
tocken häst jag har,
tockna lår, tockna ben,
tockna skutt han tar!

Västmanland. E. S.

B.

Se, min far,
tocken häst han har,
tockna ben, tockna lår,
tockna skutt han tar!

Gottland. E. S.

C.

Hej häpp, minn kar,
tåkkin hest inn har,
tåkka lår, tåkka bejn,
tåkka skutt inn tar.

Finland, Brändö. Hels. lmf.

D.

Hej hopp, min far!
Sicken häst jag har:

sicka lår, sicka ben
sicka skridt han tar!

Skåne. Wigström s. 312.

Fingrar ock tår.

146. Tumlingen, främst-
fingret.

Tumlingen,
främstfingre,
långfingre,
mellongen,
lillfingre.

Västerbotten, Vännäs. E. S.

gulbrand
o pikult'n man.

Finnland, Nagu. Hels. Imf.

D.

Tummetott,
slikkepott,
läggermann,
gullbrann,
lilla pikki vill ha lite mer mat.

Finnland, Petalaks. Hels. Imf.

147. Tummetott, slichepott.

A.

Tummetott,
slichepott,
långeman,
gullbrann,
lilla gumma som satt å spann.

Dalarna. E. S.

Var. r. 5: Lilla gumman satt i
askan å spann.

Okänd hemort. E. S.

E.

Tummetott,
slekepott,
läggemann,
halte hann,
lille Peter i gata.

Västergötland, Ale h:d. E. S.

F.

Tumeli tupp,
liten pupp,
långa man,
intran
ock lilla Pär Missin.

Jämtland, Kälarna. E. S.

B.

Tumitott,
slekipott,
läggman,
gullbrand
ock lill piggiligg.

Finnland, Nykarleby. Hels. Imf.

G.

Tummetått,
slekapått,
läggermann,
stækkerhann,
lilla Pälle på järde.

Västmanland. E. S.

C.

tumtot,
slækipot,
läggman,

H.

Tummeli-tupp,
Slick-putt,
Lång-man,
Hjertlig-han,
Lill-spillivinken!

Dalarna. S.-HC.

I.

Tummetått,
slikkepått,
läggamann,
järkehan,
lilla Pär roli mann.

Gottland. E. S.

J.

Tummetott,
slickepott,
långeman,
hillebrand,
lille piroliman.

Var. r. 3: hjärlig hand,
r. 5: lille vickevire.

Gottland. E. S.

rr. 4, 5: stå vi strann,
lilla Pälle go mann.

Stockholm E. S.

K.

Tummetott,
slickepott,
långestång,
illebrand,
lilla Per Ole man.

Var. r. 5: lille Per roli man.

Gottland. E. S.

L.

Tummetått,
slikkipått,
läggemann,
stäckki hann,
lille Pär Matson på äänn.

Värmland. E. S.

M.

Tummetått,
slikkpått,
läggstågg,
lilla mära,
lisspinn.

Dalarna, Mora. E. S.

N.

Tåmmetått,
slikkepått,
läggemann,
staffian
å lille kriksmann.

Blekinge. E. S.

O.

Tummetott,
slikkepott,
läggemann,
Hans i strann,
lilla Kekke vire.

Helsingland, Söderala. E. S.

P.

Tummetott,
slickepott,
långeman,
hjärtebrand,
lilla vicke vinge.

Västerbotten. E. S.

Q.

Tummetått,
slikkespått,
läggemann,
gullevann
å lilla vikkivire på ändan.

Roslagen. E. S.

R.

Tumme tott,
Slicke pott,
Långer stång,
Finger ring,
Och lille vän.

Var. r. 4: Står i stran',
Hjertlig han,
Vackra han.

r. 5: Lille lille lille Gullvive,
Lille lille lille Pire,
Vicke Virum lille god
vän!

Södermanland. S.-HC.

148. Grötgubben, sleke-
burken.

Gröitgobbin,
slekaburtjin,
loggerman,
har sitt namn,
lispikulerus.

Finnland, Korsnäs. Hels. Imf.

149. Lillfinger, gullfinger.

A.

Lilligger,
gullfinger,
loggstoggen,
slekatuppin
o gröitgobbin.

Finnland, Närpes. Hels. Imf.

B.

Lill tingen,
gull ringen,
lång stången,
flöt tjuften,
gubben i gården.

Ångermanland, Junsele. E. S.

C.

Lillfiggre,
riggfiggre,
laggstagga,
slekakoppen
å ät opp 'n.

Ångermanland, Nyland. E. S.

Var. r. 5: grötgobben opp i Daln.

Ångermanland, Dal. E. S.

D.

Lillingre,
Guldfingre,
Lång stång,
Slicker-bock, —
Och gubben sjelf!

Västmanland. S.-HC.

E.

Lillfingre,
gullfingre,
långstånga,
slipperbocken,
gubben själf.

Västerbotten, Luleå. E. S.

150. Lillfingret, mellan-
fingret.

Lisljfiggre,
melløgsfiggre,
storfiggre,

främfiggre,
tomblonjen.

Härjedalen, Glöte. E. S.

151. Lillfinger, kallfinger.

A.

Lilligger,
kallfigger,
Olle rytta,
Pär snytta
å luseknekt.

Norra Ångermanland. E. S.

B.

Lillfiggre,
gullringen,
Olle ryttern,
Pär snikkarn
å luseknekten.

Ångermanland, Nordingrå. E. S.

C.

Lillfingre,
kalfvingen,
olytta,
pärsnytta,
lisiknäpp.

Södra Ångermanland. E. S.

D.

Lilliggret,
kallfiggret,
olleritta,
pärsnitta,
skubbetatjum.

Ångermanland, Arnäs. Norrl. lmf.

E.

Lille ligge,
Karl figge,

Olle rytter,
Pär snikkar,
luseknekt.

Ångermanland, Själevad. E. S.

Var. r. 3: liter Ola,
r. 4: snikkar Pär.

Ångermanland, Mo. E. S.

F.

Liten linne,
Per finne,
Ola ritte,
Per snicke,
lus knäpp.

Ångermanland. E. S.

G.

Liten inne,
Karl finne,
Ola ritte,
Per snitte,
lus knekt.

Ångermanland, Junsele. E. S.

152. Lilla tingen — tummelitått.

A.

På vänstra handen:

Lilla tingen,
gullrighgen,
läggspäggen,
gulltåggen
å gubben i gåln.

På högra handen:

Tummelitått,
slikkepått,
läggma'n,
gullspa'n
å lille pellevintjen.

Hedemora. E. S.

B.

På högra handen:
 Tommositopp,
 sletjokopp,
 låggmana,
 tjör i grana,
 lisljfiggre.

På vänstra handen:

Lisljtinde,
 gullrindjen,
 låggstonja,
 sletjepotten
 o tommotten.

Härjedalen, Glöte. E. S.

C.

På vänstra handen:

Tommeltått,
 slikkenpått,
 låggstågg,
 illebrann
 å lilla Pär röle mann.

Tillbaka på samma hand:

Lilligger,
 gollfigger,
 låggerækker,
 påttenslekker
 å lössenknækker.

Gottland. E. S.

D.

Tummetått,
 skavepått,
 låggemann,
 gullbrann,
 lilla puttevine.

Till baka:

Lisspigken,
 gullrigken,
 låggstågga,
 slikkebytta,
 tummen.

Roslagen, Malsta. E. S.

E.

Lillitipp,
 gullitipp,
 låggstågg,
 pekfigger,
 tumm.

Till baka:

Tummitått,
 slägg i pått,
 lågg mann,
 guldbrand
 å liten go vänn.

Finnland, Lappträsk. Hels. lmf.

F.

Tummetott,
 sleikeripott,
 loggmann,
 fjolimann,
 lilla gullibrann.

Var. r. 4: gullbrann.

Tillbaka från lillfingret:

lilltipi,
 gullitipi,
 loggmann,
 gullibrann,
 ?

Finnland, Pyttis. Hels. lmf.

153. Lillfingret — lilltå.

A.

Lillfiggre,
 gullriggen,
 øryttarn,
 pärsnikkarn,
 storgobben opp i take.

Lilltå,
 tåati,
 sgraløva,

abbafrua,
storgobben opp i take.
Ångermanland, Torsåker. E. S.

B.

Lillfiggre,
gullriggen,
läggstågga,
släkakoppen
å storgubben opp i talltullan.

Lilltåa,
tanatua,
kukulua,
makafrua,
storgubben opp i talltullan.
Medelpad, Ljustorp. E. S.

154. Lilltå, tåtilla.

A.

Lilltå,
tåtilla,
därnäst,
makafrun,
stør-hupp-oppenn opp i väre.
(Härvid böjer man upp stortån ock
skakar på honom).
Jämtland, Fors. E. S.

B.

Titele,
totele,
makafru,
spälaros,
stortampen upp i veran.
Jämtland. E. S.
veran vädret.

C.

Lilltåa,
tåtilla,
makafrun,
läggstågga,
stortåa opp i åla.
Jämtland. E. S.

D.

Lilltåa,
tåtilla,
tillerosa,
krøknosa
å stortuppen.
Var. r. 4: bakfrun,
r. 5: toppen, toppen.
Ångermanland. E. S.

E.

Lilltåa,
teatåa,
alarosa,
jätarfrua,
stortuppen upp i väder.
Jämtland, Kälarna. E. S.

F.

Liltå,
tåte,
telleros,
baggfru,
krøkhästen.
Var. r. 5: gobben stør.
Härjedalen, Glöte. E. S.

G.

Lilltåa,
tåtilla,
tillerosa,
näbbefru,
tåäss.
Ångermanland, Vibyggerå. E. S.

H.

Lilltån,
tåtill,
tätatull,
mäkafru,
gobben fjälv.

Ångermanland, Graninge. E. S.

I.

Stortåa,
långstånga,
tillerosa,
matfrua,
lilltippen.

Medelpad, Hafverö. E. S.

155. Stortå, tåtilla.

A.

Størtå,
tåtilla,
tilinosa,
kråkfota
o lislkupi kupi kupp.

Finnland, Närpes. Hels. lmf.

B.

Størtån,
leverån,
timpen,
tampen
å lillyta.

Ångermanland, Nordingrå. E. S.

C.

Størtån,
leverån,
alafrun,
abbaron,
lusknekten.

Ångermanland, Arnäs. Norrl. lmf.

D.

Stortå,
tåtla,
äpplefru,
tilleros
å korumpan.

Gottland. E. S.

E.

Størtå,
tåtla,
äbbesu,
tillerosa,
kolika på äänn.

Värmland. E. S.

155. Jag vill ha mat.

A.

Ja vill ha mat.
Hvar ska ja ta 't?
I mors skåp.
Tal inte om 'et!
Nej män!

Blekinge. E. S.

B.

Den där gråter,
den där vill ha mat.
Hvar ska vi ta?
I mors skåp.
Tal inte om et,
du lilla skvallerbytta!

Västmanland. E. S.

C.

Mamma, (tummen)
få ja lite mat! (pekfingret)
Va ska ja ta maten? (långfingret)
I skåpet. (ringfingret)
Lilla tjuven fjäl å mä. (lillfingret)

Hedemora. E. S.

D.

Du vill ha mat.
Hvar ska' jag ta 't? —
I mors skåp.
Det kommer jag inte åt, —
Och lill-ungen går och sqvallrar!
Uppland. S.-HC.

E.

Jag är hungrig.
Jag vill ha mat.
Hvar ska vi ta 't?
I mors skåp. —
Jag får inte nyckeln för trasor.
Östergötland. E. S.

Var. r. 5: Jag törs inte, för lilla
rackarungen talar om et.
Uppland. E. S.

F.

Mor sitter inne å spinner,
far kommer hem å vill ha mat,
hvar ska vi ta?
I mors skåp.
Lilla tjyfungen springer åskvall-
rar.
Mälar-trakten. E. S.

G.

Han sitter och sofver,
Han vill ha mat. —
Hvar ska vi ta 't?
I mors skåp. —
Lilla Vinge talar om 'et!

Dalarna. Uppland. S.-HC.

Var. r. 5: Och lilla tjyfungen han
går och sqvallrar!
Västmanland. S.-HC.

H.

Den legg å sov,
den vill ha mat,
hvar ska vi ta 't?
I mors skåp.
Den lilla tjyven sprigger åskvall-
rar.
Ångermanland. E. S.

Var. r. 1: Den sofver;
r. 5: Trösta dej, om du talar
om 'et!
Östergötland. S.-HC.

157. Den föll i sjön.

A.

Den föll i sjön,
den drog opp 'n,
den klädde på 'n,
den gick hem ock skvallra,
ock den fick stryk.
Öland. E. S.

B.

Hädä full i bättjin,
hädä drøv upp a,
hädä bar häim a,
hädä bädda i sennjen,
o hädä spela i sennjen.
(Härvid ruskar man om tummen något
litet).
Finnland, Österbotten. Hels. Imf.

158. Säng, säng.

Man lägger de flata händerna
emot hvarandra med tumme mot
tumme, pekfinger mot pekfinger o.
s. v. Man för därpå tummarna —
ock sedan de öfriga fingrarna i ord-

ning — upprepade gånger mot hvarandra, under det man för hvarje fingerpar framsäger en af följande verser:

A.

Säng, säng! — sa de två.
Mat först! — sa de två.
Hvar skall vi ta den maten? —

sa de två.

I pappas ock mammas skåp
— sa de två.

De gör så, de gör så, de små.
Mälar-trakten. E. S.

B.

Vi ska gå ti sängs — sa di
här två små.

Låt så gå! — sa di här två små.
Mat först — sa di här två små.

Hvarifrån? — sa di här två små.
Från mammas lilla skänk —

sa di här två små.

Finnland, Vasa. Hels. lmf.

159. Far ock mor kunna skiljas.

Man sätter fingrarna emot hvarandra, tunne mot tunne o. s. v., men böjer in de båda långfingren. Härpå säger man:

A.

Far ock mor kunna skiljas,
(härvid föras tummarna åtskils)
syster å bror kunna skiljas,
(härvid föras pekfingren åtskils)

goda vänner kunna skiljas,
(härvid föras småfingren åtskils)
men aldrig förlofvade å gifta.
(härvid söker man förgäfves föra
ringfingren från hvarandra).

Finnland. E. S.

B.

Syskon kunna skiljas,
vänner kunna skiljas,
förlofvade kunna skiljas,
men gifta går inte utan konsistorium.

Mälar-trakten. E. S.

160. Den här luktar.

A.

Den här luktar,
(vänstra knytnäfven sättes hofult
under näsan på motståndaren)
å den här tuktar;

(samma med den högra)

om den här vill,

(samma med den vänstra)

slår den här till.

(samma med den högra).

Västerbotten, Burträsk. Norrl. lmf.

B.

Den luktar,
å den tuktar;
å när den vill,
så slår den till.

Värmland, Närike. E. S.

Vid lek med barnets händer.

161. Klappa, klappa händerna.

Man låtsar, att en räf nalkas, ock söker afvända faran genom att slå barnets flata händer mot hvarandra.

A.

Klappa, klappa händerna,
mammans lillvän!
Räfven går på isen:
Tag inte bort,
tag inte bort
mammans (l. pappas) lillgrisen!

Helsingland. E. S.

B.

Klappa, klappa händerna små!
Räfven han går på isen.
Tag inte bort,
tag inte bort
Kalle, den lilla grisen!

Stockholm. E. S.

C.

Klappa, klappa händerna små,
räfven han går i riset.
Ingen får ta bort,
ingen får ta bort
N. N. den lilla grisen!

Uppland. Uppl. lmf.

D.

Klappa småhannen i hopa;
räfven han går uti lunden.
Tag inte bort, tag inte bort
mammans lilla sockergrisen!

Ångermanland. E. S.

E.

Klappa, klappa handarna,
sjasa, sjasa hundarna!
Räfven han går i riset.
Ta inte bort, ta inte bort
lilla morsgrisen!

Värmland. E. S.

F.

Klappa, klappa andune,
tussa, tussa undarne;
räfven i rise.
Tag int bort, tag int bort
min lilla gullgris!

Dalarna. E. S.

G.

Klappa, klappa händerna,
tussa, tussa hundarna;
räfven i ris, räfven i ris.
Ta inte bort, ta inte bort
mammans lilla sockersöta gris!

Västmanland. E. S.

H.

Klappa, klappa händerna,
tussa, tussa hundarne;
såg du räfven löpa? —
Ja, jag såg räfven och rumpan
med
löpa bort i backarne.
Schas, schas, schas!

Östergötland. S.-HC.

I.

Klappa, klappa händerna,
sasa, sasa hundarna;
ha du sett na räfven? —

Jag såg räffen ock svansen mä,
hur han språng i buskarne;
»säss, säss» sade räven.

Ångermanland. E. S.

J.

Klappa, klappa småhannen;
såg du räffen där i lunden? —
Jo jo män,
nog såg jag dän;
han var luden* om rumpa.

Var. *) röder.

Ångermanland. E. S.

K.

Klappa händerne,
pussa munnarne;
räffen i rise.

Ta inte bort,
ta inte bort
mammans små grisar!
Såg du räffen löpa,
långa rumpen släpa?

Dalarna. S.-HC.

L.

Klappa hand, klappa hand;
såg du räffen komma fram? —
Jo män, såg jag så,
bakom busken, där han låg.
Kossi, kossi kojan,
så kom den till lilla flickan (l.
gossen).

Finland, Lovisa-trakten. Hels. lmf.

M.

Klappa händerna,
bissa hundarna,
fasa räven,
å rumpa mä:
fas, fas, du räver!

Roslagen. E. S.

N.

Klappe hannan,
boffe hunnan;
räven går däri rise.
Stakkars björnen
å stakkars räven,
ta inte mammas lillgrisen!

Ångermanland. E. S.

O.

Klappe, klappe smöhannen,
stampe smöfoten,
hus åt hundarna,
lägg inte ris
på mammas lillgris!

Ångermanland. E. S.

162. Baka, baka kaka.

A.

Baka, baka kaka,
(här klappas händerna)
nagga, nagga, nagga,
(här naggas med fingerspetsen)
mjöla, mjöla, mjöla,
(här mjölas med flata handen)
hyss kakan i ugnen!

(här hyssas med armen).

Östergötland. S.-HC.

B.

Baka, baka bulla,
pikke, pikke, pikke,
mola, mola, mola,
fut in i ömmen!

Ångermanland. E. S.

mola mjöla.

C.

Baka, baka kaka,
mjöla, mjöla rundt ikring,

picka, picka med gullpicken din,
skjussa in na i ugnen!

Uppland. Uppl. Imf.

D.

Baka, baka
lita kaka,
mjöla na,
buss i uggen mä na!

Västmanland. E. S.

E.

Baka
liten kaka,
pigga den, pigga den,
mjöla den, mjöla den,
skjuts in na i ugnen!

Uppland, Järfälla. Uppl. Imf.

F.

Bake, bake
liten kake,
rulle, rulle
liten bulle,
ringle, ringle
liten kringle —
puss in i ugnen!

Gottland. E. S.

G.

Baka, baka bulla,
sätt smör emellan,
mjöla, mjöla,
fort i ugnen, fort i ugnen!

Finnland. E. S.

H.

Baka, baka liten kaka,
(barnets händer slås mot hvarandra)

Sv. landsm. V. 5.

skjut i ugnen,
(barnets händer skjutas förbi hvar-
andra)

lägga lite smör på,
(händerna slås åter mot hvarandra)
skjut i lille munnen.

(Händerna föras till munnen).

ÖSm. Öl. Imf.

I.

Baka kaka,
lägg smör imellom å mera,
hust opp i ommen,
å stumpen ner i aska.

Bohuslän. E. S.

J.

Baka, baka kaka å brea,
lägga smör imella å mera,
smör unner å smör på,
å smör i var enda vrå,
å så hust upp i ommen,
å døms ner i aska!

Vid sista raden låter man hän-
derna falla i knäet.

Bohuslän. E. S.

K.

Baka, baka bulle,
lägga smör i tulle,
socker unner, socker på.
Hvem skall denne lille kaka få?
Det skall lille Per Gustaf.

Värmland. E. S.

L.

Baka, baka bullarna,
lägg smör imillan,
socker under, socker på,
mjöla, mjöla, pick å nagg.

Hvem skall denna bullan få?
Sättuni farfa sunen.

Finnland, Vasa-trakten. E. S.

M.

Baka, baka kaka.
Hvem ska kakan smaka?
Det ska du å jag,
min lilla vän!

Blekinge. E. S.

N.

Baka, baka kaka.
Vem ska kakan smaka?
Det ska lilla N. N.
Sut i ugg
å stopp i munn!

Öland. E. S.

O.

Baka, baka kaka.
Hvem ska lilla kakan ha?
Den skall lilla N. N. ha.
Schas i ugnen!

Vid sista raden skriker man
mycket högt.

Dalarna. S.-HC.

163. Sikta, sålla, baka bröd.

Barnet sträcker ut sina armar
rätt fram och vänder flata handen
inåt. Den som låtsar baka, slår med
sin högra hand mellan barnets båda
händer och säger härvid:

Sikta, sålla, baka bröd.
Gumman låg på gatan död,
ost ock bröd i barmen:
åt inte i harmen.

Finnland. E. S.

Var. rr. 1, 2: med ost ock bröd
i barmen,
men åtinti harmen.
Finnland, Helsingfors. Hels. lmf.

164. Tjufven går i kvarnen.

∴ Tjufven går i kvarnen ∴
∴ ta fatt han, ta fatt han, ta
fatt han ∴

Härunder slår man såsom i före-
gående nr med sin ena hand mellan
barnets utsträckt händer, i början
långsamt, men sedan fortare ock for-
tare.

Gottland. E. S.

165. Såga ock dra.

Barnet vändes emot en, vare sig
i knäet eller på golfvet, hvarpå man
fattar dess händer ock för dessa
fram ock åter, såsom när man sågar.
Härunder sjunger man:

A.

Såga å dra,
du å ja;
fyra skelling för en dag.
Såga vi mer,
så få vi fler
pengar i pungen
å kaka i lummen,
å gömma hånne till lilla julafta.
Bohuslän. E. S.

B.

Vi ska' sauva om en da';
fyra skilling ska' vi ha',
en kannan öl och maden te.

Saua sauen led e trä —
fili fili knobben auf!

saua såga, filu fila.

Skåne. S.-HC.

C.

Skärsåg alla dar,
fyra skillingar barnet tar;
skära vi mer,
så få vi fler
skillingar, skillingar, skillingar.

Skåne. Lilja s. 15.

D.

Så såga de balken,
fyra styfver om dagen;
såga de mer, så få de mer,
fyra styfver om dagen.

Öland. Arwidssons mskr.

Uppteckningen, som är af prosten
Abr. Ahlqvist, har såsom tillägg 1.
variant (till rad 2, 4) orden:

En pipa tobak, en kannu.

Upptages som vaggvisa. Arwidsson har antecknat: synes defekt.

166. Ankor ock gäss.

När barnet sitter i knäet, tager
man dess händer ock slår med dem
i luften, under det man säger:

Lanker å gäss,
lanker å gäss,
ho hem,
ho hem!

ÖSm. Öl. lmf.

Vid lek med barnets fötter.

167. En ärta.

I det man tager i den ena tån
efter den andra, börjande vid lilltån,
säger man:

ena ärte,
ena ärte,
ena ärte,
ena ärte,
ena stora, stora böna.

Värmland. E. S.

flata handen under dess fot ock här-
mar med olika åtbörder en hofslagare.

A.

Sko, sko min häst;
i morgon kommer köld och frost,
då bli skorna dyra:
sex marker för fyra.

Uppland. S.-HC.

B.

168. Sko, sko min häst.

När man sitter framför spisen
med barnet afklädt, slår man med

Sko, sko min lille häst,
i morgon frosten blir vår gäst,
då bli hästskorna dyra,
två styfrar för fyra.

Skåne. Lilja s. 14.

C.

Sko min fola, sko min häst,
sko dem alla fyra.
I mora bli de snö ock frost,
då bli skorna dyra:
tolf daler för fyra.

Roslagen. E. S.

D.

Sko fot, sko fot,
slå in sömmen,
noa, noa spiken.

noa nåda, nita.

Vid r. 3 kittlar man med finger-
spetsen under foten.

Ångermanland. E. S.

E.

Sko min fola, sko min häst,
hocket sömmet sitter bäst?

Det sitter bra,

(här fattar man i stortån)

det sitter bra,

(här fattar man i andra tån)

det sitter bra,

(här fattar man i tredje tån)

det sitter bra,

(här fattar man i fjärde tån)

men det lilla sitter allra bäst,
(här skakar man häftigt lilltån).

Småland. E. S.

F.

Sko, sko min häst;
hvilket sömmet sitter bäst,
det sömmet, det sömmet,
det sömmet, det sömmet,
det sömmet?

Uppland. E. S.

169. Räfven gick i bondens åker.

A.

Räfven gick i bondens åker
aftonen så stilla.

Der tog han bondens bästa gås,
och deri gjorde han illa.

Aj, aj, sad räfven, lätt oss springa!

Nej, nej, sad gåsen, lätt oss
svinga!

Jag har ondt i den tån, i den
tån, sade räfven.

Södra Finland. S.-HC.

B.

Räfven lank på bondens gård;
bonden var inte hemma. ¶:

Nej, nej, sad gåsen,

vi vill oss svinga

¶: allt opp och ner. ¶:

Och har du ondt i den tån, i
den tån, i den tån, i den tån,
i den tån?

(skjuter fram en fot i sänder).

Östergötland. S.-HC.

170. Haren gick i bondens åker.

A.

Haren han gick i bondens åker;
så tog han en bit, och så såg
han upp. ¶:

Och så kom bonden och sade
till haren:

»Hvad skall du här, du stygga
hare?»

Och haren han sprang,
och haren han sprang:
och gupperi gupperi gupperi
gupp!

Södra Småland. S.-HC.

B.

Haren gick i bondens åker,
 skulle äta rågen.
 Kom en bonde gångande,
 det gjorde så ondt i hågen.
 Såg han upp, så såg han ne:
 »guckeli guck!» sa haren.

Jämtland, Kälarna. E. S.

C.

Haern jekk i boønns åker,
 bet å slet,
 bet å slet.
 Ut kom boønn,
 opp såg haern:
 går du bort, din själmer!
 Tikuttetikutt, tikuttetikutt.

För hvarje betonadt ord gör man ett steg, men upphör därmed vid boønn i r. 4. Vid följande rad lyftas båda benen upp i jämnhöjd med hvarandra, ock vid sista raden tages ett väldigt skutt.

• Närke. E. S.

D.

Haren jekk i böndens åker,
 skulle rågen tugga.
 Å så bet han en bit,
 å så jet han en fit,
 å så fekk bonn si 'n,
 å så sa bonn:
 hunsete, hunsete, hunsete!

Ångermanland. E. S.

E.

Haren jikk i böndens ägge,
 än såg 'n opp,
 än såg 'n ne:
 luffete, luffete.

Helsingland. E. S.

F.

Haren sprang i bonns åker,
 bonn efter med stora påken.
 Har'n såg upp, har'n såg ner.
 Hasu pip!

Finnland, Lovisa-trakten. Hels. lmf.

G.

Harn geck i bonns vret,
 han åt å han sket;
 men så kom bonn å slog i gärs-
 gåln:

å nicketi, nicketi

(härvid gör man språng)

sprang harn te skogen.

Uppland, Torstuna. Uppl. lmf.

171. Lill-Pelle, spring fort.

Vid det man en kväll håller ett gossebarn i sitt knä ock slänger dess ben, som om det skulle springa, sjunger man:

A.

Lill-Pälle, sprigg fort!
 ty dä lider mot kvällen,
 å far å mor gå till säggs:
 komm å fälj mä på jällen.
 »Dit vell int ja gå för tusen*
 daler**:
 där ä lopper å där ä lus,
 å där ä alle smosaker».

Var.: r. 1 för sprigg fort: spriggfot.

*) hundrade. **) dugater.

r. 7 å allehanda smosaker.

Ångermanland. E. S.

B.

Lill-Pälle, sprigg foft,*
 ty det lider åt kvällen!

Far å mor ha gått i fägg:
kom till mig på jällen!
Huj, ja vill int gå dit för tusende
daler,
för där ä loppor å där ä lösser,
å där ä alla smosaker.

Var.: *) krigg.
r. 5 o. följ. — för hundra riks-
daler,
för där ä krapkar å där å myggor,
å där ä allahanda småsaker.
Helsingland. E. S.

172. Spring efter vatten.

Man häfver upp ock ned barnets
ben ock upprepar:

A.

Spring efter vatten,
spring efter vatten,
spring efter vatten!
(här för man benen såsom vid språng)
Ös i,
ös i,
ös i!

(här öser man vatten med ena benet)
Spring hem,
spring hem,
spring hem!
(här springer man såsom till källan)
Ös ur,
ös ur,
ös ur!

(här öser man ur vattnet med ena
benet).

Södermanland. S.-HC.

B.

Spring efter vatten,
spring efter vatten!
Ös i,
ös i!

Springa hem,
springa hem,
du lilla skälm!

Roslagen. E.

C.

Springa efter vatten,
springa efter vatten,
springa efter vatten!
Ös i,
ös i,
ös i!

Springa hem,
springa hem,
springa hem!

Västmanland. E. S.

D.

Spring efter vatten,
spring efter vatten,
spring efter vatten!
Hös i,
hös i!

Uppland, Odensala. Uppl. lmf.

E.

Lugk ätter vatten,
lugk ätter vatten!
Ös i,
ös i!

Värmland. E. S.

Var. r. 1: Lanka efter vatten.

Stockholm. S.-HC.

F.

Under språng till källan säger
man:

Spring efter vatten åt mamma,
spring efter vatten åt mamma!
Ock när man öst i samt kommit
hem, säger man:

Stjälp ur!

hvarvid man hastigt höjer barnet ur
sina knän ock vänder det mot golfvet.

Ångermanland. E. S.

173. Gå efter korna.

Man håller det afklädda barnet
i sitt knä ock för dess ben om hvar-
andra såsom vid språng. Härvid
säges:

A.

∴ Gå ätt kuen ∴ ∴

(här föras benen långsamt)

∴ spragg ätt fårom ∴ ∴

(här låtsar man springa).

Ångermanland, Nordingrå. E. S.

B.

Domp ätt koän,
gå ätt hästa,
spreint ätt djäittren,
peiller ätt fåra,
hopp över lågen.

Lycksele lappmark. E. S.

174. Grannas galten går till skogen.

∴ granas galtn går ti skogin ∴ ∴
∴ voron suga rendær bakat ∴ ∴
∴ so kombær dom heim ∴ ∴
so rendær dom undi borde.

Finnland, Nagu. Hels. lmf.

När barnet rider på ens knä.

175. Hvem är det som rider.

A.

Hvem är det som rider? —
Det är en fröken som rider,
Det går i sakta traf,
i sakta traf!

Hvem är det som rider? —
Det är en herre som rider.
Det går jo i galopp,
i galopp!

Hvem är det som rider? —
Det är en bonde som rider.
Det går så lunka på,
så lunka på!

Hvem är det som rider? —
Det är en pojke som rider.

Det går så hoppande skutt,
så hoppande skutt.

Uppland. S.-HC.

B.

Så rider prästen till kyrkan,

» » adelsman » »

» » fröken » »

» » bonden » »

(härvid sparkar man upp, så att
barnet hoppar af).

Gottland. E. S.

C.

Så här rider småherrarna:
nätt, nätt, nätt!

(här gungar man barnet sakta ock lent)

Så här rida bönderna:

bø, bø, bø!

(här gungar man hårdt ock vårdslöst)

Var.: r. 4 klofs, klofs, klofs!

Ångermanland. E. S.

D.

Kommer en herre,
den rider så nått, så nått!

Kommer en jungfru,
hon rider så lätt, så lätt.

Kommer en bonde:
gumpeti, gumpeti, gumpeti!

Västmanland. E. S.

E.

Räida räida läit'n härreman;
ättar kummar bönd'n

∴ skvipp i skvåpp ∴

Gottland. E. S.

F.

Så rider jungfrun:
.. tētripp, tētripp, tētripp!

Ätter kommer bonden:
tēlofs, tēlofs, tēlofs!

Värmland. E. S.

G.

Så här rida småherrarna,
så här lufsa bonddrängarna!

Helsingland. E. S.

H.

smot o nat, smot o nat ridær
herana ∴

floykete, floykete ridær tatar∴

Finland, Nagu. Hels. lmf.

176. Rida ranka

(väst på Gullåsen).

A.

Rie, rie ragke,
hästen hete Blagke.

Va ska du rie?

Väst på Gullåsen.

Där väks lötjen,

där gal gotjen,

där fogg svålva:

»Gott korn i år,

än bätter att åre!»

lötjen löken; gotjen göken; svål-
va svalan.

r. 4 o. följ. lyda äfven:

Dit på Gullåsen å frie.

Där väks lötjen,

där gal jötjen,

där väks stritte kom ijår.

eller

På Gullåsen.

Där väks lötjen,

där gal götjen,

där fugger vipan,

där spelar räven på pipan.

Ångermanland. E. S.

B.

Rie, rie ragke,

hästen hete Bragke.

Va sko ji rie?

Dit på Gullåsen.

Där gal gotjen,

där väks lötjen,

där ä smøjäntern.

Var. r. 7: där danse alle smø-
pajker.

Ångermanland. E. S.

C.

Ri, ri ranka,

hästen hete Blanka.

Hvar skall ja ri?
Upp i Gullåsen å fri.
Där väx löken
tre gånger om året,
där dansa små små dockor
med röda gullsockor,
där dansa smådrängar
med hvita gullsängar,
där koka de gröten
hvar enda kväll.
Gud väles han,
som där får vara!

Jämtland, Kälarna. E. S.

D.

Rida, rida ranken,
hästen heta Blanken.
Hva ska vi rida?
Till prästgåln ock fria.
Där guke jötjen,
där växer lötjen
öfre mä allä grantulla.

Helsingland, Delsbo. E. S.

177. Rida ranka
(hund l. drängar hemma).

A.

Rie, rie ranke,
hästen hete Planke.
Hva skall jag rida?
Till en liten piga.
Hur skall hon heta?
Jungfru Margreta.

Medelpad. E. S.

B.

Rida, rida ranka.
Hvart ska vi rida?
Rida sta å fria
till en liten piga.
Hvad ska hon heta?

N. N. Margreta
den tjocka ock den feta.

Stockholm, Östergötland. E. S.

Var. rr. 6, 7: Jungfru Margreta,
som är hemma i
Tveta.

Småland, Tveta. E. S.

C.

Rie, rie ragken,
hästen hete Blagken.
Vart ska vi rie?
Rie sta å frie
te e litta flekke.
Va ska hø hette?
Jungfru Maria.
När vi kom dit,
var iggen hemma,
satt en hund under bægken å
jælde:

vov, vov, vov, vov!

Värmland. E. S.

D.

Ride, ride ranken,
hästen heter Blanken.
Hvart skall du rida?
Sta och fria.
Hva ska fästmon heta?
Jungfru Margreta
den feta.
När som han kom dit,
så var det ingen hemma,
men en liten hund
stod på en tunna.
Hvad sa han?
Vov, vov! (svarar lilla barnet).

Arwidssons mskr.

E.

Ria, ria ranke,
hästen hete Blanke.
Hvart ska vi rida?

Till en liten piga.
 Hvad ska hon heta?
 Anna Margreta.
 Där var ingen hemma,
 mer än två hunna.
 De låg under bänken
 å russla på länken.
 Den store sa: vov, vov vov,
 å den lille han sa: biff, biff, biff.

vov uttalas med grof röst, men
 biff med fin.

Västergötland, Vättle h:d. E. S.

F.

Rida, rida ranka,
 hästen heter Blanka.
 Hva ska vi rida?
 Rida sta ock fria.
 När vi kommo dit,
 så va de ingen hemma,
 bara en racka,
 som satt på en backa
 ock ropa: bjebb, bjebb, bjebb,
 mor ock far är borta.

Uppland, Tibble. Uppl. lmf.

Var. r. 1, 2: Rida, rida ranken grå,
 sitter liten gosse på.

Uppland, Skogstibble. Uppl. haf.

G.

Rida, rida ranken,
 hästen heta Blanken.
 Hva ska vi rida?
 Till kungen ock fria.
 Frun var ent hemma,
 piga hull på baka;
 hunn sto på bron
 ock skälde: vov, vov, vov.

Helsingland, Delsbo. E. S.

H.

Ria ria rankä,
 hästen heter Blankä.

Hvart ska vi riä?
 Riä sta å friä.
 Te hvem ska vi friä?
 Te jumfru Margretä
 den tjockä å fetä.
 När vi kom fram,
 så va de ingen hemmä,
 barä e litä hynnä
 satt på e tynnä
 å knaprede ben.
 Maten skulle ho gömmä,
 te frun kom hem ifrån körka.
 När frun kom hem,
 var skea sönnner,
 kåln va varmer,
 bröt va hvast,
 inte kunne ho eta me en hast,
 hast, hast.

Östergötland, Ydre. Östg. lmf.

I.

Ri ri ränna,
 gullspår i spänna.
 Vart skall vi rida?
 Att (1. till) en liten piga.
 Vad skall hon heta?
 Juggfru Majja Greta.
 Vem hadd hon hemma?
 Tre små drängar.
 Den ene koka gröten,
 den andre mjölka nöten,
 den tredje gick på gatan,
 plocka gullkakan.

Finnland, Vasa-trakten. E. S.

J.

Rida, rida ranka,
 sko hästen blanka.
 Hvart ska vi rida?
 Sta ock fäst en piga.
 Hvad ska hon heta?
 Jungfru Margreta
 den tjocka ock feta,

så ska hon heta.
 När vi kom till jungfruns gård,
 där var ingen hemma,
 bara två små drängar;
 den ene stekte gröten,
 den andre slikte flöten.
 Tog jag mig en sticka,
 ville gröten slicka;
 tog han sig en eldebrand,
 slog mig på min hvita hand.
 Det brände ock jag rände:
 ock hipp slog hästen af.

Näst sista raden säges om många gånger med altjämt ökad fart. Den lyder äfven med fortsättning:

Det sved, jag red.
 Kom jag ned på hästegatan,
 där hitta jag en pepparkaka,
 det smakte godt, godt, godt.

Gottland. E. S.

K.

Ridä, ridä ragkä,
 sko häst'n Blagkä.
 Va skattu hän?
 Ste u fäst a päikå.
 Va skall ho haitä?
 Jämfräu Margretä.
 Fysst ti körkä,
 så ti kvänni.
 Där var iggen hämmä,
 bärä tau sma dräggar;
 dän ainä köktä gröt,
 dän andrä sat u töt.
 Ja to a stikkå,
 viddä gröt'n slikkä;
 han to än äldsbrand,
 slo pa min hydrä hand:
 aj, aj, de brände u ja rände.
 Kåm vör äut på kässägatu,
 hittäd ja mi a pippakakå.
 Dän sätt ja millum a par trolår.
 Dä kåm än man ifran Rone,
 han slo pa mäin kronå;

ja slo igän
 me smastain
 u russbain,
 u Lagg-Petå ränd haim.

Gottland. E. S. Jfr Lilja s. 13.

178. Rida ranka (dottern spinner).

A.

Rida, rida ranka,
 hästen heter Blanka.
 Hvert skall vi rida?
 Till en liten piga.
 Hva ska hon heta?
 Jungfru Margreta.
 Hva ska hon bo?
 I en liten svinho.
 När vi kom dit,
 så va ingen hemma
 mer än en gammal gumma,
 som satt i en vrå,
 tugga blå
 ock lärde sin doter att spinna:
 »Spinn, spinn, doter min,
 i morgon kommer friarn din.»
 Dotern spann,
 ock tåren rann;
 men inte kom den friarn fram
 förr än det nya året.
 Då kom han med guldbrand i
 håret.

Uppland, Bladåker. Uppl. lmf.

Var. r. 9 o. följ.:

Ock när hon kom i porten,
 slog hon sig i lorten;
 vov, vov, sa lilla hunn.

Roslagen E. S.

B.

Rida, rida ranka,
 hästen heter Blanka.
 Hvert ska vi rida?

Till en liten piga
 å fria.
 Hva ska hon heta?
 Jumfru Margreta.
 När vi kommo fram,
 så var de ingen hemma,
 bara en gammal gumma,
 satt i vrå,
 tugga blår,
 ba sin doter spinna:
 »Spinn, spinn, dotern min,
 i morgon kommer friarn din.»
 Dotern spann,
 tåra rann,
 aldrig kom den friarn fram,
 förr än på andra åre,
 å ingen skjorta på låre.
 Uppland, Skeptuna. Uppl. lmf.

C.

Rida, rida ranken,
 hästen heta Blanken.
 Hva ska vi rida?
 Till kungen ock fria.
 När vi kom till kungens gård,
 så var där ingen hemma,
 bara en gammal gumma,
 som satt i vrå
 tugga blå,
 lärde sin dotter spinna:
 »Spinn, spinn, dotter min,
 i morgon kommer friarn din!»
 Dotra spann,
 ock tåren rann,
 ock aldrig kom den friarn fram
 förr än på andra året
 med ett guldband i håret,
 men ingen skjorta på låret.
 Helsingland, Delsbo. E. S.

En variant från Finnland, Vörå,
 ligger denna mycket nära.

D.

Rida rida ränne,
 gullspår å spanne,

först till körka, sen till kvarn,
 sen hem till hånne.
 När som han kom hem,
 var där ingen hemma
 mera än en gammal gumma,
 satt i en vrå,
 tuggade blår
 å lärde sin doter spinna trå.
 »Spinn, spinn, doter min,
 i måron kommer friarn din,
 byxelös ock skjortelös.»
 Dotern spann,
 å tårarna rann,
 å ingen friare kom där fram
 förr än andra året
 med gullband om håret.

Roslagen. E. S.

179. Rida ranka
(bak).

A.

Rie, rie ranka,
 hästen hete Blanka.
 Hva ska vi rie?
 Till kungens gård å frie.
 Kungen var ej hemma;
 frun stod ock baka:
 gif mig en kaka!
 Hon slog mig bakom öra med
 kaka
 ock bad mig gå ut ock köre,
 men det var godt före.

Västerbotten, Vilhelmina. E. S.

B.

Rie, rie ragke,
 hästen hete Blagke.
 Va sko du rie?
 På köpgsgårn å frijje.
 Frun va inte hemma,
 piga höll på baka,
 hon gav mig en kaka

på öre ut å tjöre
på nyårsföre.

Ångermanland. E. S.

C.

Rie, rie ragke,
hästen hete Blagke.
Va sko du rie?
På koggsgårn å frije.
När ja kom dit,
fans iggen hemma
mer än en gammel fru,
som höll på baka.
Ja ba, ja skull fo smaka.
Hon slog mäg att öre
å sa, ja skull ut å tjöre.
Å då ja komme dit i grinna,
så slog ja tå mä figgura;
å då ja komme dit i gryta,
så slog ja tå mä snyta;
å då ja komme dit i bakken,
så slog jä tå mä nakken;
å då ja komme dit i basta,
så slog ja tå mä afele;
å då ja komme dit i fön,
holl en far på moka snön;
holl mara på sla tå sä rava-
lörten,

å ja va tägt tell å äta
å tägte, då va gammelosten.

Ångermanland. E. S.

D.

Rie, rie ragke,
hästen hete Blagke.
Va sko du rie?
På koggsgårn å frije.
Koggen va inte himme.
Jumfrun stog å baka,
baka mig en kaka.
Kaka ga jä sogga,
sogga ga mä bofta.
Bofta ga jä skomakarn,
skomakarn ga mä grannskörn.
Grannskörn ga jä jumfrun,

jumfrun ga mä bälte.
Bälte ga jä tjälla,
tjälla ga mä vattne.
Vattne ga jä gryta,
gryta ga mä gröten.
Gröten ga jä hörna,
hörna ga mä ägge.
Ägge ga jä prästen,
prästen ga mä boka.
Boka ga jä mamma,
mamma ga mä gammjeta.

hörna hönan; gammjeta gamla
geten (bröset).

Ångermanland. E. S.

180. Rida ranka (faller af hästen).

A.

Rida rida rå,
hästen heter Apelgrå,
den rider barnet på.

Gottland. E. S.

B.

Rida, rida ranka,
hästen heter Blanka,
hästen heter Apelgrå;
hästen kasta mannen å
bus bus i bäcken
båd påsen ock säcken.

Skåne. Lilja s. 14.

C.

Ride ride ranken topp,
hufvudet ner ock fötterna opp,
rider som en biskop.
Hästen han heter Blacken grå,
lilla Klas han satt däruppå.
Puff, ner med dej!
Ock strax så tralt han ner.

Var. r. 5, 6:

den sitter lilla vännen uppå.
Hoppeli hopp (l. vips så slog
han af han).

Gottland. E. S.

topp ner ock fötterna opp,
rida som en biskop.
Hästen heter Blacken grå,
lilla barnet satt därpå,
vips föll han å.

Gottland. E. S.

D.

Rida, rida ranka,
sko hästen Blanka,

När man »pipar» barn.

181. Kära far ock mor.

A.

Kära far ock mor, låna mej lite salt,
jag skall pipa min lille julegalt.
Pip en!

Under det man framsäger de två
första raderna, svänger man högra
handen med uträkt pekfinger fram-
för barnet, ock vid orden: »pip en»
kittlar man barnet.

Småland. E. S.

B.

Tjäre mor å far,
lån mä lite mjöl å salt,
i mora sko jä slakte
min lille julegalt.
Pip!

Värmland. E. S.

C.

Kära mor å far, lån mig lite salt,
jag ska sticka en galt.
Pip!

Gottland. E. S.

D.

Kära far ock mor, för alt
ge mej lite salt ock malt,
vi ska sticka en liten galt.

Finnland, Helsingfors. Hels. Imf.

E.

Söta mor å far,
får jag låna lite möl å salt,
jag ska sticka en liten gris,
å han ska låta: pit.

Uppland, Närtuna. Uppl. Imf.

Var. r. 4: uff i magen.

Roslagen. E. S.

F.

Kära mor och far,
låna lite salt
till min julegalt.
Sticker jag i bringa,
kan han inte springa,
sticker jag i nacken,
faller han inte i backen.

Västergötland. Werner s. 105.

G.

Man går med fingrarna uppför
barnets kropp till halsgropen och
framsäger därunder följande ord:

Licke lacke
opfför backe,
nerför en dal.
Kära mor oek käre far,
ge oss lite mjöl oek salt,
vi ska sticke ihjäl vår julegalt.
Pip! sa grisen.

Värmland. E. S.

H.

*opforbak a nerforbak,
gera mor a far,
ni me lite mjöl a salt,
sa ja fa - stek vjöl min julegalt.
pip! sa grison.*

Värmland, Fryksdalen. E. S.

I.

När de andra slakte sine store,
fede galter,
slakter jag min lille gris.
Pip!

Bohuslän. E. S.

182. Det kommer en rätt.

Det kommer en rätt,
han kryper så smått,
(tages om flera gånger)
han kryper till lilla N. N.

Under det man framsäger dessa
ord, går man med fingrarna efter

bordet till barnet oek kittlar det vid
de sista orden.

Småland. E. S.

183. Bära, bära binge.

Bära, bära bigge,
bokken komm å stigge
ditti fethäken.

Åsele lappmark. E. S.

fethäken = feta hakan.

184. Mante kommer.

A.

Mante kommer,
(säges om hur många gånger som
hälst).

Pip.

Södermanland. E. S.

B.

Nu kommer gubben Mante.
(Långfingret hålles upp mellan ring-
oek pekfingret).

Värmland. E. S.

185. Det var en liten man.

Det var en liten man,
Han hette Gulleri falleri han,
Nu kommer jag,
Nu kommer jag — pip!

Ock så pipar man barnet med fingret.

Uppland. S.-HC.

När man matar barn.

När modern ämnar gifva barnet mat, upprepar hon följande ord ock vidrör med sina fingrar de delar af barnets hufvud, som här nämnas. Sedan äter barnet gärna.

186. Där satt en fogel.

Där satt än fågäl,
 (på pannan)
 där stratt 'n pa,
 (på näsan)
 där käikt 'n in,
 (i ena näsborren)
 där skäit 'n in,
 (i andra näsborren)
 där putt 'n mat'n in,
 (i munnen)
 där flaug 'n ner i hagän u gåimd si,
 (i halsgropen).

Gottland, Fårö. E. S.

Rim vid barns lekar.

Skämt.

187. Snip.

A.

A. fattar i B:s näsa ock frågar:

A. Ä 'n Snip himme?

B. Ja.

A. Va jär 'n för sla?

B. Jär skörn.

A. Jär 'n na att däg?

B. Ja.

A. Jär 'n na att mäg?

B. Ja.

A. Va sätt 'n dine?

B. Ditpå gullhilla.

A. Va sätt 'n mine?

B. Ditpå husbäntjen
1. Ditpå gullhilla.

Får A. det förra svaret, nyper han B. i näsan, så framt nämligen B. ej i det afgörande ögonblicket gjort sig fri.

Gullhilla guldhyllan; husbäntjen sittbrädet å afträdet.

Ångermanland, Multrå. E. S.

B.

Är Snipen hemma?

Ja.

Hvad gör han för godt?

Sv. landsm. V. 5.

Bakar, brygggar ock värpar ägg.

Hur stor kull?

Skräppu full.

Hvilk ägg får ja?

Gullägg (l. skitäggä).

Gottland. E. S.

C.

Nij snipe!

Värp ägg.

Myttje värp du i kullen?

Fullle bulle mesen.

Va je du hästen?

Hager å hö.

Va je du prästen?

Smär å brö.

Va je du mäg?

En dyggört på 'n råstaka;

där sko du fo sette å smäka.

fulle bulle mesen alldeles fulla bårselen; hager hafre; smär smör; råstaka råstake, råmärke.

Norra Ångermanland. E. S.

D.

Va jör Snip?

Ligger i dik.

Va jör an där?

Värpar ägg.

Huru mögg om dan?

Kullan full.

Va jer du ot hästin?

Havra o hö.

Va jer du ot prästin?

Ost o brö.

Va jer du ot mäj?

Blir svaret t. ex. en nava (näfve) löss, nyper man pojken i näsan; lofvar han något godt, slipper han fri.

Finnland, Nykarleby o. Petalaks.
Hels. lmf.

I en af Prof. Freudenthal från Nykarleby meddelad variant blir svaret:

He sur l. He söit.

E.

Va jör Snip?

Setter i vesstär dik.

Va jör inn ter?

Värrpärr egg.

Hur mågga kullor har inn?

Sepporna fulla.

Håkke får jag?

He sura l. He söta.

När »svaranden» sagt He söta ock därmed räddat sin näsa ur klämman, händer det ofta, att han genast tillägger:

å kattjitin blöta.

Finnland, Brändö. Hels. lmf.

F.

valbor snip?

i vestærvik.

va gær on tær?

værpær eg.

hur magg i kulan?

ala skipær fula.

hoko for jag?

tom sur l. sgt.

valbor uppfattas såsom Valborg; eg. hvar bor.

Finnland, Nagu. Hels. lmf.

G.

Hvar bor vipan?

I Västerås.

Hvad gör hon där?

Värper ägg.

Hur många?

Tunnor ock kar fulla.

Hurudana äro di?

Hvita ock svarta.

Hvilka får jag?

De hvita l. De svarta.

Västergötland. E. S.

H.

Var hø vipan?

Öster om knipan.

Va jör on där?

Varper ägg.

Hur mögga kulla?

Säpperna fulla.

Vekka få ja?

Di sure l. Di söte.

Kalmar-trakten. ÖSm. Öl. lmf.

Var. r. 2: Just i knipan.

Annars blott dialektala olikheter.

Öland, Köping. ÖSm. Öl. lmf.

I.

Hvar bor vipan?

I vipekärr.

Hvad gör hon där?

Värper ägg.

Huru många om dagen?

Ett fult fat.

Huru många om veckan?

En full eka.

Huru många om året?

En full båt.

Hurudana är dom?

Svarta ock hvita.

Hvilket får jag?

Det svarta l. Det hvita.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

Egentliga lekar.

188. Du har stulit min hane.

Två barn ställa sig midt emot ock nära intill hvarandra.

- A. Tu ha stuli menn hani!
 B. Tu ha stuli min höno!
 A. o. B. Vili kimpas o kampas!

Båda barnen blåsa på hvarandra af all makt, tils det ena börjar skratta, då leken är slut.

Finnland, Pärnå. Hels. lmf.

189. Jag gick till staden.

- A. Ja gick till stan.
 B. Ja me.
 A. Ja köpte mej en tupp.
 B. Ja me.
 A. Min var blå,
 å han ska rå;
 din var rö,
 å han ska dö.

Härvid börja de båda barnen blåsa i ansiktet på hvarandra ock fortsätta, tils någondera trötnar.

Öland, Köping. ÖSm. Öl. lmf.

Samtalet slutar äfven sålunda:

Hvems tuppe dör först?

hvarpå man blåser såsom förut.

Kalmar-trakten. ÖSm. Öl. lmf.

- A. Min var grå,
 och han skulle rå.
 B. Min var hvit,
 och din var en sk—.

Småland. HC.

190. Har du varit i skogen.

A. Har du varit i skogen?

B. Ja.

A. Säg du björnen?

B. Ja.

A. Blef du rädd?

B. Nej.

A. Jo!

B. Nej!

Blåsa på hvarandra, tils de bli trötta.

Småland. HC.

191. Bulleri bock.

A.

Två personer sätta sig, den ene med ryggen vänd åt den andre. Den ene bultar nu den andre i ryggen under följande ord:

Bulleri bulleri bulleri båk,
 hur mögga horn sätter båkken
 opp?

ock sätter därvid upp ett vist antal fingrar. Gissar då den andre rätt, så bytas rolerna om; gissar han orätt, så fortfar den förre t. ex.:

Fäm du sa,

tri dä va.

Bulleri bulleri bulleri båk,
 hur mögga horn sätter båkken
 opp?

Vid riktig gissning växlas roller. Leken fortsättes så länge som helst.

Kalmar-trakten. ÖSm. Öl. lmf.

B.

*bulri bulri bok,
ho may hör - sta - da ep?*

Man sätter nu ett eller flera finger i vädret, ock barnet får fresta att gissa; sedan sjunger man t. ex.

et du sa,

et da va.

*bulri bulri bok,
so may hör - stog da ep.*

r. 4: *ho may* o. s. v. — om det var orätt gissadt.

Värmland, Fryksdalen. E. S.

C.

*bulleri bulleri bokk,
huru mogga horn står opp?*

Finnland. Hels. lmf.

D.

*Bulta bulta trummelitratt,
huru många horn har jag upp-
satt?*

Svaras t. ex. tre, medan det var två, så fortsättes:

Tre du sa,

två dä va.

*Bulta bulta trummelitratt,
huru många horn har jag upp-
satt?*

Okänd hemort. E. S.

192. Markus.

Två barn ligga på knä midt för hvarandra.

A. Markus!

B. Hvad då?

A. Vill du smaka min fileda-
skus?

Hvad som sedan sker, är ej kändt.

Kalmar-trakten. ÖSm. Öl. lmf.

193. Bygga bron.

A.

Tvänne af de lekande barnen fatta hvarandras händer, böja armarna uppåt ock bilda på detta sätt en båge eller s. k. bro. De öfriga fatta i hvarandras kläder, så att de utgöra ett långt tåg. Detta går upprepade gånger, så länge leken räcker, under bron, hvarvid hela skaran i en sångartad ton ropar eller skriker: *Bögga bögga brona dänn breda, fattas både stälpar å stenar, öksar å navrar, säks stuver stavrar. Kammeri kammerø, Kajsa Kari ba gå in. Namm namm äro vi, riddare äro vi, tiggare äro vi, fred vell vi hålla, fred vell vi ställa.*

*Iggen mann slepper fram,
förr än hann ha sakt sinn tjära-
stes namn.*

Nu släppa de båda »stolparna» ned sina armar ock innesluta på detta sätt en i den långa kedjan, som då stannar, tils den sålunda fångade sagt namnet på sin käraste. — Antag nu, att den fångade heter Olle ock hans käraste Greta, så börjas åter sålunda:

*Olle hade Greta tjär,
tålv riggar å ena jyllene mär.*

*Han ska na ha,
han ska na ta,
han ska na falver föa.*

*Tog sig en duk,
satte sig ned
straks invid vita fönstret.*

*Ropade senn: kām Greta lella du,
minn, minn,
ja dinn,*

*så lagge dänne leken varar.
Västergötland, Vadsbo h:d. Vg. lmf.*

B.

Bro, bro bree
 ligger unner ree.
 Hvad fattas det brona den bree?
 Pinnar å nafrar (l. pinne å nafver),
 sextio kafar (l. sextio kafvel),
 kafvel in, kafvel ut
 kejsarens dotter den fromma.
 Man, man äro vi,
 krigsfolk äro vi,
 friden vill vi hålla,
 friden vill vi tigga.
 Den som efter kommer,
 han skall under broen ligga.
 Syster, syster söderdal,
 släpp mig in i lunden!
 Nej, nej, min syster,
 inte förn jag lyster,
 inte släpper jag dig fram,
 förn du sår din fästmans namn;
 hvad heter han?

Den, som ej ger nöjaktigt svar
 på frågan, måste lemna pant.

Småland, Emådalen. E. S.

C.

Brø brø bree,
 brøna ligger nere;
 va fattes brøna?
 Ståkkar å stenar;
 kavla enn, kavla två,
 kavla tjärsarens dotter uti lunden.

* * *

Näjj, näjj, min syster,
 inte förn mäjj lyster,
 (inte) förn du sakt din tjärastes
 namn,

släpper ja då fram;
 va heter hann (l. høn)?

Östergötl. Östkinds h:d. Östg. lmf.

En närstående variant från Banke-
 kinds h:d har i rr. 4, 5:

pinne å navle,
 säkstie kavle.

Östg. lmf.

D.

Brø brø i bräjjja,
 va fattas te brøna?
 Pinnar å navlar,
 säksti par kavlar,
 kavlar in, kavlar ut,
 tjärsarens dotter dänn fromma.
 Näjj, näjj, minn syster,
 inte förn mäjj lyster,
 släpper ja då fram,
 förn du säjjer din tjärastes namn.

Sista raden utelemnas ofta.

Norra Tjust h:d. Östg. lmf.

E.

Brø brø bräjjja
 mett över häjjja,
 iggän slipper ¶:här fram:¶:
 förn änn hann säger sin tjärästas
 namm.

Vad hetär hann?

Västmanland, Kila. VDal. lmf.

F.

Brø brø bräjjja,
 ligger snett över häjjja,
 ståkkar å stenar,
 alla goda renar
 män iggen slipper här fram o. s. v.
 såsom föregående.

Södra Dalarna. VDal. lmf.

Räkningar.

194. En ock två.

Den, som vid leken kurra gömma skall uppsöka de andra, vänder sig mot en knut och läser upp någon af följande ramsor, hvarefter han får börja sökandet. Af dessa »rägler» äga vi en mängd varianter, men upptaga endast några.

A.

En å två — Pär i rå,
tre å fyra — Pär i myrä,
fämm å säks — Pär i tjäks,
ju å åtta — Pär i måttä,
niå å tiä — kvistä viä,
älva å tälv — flå 'n kälv,
trättan å fjortan — näpp opp
lortan,
fämtan å säkstan — ri på hästan,
fottan å atan — tjör på gatan,
nittan å tjugä — tjör gamtjäriga
ini 'n stugä.

kälv kalf; näppä plocka.

Åsele lappmark. E. S.

B.

Ett å två — Pär i vrå,
tre å fyra — Pär i lyra,
fem å sex — ge läxan rest,
sju å åtta — slå ut potta,
nio, tio — slipa lie,
älfva, tolf — sopa golf,
tretton, fjorton — plocka hjortron,
femton, sexton — vattna hästa,
sjutton, arton — fara te kvarnen,
nitton, tjugu — sopa stuga,
tjuguett, tjugutvå — bär kvasten
i vrå!

Södermanland, Tumba. E. S.

C.

Enn, två — bad mä gå,
tri, fira — bad mä bida,
fämm, säks — pläkka jess,
ju, åtta — kåmm till måtta,
nijje, tijje — slipa liar,
älva, tälv — slå näson i gålv,
trätton, fjorton — pläkka jortron,
fämtan, säkstan — vattna hestar,
futtan, aderton — jekk på gatan,
nitton, tjuje — slå bonn din i
huvvä.

Finland, Brändö. Hels. lmf.

D.

Ett, två — läre gå,
tre, fyre — kyckelyre,
fem, sex — gå till bäcks,
sju, åtte — piss i potte,
nie, tie — gå förbi,
älfva, tolf — slå näsan i golf,
tretton, fjorton — picke näsan
i lortan,
femton, sexton — vattne hästen,
sjutton, atten — dränke katten,
nitton, tjugu — slå bonden i
hufve.

Gottland. E. S.

E.

1, 2 — ba mej gå,
3, 4 — bar min byra,
5, 6 — plocka gäss,
7, 8 — kast på potta,
9, 10 — slipa lien,
11, 12 — slog näsan i golf,
13, 14 — loppa skjortan,
15, 16 — kan du läxan?
17, 18 — sopa gatan,
19, 20 — mat i stufve
å sol i grufve.

byra börda ; loppa befria från
loppor.

Blekinge. E. S.

195. Kali kali kanteli bo.

Kali kali kanteli bo,
fitun rinder i valin sko.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

196. Kura kura kaka.

Kura kura kaka,
i morgon ska vi baka.
Kuri ock kurans,
tag bocken i svans.
När klockan är sju,
så är dagern ut, dagern ut!

Finnland, Lovisa-trakten. Hels. lmf.

197. Dudderi dudderi du.

Dudderi dudderi du,
sudderi sudderi su,
tri å sju,
skynda du
å göm dej nu!

Var. rr. 1, 2: Ett å tu.

Uppland, Harg. Uppl. lmf.

198. Kura kura gömma.

A.

Kura kura göma,
mor satt å söma,
far malde malt,
flicka gnodde salt.
År e dager än?

Uppland, Vaksala. Uppl. lmf.

B.

Kali kali jöma,
mor sat o söma,
far sat o lappa in gambelan sko,
pipan i munnen o tömmarna på.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

C.

Täle täle gömme,
mor stikker sömme.
År det dager än?

Gottland. E. S.

199. Anika danika.

A.

Anika danika
dikkom dä
mellan klokkan
fäm å säks
vigen vågen
sigen sågen
luka lämm
tal spänn.

Gack du din lägga
mans väg härav ut!

Roslagen. E. S.

B.

Anika danika
dikkom dej
kuckeli fyra
fem om sej
vigen vågen
sigen sågen
extra lara
Kajsa Sara
näck väck
välling säck.
Gack du, din länge man, ut med
dig!

Uppland, Harg. Uppl. lmf.

C.

Annika dannika drejon knäpp
kuckelifyra fem å sex
bommen bammen
amsterdammen
brun stut
knäpp ut!
Uppland, Vaksala. Uppl. Imf.

D.

Anika
dranika
säj mej till
fickla fackla
dommedill
bränne maka
bränne kaka.
Den går själf förut
till sin egen knut
ut!

Finland. E. S.

E.

Anika dranika
drika dröka
fika foka
bönden snöka
ävele, bävele
bökk skorv.

Ångermanland. E. S.

200. Kung Karl general.

A.

Anika dranika södermane *
eckla veckla dommare.
Kung Karl general
geck igenom silfverdal. **

Åtta vecker före jul

dansa Anna Brita brud.
Uppland, Skeptuna. Uppl. Imf.
Var. *) Södermanlej l. södervalle
Uppland, Stafby. Uppl. Imf.
**) silfversal.
Uppl., Jumkil o. Stafby. Uppl. Imf.

B.

Annika drannika Södermanne
heckla veckla dommare.
Kung Karl general
geck igenom silfverstan.
Åtta * veckor före jul
dansa Anna Brita brud.
Ut med dej, din långa mans väg!
Uppland, Vaksala. Uppl. Imf.
Var. *) fyra
r. 7. Din lågge mans ut
me dej!
Uppland, Rådmanö. Uppl. Imf.

C.

Annika drannika södermanle *
vinkla ** vinkla dommare.
Kung Karl general
red*** igenom silfverdal (l. stad).
Fyra veckor före jul
dansar Anna Margreta brud.
Var. *) Söder malen **) häckla
[väckla ***] går
r. 6 då stod Annika Drannika
brud.

Gottland. E. S.

D.

Annika drannika södermalena
äckla väckla dommare.
Kung Karl general
rider igenom silfversal.
Åtta dagar före jul
stod Annika brud.
Okänd hemort. E. S.

E.

Äkla väkla dommare.
Kung Karl general
gick igenom silfverstad.
Fyra veckor för jul
dansa Anna Brita brud.

Lycksele lappmark. E. S.

F.

Annika drannika kedemane
äckla väckla dommare.
Kung Karl general
gick igenom silfversal.
Åtta veckor före jul
dansa Anna Brita brud.

Kläpp säck
vällingnäck
pojs ut!

Uppland, Alunda. Uppl. lmf.

201. Appala misala.

A.

Appala misala
misiinke miso
sebede sebedo
extra lara,
Kajsa Sara
häck väck
vällingsäck
knäpp du, din länge man, väl ut!

Gottland. E. S.

B.

Apala misala
misinka miso
sebedej sebedo
extra lara
Kajsa Sara
häck väck

vällingsäck
ut med dej!

Uppland, Alunda. Uppl. lmf.

Var. r. 8: gack du, din länge man,
ut me dej!

Uppland, Harg. Uppl. lmf.

gack du din länge mans
väg ut!

Närke. Djurklou s. 123.

gack du din länge mans
väg ut med dig.

Värmland. E. S.

C.

Apala mesala
mesinka meso
sebedej sebedo
extra lara
Kajsa Sara
häck väck
vällingsäck.

Gack ut med dej, din långa
mans väg!

Uppland, Vaksala. Uppl. lmf.

D.

Ala misala
misigka miso
sebedäj sebedo
äkstra lara
Kajsa Sara
häks knäps
vällig säks
ut mä däj, din lee * väkk!

Var. *) kugglie.

Kalmar, ÖSm. Öl. lmf.

E.

Palami salami
sinkami so
sebidej sebedo

äkstra lara
Kajsa Sara
brun stut
så ut
med dig,
din dum-
mer Jöns!

Jämtland. E. S.

F.

Apolle mesolle
mesinke meso
sebedo
eksan lara
Kajsan Sara,
gack du din mans väg ut!

Uppland, Häfverö. Uppl. lmf.

G.

Annika dannika
simsami so
sebidei sebido
extra lara
Kajsa Sara
häck väck
vällingsäck!

Värmland. E. S.

202. Egre megre Gabriel.

Egre megre Gabriel
var en dristig man
hick häck
välingsäck
gack du din väg!

Ångermanland. E. S.

203. Då jag gick på Stock-
holms gata.

A.

Då jag gick på Stockholms gata,
köpte jag mig en pepparkaka.

Bonden kom, tog af mig kakan;
jag gjorde honom värre skada:
brände upp hans bästa lada:

Ladan till att brinna,
jag till att springa
upp i tornet för att ringa.

Uppland, Alunda. Uppl. lmf.

B.

Jag gick mej ut på Badstugata,
där hitta jag en pepparkaka,
kom en bonde, tog från mej den.
Gjorde jag bonden värre skada,
brände upp hans bästa lada.

Ladan brann,
jag sprang
upp i tornet för att ringa.

Uppland, Harg. Uppl. lmf.

C.

Jikk ja mäjj åt Kaggensgatan,
tjöpte ja mäjj en pepparkaka.
Komm där en bonne, to an ifrån
mäjj;

jorde ja bonnen större skada,
brände opp hans bästa lada.

Ladan brann,
ja spragg,
näks knäps
vällig säks

ut mä däjj, din lee* väkk!

Var. *) kugglie.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

Kaggensgatan gata i Kalmar.

D.

Anika danika drejom drej,
kuckeli fyra fem å sex.
Geck jag mig på Stockholms gata,
hitta mig en pepparkaka.

Kom en bonde, tog af mig den;
gjorde jag bonden värre skada:
tände elln uppå hans lada.

Häck väck
välling säck,
brun stut
knäpp ut!

Uppland, Vessland. Uppl. lmf.

E.

Ekstra kajsa lada
gick jag mig på Köpmangata,
köpte mig en pepparkaka;
kom en bonde, åt opp den.
Gjorde jag 'n värre skada,
brände opp hans bästa lada:
ladan till att brinna,
jag till att springa.

Äck däck
vällingsäck,
ute skall du vara!

Ångermanland. E. S.

F.

Pälle me sälle
å simpen me sän
estra Klara
Kajsa Sara.

Så geck jag mig ut på Badstu-
gata,

hitta mig en pepparkaka.
Kom en bonde, tog däraf;
gjorde jag honom större skada,
än brände opp hans bästa lada.

Nej hut
i vällingastut
ut!

Uppland, Tibble. Uppl. lmf.

204. Appollome sallome.

A.

Appollome sallome
sinkame so
sebede sebedo

res kung
kollerifung
eska leska
loka toka
simmeri mak
makom mej
timmeli tettan
apojs ut!

Uppland, Närtuna. Uppl. lmf.

B.

A pålme
sinke sålme
sirone Margrete
kung Karl i fång
äske täske
loke toke
sime till mak
make till hajs
ilan titan
tippan påjs.

Var. r. 3: Siron Margret

r. 4: kung Karl i funk

Gottland. E. S.

C.

Marona Margreta
kung Karl fång
äski täske (1. äske täske)
loke toke
heder i mak
makar mej
tippens till
tippens bojs
o du bums knekt ut mä dej!

Denna ramsa begagnas för att
välja svartman; alla stå i en ring
utom en, som står ini ock räknar.

Gottland, Färö. E. S.

205. Äppel päppel.

A.

Äppel päppel
piram piram
puff.

Kråkan sät i tallekvist*,
hon sa ett, hon sa tu,
ute ska du vara nu!

Roslagen. E. S.

Var. *) taldrikvist

Kan fortsättas: uti en knut, ut!

Finnland, Korsnäs. Hels. lmf.

Börjas äfven:

Äppel, päppel
pirum, parum.

Kråkan satt på tallekvist o. s. v.

Gotland. E. S.

eller

Äppel päppel
piron paron
puff.

Finnland, Helsingfors- o. Lovisa-tr.
Hels. lmf.

B.

Äppel päppel
pili poff.

Kråkan satt på ladutak;
hon sa ett, hon sa tu,
ute ska du vara nu.

Ja, just du!

Uppland, Fresta. Uppl. lmf.

Var.:

Äppele päppele
pilum palum.

Kråkan satt på tallekvist o. s. v.

Uppland, Alunda. Uppl. lmf.

C.

Äppel päppel
pirum parum.
Kråkan satt på talekvist,
ton sa ett,
ton sa tu,
ute skall du vara nu,
ja just du!

Uppsala. E. S.

D.

Kråkan satt på tallekvist,
hon sa ett, hon sa tu,
hon sa sex, hon sa sju;
ute ska du vara nu,
just du!

Var. r. 1: Kråkan satt på linde-
bärskvist.

Uppland, Vaksala. Uppl. lmf.

E.

Äppel päppel
pirom parom.
Skatan satt på tallekvist,
hon sa ett, hon sa tu;
ropa: »ä de dager nu?»

Uppland, Torstuna. Uppl. lmf.

Var. r. 2: pirum parum.

r. 5: ute ska du vara nu.

Uppland, Stafby. Uppl. lmf.

F.

Äppel päppel piram param pu.
Anika dranika drof
vibla vabla vof
askun taskun timp tamp.
Gå du i din egen knut ut!

Finnland, Åbo. Hels. lmf.

206. Hvit häst står i stall.

A.

Hvit häst står i stall,
spända sporrar utan tall*.

Min maka,
brända kaka.

O buns** knäpp ut med dej!

Var. *) uppåt (1. utåt) hall.

***) bums

Gottland. E. S.

B.

Hvit häst står på strand,
spända sporrar, spjut i hand.

Se min maka,
äppelkaka.

Pirum parum paff!

Gottland. E. S.

G.

Hviter häst
står i stall,
spända spada,
spjut i hand
sinne kaka
sinne maka
ämpel pämpel
pirum parum
poff!

Blekinge. E. S.

D.

En liten hviten häst stog i strann,
spänne spåra hade han,
mina maka
brände kaka
brunn stut
knäpp ut.

Den, som denna dommen faller
på,

måste ut för knuten gå
åg stå.

Ångermanland. E. S.

E.

Hviter häst står på stall,
spända sporrar, spjut i hand.
Simmermaka, simmerkaka
erle, perle, peff paff puff.

Skåne. Wigström s. 311.

F.

Ett mitt
annä ditt
söker jöker
villervalla
hästen grå
sadel på
minä maka
brändä kaka
björnstut
knäpp ut.

Lycksele lappmark, Malå. Norrl. lmf.

207. Isika tisika.

A.

Isika tisika
joka toka
jemmete matta
matto mattej
tilrom tretton
pojs!

Uppland. Uppl. lmf.

B.

Eseke deseke
joka toka
jemete maka
maka motej
tegele täppan
jungkom pojs
min maka
svarta, brända kaka
brun stut
knäpp ut.

Den, som dommen kommer på,
han skall igenom dörren gå.

Roslagen. E. S.

C.

Esege tesege
lantän taka
kutteri kaka
latta tatta
pojs!

Uppland, Enåker. Uppl. lmf.

D.

Isika tisika
loikun toikun
simine maken
koken kaken
Syra bytta
Jukka pois.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

E.

Bium baum
bryti tann
lökan tökan
älskan tälskan
tilderitippun
jukkan pois.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

F.

Ättike tättike
långton tångton
semile maka
käckeli kaka
ärtan tärtan pos!

Gottland. E. S.

G.

Ättiga dättiga
långton tångton
se mig till maka
puffelikaka
ärtan pärtan
piff paff puff.

Gottland. E. S.

208. Ett tu tre.

A.

Ett tu tre
liffa låffa le
äkka päkka
dommens klåkka
äla päla
puff!

Ångermanland. E. S.

B.

Ett tu tre
lifa lafa le
ökka pokka
dommens klokka
äla päla puff.

Finnland, Korsnäs. Hels. lmf.

C.

Ett två tre
liske laske le,
hokke pokke*
bondens klokke
ärle pärle
puff ut med dej!

Var. *) tokke

r. 5, 6: ärli pärli puff,
ock bums knäpp ut
med dej!

Gottland. E. S.

D.

Ett tu tre
 ossa lossa le
 oeka bocka
 blommens klocka
 ärla pärla
 puff!

Uppland, Vaksala. Uppl. lmf.

E.

Ett två tri
 lassa li
 oeka poeka
 dommens klocka
 ärla pärla
 puff!

Uppland, Alunda. Uppl. lmf.

F.

Ett tu tri
 assa lassa li
 oeka poeka
 dommens klocka
 elle pella puff
 ut med dig, du din långa man!

Uppland, Estuna. Uppl. lmf.

G.

Ett två tre
 ligga lagga le
 okke pokke
 dommens klokke
 ärle pärle puff!

Kalmar, ÖSm. Öl. lmf.

H.

1 2 3
 liffe laffe le
 älle pälle puff!

Västra Närke. E. S.

209. Ett tu tre fyra.

Ett tu tri fyra —
 blifva de i mössan yra.
 Fem sex sju åtta —
 räkningen bör ske me mätta.
 Nio tio älfva tolf —
 ut me dej från detta golf!

Uppland, Harg. Uppl. lmf.

210. Ett två tre fyra fem.

Ett två tre fyra fem —
 alla vilja vi gå hem:
 först du,
 sen ja,
 sedan hela Marmo sta.
 Hurra!

Uppsala. E. S.

211. Sockerbagarns lilla rätta.

A.

Socketbagarns lilla rätta;
 räkna rätt, så blir det åtta:
 1 2 3 4 5 6 7 8.

Södermanland. E. S.;

Uppland. Uppl. lmf.

Var. r. 1: Bagarns lilla socker-
 rätta.

Okänd hemort. E. S.

B.

Socketbagarns lilla Lotta,
 räkna rätt, så blir det åtta;
 sockerbagarns lilla fru,
 räkna rätt, så blir du tu.

ÖSm. Öl. lmf.

212. Abo nabo nibo noll.

A.

Abo nabo nibo nåll.
Karlsta tjørke triller i koll;
vår står
än ett år.
Vårken stäle äller jüge —
nu är ä jämt tjüge.

Värmland. E. S.

B.

»Rägglor» att taga ut den, som
skall vara hög, då man leker.

æla dæla dælbodæ —
dælbj gørka trelør i køl,

gæ - stær

æn et ær.

vårken jüge

æla - stær.

nu æ dæ jämt jüge ut.

Värmland, Fryksdalen. E. S.

213. Anna banna bygel i bång.

A.

Anna, banna, bygel i bång,
sol ock måne, käpp ock stång.
Istra, flistra, romare knekt,
gå din väg, när du blir väkt!

Gottland. E. S.

B.

Ärla, pärla bubble bång,
sol och måne, käpp och stång,
ister, bister sjöman gick,
gack du din väg med det du fick!

Skåne. Wigström s. 311.

214. Ene bene.

A.

Ene bene
buse baff
du slapp.

Kalmar. ÖSm. Öl. Imf.

B.

Ena bena knapp
du slapp.

Uppland, Alunda. Uppl. Imf.

Fortsättes med:

att vara hög för denna gång.

Gottland. E. S.

C.

Ene bene
duneke funeke
rabe snabe
kisse nappe
dippe dappe
ule bule
sibba ba us
stule kra us.

Uppland, Vänge. Uppl. Imf.

215. Enom benom bom.

Enom, benom, bom,
roller eller dom.
Hox, pox filiox!
Fem skraddare vägde ett pund
med sin nål och med sin trå,
pressejernet ofvanpå
för du skall stå.

Skåne. Wigström s. 311.

216. Skatan satt på
ladebotak.

Skatan satt på ladebotak,
knåpade sig både fram och bak,
mellan ett och tu
skulle vi vara femton ut,
bo din stut,
gack du ut!

Södermanland. S.-HC.

217. Lilla fogel, får jag
låna dina vingar.

Lilla fogel, får jag låna dina
vingar,
medan jag far åt Köpenhamn?
Hvad skall du åt Köpenhamn?
Köpa mig ett pärleband.
Hvad skall du med pärleband?

Sätta på min fästeman.
Hvad skall du med fästeman?
Kyssa, klappa, ta i famn,
som alla flickor göra uti Köpen-
hamn.

Ut med dig, din kunglige väck!
Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

Detta ock öfriga räknerim från
Kalmar nämnas »räkningar till barn-
lekarna datten' ock gömsle».

218. Jag gick ut på
Långebro.

Jag gick ut på Långebro,
der hörde jag en klocka slo:
ett två,
nu skall du stå.

Skåne. Wigström s. 311.

Tankelekar.

Bokstafsrim.

219. A B C D.

A.

A B C D,
katta ränne på sne.

Öland. E. S.

B.

A B C D,
katten fall på sne,
det var inte mer.

Gottland. E. S.

C.

Ett två tre,
katten falt på sne.

Gottland. E. S.

D.

A B C D,
katten ligger på sne,
ock du ligger breve.

Uppland. E. S.

E.

A B C D,
katten satt på sne'
och Magistern (I. N. N.) bredve'.

Uppland. S.-HC.

F.

A B C D,
katta sto på knä,
å N. N. sto breve
å koka te.

Roslagen. E. S.

G.

A B C D,
kattan falt på sne,
å du falt breve
å drack en kopp te.

Gottland. E. S.

H

A B C D,
katten låg på sne
ock en smörgås breve.

Finland, Nykarleby. Hels. lmf.

I.

A B C D,
katta låg på sne,
åt åpp smörgåsa de å me
å sparde se.

Var. rr. 3—4:

Hon åt åpp smörgåsa,
men ja va åter ve.

Helsingland. E. S.

J.

A B C D,
katta låg på sne,
åt opp smörgåsa me.
Helsingland. E. S.

K.

A B C D,
katta låg på sne
mella Järsgål å Bärg.
Värmland. E. S.

L.

A B C D,
katten låg på knå
i Lindbärga te.
Lindbärga te fägata i Närtuna.
Uppland. Uppl. lmf.

M.

A B C D,
katta låg på sne.
Tag en tjäpp,
peta den rätt.
Ångermanland. E. S.

N.

A B C D,
katta låg på sne.
Jag ska ta en käpp
å lära katten ligga rätt.
Södermanland. E. S.

O.

A B C D,
katta re å sne,
tog ja mäj en tjäpp,
tjörde katta te gå rätt.
Småland, Aspeland. E. S.

P.

A B C D,
katten låg på sne.
Tag en käpp,
skjut den rätt,
löp hon lika lätt.
Medelpad. E. S.

Q.

A B C D,
katta for på sne.
Tog ja mäg en käpp,
å perke hånne rätt
mellan Järsbärj å Bäck.
Järsbärg ock Bäck äro gårdar
i Ölme s:n.
Värmland. E. S.

R.

A B C D,
katten på sne.
Tog jag mig en käpp
och peta honom rätt,
så han for opp i klockarens täkt.
Dalarna. S.-HC.

S.

A B C D,
katten pinka på sne.
Tog jag mig en käpp,
lärde katten pinka rätt.
Södermanland. E. S.

T.

A B C D,
katta fäll på sne.
A B C två,
katta fäll på tä
A B C tri,
— — — (?)
Roslagen. E. S.

U.

A B C D,
kattan fall på sne;
A B C K,
får jag ingen mat,
så springer jag å.

Yttras när barn äro hemma från
skolan på raster.

Blekinge. E. S.

V.

A, b, c — katta for på sne,
d, e, f — tog jag mig en käpp,
peta henne rätt,
— — — — —
— — — — —

x, y, z — gif mig litet äta,
å, ä, ö — gif mig litet bröd.

Närke. Djurklou s. 122.

X.

A B C D,
gubben på sne;
klockarn te ringa
å käringen te springa.

Norrköping. E. S.

220. A B C darjon.

A B C darjon,
kattin feit på harvon.

Finland, Vörå. Hels. lmf.

221. A B C dilla.

A.

A B C dilla,
katta piper* illa.

Var. *) skriker

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

B.

A B C dilla,
får inte barna mat,
så gråter de illa.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

C.

A B C D å grilla,
får jag inte mat, så låtar jag illa.

Finland, Brändö. Hels. lmf.

D.

A B C dilla,
får jag inte mat,
så grinar jag illa;
A B C K,
får jag ingen mat,
så springer jag å,
till klockan blir två.

Blekinge. E. S.

E.

A B C brilla,
Bågg-Brita tjilla.

Dalarna. E. S.

222. X Y Z.

X y z,
barn, kom inn o äta;
å ä ö,
gå i skåpin o ta brö.

Finland, Petalaks. Hels. lmf.

223. Hur skall en ungarl
sig bete.

A B C D,
hur ska en ungarl sig bete,
E F G H,

när som kärleksyran faller på?

J K L M N O P,
 aj aj aj aj alla ropå;
 Q R S T U V W Y,
 som en bonde ska vi ropa
 ifrån gamla under
 liksom andra bönder.
 Men därför tar jag mig en maka
 att ljufhet, sällhet smaka.
 Å ja, ungarlslifve Gud ske
 lof adjö!
 Z Å Ä Ö.

Bohuslän. E. S.

224. Kunde jag få se min
 älskade.

A B C D,
 kunde jag få se min älskade,
 E F G H,
 kunde jag få
 J K L M,
 hjärtat i kläm,
 N O P Q,
 hjärtat i tu.
 R S T U,
 nu är det bra;
 Z Å Ä Ö,
 nu vill jag dö.

Medelpad. E. S.

Stafvelserim.

225. Ljung.

Tri lortar i en pogg
 säjjer jogg.
 Västergötland, Flundre h:d. E. S.

226. Pall.

Två granar å en tall
 stafvas till pall.
 Ångermanland. E. S.

227. Ptro.

A.
 Tri trinda ord
 trillar* under en bro,
 det säger ptro.
 Södermanland. E. S.
 Var. *) dansa. Västergötland. E. S.

B.

Tre trinda o
 trilla öfver en bro,
 ock det blir ptrooo.
 Västerbotten. E. S.

C.

Tri ärter
 trillar öfver en bro,
 säger ptro.
 Södermanland. E. S.

D.

Två kullror under en bro
 säger ptro.
 kullra trissa.
 Ångermanland. E. S.

Svåra ljudgrupper.

228. Blacka bockar.

A.

Tre blacka bockar gingo i
en branter backe ock blädde i
en hässlebuske.

Närke. E. S.

B.

Tre blanka bockar
stod i hasselbusken;
hasselbusken raglar,
och black-bockarne ragla.

Dalarna. S.-HC.

229. Bläsebrusen.

Han ska inte vara läsp*, han
som skall hålla andan ock säga
fem gånger:

Lillblesebrusen** i Brätt-
backbron å fett fläsk.

Var. *) lisper eller läsper

**) storblesebrusen

Ångermanland. E. S.

230. Blött bröd.

A.

Blött brö o fett fläsk.

Finnland, Korsnäs. Hels. lmf.

B.

Han ska 'nt vara Liss-Pälle
läsp, han som sko konne säjje
fämm gagger:

blött brö å fett fläsk.

Norra Ångermanland. E. S.

C.

*han ska vyga vara lasp, som
ska kuna sei ju gaggor:*

∴ blöt brö o fett fläsk ∴

Finnland, Nagu. Hels. lmf.

D.

Tri gagger blött brö å fett
färfläsk.

Norra Ångermanland. E. S.

E.

Fett fläsk i ett flatt fat.

Finnland, Åbo. Hels. lmf.

231. Boxpojken.

Boxpojken kokar pipar i
kaffepannon.

Box en by i Sibbo; pipar peppar.

Man räknar, huru många gånger
en kan säga satsen riktigt utan att
hämta andan.

Finnland, Sibbo. Hels. lmf.

232. Fisken på disken.

A.

Den ska inte vara läsper på käftan, som skall säga tre gånger:

∴ fisken på disken å duken på bordet ∴

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

B.

Han ska inte vara läsper på käftan, han som ska säga fem gånger:

färske fisken på disken på duken på bordet.

Bohuslän. E. S.

233. Flyg, fula fluga.

Flyg, fula fluga, flyg;
å den fula flugan flög.

Östergötland. E. S.

Öland. ÖSm. Öl. lmf.

234. Frits Frans Fredrik.

Frits Frans Fredrik Ferdinand förde fyra franska fruor från Frankrike. Fruarna fes fartyget fult. Fy fan, för de franska fruor!

Bohuslän. E. S.

235. Grå galtgrisar.

A.

Sju små grå galtegrisar gnaga degtråg.

Gottland. E. S.

B.

Säks små grisar gnaver i ett degtråg.

Bohuslän. E. S.

C.

Tri smøe, gråe griser gnag å drag å dägslakk.

dägslakk ett slags degtråg.

Norra Ångermanland. E. S.

D.

Tri små, blå gris' sto o gnog e degtråg bakom förstudorn.

Jämtland. Arwidssons mskr.

236. Härskt, färskt fläsk.

Kråkan flög tvärs öfver taket ock bar härskt, färskt fläsk.

Norra Ångermanland. E. S.

237. Har herrn hört.

A.

Har herrn hört, hurudan hiskelig händelse här har händt? Hans Hanssons halta höna har haft hosta, hesa, harska, hufvudspräck hela halfva hösten.

Bohuslän. E. S.

B.

Har herrskapet hört, hvilken hiskelig händelse har händt? Henrik Håkanssons hustrus hynda har hela halfva hösten

haft hin håles hiskliga hack-
hosta.

Södermanland. S.-HC.

238. Klå, knä kliar.

A.

Klå, knä klöje!

Ångermanland. E. S.

B.

Klå, knä kliar.

Medelpad. E. S.

C.

Klå knä, dä kloj.

Jämtland. Arwidssons mskr.

239. Kusks kusk.

Fru Kusks kusk kuskade fru
Kusk uppå Kullersta backe.

Södermanland. S.-HC.

240. Kusken ock kuskyxan.

A.

Kusken å kuskyxa.

Bohuslän, Närke, Norrland. E. S.

B.

Kuskens konstiga kuskyxa.

Gästrikland. E. S.

C.

Kuskens kuskyxa å köksans
köksknif.

Roslagen. E. S.

D.

Kusken, kuskpiskan å kyrk-
yxan.

Västergötland, Ale h:d. E. S.

E.

Kusken å kuskyksa å vaggen
å vaggspiska.

Säges 20 gånger, utan att man
andas.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

F.

Kusken å kuskyksa,
vaggen å vaggspiska,
igget läder är rödare än rött
rävläder.

Norra Ångermanland. E. S.

241. Köksan.

Köksan ock köksyxan.

Var.: Kyss köksan o. s. v.

Småland, Öland. ÖSm. Öl. lmf.

242. Laxask.

A.

En ask full med lax, en lax-ask.

Jämtland. Arwidssons mskr.

B.

En ask full vä lax är en lax-ask.
vä med.

Uppland. S.-HC.

Ångermanland. E. S.

C.

Han ska inte vara läsp, han som skall säga tre gånger: en ask full mä lax å en laxask.

Medelpad. E. S.

D.

Sex laxar i en laxask.

Allmänt. E. S.

E.

En sax å en lax i en laxask.

Öland. ÖSm. Öl. lmf.

243. Madam.

Madam ba madam låna madam e kaka, å när madam får baka, ska madam få si kaka te baka.

Närke. E. S.

244. Packa kappsäck.

Packa pappas kappsäck.

Uppland. E. S.

Öland. ÖSm. Öl. lmf.

245. Pepparkorn.

A.

Man försöker att räkna:

Ett pepparkorn, två pepparkorn, tre pepparkorn o. s. v. till ock med tjugu, utan att hämta andan under tiden.

Uppsala. E. S.

B.

Man räknar högt ock fort:

Ett pepparkorn, två pepparkorn, tre pepparkorn, fyra pepparkorn o. s. v. för att se, huru länge man kan hålla på därmed utan att draga andan.

Allmänt på Öland. ÖSm. Öl. lmf.

C.

Ett pepparkorn och ett bockhorn, två pepparkorn och ett bockhorn, o. s. v.

Jämtland. Arwidssons mskr.

D.

Ett pepparkorn i mors kopparpanna, två pepparkorn i mors kopparpanna, o. s. v. såsom A.

Gottland. E. S.

E.

Tre pepparkorn i kopparpottan.

Skall sägas nio gånger, utan att man får andas.

Östergötland. E. S.

F.

Tre pepparkorn i kopparpottan peppar om from!

Dalarna, Södermanland. S.-HC.

G.

Tri Pokarpojkar stampa tri pepparkorn i ein koparpanno.

Pokar en by i Lappträsk.

Finnland, Lappträsk. Hels. lmf.

246. Ruska löfven.

A.

Ruska löfven af en löfruska.
Öland. ÖSm. Öl. lmf.

B.

Sju röa löf på en rö löfresla.
Västergötland, Vätile h:d. E. S.

247. Strytråstump.

A.

Strytråstump.
Stry blånor; således: blånråds-
stump.

Ångermanland. E. S.

B.

Tri stry to strå ståbb.

Jämtland. E. S.

C.

Tri strig-trå stubb stubb.
strige väf af hampblår.

Jämtland. Arwidssons mskr.

D.

Tri tråstumpar.

Ångermanland. E. S.

E.

Den skall inte vara läsp,
som skall säga:

tri tråstubbbar i ra, tri trå-
stubbbar i ra.

Åsele lappmark. E. S.

248. Tre starrstrån.

Tri starrstrå stå i strann.

Norra Ångermanland. E. S.

249. Tre trätallrikar.

A.

Tri trätallrikar.

Finland, Vörå. Hels. lmf.

B.

Tri ny trätaldrikar.

Finland, Pörtom, Petalaks, Korsnäs.
Hels. lmf.

250. Vridet viderep.

A.

Ä nytt, vint, vitt, vridi vidi-
räip.

Finland, Petalaks, Pörtom. Hels. lmf.

B.

Ä nytt, kvitt, kvista, snidi,
vridi vidiräip.

Finland, Korsnäs. Hels. lmf.

C.

Tri ny väl vridi vidireip.

Finland, Vörå. Hels. lmf.

Räknerim.

Under det man ganska hastigt läser något af följande rim, ritar man med penna eller knifsudd ett streck för hvarje betonad stafvelse. Om man då streckat rätt, skall man få så många »rister», som i rimmet säges.

251. Nicka nacka nolf tolf.

A.

Nicka nacka nolf tolf,
käringen slog sin son i golf;
räkna rätt, så blir det tolf.

Närke, Ångermanland. E. S.

Var. r. 2: göken satt å kronans
golf.

Uppland. E. S.

B.

Nicke nacke nolle toll,
tuppen står på fruns golf;
räkna rätt, så blir det tolf.

Värmland. E. S.

C.

Hakka pakka nie noll,
katten satt på kuggens golv;
räkna du rätt, så blir ä tolv.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

D.

Nolf tolf,
far han slog sin son i golf,
ett för tu,
sex för sju,
sexton skall det vara nu.

Södermanland. Ericsson.

252. Kråkan satt på
liljekvist.

A.

Kråkan satt på liljekvist,
Allt hva' hon sa', så sa' hon visst.
Hon sa ett, hon sa' tu, —
Sexton ska' det vara nu!

Uppland. S.-HC.

B.

Kråka satt på en lindekvist*,
alt hä hon sa, hä va så vist;
hon sa ett, å ja sa två**,
fämton var hä då.

Lycksele lappmark, Malå. Norrl. lmf.

Var. *) linnberkvist **) tu,
r. 4: fämton vara ve nu.

Västerbotten, Burträsk. Norrl. lmf.

C.

Kråkan satt på lindekvist,
alt hon sa, så sa hon vist;
hon sa ett, hon sa tu,
hon sa säks, hon sa ju;
tjugu rister ha vi nu.

Roslagen. E.

D.

Såt en fogel på lindebärskvist,
alt som han sade, sade han vist;
han sa ett, han sa tu,

han sa sex, han sa sju;
tjugu rister här är det nu.

Roslagen. E. S.

E.

Kråkan såt i tall å kvist
mä ett lövbla i munn.
Hon sa ett, hon sa tu,
fämton är ä nu.

Ångermanland. E. S.

253. Vill du, vill du.

A.

Vill du å vill du,
vill du, vill du, vill du,

å vill du med mig uti lunden gå?
Ja män å jo män,
ja män, ji män, jo män:
här skall de trettio streckena stå.

Roslagen. E. S.

Med smärre afvikelser finnes detta
nr öfver alt i Sverige.

B.

Vill du, vill du,
vill du, vill du, vill du,
vill du med mig uti lunden gå?
Jo män, ja män,
jo män, ja män, jo män;
här skall de trettio streckena stå.

Finnland, Åbo; äfven i Nyland.
Hels. lmf.

Minnesprof.

254. Tre fröknar bodde
i en ask.

A.

Tre fröknar bodde i en ask;
den ena hette Siva,
den andra Sivanipp,
den tredje den sivande Siva-
nippisipp.

Siva fick Skrall,
Sivanipp fick Skrallerall,
å den sivande Sivanippisipp
fick en skrufvande Skrallerall-
skrall.

Den som hört detta rim tre
gångar ock ej kan framsäga det
utan att stapla, måste gifva pant.

Gottland. E. S.

B.

Tre herrar ock tre fröknar voro
ute ock gingo.
Den första utaf fröknarna hette
Sib,

den andra Sibane,
den tredje Sibsibanesibanipsip;
den förste utaf herrarna hette
Skrad,

den andre Skraderi,
den tredje Skradskraderiskra-
diadskrad.

Sib skulle ha Skrad,
Sibane skulle ha Skraderi,
Sibsibanesibanipsip skulle ha
Skradskraderiskradiadskrad.

Södermanland. E. S.

C.

Det var en gumma,
som hade tre pojkar;
den ena hette Skradd,
den andra Skradderadd,
den tredje Skradskroddan-
skradderadd.

Hon hade tre flickor:
den ena hette Sibb,
den andra Sibbenibb,
den tredje Sibbsibbanesibbenibb.
Roslagen. E. S.

D.

Det kom en jungfru till en fru
med en ask.

Så sa' hon: Häri ligga tre jungfrur;
den ena heter Skral,
den andra heter Skraleral,
den tredje heter Skraleralde-
skral.

Södermanland. S.-HC.

255. Min mor skickade dig
tre redeliga jungfrur.

A.

Min mor skickade dig tre rede-
liga jungfrur i en ask.

Den ena hette Rulta,
den andra hette Spulta,
ock den tredje hette Klingklava-
kulta.

Men Rulta Spulta tog en sten
ock kasta på Klingklavakultas
ben.

Stå Rulta,
stå Spulta,
stå Klingklavakulta.

Gottland. E. S.

B.

Det var tre stenar i en ask;
den ene heter Lunta,
den andre heter Klunta,
den tredje heter Kafvelilunta.
Luntaklunta tog en sten,
slog på Kafveliluntas ben.

Står Lunta,
står Klunta,
står Kafveliluntas ben.

Uppland. S.-HC.

256. Min fru skickade mig
hit med en gumse.

A.

Min fru skicka' mig hit med en
gumse;
den ska ni föda med ett lass hö,
tu lass halm.

Gumsen heter Vringelivång,
gossen heter Fikonafält;
satt på berget och åt messings-
tråder,

så det knyste och knastrade
som 336 trädsåpor.

Södermanland. S.-HC.

B.

Min tacka heter Susa,
min lamunge heter Susong,
min vallpojke heter Springfikon
i fält;

sitter på Konterberget,
äter mössmjölk med guldsked.
Och derunder gå mina gäss,
äta messingsgräs med stål-
nåbar på.

Och den som inte kan säga så,
får han ge panterna två.

Uppland. S.-HC.

C.

Vringeli vrångeli vrånghorn,
 vrid om än en gång.
 Vallgossen heter Sven Fikomfäll,
 satt på Kant.s berg,
 åt mossa i mjölk
 med gullnäbb uppå.
 Den som inte kan säga så,
 får han ge panterna två.

Östergötland. S.-HC.

257. Min fru hade tre
 döttrar.

Min fru hade tre döttrar.
 Den ena hette Signi,
 den andra hette Signigna,
 den tredje Signignakniveli-
 klinka.

Och frun hette fru Bordela Tott,
 spann på sin förgyllande rock
 tu rullar garn,
 tu timmar för dan,
 innan solen rann opp.
 Den som inte det kan säga,
 så skall han ge pant.

Södermanland. S.-HC.

258. Olle på bron.

A.

Olle på bron
 slakta kon.
 Kon va fet,
 slakta en get.
 Geten smacka,
 slakta en tacka.
 Tackan hade jur,
 slakta en tjur.
 Tjurn hade pungar,
 slakta gåsungar.
 Gåsungarne va gröna,
 slakta en höna.

Hönan va svart,
 de va inte mer värdt
 än breda smör på en ärt.
 Ha de varit en böna,
 kunde någe sej löna.
 Kom en bonde me en höna,
 en höna till att sälja.
 Släpp ut dom, får ni se, hvart
 dom flyger!
 Dom flyger till Vingåker.
 Vingåkersklockarn fick si dom,
 han rände å sprängde sina
 byxor.

Han kom till en vak,
 skulle han två sig i bak.
 Kom en gädde,
 honom rädda.
 Kom en mört,
 skrämde honom bort.

Uppland, Vänge. Uppl. lmf.

B.

Mickel i Bro
 slakta en ko.
 Kon va halt,
 slakta en galt.
 Galten va fet,
 slakta en get.
 Geten hade pungar,
 femton gåsungar.
 Gåsungarne va sköna,
 slakta en höna.
 Höna flög i skyn,
 faller hon ned i byn.
 Byn hette Vinda,
 far skulle dit ock binda.
 Först skulle han äta,
 skeden var sprucken,
 ock brödet var hvast,
 ock stackars gubbe,
 som skulle äta i hast.

Var. r. 1: Janne i Bro
 r. 7: geten hade ungar,

Roslagen. E. S.

C.

Olle på mon
slakta en ko.
Kon var fet,
slakta en jet.
Jeta va svart,
slakta en katt.
Katta va snäll,
slakta en täll.
täll till.

Helsingland. E. S.

Hvad skall du med osten?
Gifva vår lille klockare,
som sjunger så väl i vår kyrka.

Var. r. 1: Skata satt på körketak,
r. 4—6: Borra några hjul.

Hvad ska vimedhjul?

Vi ska göra vang.

r. 16: Vi ska ge vår prost,
för att han ska lära
lilla N. N. läsa.

Bohuslän. E. S.

B.

259. Skatan satt på taket.

A.

Skatan satt på taket,
ville låna nafven.
Hvad skall du med nafven?
Borra litet hål.
Hvad skall du med hålet?
Göra liten vagn.
Hvad skall du med vagnen?
Köra litet hö.
Hvad skall du med höet?
Ge vår lilla ko.
Hvad skall du med kon?
Mjölka litet mjölk.
Hvad skall du med mjölken?
Ysta litet ost.

Skata gick på gata,
ville låna borrh.

Hvad skall du med borrh?

Göra liten vang.

Hvad skall du med vang?

Köra lite hö.

Hvad skall du med hö?

Te vår lilla ko.

Hvad skall du med ko?

Mjölka lite mjölk.

Hvad skall du med mjölk?

Ysta lite ost.

Hvad skall du med ost?

Te vår lille prost,

som predikar så vackert i
vår kyrka.

Bohuslän. E. S.

260. Så gick jag till min broder.

A.

Så gick jag till min broder den första dag jul; så gaf han
mig en höna.

Så gick jag till min broder den andra dag jul; så gaf han
mig två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den tredje dag jul; så gaf han
mig tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den fjerde dag jul; så gaf han mig fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den femte dag jul; så gaf han mig fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den sjette dag jul; så gaf han mig son med grisarna sex, fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den sjunde dag jul; så gaf han mig sjuårig säd, son med grisarna sex, fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den åttonde dag jul; så gaf han mig åtta par oxar, sjuårig säd, son med grisarna sex, fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den nionde dag jul; så gaf han mig nio stora, nyburna kor, åtta par oxar, sjuårig säd, son med grisarna sex, fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den tionde dag jul; så gaf han mig tio gångare grå med flätade rumpor och knappar uppå, alla hade de guldsadlarna på, nio stora, nyburna kor, åtta par oxar, sjuårig säd, son med grisarna sex, fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den elfte dag jul; så gaf han mig elfva klockor, och alla voro de väl knoppade, tio gångare grå med flätade rumpor och knappar uppå, alla hade de guldsadlarna på, nio stora, nyburna kor, åtta par oxar, sjuårig säd, son med grisarna sex, fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den tolfte dag jul; så gaf han mig tolf kyrkor, tolf altare i hvar kyrka, tolf prester vid hvar altare, tolf kappor på hvar prest, tolf bälten på hvar kappa, tolf pungar på hvar bälte, tolf rum i hvar pung, tolf daler i hvar rum, elfva klockor, och alla voro de väl knoppade, tio gångare grå med flätade rumpor och knappar uppå, alla hade de guldsadlarna på, nio stora, nyburna kor, åtta par oxar, sjuårig säd, son med grisarna sex, fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Så gick jag till min broder den trettonde dag jul; så gaf han mig tretton vaggor, tretton barn i hvar vagga, tretton ammor för hvart barn, tretton grütbyttor för hvar amma, tretton slefvar i hvar bytta, tretton knoppar på hvar slef, tretton spetsar på hvar knopp, tolf kyrkor, tolf altare i hvar kyrka, tolf prester vid hvart altare, tolf kappor på hvar prest, tolf bälten på hvar kappa, tolf pungar på hvart bälte, tolf rum i hvar pung, tolf daler i hvart rum, elfva klockor, och alla voro de väl knoppade, tio gångare grå med flätade rumpor och knappar uppå, alla hade de guldsadlarna på, nio stora, nyburna kor, åtta par oxar, sjuårig säd, son med grisarna sex, fem flarna får, fyra feta galtar, tre grå gäss, två korn till min höna.

Småland. HC.

B.

Så gick jag till min broder andre dag jul; fick jag två välplockade höns.

Så gick jag till min broder tredje dag jul; fick jag tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder fjerde dag jul; fick jag fyra feta svin, tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder femte dag jul; fick jag fem spanska får, fyra feta svin, tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder sjette dag jul; fick jag sex års säde, fem spanska får, fyra feta svin, tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder sjunde dag jul; fick jag sju grisar söö, sex års säde, fem spanska får, fyra feta svin, tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder åttonde dag jul; fick jag åtta oxar grå, sju grisar söö, sex års säde, fem spanska får, fyra feta svin, tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder nionde dag jul; fick jag nio nyburna kjöö, åtta oxar grå, sju grisar söö, sex års säde, fem spanska får, fyra feta svin, tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder tionde dag jul; fick jag tio gångare grå, alla hade de guldsadlar uppå, svansarne stodo långt derifrå, med stora valknutar på, nio nyburna kjöö, åtta

oxar grå, sju grisar söö, sex års säde, fem spanska får, fyra feta svin, tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder elfte dag jul; fick jag elfva klockare, väl plockade, tio gångare grå, alla hade de guldsadlar uppå, svansarne stodo långt derifrå, med stora valknutar på, nio nyburna kjöö, åtta oxar grå, sju grisar söö, sex års säde, fem spanska får, fyra feta svin, tre grå gäss, två välplockade höns.

Så gick jag till min broder tolfte dag jul; fick jag tolf kyrkor, och tolf altare i hvar kyrka, och tolf prester till hvart altar, och tolf bälten om hvar presten, och tolf väskor till hvart bälte, och tolf rum i hvar väskan, och tolf daler i hvart rummet, och elfva klockare, väl plockade, och tio gångare grå, alla hade de guldsadlar uppå, svansarne stodo långt derifrå, med stora valknutar på, och nio nyburna kjöö, och åtta oxar grå, och sju grisar söö, och sex års säde, och fem spanska får, och fyra feta svin, och tre grå gäss, och två välplockade höns.

Så gick jag till min broder trettonde dag jul; fick jag tretton gårdar, och tretton byggningar på hvar gården, och tretton rum i hvar byggning, och tretton sängar i hvart rummet, och tretton bolstrar till hvar sängen, och tretton pigor till hvar bolster, och tretton drängar till hvar piga, och tretton vaggor till hvar drängen, och tretton barn i hvar vagga, och tretton käringar till hvart barnet, och tretton skålar till hvarje käring, och tretton skedar till hvar skålen, och tretton spiror på hvar skeden, och tretton ringar på hvar spira, och tretton gryn i hvar ringen, och tretton kycklingar till hvart grynet, och tolf kyrkor, och tolf altare i hvar kyrka, och tolf prester till hvart altar, och tolf bälten om hvar presten, och tolf väskor till hvart bälte, och tolf rum i hvar väskan, och tolf daler i hvart rummet, och elfva klockare, väl plockade, och tio gångare grå, alla hade de guldsadlar uppå, svansarne stodo långt derifrå, med stora valknutar på, och nio nyburna kjöö, och åtta oxar grå, och sju grisar söö, och sex års säde, och fem spanska får, och fyra feta svin, och tre grå gäss, och två välplockade höns.

261. Gossen som inte ville gå i skolan.

Det var en gång en gammal gumma, ock hon hade en gosse, som en dag inte ville gå i skolan. Då gick gumman till riset ock sade: »Kära ris, basa gossen! Gossen vill inte i skolan gå.»

»Nej!» sade riset.

Då gick gumman till elden ock sade: »Kära eld, bränn upp riset! Riset vill inte basa gossen, gossen vill inte i skolan gå.»

»Nej!» sade elden.

Då gick gumman till vattnet ock sade: »Kära vatten, släck ut elden! Elden vill inte bränna upp riset, riset vill inte basa gossen, gossen vill inte i skolan gå.»

»Nej!» sade vattnet.

Då gick gumman till oxen ock sade: »Kära oxe, drick upp vattnet! Vattnet vill inte släcka ut elden, elden vill inte bränna upp riset, riset vill inte basa gossen, gossen vill inte i skolan gå.»

»Nej!» sade oxen.

Då gick gumman till slaktaren ock sade: »Kära slaktare, slakta oxen! Oxen vill inte dricka upp vattnet, vattnet vill inte släcka ut elden, elden vill inte bränna upp riset, riset vill inte basa gossen, gossen vill inte i skolan gå.»

»Nej!» sade slaktaren.

Då gick gumman till repet ock sade: »Kära rep, häng upp slaktaren! Slaktaren vill inte slakta oxen, oxen vill inte dricka upp vattnet, vattnet vill inte släcka ut elden, elden vill inte bränna upp riset, riset vill inte basa gossen, gossen vill inte i skolan gå.»

»Nej!» sade repet.

Då gick gumman till råttan ock sade: »Kära råtta, gnag af repet! Repet vill inte hänga upp slaktarn, slaktarn vill inte slakta oxen, oxen vill inte dricka upp vattnet, vattnet vill inte släcka ut elden, elden vill inte bränna upp riset, riset vill inte basa gossen, gossen vill inte i skolan gå.»

»Nej!» sade råttan.

Då gick gumman till katten ock sade: »Kära katt, ät upp råttan! Råttan vill inte gnaga af repet, repet vill inte hänga upp slaktarn, slaktarn vill inte slakta oxen, oxen vill inte dricka upp vattnet, vattnet vill inte släcka ut elden, elden vill inte bränna upp riset, riset vill inte basa gossen, gossen vill inte i skolan gå.»

»Nej!» sade katten.

»Å, jag skall gifva dig ett kvarter mjölk,» sade gumman.

Ock katten på råttan, ock råttan på repet, ock repet på slaktarn, ock slaktarn på oxen, ock oxen på vattnet, ock vattnet på elden, ock elden på riset, ock riset på gossen, ock gossen i skolan!

De fyra sista raderna framsägas mycket fort.

Mälar-trakten, Småland. E. S.

262. Bocken som inte ville gå hem.

Det var en gång en kung, som hade två söner ock en bock. Kungen skickade den äldre sonen efter bocken ock befalde honom, att han inte skulle få slå bocken eller hata honom. Sonen gick, men bocken ville inte följa honom. Då blef gossen ond ock sade: »Jag skall slå dig, så att både sol ock måne skall skina genom dig!» Ock så vände han om hem.

Då skulle den yngre sonen gå efter bocken, men han fick inte slå honom eller hata honom. Men när han kom till beteshagen, ville bocken inte följa honom. Då sade pojken: »Jag skall slå dig, så att både sol ock måne skall skina genom dig!» Ock med det gaf sonen sig på hemvägen.

När han hade gått ett stycke, råkade han en skytt. »Kära skytt,» sade han, »skjut bocken! Bocken vill inte gå hem om kvällarna». — »Nej,» sade skytten, »han har inte gjort mig något för när». Ock så gick pojken vidare.

När han hade gått ett stycke, kom han till en tall. »Kära tall,» sade han, »fall på skytten! Skytten vill inte skjuta bocken, bocken vill inte gå hem om kvällarna». — »Nej,» sade tallen, »skytten har inte gjort mig något för när». Ock med det fick pojken gå.

När han hade gått ett stycke, kom han till en eld. »Kära eld,» sade han, »bränn upp tallen! Tallen vill inte på skytten, skytten vill inte på bocken, bocken vill inte gå hem om kvällarna.» — »Nej,» sade elden, »tallen har intet ondt gjort mig.» Ock så fick pojken gå.

När han gått ett stycke, mötte han vatten. »Kära vatten,» sade han, »släck elden! Elden vill inte bränna upp tallen, tallen vill inte på skytten, skytten vill inte på bocken, bocken vill inte gå hem om kvällarna.» — »Nej,» sade vattnet, »elden har mig intet ondt gjort.» Ock då måste pojken gå, som han hade det.

När han hade gått ett stycke, mötte han oxen. »Kära oxe,» sade han, »drick ur vattnet! Vattnet vill inte släcka elden, elden vill inte bränna upp tallen, tallen vill inte på skytten, skytten vill inte på bocken, bocken vill inte gå hem om kvällarna.» — »Nej,» sade oxen, »vattnet har mig intet ondt gjort.» Ock med det fick pojken gå.

När han hade gått ett stycke, mötte han knäppet. »Kära knäppe,» sade han, »kläm oxen! Oxen vill inte dricka ur vattnet, vattnet vill inte släcka elden, elden vill inte bränna upp tallen, tallen vill inte på skytten, skytten vill inte på bocken, bocken vill inte gå hem om kvällarna.» — »Nej,» sade knäppet, »oxen har mig intet ondt gjort.» Ock med det fick pojken gå.

När han hade gått ett stycke, mötte han rättan. »Kära rätta,» sade han, »knäpra i knäppet, för knäppet vill inte klämma oxen, oxen vill inte dricka ur vattnet, vattnet vill inte släcka elden, elden vill inte bränna upp tallen, tallen vill inte på skytten, skytten vill inte på bocken, bocken vill inte gå hem om kvällarna.» — »Nej,» sade rättan, »knäppet har mig intet ondt gjort.» Ock så fick pojken gå vidare.

Ock när han hade gått ett stycke, mötte han katten. »Kära katt,» sade han, »flyg på rättan, för rättan vill inte knäpra knäppet, knäppet vill inte klämma oxen, oxen vill inte dricka ur vattnet, vattnet vill inte släcka elden, elden vill inte bränna upp tallen, tallen vill inte på skytten, skytten vill inte på bocken, bocken vill inte gå hem om kvällarna.» — »Det går an,» tyckte katten.

Katten på rättan, rättan på knäppet, knäppet på oxen, oxen på vattnet, vattnet på elden, elden på tallen, tallen på skytten, skytten på bocken: ock bocken gick hem om kvällarna!

Södermanland. E. S.

263. Tuppen ock hönan.

A.

En tupp ock en höna gingo en dag ut att plocka nötter. Tuppen satte ett par nötter i halsen ock höll på att storkna. Då gick hönan till en källa ock sade:

»Kära källa, gif mig vatten! Vattnet ger jag tuppen, tuppen storknar.»

Källan svarade: »Gå till linden ock skaffa mig löf!»

Hönan gick till linden ock sade: »Kära lind, gif mig löf! Löfvet ger jag källan, källan ger mig vatten, vattnet ger jag tuppen, tuppen storknar.»

Linden svarade: »Gå till jungfrun ock skaffa mig band*!»

Hönan gick till jungfrun ock sade: »Kära jungfru, gif mig band! Bandet ger jag linden, linden ger mig löf, löfvet ger jag källan, källan ger mig vatten, vattnet ger jag tuppen, tuppen storknar.»

Jungfrun sade: »Gå till skomakaren ock skaffa mig skor!»

Hönan kom till skomakaren ock sade: »Kära skomakare, gif mig skor! Skorna ger jag jungfrun, jungfrun ger mig band, bandet ger jag linden, linden ger mig löf, löfvet ger jag källan, källan ger mig vatten, vattnet ger jag tuppen, tuppen storknar.»

Skomakaren sade: »Gå till suggan ock skaffa mig borst!»

Hönan gick dit ock sade: »Kära sugga, gif mig borst! Borsten ger jag skomakaren, skomakaren ger mig skor, skorna ger jag jungfrun, jungfrun ger mig band, bandet ger jag linden, linden ger mig löf, löfvet ger jag källan, källan ger mig vatten, vattnet ger jag tuppen, tuppen storknar.»

»Gå till ladan efter halm åt mig!» sade suggan.

Hönan gick dit ock sade: »Kära lada, gif mig halm! Halmen ger jag suggan, suggan ger mig borst, borsten ger jag skomakaren, skomakaren ger mig skor, skorna ger jag jungfrun,

jungfrun ger mig band, bandet ger jag linden, linden ger mig löf, löfvet ger jag källan, källan ger mig vatten, vattnet ger jag tuppen, tuppen storknar.»

»Se här har du lite halm,» sade ladan.

Ock suggan gaf borst, ock skomakaren gaf skor, ock jungfrun gaf band, ock linden gaf löf, ock källan gaf vatten.

Men när hönan kom till tuppen, var han redan död, ock så fick hon själf dricka ut det.

*) »Nämligen för att binda min krona»: tillägg af berätterskan.

Småland. Efter HC:ii mskr.

B.

Tuppen ock hönan skulle plocka bär, men hönan vardt sjuk ock skulle stad dö.

Tuppen gick till källan ock skulle få vatten. »Nej,» sade källan, »du får inte vatten, förrän jag får linet.»

Tuppen gick till jungfrun ock skulle få linet. »Nej,» sade jungfrun, »du får inte linet, förrän jag får grannskorna.»

Tuppen gick till skomakaren ock skulle få grannskorna. »Nej,» sade skomakaren, »du får inte grannskorna, förrän jag får borsten.»

Tuppen gick till galten ock skulle få borsten. »Nej,» sade galten, »du får inte borsten, förrän jag får kornet.»

Tuppen gick till tröskaren ock skulle få kornet. »Nej,» sade tröskaren, »du får inte kornet, förrän jag får mjukkakan.»

Tuppen gick till bagaren ock skulle få mjukkakan. »Nej,» sade bagaren, »du får inte mjukkakan, förrän jag får spjälkerna.»

Tuppen gick till snickaren ock skulle få spjälkerna.

Snickaren gaf mig spjälkerna, spjälkerna gaf jag bagaren, bagaren gaf mig mjukkakan, mjukkakan gaf jag tröskaren, tröskaren gaf mig kornet, kornet gaf jag galten, galten gaf mig borsten, borsten gaf jag skomakaren, skomakaren gaf mig grannskorna, grannskorna gaf jag jungfrun, jungfrun gaf mig linet, linet gaf jag källan, källan gaf mig vattnet, vattnet gaf jag hönan, hönan gaf mig äggen, äggen gaf jag prästen, prästen gaf mig Guds ord.

Spjälk bakspade.

Jämtland, Kälarna. E. S

264. Nyckeln till rike mans port.

Här är nyckeln till rike mans port.

Här är remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är käppen, som slog hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är yxan, som högg af käppen, som slog hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är smeden, som smidde yxan, som högg af käppen, som slog hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är smedjan, som smeden stod i, som smidde yxan, som högg af käppen, som slog hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är berget, som smedjan stod på, som smeden stod i, som smidde yxan, som högg af käppen, som slog hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är elden, som brände upp berget, som smedjan stod på, som smeden stod i, som smidde yxan, som högg af käppen, som slog hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är vattnet, som släckte elden, som brände upp berget, som smedjan stod på, som smeden stod i, som smidde yxan, som högg af käppen, som slog hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Här är sjön, som vattnet var i, som släckte elden, som brände upp berget, som smedjan stod på, som smeden stod i,

som smidde yxan, som högg af käppen, som slog hunden, som bet katten, som tog råttan, som skar af remmen, som satt i nyckeln till rike mans port.

Uppland. S.-HC.

Fragment af en variant härtill:

Såg du den backen, som smedjan på stod, som smen uti bodde, som smidde den yxa, som högg den käpp, som slog den hund, som bet den man, som fläsket bar?

Åsele lappmark. E. S.

265. Den glupska kärigen.

En kärigen skulle gå ut bittida ock tog sig först en liten frukost, som bestod af sju mjölkfat ock sju grötfat, ock så gaf hon sig i väg. När hon hade gått ett stycke, mötte hon en gris.

»God morgon, mor!» sade grisen. — »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade grisen. — »Å, jag är inte bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat, ock jag kan väl äta upp dig med, griskulting!»

Ock hon åt upp grisen.

Ett stycke längre fram mötte hon en sugga. »God morgon, mor!» sade suggan. — »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade suggan. — »Å, inte är jag bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting, ock jag kan väl äta upp dig med, suggrulta!»

Ock hon åt upp suggan.

Sedan mötte hon en ko. »God morgon, mor!» sade kon. »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade kon. — »Å, inte är jag bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting ock en suggrulta, ock jag kan väl äta upp dig med, koskrabba!»

Ock så åt hon upp kon.

Så kom hon till en oxe. »God morgon, mor!» sade oxen. — »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är

bittida ute!» sade oxen. — »Å, inte är jag bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting ock en suggrulta ock en koskrabba, ock jag kan väl äta upp dig med, oxringare!»

Ock så åt hon upp oxen.

Så mötte hon en häst. »God morgon, mor!» sade hästen. »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade hästen. — »Å, inte är jag bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting ock en suggrulta ock en koskrabba ock en oxringare, ock jag kan väl äta upp dig med, hästtrafvare!»

Ock så åt hon upp hästen.

Därpå mötte hon en räf. »God morgon, mor!» sade räfven. — »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade räfven. — »Å, inte är jag bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting ock en suggrulta ock en koskrabba ock en oxringare ock en hästtrafvare, ock jag kan väl äta upp dig med, räfslänga!»

Ock så åt hon upp räfven.

Sedan mötte hon en varg. »God morgon, mor!» sade vargen. — »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade vargen. — »Å, inte är jag bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting ock en suggrulta ock en koskrabba ock en oxringare ock en hästtrafvare ock en räfslänga, ock jag kan väl äta upp dig med, vargdänga!»

Ock så åt hon upp vargen.

Sedan råkade hon på en hare. »God morgon, mor!» sade haren. — »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade haren. — »Å, inte är jag bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting ock en suggrulta ock en koskrabba ock en oxringare ock en hästtrafvare ock en räfslänga ock en vargdänga, ock jag kan väl äta upp dig med, harhoppa!»

Ock så åt hon upp haren.

Därnäst mötte hon en trana. »God morgon, mor!» sade tranan. — »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade tranan. — »Å, inte är jag bittida ute,»

svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting ock en suggrulta ock en koskrabba ock en oxringare ock en hästtrafvare ock en räfslänga ock en vargdänga ock en harhoppa, ock jag kan väl äta upp dig med, tranranta!»

Ock så åt hon upp tranan.

Till slut mötte hon en ekorre. »God morgon, mor!» sade ekorren. — »God morgon!» svarade gumman. — »Kors, hvad ni är bittida ute!» sade ekorren. — »Å, jag är inte bittida ute,» svarade gumman, »jag har ätit sju mjölkfat ock sju grötfat ock en griskulting ock en suggrulta ock en koskrabba ock en oxringare ock en hästtrafvare ock en räfslänga ock en vargdänga ock en harhoppa ock en tranranta, ock jag kan väl äta upp dig med, ekorrtita!»

»Jo, försök på det!» sade ekorren. Ock käringen efter ock ekorren före ur det ena trädet ock i det andra. Sedan denna jakt hade stått på en lång stund, föll käringen ner ur ett träd ock stötte sin mage mot en stör, så att det gick håll på den.

Ock tranan till att ranta,
ock haren till att hoppa,
ock vargen till att dänga,
ock räfven till att slänga,
ock hästen till att trafva,
ock oxen till att ringa,
ock kon till att skrabba,
ock suggan till att rulta,
ock grisen till att kulta,
ock mjölken ock gröten till att rinna,
ock käringen till att dö.

Småland. Efter HC:ii mskr.

266. Gick jag mig i skogen.

Gick jag mig i skogen. Hvad såg du uti skogen? — Ett skönt ett ett bärg, ett däjeligit bärg; bärget låg i skogen, i skogen.

Hvad såg du på det bärget? — Ett skönt ett ett träd, ett däjeligit träd; trädet stod på bärget, på bärget.

Hvad såg du på det träd? — En skönan en kvist, en däjeligan kvist; kvisten satt på trädet, på trädet.

Hvad såg du på den kvisten? — Ett skönt ett ett bo, ett däjeligit bo; boet satt på kvisten, på kvisten.

Hvad såg du i det bo? — En skönan en fogel, en däjeligan fogel; fogelen låg i boet, i boet.

Hvad fick du af den fogel? — Ett skönt ett ett dun, ett däjeligit dun; dunet var af fogelen, af fogelen.

Hvad vardt det af det dun? — Ett skönt ett ett bolster, ett däjeligit bolster; bolstret var af dunet, af dunet.

Hvad såg du på det bolster? — En skönan en jungfru, en däjeligan jungfru; jungfrun låg på bolstret, på bolstret.

Hvad såg du på den jungfrun? — En skönan en höna, en däjeligan höna; hönan satt på jungfrun, på jungfrun.

Hvad såg du på den höna? — En skönan en tupp, en däjeligan tupp; tuppen satt på hönan, på hönan.

Hvad vardt det af den hönan ock tuppen? — En skönan en kyckling, en däjeligan kyckling.

Kycklingen vardt 'tåf hönan,
hönan satt på jungfrun,
jungfrun låg på bolstret,
bolstret var af dunet,
dunet var af fogelen,
fogelen låg i boet,
boet satt på kvisten,
kvisten var på trädet,
trädet var på bärget,
bärget låg i skogen, i skogen.

Afskrift hos S.-H.C. efter OLAF SERNANDERS handskrifna visbok från 1750-talet i Gäfle gymnasii bibliotek; rättskrifningen icke bibehållen.

267. Skomakaregubben.

S, k, o säger sk_o;

o, m säger om, säger kom, skom;

m, a säger ma, säger oma, koma, skoma;

a, k säger ak, säger mak, omak, komak, skomak;

k, a säger ka, säger aka, maka, omaka, komaka, skomaka;

- a, r säger ar, säger kar, akar, makar, omakar, komakar, skomakar;
r, e säger re, säger are, kare, akare, makare, omakare, komakare, skomakare;
e, g säger eg, säger reg, areg, kareg, akareg, makareg, omakareg, komakareg, skomakareg;
u, b säger ubb, säger gubb, egubb, regubb, aregubb, karegubb, akaregubb, makaregubb, omakaregubb, komakaregubb, skomakaregubb.
e, n säger en, säger ben, ubben, gubben, egubben, regubben, aregubben, karegubben, akaregubben, makaregubben, omakaregubben, komakaregubben, skomakaregubben.
Södermanland, Nyköping. Åfven Blekinge. E. S.
-

Läten.

Djur.

268. Anden.

Ett slags änder sägas ständigt
hålla sig i hafvet, men aldrig på
land; därför klaga de:

Alla foglar komma till land,
men vi kommer aldrig.

Gottland. E. S.

269. Björnen.

A.

Säljpipor ock björnflo
locka mig hit;
men långlurar ock bockhorn
skrämma mig långt upp i fjället.
Åsele lappmark, Vilhelmina. E. S.

B.

Blisterpipor och fingerhorn
låta mig väl uti öra;
tjutlurar och tjuthorn
köra mig långt bort i myra.

Helsingland. S.-HC.

C.

Harpor och pipor det lyster
mig att höra;
stutar och lurar de rifva i mitt
öra.

stut är ett blåsinstrument lik-
nande luren.

Södra Lappland. Lindholm s. 26.

270. Dufvan.

A.

Det berättas, att då världen var
helt ung, skatan tagit bort från
skogsdufvan fem ägg. Sedan dess
råder mellan dessa foglar stor fiend-
skap, ock då en dufva varsnar en
skata, låter hon:

Hu hu hu,
du du du,
som tog mina sju, sju,
och blott lemnade mina tu, tu!
Södermanland, Brännkyrka. S.-HC.

Man tror, att dufvan lägger sju
ägg, men att hon alltid mister fem,
hvilka stjälas bort af andra foglar.

B.

Du du,
som tagit bort mina sju sju,
ock lagt dit dina tu tu!

Var. r. 3:

ock gifvit mig dina ruttna tu tu.

Roslagen. E. S.

C.

Du du tog sju
ock ga mä tu!

Jämtland. E. S.

D.

Skogsdufvan bytte ägg med skatan, men vardt bedragen. Själff hade hon sju, under det att skatan hade blott två. Häröfver sörjer dufvan i alla tider ock kuttrar:

Hu, hu!

Jag bytte med dig,
för sju
fick tu.

Hu, hu!

HC.

271. Flundran.

Jag undrar,
sa flundra,
om gädda är en fisk.

Ångermanland. Äfv. Bohuslän. E. S.

Var. r. 3:

om gädda är fisk eller fogel.

Blekinge. E. S.

om simpan är fisk.

Roslagen, Södermanland. E. S.

omm vipa ä fisk häll fogel.

Ångermanland. E. S.

272. Fåren (hem).

A.

Lamungen:

Jag vill gå hem.

Tackan:

Jag vill gå mä.

Gumsen:

Plocka lite på tofvena först.

Uppland. E. S.

B.

Tackan:

Nu gå vi hem.

Lammet:

Jag går me'.

Gumsen:

Vi ska gnaga lite vid gärdsgåln
först!

Gottland. E. S.

C.

Tackan:

Jag vill gå hem.

Lammet:

Jag vill gå mä.

Gumsen:

Jag vill gå kvar
å plocka bla, bla, blar.

Södermanland. E. S.

D.

Lammens ock tackans samtal:

»Jag vill gå hem!» sa' lilla
lammen.

»D' ä' inte' så brådtom!» sa'
gamla tackan.

Uppland. S.-HC.

E.

Lammet:
Kom, ska vi gå hem!
Tackan:
Det är bättre att gå å plocka
blålock.
Lammet:
Men om det kommer en grå.
Tackan:
Gud nåde oss då!
blålock blåsippa; grå varg.
Västergötland. E. S.

273. Fåren (bort).

A.

Tackan sade:
Kom, ska vi gå åt gärdet ock
plocka bla, bla, bla!
Så kom lammet ock sade:
Får ja följa mä?
Så kom gumsen ock sade:
Du ska välan dä!
Man bemödar sig att härma de
olika djurens läten. På de sista
vokalerna i hvarje rad håller man
ut länge.
Södermanland, Tumba. E. S.

B.

Tackan:
Vi ska gå åt skogen å plocka
di gröna bla, bla!
Lammet:
Får a följa mä!
Gumsen:
Ja, du ska fälle dä!
Närke. E. S.

C.

Tackan:
Ja ska gå ut å bladdra ur busken.
Lammet:
Ja vill gå mä.
Tackan:
När ja får bladdra busken, ska
du få mä, mä, mä.
Gottland. E. S.

D.

Lillgumsen:
Ba ba ba,
fo ja vara va?
Storgumsen:
Du ha 'nt na jara dar.
vara va vara med, följa med.
Ångermanland. E. S.

274. Fåren i klöfveråkern.

Det ena fåret har hoppat öfver
gärdesgården in i klöfveråkern; det
andra står utanför ock säger:
:: Du du må-å-å-r, du! ::
Det förra svarar:
:: Jo du är så sä-ä-äker ::
Härpå ropar det senare:
:: Du jä-ä-ä-vel! ::
Göteborg. E. S.

275. Får ock svin.

Fåren:
:: Tokken jä-ä-ä-vel. ::
Svinen:
:: Å jösses, å jösses. ::
Gottland. E. S.

276. Gässen.

Gåskarlen:

Får jag ta din tuttengra?
(repeteras flera gånger).

Honan svarar:

Så tak en då, så tak en då!

Gottland. E. S.

277. Harens hus.

A.

Om vintern, när haren fryser, säger han:

Hu, hu, hu,
när det blir sommar, skall jag
bygga mig bo*.

Om sommaren åter:

Tu tu tu,
hus i hvar buske nu!

Var.*) hus hus.

Roslagen. Äfv. Ångermanland. E. S.

B.

»Hu hu hu hu hu hu!» sa lilla
haren.

»Närsommaren kommer, skall jag
bygga mig ett litet hus.»

När sommaren kom, sa haren:

∴ »Hus i hvar buske.» ∴

Gottland. E. S.

278. Hare heter jag.

Hara, hara heter jag,
korsmun har jag,

Sv. landsm. V. 5.

lång språng springer jag;
skogen är min åker ock äng,
busken är min hvilosäng.
När jag kommer i kammaren
din,
så snor du af mig pälsen min;
ock när jag kommer i köket
ditt,
så ligger jag som en stekter
brand.

Var. r. 6 o. följ.:

När jag kommer i köket ditt,
kastar jag af mig pälsen min;
men när jag kommer i salen
din,
så ligger jag på gullefat.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

279. Hundarna.

Herregårdshunden:

Tjött å fläsk* ha vi nøkk, nøkk,
nøkk

(med fin, hyfsad röst).

Torparehunden:

∴ Ha vi inte, så ha vi havi ∴
(groft ock fult).

Var. *) Ärtar å kål.

Roslagen. E. S.

280. Hästen.

Då husbonden sitter vid kanna
ock stop,
får jag stå ute ock svälta nog.
Ångermanland. E. S.

281. Hönsen om höken.

A.

När tuppen blir varse höken,
varnar han hönan sålunda:

Ak-ak-ak-akta dä för höken!

Härtill svarar hönan:

Ja fö-fö-fösvara mä nøkk.

Emellertid kommer höken ock
tygar till henne illa. Men tuppen
skyndar till ock frälsar henne ur
hökens klor. Hon ropar då:

Se okken ja sir ut,
se okken ja sir ut!

Tuppen har dock ej något med-
lidande, utan förebrår henne hennes
ohörsamhet, sägande:

Ja sa-sa-sa-sade dä ja förut!

Uppland. E. S.

B.

Tuppen till en oerfaren höna:
Gå inte ut, gå inte ut: höken
tar dä!

Hon går emellertid ut, men kom-
mer sedan in, illa tilltygad:

Sik, sik, sik, se ni, hur jag ser ut!

Tuppen gal därvid:

Va de icke de ja sa!

Mälar-trakten. E. S.

C.

Tuppen, när höken kommer:

På tok, på tok, på tok!

Södermanland. E. S.

282. Hönsen i trädgården.

Hönsen ämna sig in uti en träd-
gård, ock hönan har redan flugit
upp på gärdesgården:

Tuppen:

Är Österbärg hä-ä-r?

Hönan:

Han är inte hä-ä-r.

Tuppen:

∴ Plock upp spenaten! ∴

Emellertid kommer Österbärg ock
sjasar bort hönsen. Då skria de
så här:

Hönan:

∴ Tocken karl! ∴

Tuppen:

∴ Tocket spetaket! ∴

Östergötland. E. S.

283. Hönans ock tuppens
sång.

»Jag värpiti i år, jag värpiti i fjol;
inga skor har jag»,
sade hönan.

»Jag plocka äggen i en korg
och köpte skor före»,
sade tuppen.

»Har du sett någon skomakare
med trekantiga skor?»

sade hönan.

»Se tuppen på taket, på taket!»
sade hönan.

»Jag faller icke ner!»
sade tuppen.

Uppland. S.-HC.

284. Hönan om äggen.

När hönan värpt, säger hon:

A.

Ägg, ägg, ägg uppå tak.

Södermanland, Tumba. E. S.

B.

:|| Ta å taket! :||

Västergötland. E. S.

C.

Kom, kom å ta 't!

Östergötland. E. S.

285. Tuppen. Kukkuliku,
opp o pigka: klokka ä fu!

Helsingland. E. S.

286. Tuppen, göken ock orren.

A.

Tuppen, göken ock orren slogo en gång vad om hvem som skulle vakna först följande morgon. Den, som vunne, skulle få en ko. Före någon annan vaknade tuppen ock sade:

Kona ä mi, kona ä mi!

Därnäst vaknade göken; han trodde sig vara den förste ock sade:
Gø ko, gø ko, gø ko!

Sist kom orren ock såg, att han tappat. För att ändock få något sade han:

Tjäre vänner, byten er emellan
va rätt är, va rätt är!

Västergötland. E. S.

B.

Tuppen:

:|| Tackad vare Gud :||

Göken:

:|| God ko :||

Orren:

Kära bröder och systrar, byten
kon hvad rätt är,

:|| hvad rätt är :||

HC.

287. Katten.

Om vintern:

Kalt om foten, långt te lada:
hade jag kärnmjök, åte jag
gårna!

Om sommaren:

Kärnmjök smakar värre än
varmt vatten!

Södermanland. E. S.

288. Korna.

När det lider emot hösten ock korna börja längta att komma från skogen ock få beta på gårderna (»in i åkern»), böla de sålunda:

Den ena kon:

In i åkern, in i åkern!

Den andra:

Når, når?

Härtill svarar tjuren:

Åt hösten, åt hösten!

Ångermanland. E. S.

289. Tjuren.

Inte ä ja rädder för frua häller
späktörn,
män Ko-Pär, Ko-Pär, Ko-Pär.
Närke. E. S.

290. Oxen.

Ja ändrar, ja ändrar, hur
stor puggar ja har; i höst, i
höst komber dödin.

Finnland, Pörtom. Hels. lmf.

291. Kråkan på kalas.

A.

När hon sitter på sädesskylen:
Kalas, kalas!

Roslagen. E. S.

B.

När kråkorna komma på våren
ock blifva varse någon utsvulten
hästkrake, samtala de sålunda:

Den ena: Kalas, kalas!

Den andra: Jag vågar, jag vågar!

Den tredje: På aset, på aset!

Ångermanland. E. S.

C.

När kråkan vintertiden hittar en
hästlort på isen, blir hon innerligt
glad ock säger:

Kalas, kalas!

Äfven då hon under sädesanden
finner ett korn, ropar hon:

Kap, kap!

Men när hösten kommer, är hon
fet ock laggrann på maten; när hon
då råkar på ett ej fullgodt ax, säger
hon:

Sitaks, jitaks!

Roslagen. E. S.

292. Kråkan höst ock vår.

Kråkan om hösten:

Tre styfver för kornstacken.

Om våren:

Sex styfver för russlorten.

Gottland. E. S.

293. Kråkan på ålen.

Kråkorna blifva varse en ål, som
krupit upp på flodstranden. De önska
anfälla honom, men den ena kråkan
säger till den andra:

Du vågar inte, du vågar inte!

Hon svarar:

Jo, jag vågar, jo, jag vågar!

ock därvid hugger hon med sitt näbb
i ålen, men med den påföljd, att hon
blir dragen ned i vattnet ock drunk-
nar. Härvid säger kamraten:

Sa ja inte de', sa ja inte de'!

Bohuslän. E. S.

294. Laxen.

Om jag hade abborrfjäll å morta-
fener,
skulle ja gå jenom stökk å
stener.

Helsingland. E. S.

295. Lusen.

A.

Lutter å putter tål ja nog,
basterök å nagelbann tål ja inte.

Ångermanland, Ytterlännäs. E. S.

B.

Koka mig i lut,
är jag sju dagar sjuk;
men nageltrånget ock badstu-
röken är det värsta.

Västerbotten, Jörn. E. S.

296. Lärkan.

Du bonde,
du sälj oxarne,
du svepe pungarne i en klut!
Sen köpe du dig stutar,
sen får du springa som en ra-
sande menniska

och streta,
och streta,
och stre-eta
och stre-eta.

HC.

297. Orren om gröten.

A.

Orren spelar:

Mor kokar gröt,
själf äter opp en.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

B.

Min hustru Brita kokar gröten,
sjelf åt hon opp 'en.

Dalarna. S.-HC.

C.

Ingen kokar så god gröt,
som Kerstin i Grottorp.

Grottorp är en by i häradet.
Västergötland, Flundre h:d. E. S.

298. Orren till gottlän-
ningen.

Gör bot ock bättring,
gottlänning,
annars bränner jag upp dig.
Sjyt!

Östergötland. E. S.

299. Råttan.

A.

Den som inte vill äta det jag
biter,
han får äta det jag skiter.

Medelpad, Närke, Bohuslän. E. S.

B.

Han som skravle dä jä bit,
han fo äta dä jä fit.

skravle rata.

Ångermanland. E. S.

300. Räfven.

Om jag vore som du hare är,
huru ofta skulle jag gå qvinnan
när!

Syftar på den allmänna tron, att
om en hafvande qvinna får se en
hare, så skall fostret blifva harmynt.

HC.

301. Svalan.

Kuti viti, kuti viti, ja vill fjiit.
Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

302. Svalan höst och vår.

A.

När jag drog bort om hösten,
var husen fulla med hö och halm;
men när jag kom åter,
var det uppätt, utskett,
svart som beck.
Västergötland. Åfven Bohuslän. E. S.

B.

Far burt bi Mikäli*;
:|: då ä all husar fullä. :|:
Kumm igän bi Sant Valborg;
:|: då ä all husar tomä, :|:
uppätä, utskitä,
:|: stor ruk mitt för dören. :|:
Var. *) Bartmässå.
Gottland. E. S.

303. Svalans bo.

A.

Svalan och sädesärlan samtalade
en gång. Svalan yttrade:
»Den som rör mitt bo,
han skall mista sin ko!»
Sädesärlan sade:
»Den som rör mej,
han skall mista sej!»
Uppland, Alunda. S.-HC.

B.

Man varnar barnen för att ofreda
svalan i hennes bo och säger:
Den som slår ned ett bo,
han är förlustig en ko.
Roslagen. E. S.

C.

Då skatan kunde tala, sjöng hon:
Den, som rubbar mitt bo,
han skall mista sin ko.
Hofberg, Nerikes gamla minnen s. 217.

304. Svalan
(sax och nystan).

A.

Fabeln berättar, att en flicka var
jungfru Marias tjänarinna, men stal
hännes silkesnystan och fingersax.
Till straff härför vardt flickan för-
vandlad till en ladusvala, hvars bruna
strupfläck erinrar om silkesnystanet,
liksom den klufna stjärten om finger-
saxen. Dessutom måste svalan all-
tid sjunga härom:
Viti viti via
juggfru Maria,
som stal mett seltjesnöstan o
figgersaks.
Finland, Petalaks. Hels. lmf.

B.

Viti viti via
syster Maria,
som stal åv mi figgersaksen.
Du sväri du lög.
Finland, Pörtom. Hels. lmf.

C.

Vitge vitge vi
fjömora mi
fjylte mig för silkesnyste, saksa
si;
men om jag silkesnyste, saksa
såg,
skall jag fuggka på ett strå.
Jämtland, Kälarna. E. S.

D.

Jungfru Maria beskydde mig för
silkesnyst ock sker;
ock har jag tat det, så må jag
sjunka lika ner.

Gottland. E. S.

E.

Jungfru Maria skylde mig före,
att jag stal en sax och ett
silfvernystan.

Jag svärer ve Gud, jag tog ett
inte;

∴ jag tog ett väl i le-el. ∴

leel lell, likväl.

HC.

F.

Jungfru Maria sa, att jag
stal bå sax å nystan, men jag
gjorde det aldrig.

Blekinge. E. S.

G.

Jungfru Maria skylla mig
för att jag har tajje hennes sax
å hennes silkesnysta, men ho lög.

Närke. E. S.

H.

Jungfru Maria tog silfversaxa
ock silfvernyste däri le.

Åsele lappmark. E. S.

305. Svinen.

A.

Suggan:

Jag grufvar mej, jag grufvar
mej!

Galten:

Hvaröfver, hvaröfver?

Grisen, springande med svansen i
vädret:

April-il-il!

Närke. E. S.

B.

Suggan grymtar:

Ja gruvvar me, ja gruvvar me.

Lilla grisen går bakefter ock
säger:

Gruv inte de, gruv inte de!

Finland, Petalaks. Hels. lmf.

306. Taltrasten (kniftjuf).

A.

En oärlig människa (i Väster-
botten en vallpojke) hade stulit en
knif med hvitt skaft ock gick med
denna genom en skog. Där fick
hon höra en röst, som sade:

Stuli kni-iv, stuli kni-iv!

Tjufven frågade då:

Hur såg skafte ut?

hvertill trasten svarade:

Witt, witt, witt.

Tjufven trodde sig nu vara röjd,
slängde knifven ifrån sig ock tog
till benen.

Finland, Petalaks. Hels. lmf.

B.

Kniftjuf, kniftjuf, kniftjuf.

Hure va skafte, hure va skafte?

Benewitt, benewitt, benewitt.

Rupris, rupris, rupris!

benewitt hvitt som ben; rupris
dvärgbjörk.

Västerbotten, Jörn. E. S.

C.

Si tjuven, si tjuven, si tjuven!

(man klämmer på sista y:et).

Närke. E. S.

307. Taltrasten

(det svider).

Hä fvider, hä fvider, smätt tjä-
run i, tjä tjä tjä.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

308. Taltrasten (fisk).

»Kalle Ersson, Kalle Ersson,
fick du fisk, fick du fisk?
Ja visst fick du, ja visst fick du!»

Småland. S.-HC.

309. Taltrasten till en vall-
gosse.

Kör upp 'en,
kör upp 'en,
gif 'n spikekött!
Se, han biter,
se, han biter,
se, han har ingen knif!
Tjehi, tjehi, tjehi.

Arwidssons mskr.

310. Taltrasten om bonden.

Bonden, token, säljer oxen
ock kör stuten, ock sen går
han där ock knegar ock knegar
ock knegar!

I knegar drar man ut på e:et.
Jfr nr 296.

Närke. E. S.

Växter.

311. Trädet.

När bonden kom till skogen ock
skulle fälla trädet, sade detta:

Hogg inte me,
hogg min syster!

HC.

312. Alen.

Hugger du mej, så blöder jag.

Bohuslän. E. S.

313. Enen.

Hugger du mej,
så sticker jag dej;

bränner du mej,
så svär jag.

Bohuslän. E. S.

314. Vattenklöfvern.

»Älimäse» (menyanthes trifoliata)
säger:

Asp, asp, stapärtask.

Aspen svarar:

Mes, mes, dyggfegg.

»Mäse»:

Hä a magg fin härrar torkka
mett fegg.

Finnland, Pörtom. Hels. lmf.

Klockor.

315. Kyrkklockorna vid
begrafning.

Vid en rik mans begrafning:
Gå till himla, gå till himla!

Vid en fattig mans begrafning:
Ryk åt hälvete, ryk åt hälvete!
Södermanland. E. S.

316. Kyrkklockorna till
änkan.

En gumma begraf sin man. Där-
vid sjöngo klockorna:

:|: Tag dig en annan en! :|:
Västmanland. E. S.

317. Kyrkklockorna vid
den rikes begrafning.

En präst hade en gång en god
vän, som hade dött. Det var en
mäkta rik man, ock när han skulle
jordfästas, ringde det i kyrkans alla
tre klockor. När prästen reste till
kyrkan för att jordfästa honom, hörde
han ringningen på afstånd ock frå-
gade drängen:

Hvad säger klockan?

En rik man är död, en rik man
är död! svarade drängen.

Hvad säger andra klockan då?
frågade prästen.

Kasta honom in, kasta honom
in! svarade drängen.

Men hvad säger då tredje klockan?
frågade prästen.

Längst in, längst, längst in! sva-
rade drängen.

Västergötland. E. S.

318. Kyrkklockorna i Stor-
ock Lillkyrå.

Storkyrå kyrkklocka:

:|: Nov hava vi rovvor. :|:

Lillkyrå kyrkklocka:

:|: Sur strömigg, blå välligg. :|:

Finnland, Pörtom. Hels. lmf.

319. Kyrkoklockorna i
Grunsvunda.

Den större:

Syndare kom,
gå ej om!

Den mindre:

Du hinner nog,
du hinner nog!

Norra Ångermanland. E. S.

320. Kyrkoklockorna i
Själlevad.

Den större:

Nu komm stakkara båla Stranna.

Den mindre:

Kast dom åt fanners, kast dom
åt fanners!

båla från; Stranna byn Strand.

Ångermanland. E. S.

321. En kyrkklocka.

A.

Bim bom, tal int om,
stakabisin föll i brönn.

stakabisin gammal gubbe med
käpp.

Finnland, Borgå. Hels. lmf.

B.

Bim bäm bim bäm,
stakabisin full i bränn.
Bim bäm bim bäm,
kära klockare, tal int om!
Bim bäm bim bäm.

Finnland, Lapträsk. Hels. lmf.

322. En rysk kyrkklocka.

∴ Golofoff å Ufanoff ∴
(med långsamt tempo).

∴ Å Duldin å Duldin ∴
(med hastigt tempo).

Finnland, Lapträsk. Hels. lmf.

323. Vällingklockan
(blå välling).

A.

Blå välling,
salt sill,
tomma hundar
kommer in.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

B.

Ärtvälling,
sur strömming,
bäljhundar,
slink in!

Uppland, Väddö. E. S.

C.

Kall välling,
sur strömming,
Karl Petter,
gå in!

Norra Ångermanland. E. S.

D.

Blå välling,
sur sill,
bekängel,
gå in!

bekängel timmerman.

Blekinge. E. S.

E.

Surströmming,
benvälling,
lathunnan, lathunnan,
kommen in!

Jämtland. E. S.

F.

Blå välling,
sur strömming,
varghundar,
hem med er å ät!

Lägg yxa
på backen,
sätt mössan
på nacken,
skynda dig hem å ät!

Södermanland, Tumba. E. S.

G.

Blå välling,
sur strömming,
bäljhundar,
slink in!

Tag påsen
på nacken,

kast yxen
på backen
å slink in!

Uppland, Ed. E. S.

H.

∴ Skäll välling,
sur sell. ∴
skäll mager.

Västergötland. E. S.

Svängelens slag härmas genom
skarpt markerande af de betonade
orden.

324. Vällingklockan
(kok välling).

Kok välling,
gamttjällig!

Norra Ångermanland. E. S.

325. Vällingklockan
(välling ock sill).

A.

Välling å sill,
kasta å spring!

Västergötland. E. S.

B.

Välling å sur sill,
bäljhundar, kom hem!

Gottland. E. S.

326. Vällingklockan
(skämtdt bröd).

Kasta å sprigg,
synda dig inn!

∴ Tunn vällig å fjämt brö. ∴

Västergötland, Vätile h:d E. S.

327. Vällingklockan
(rättare ring).

Rättare, ring,
torpare, spring!

Uppland. E. S.

328. Vällingklockan
(timmerman).

Timmerman,
klumpa fram!

Blekinge. E. S.

329. Matklockorna.

Matklockan på en vänlig herre-
gård:

∴ Kok välling, stek strömming! ∴

På en ovänlig herregård:

∴ Dra åt hällviti! ∴

Finnland, Lappträsk. Hels. Imf.

Åkdon.

330. Bondkärrorna.

När det går oppför:

∴ Aldrig oppför ∴ ∴
(långsamt och trögt).

När det går utför:

∴ Tullan gubbar ∴ ∴
(hurtigt och gladt).
Västergötland. E. S.

331. Bärgslagskärran.

I uppförsbackar gnisslande:

∴ Stå hvarann bi! ∴

I utförsbackar ledigt:

∴ Än slarivar det sta ett hvarf. ∴
Uppland. E. S.

332. Rosvalls vagn.

I uppförsbacke:

∴ Hjälp te, Ros-vall! ∴

På jämn väg:

∴ Rosvall, Rosvall, Rosvall. ∴

I utförsbacke:

∴ Sätt de på, Rosvall, sätt de
på, Rosvall! ∴
Södra Älfsborgs län. E. S.

333. Bort och hem.

A.

När bönderna i Bjärke härad fara
till staden med sina stora lass, säga
hjulen:

∴ Hjälpas åt! ∴
(långsamt).

Men när de med tomma åkdon
vända åter från staden:

∴ Hvar 'n fraktar sej ∴
(fort och hurtigt).

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

B.

När man i Ockelbo kör bort med
lass:

∴ Jälp värärom! ∴

Men när man kör hem utan lass:

∴ Fri vär säg! ∴

värärom hvarandra; vär säg
hvar sig.

Helsingland. E. S.

Var. r. 1: ∴ Jälp varaen! ∴

r. 2: ∴ Jälp var säg! ∴

Ångermanland. E. S.

334. Osätters kärra.

Till staden:

∴ Ledsam ock lång dag! ∴

På hemvägen från staden:

∴ Rolighet ock glädje! ∴

Södermanland. Ericsson.

335. Gummans vagn.

När gumman åkte till staden, gick det trögt, emedan hjulen voro osmorda och hästarna ovilliga. Då sade hjulen:

:|: Kerstin ock ja',
vi är truga' sta' :|:

När det bar af hemåt, voro hästarna villiga, och då sade hjulen:

:|: Det gick för sig den här
gången. :|:

Södermanland. Ericsson.

336. Bondvagnarna.

Under veckan klaga böndernas vagnar:

Dä ä lågt te lördan

(repeteras hur många gånger som hälst, men alltid långsamt och gnällande).

På lördagen säger vagnen:

I dag är ä lördag!

(repeteras hur många gånger som hälst, men alltid gladt och med rask takt).

Västra Närke. E. S.

Kvarnar.**337. Mo kvarnar.**

På ett ställe i Mo socken äro två kvarnar under samma tak, endast åtskilda af en vägg. Den ena kvarnen säger:

:|: Jälp var säg! :|: :|:

Den andra däremot:

:|: Hinner du mer, sä jälp du mäg! :|:

Ett stycke därifrån står en liten kvarn ensam; hon säger:

:|: Fastän je ä liten, så peller je på. :|:

Norra Ångermanland. E. S.

Ramsor.

Sagor, visor ock hvarjehanda.

338. Moster ock faster.

A.

Moster ock faster slakta en galt;
moster åt, så faster svalt.

Värmland. E. S.

B.

Faster okk møster de brygga
tillhopa;
faster slog møster i hufe mä
skopa.

Roslagen. E. S.

Var. r. 1:

Faster å møster kokade hopa.

Värmland. E. S.

339. Moster, faster klen.

Møster, faster klen,
bättre tjvø än en.
tjvø två.

Ångermanland. E. S.

340. Fasterman han kan.

:|: Fasterman han kan
göra byttor ock små spann,
fasterman kan brygga,
fasterman kan baka,
fasterman kan värpa ägg. :|:

Gottland. E. S.

341. Gubben på stubben.

A.

Gubben på stubben
å tjäriga på rota;
gubben flog å stubben,
slog tjäriga på nosa.

Roslagen. E. S.

Var. r. 3: å gubben tog stubben.

Ångermanland. E. S.

B.

Gubben på stubben
å käringen på rota;
gubben tog stubben,
slog käringen på snoka;
snoka te blö,
käringa te dö,
å gubben te springa,
å klockorna te ringa,
å prästen te begrafva like.

Södermanland. E. S.

C.

Gubben på stubben
å tjäriga på rota;
bägge skulle fogga,
män iggen kunne nota.

Västergötland, Vätö h:d. E. S.

D.

Gobben på stobben
å tjäriga på rota.
Då tjäriga vart trött,
jekk gobben imot a.

Ångermanland, Nätra. E. S.

---

342. Mor ock far i spisen.

Mor ock far i spisen,
två goda män!
Far slakta grisen,
mor åt opp den.

Kalmar. E. S.

---

343. Fader vår i Kopparbärg.

Fader vår i Kopparbärg,
å mor hon satt i stufva;
far han sålde bort sin märr,
å mor hon sålde stufva.

Östergötland. E. S.

---

344. Du tunga värld.

Hå hå ja ja, du tugga vär,
som så min ugge spåker,
som tog bort min gamle kär
å ga mä en sådan mjäker!

Småland, Emådalen. E. S.

---

345. Gubbar snusa.

Gubbar snusa,
ligga sjuka,
å femton käringar gråta.

Ångermanland. E. S.

---

346. Min lille bitte man.

Kom, kom, kom, min lille pytte
man,
kom, kom, kom, min lille pytte
kone

Du är född i Köpenhamn,
ock jag är född i Skåne.

Bohuslän. E. S.

---

347. Upp, Lotta, spring.

Opp, Lotta, spring,
ge gossarna gullring,
ge gubben smaka stocken,
ock ge käringen söta gröt.

Kalmar. E. S.

---

348. Gubben ock gumman.

A.

Gubben å gumma
spela på trumma;
pojken å flicka
spela på stikka;
dräggen å piga
spela på jiga.

Södermanland. E. S.

B.

Gubben ock gumman
de spelte på trumman;
tyv vale den gubben,
så han narra gumman.

Pojken ock flickan
de spelte på stickan;
tyv vale den pojken,
så han narra flickan.

Södermanland. Ericsson.

---

349. Ture ture lippen.

Ture ture lippen! sa räffen.
Jag såg en gosse på vägen.
Han kom i går, han gick i dag,
han hade ett litet knyte att
bära.

Han satt på en so
ock red öfver en bro,
han höll uti båda små öra.

Jämtland. E. S.

350. Kisse katt.

Kisse katt
döder vardt,
begravnen blef i dike.
Hufve ne å fötterna opp,
så begrafde de kisse katt,
å kråkan* sjöng öfver like.

Var. *) korparna l. råttorna.

Västmanland. E. S.

351. Ock hauan sade hau.

Ock hauan sa hau,
ock kissan sa miau,
ock hauan bet kissan i svansen.

Finland, Pärnä. Hels. lmf.

352. När jag var liten
sork.

När ja var an läiten sårk,
da kårde ja mä kalvar.
Så kårde ja mig mot an ruten
stumble
å kårde burt dam halvar.

sårk gosse; kårde körde; stum-
ble stubbe.

Gottland. E. S.

353. Det var en lille bitte
käring.

A.

Det var en lille bitte käring,
som hade en lille bitte ko
ock så en lille bitte bytte.
Så mjölkte hon den lille bitte
koen

i den lille bitte bytten
ock silde upp det i en lille
bitte bunke.

Ock då kom den lille bitte katten
ock läpte upp den lille bitte
mjölken.

Sjas! sa käringen.

Gottland. E. S.

B.

Det var en liten, liten gumma,
som hade en liten, liten ko
ock en liten, liten stäfva,
ock så hade hon en liten, liten
katt.

Så skulle den lilla, lilla gumman
mjölka den där lilla, lilla kon
i den lilla, lilla stäfvan.

Ock så kom den lilla, lilla katten
ock skulle dricka ur den lilla,
lilla mjölken:

Sjas! sa gumman.

Västmanland. E. S.

C.

Dä va en liten förliten käring,
som hade en liten förlita liten
stuga;

så hade dai lilla förlillata lilla
käringa

en liten förlitater liten lagård;
så hade dai lilla förlillata lilla
käringa

en liten förlitater liten ko
i sin lille förlillate lille lagård;

så hade dai lilla förlillata lilla
 käringa
 en liten förlitater liten katt.
 Så skulle dai lilla förlillata lilla
 käringa
 mjölka sin lilla förlillata lilla
 ko;
 så skulle dai lilla förlita lilla
 käringa
 sila sin lilla förlillata lilla mjölk;
 så kommer den lille förlillate
 lille katten
 ock ville ha lite lille lite mjölk;
 så sae dai lilla förlillata lilla
 käringa:

Kass! (högljudt).

Västergötland. E. S.

D.

Det var en liten, liten käring,
 som hade en liten, liten bänk
 och en liten, liten ko
 och en liten, liten stäfva
 och en liten, liten katt.
 Så sattesig den lilla, lilla kärngen
 på den lilla, lilla bänken
 och mjölkade den lilla, lilla kon
 i den lilla, lilla stäfvan
 och slog den lilla, lilla mjölken
 i ett litet, litet fat
 och satte det lilla, lilla fatet
 på en liten, liten hylla.
 Så kom den der lilla, lilla katten
 och drack ut den lilla, lilla
 mjölken,
 och så sa' den lilla, lilla kärngen:

Schas katta!

Stockholm. S.-HC.

354. En loppa på mitt knä.

Det satt en loppa på mitt knä,
 häj fröjda mitt hjärta!

Se. landsm. V. 5.

Hvart ja gick, så följde hon me,
 den lilla satungen svarta.

Uppland. Uppl. Imf.

355. Är det en loppa.

A.

Är det en loppa,
 så låter du hånne hoppa;
 är det en lus,
 så lånar du hånne hus.

Västerbotten. Äfven Närke. E. S.

B.

Har du loppa?

Ja, den får hoppa.

Har du lus?

Ja, den lånar du hus.

Östergötland. E. S.

356. Sju slags bett.

Sju slags bet:
 loppa, lus ock gnet,
 hängelöss
 ock flängelöss
 ock flatlöss ock flåtar;
 lägg vägglöss till, så blir det
 åtta.

Småland, Bohuslän, Västergötland.
 E. S.

357. Den som ligger vid
 vägg.

Den som ligger vid vägg,
 får smör ock ägg;
 den som ligger i midten,
 har ingen nöd;

den som ligger vid balk,
får en död hundvalp.

Gottland. E. S.

358. Kråkan på hageled.

A.

Kraku sitar pa hagelid,
svärrar eld u dundar:
Får ja inte ligge bäi päikor i
nat,
så räivar ja byksor sundar.

Gottland. E. S.

B.

Kraku sitar pa hagelid
å ropar äld i tundar:
Vitt däu inte gifta dig i dag,
så räivar ha skörtostjärten sun-
dar.

Gottland, Fårö. E. S.

359. Tre trappor jag gick.

A.

Tre* trappor jag gick,
tre* slängar** jag fick;
ha jag flere trappor gått,
ha jag flere slängar fått.

Stockholm. E. S.

Var.:

*) Fyra Öland. Arwidssons mskr.

**) Käppslängar Småland, Emå-
dalen. E. S.

B.

Ett två tre fyra,
låt oss lustiga vara;
när sorgen kommer,
låt henne fara.
Fyra trappor gick jag,

fyra slängar fick jag.

Har jag flere trappor gått,
så har jag flere slängar fått.

Östergötland, Regna. Arwidssons
mskr.

C.

Tre gummor tillika
ock tre krokiga* spikar
ock tre getter ock fyra får
ock tre krusiga hårstrån.

Ock tre trappor så gick jag,
ock tre sparkar så fick jag;
ock tre getter ock fyra får
ock tre krusiga hårstrån.

Var. *) krusiga

Finnland, Nyland. Hels. Imf.

360. Hvert skall du gå.

Hvert skall du gå,
lilla fänta?

Sta å plocka nötter,
kan du tänka.

Du räcker inte opp,
lilla fänta.

Jag stiger på en sten,
kan du tänka.

Du faller därvid ned,
lilla fänta.

Jag håller i en gren,
kan du tänka.

Mellersta ock södra Sverge. E. S.

361. Mor Macke.

A mor Makke
säg Pär i Bakke.

Macke en by.

Ångermanland. E. S.

362. Huj haj.

Hui hai!
sa Klippholms Maj;
vili vi ga ligg!
sa Klippholms Bigg;
int fänn om i natt,
sa Kakkuf Matt.

Finland, Jakobstad. Hels. lmf.

363. Slå i ock drick.

»Slä ti å drekk!»
säg a Jon-Jons Kekk.
»Är int jä somm ä spett?»
säg a Svänn-Jons Kekk.
slä slå, Kekk Kristina.

Ångermanland. E. S.

364. Det böstar.

»Dä böstar,»
sa Gösta.
»Gack ut!»
sa Knut.
»Bli inne!»
sa Finne,
»lä Gunne gå ut!»
»Ja va ute i jäns,»
sa Måns.

Västergötland. E. S.

365. Klockan är nio.

A.

Klockan är nio,
tre kvart på tio,
pekar på älfva,
slår straxt tolf.

Stockholm. E. S.

B.

Klockan är nio,
in på tio,
slagen älfva,
snart tolf.

Västergötland, Ale h:d. E. S.

C.

Klockan är nio,
pekar på tio,
slår älfva,
är tolf.

Västergötland. E. S.

Många ortförändringar förekomma.

366. Älfva tolf.

Fem u fläsk är elva,
kyt u brö jär tolv.

Gottland. E. S.

367. Barnmage.

Barnmage,
stöfvelkrage,
så gå småfötterna i vall.

Okänd hemort. E. S.

368. Hem gå, stryk få.

När barn gå hem från skolan,
nyttja de följande rim:

Hem gå,
struk få,
smör å brö
mä sellarumpa på.

Västergötland. E. S.

369. Mamma kokade te.

Mamma koka te;
jag fick inget me,
för jag hade ingen ske.
Södermanland, Tumba. E. S.

Hvar är bror?
Ut å ror.
Hvar är syster?
Var du tyster.

Finnland, Pärnä. Hels. lmf.

370. Hvar är pappa.

Hvar är pappa?
Ut å sjappa.
Hvar är mamma?
De ä de samma.

371. Åskedunder.

Åskedundar
slo byksor sundar.

Gottland. E. S.

När barn äro lystna efter sagor eller visor.

372. Det var en kung.

A.

Det var en gång en kung,
som låg* på en ugn;
så föll** han ner,
ock så var det inte mer.

Allmän. E. S.

Var. *) satt [uppå ÖSm. Öl. lmf.
**) trall Finnland. Hels. lmf.
trilla ÖSm. Öl. lmf.

B.

De va en gång en kung,
som kröp in* i en ugn,
ock sen kröp han ut**;
ock så var det slut***.

Uppland, Uppl. lmf.

Var. *) opp **) ner ***) inte
mer.

Uppland. Uppl. lmf.

rr. 3—4:

å då kungen kom ut,
så va sagan slut.

Finnland, Vasa. Hels. lmf.

373. Det var en gosse.

A.

Det var en gång en gosse,
som gick på en mosse;
så slapp han ner,
å så var det inte mer.

Värmland. E. S.

B.

Det gick en käring på en mosse,
hon hade ett par röda tåsser,
så drossade hon ner,
så var det ej mer.

Västergötland. Werner s. 107.

374. Kåringens skinnpäls.

A.

Det var en kärng,
som hade en skinnpäls;
den blötte hon,
den stötte hon.

Har du hört den förr?

Härtill skall svaras:

Det var en kärng,
som hade en skinnpäls;
den blötte hon,
den stötte hon.

Svarar barnet något annat, t. ex.
nej, så säger man:

De var inte nej, utan
det var en kärng,
som hade en skinnpäls;
den blötte hon,
den stötte hon.

Har du hört den förr?

Öland, Köping. ÖSm. Öl. lmf.

B.

Efter enträgna böner lofvar man
barnet att tala om en saga ock frågar,
om det vill höra sagan om »kåringen
i skinnfäll». Härpå svaras ja, hvarpå
berättaren börjar sålunda:

Det var en gång en kärng,
som hade en skinnfäll.
Den blötte hon,
å den stötte hon,
å lade honom på ugnen å tork'an.

När berättaren här håller uppe,
frågar barnet ifrigt: än sen då?
hvarvid man börjar om på samma
sätt.

Värmland. E. S.

C.

Det var en gång en gumma,
som hade en skinnpäls;

den blötte hon,
den stötte hon,
den hängde hon på vägga
ock slog en med en slägga.
Denna sagan var inte lång,
men vi kan tala om na än en
gång.

Värmland. E. S.

D.

Det var en gång en kärning,
som had en liten, liten skinnpäls;
gick i ån å blötte 'n,
gick på sten å stötte 'n
å töjd ut en så lång,
att det räck tala om en än
en gång.

Lycksele Jappmark, Malå. E. S.

E.

Min mor hade en skinnpäls;
den blötte hon,
å den stötte hon,
å den hängde hon på en dörr;
har ni hört den förr?

Gottland. E. S.

F.

De var en gågg en tjäring,
som hade en jinntjørtel.
Först blötte ho 'n,
så stötte ho 'n,
så hädde ho opp en
å torcka 'n ijänn;
ha du hört a förr?

Närke. E. S.

G.

De va en gång en gumma,
som hade en skinnkjöl;
så gick hon till bäcken å blötte 'n,
å på sten å stötte 'n,

i askan å mullä 'n,
å till stan å tullä 'n;
har ni hört e förr?

Uppland, Odensala. Uppl. lmf.

H.

Har du hört om en käring,
som hade en skinnpäls,
som hon förde till brunn ock
blötte
ock sen till sten ock stötte?

Finnland, Korpo. Hels. lmf.

I.

De va en gumma från Gnärsp,
som hade en kjol som var
skärsp;
geck hon till sjön å blötte 'n,
å på sten å stötte 'n;
har du hört e förr?

Uppland, Harg. Uppl. lmf.

J.

Det var en gumma som bodde
i Knarp;
hon hade en skinnpäls som var
skarp.
Först gick hon till bäcken å
blötte 'n,
sen gick hon till sten å stötte 'n,
sen klämde hon den mellan
dörrn;
har ni hört den förr?

Uppland. E. S.

K.

De va en gubbe från Närke,
han hade en skinnpäls som var
skärper;
han geck till bäcken å blötte 'n,
å till sten å stötte 'n;
har du hört na förr?

Uppland, Rådmansö. Uppl. lmf.

L.

Det kom en käring ifrån Kinn;
hon hade en kjortel utaf skinn,
den blötte hon, den stötte hon
och torkade den igen.

Västergötland. Werner. s. 107.

M.

In gobb o in tjärg hadd in päls;
ti blöit ä,
o ti stöit ä,
so vart ä so lagg,
so ä rækker ti säj änn en gagg.
Finnland, Gamla Karleby. Hels. lmf.

N.

In gobb o en tjälg ha in sinn-
päls.
Handä blött di,
o handä stött di,
o aldri vurt an na blötan;
ha du hört a na förr?

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

O.

He va ein gaggio en gobb o en
tjärig som had en stjinnpäls,
o di stöitt an,
o di blöitt an.
Ha du hört e na förr?

Näj (svarar barnet, hvarpå be-
rättaren fortsätter:)

Int va he na näj, bara
he va ein gaggio o. s. v.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

P.

ha va en käring som had en
skinnkjol;
so gik on ti brun o blöyt 'n,
o so gik on ti stajn o stöyt 'n

o sylta 'n o salta 'n o so ot on

ha du hørt e før o?
Finland, Nagu. Hels. lmf.

375. Gåta om våta.

A.

Jag skall tala om en gåta,
att alla, som falla* i sjön, bli
våta.

Medelpad, Ångermanland. E. S.

Var. *) gå

Västergötland. Werner s. 107.

B.

Ja skal tal om en gåt,
att di, som falder i sjön, val våt.

Finland, Korsnäs. Hels. lmf.

C.

Tal um en gåte! —
Jo, alle, som fallar i sjön,
så blir di våte.

Gottland. E. S.

D.

Jag ska' tala om en gåta,
att alla som hoppa i sjön bli
våta;

jag ska' tala om en liten bit —
att d' ä' icke så många som
hoppa dit!

Södermanland. S.-HC.

E.

Jag ska tala om en gåta:
alla käringar pissa ner sig,
så bli di våta.

Bohuslän. E. S.

F.

Jag ska tala om en stump:
alla, som hoppa i sjön, säger
plump.

Södermanland. E. S.

376. Vill ni höra en saga.

A.

Vill ni höra en saga
så lång som en slaga,
så bred som en dörr;
har ni hört na* förr?

Uppland. Uppl. lmf.

Var. rr. 1—2:

Jag vill tala om en saga
så lång som en lada.

Roslagen. E. S.

r. 1: Jag skall tala om en
saga

*) den

Gottland. E. S.

B.

Jag skall tala om en saga
så bred som en tvaga
ock så lång som en dörr;
har ni hört hånne förr?

Värmland. E. S.

En närstående variant finnes hos
Djurklou s. 121.

C.

He va en gågg en saga
så bried som en tvaga*,
så lågg som en dörr;
ha du hørd na förr?

Var. *) kvaga

Finland, Nyland. Hels. lmf.

D.

Det var en gång en saga
Lång som en slaga,
Bred som en dörr;
Ha ni hört den förr?

Svaras t. ex. »nej» —

Det var inte nej,
Det var en gång en saga o. s. v.
Västmanland, Uppland. S.-HC.

E.

Jag ska tala om en gåta
så lång som en slåta,
så bred som en dörr;
har du hört a förr?

slåta skär vid slätter.

Uppland. E. S.

F.

Jag ska berätta en saga
så lång som en slaga,
så bre som en dörr;
har du hört den förr?
Vill du ha den länger,
får du ök en me stakar å stänger;
vill du ha den kortere,
får du hugga å den me råttare.
Öland, Mörbylånga. ÖSm. Öl. lmf.

Var. r. 5 o. följ.:

Vill du ha na längre,
så får du öka den me en fläskebit,
så räcker den ända till Västervik.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

G.

Ja sa tal om e saje,
som rækker te prästes haje;
vill du ha na lägger,
så få du öke mä stake å stägger.

Småland, Emådalen. E. S.

377. Gummans kalf.

A.

Det var en gång en gumma,
som hade en kalf;
ock nu är sagan half;
den förde hon ut i vall:
ock nu är sagan all.

Södermanland. E. S.

B.

Gubben ock gumman de hade
en kalf:
ock nu är visan half;
med den så gingo de båda i vall:
ock nu är visan all.

Finland, Borgå. Hels. lmf.

378. En liten flicka.

En liten flicka
föll i smörjan:
sagans början;
en ko, en kalf:
sagan half;
en trå, en knut:
sagan slut.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

379. En vacker visa.

A.

Jag skall sjunga en vacker visa:
Det låg en so vid ett led å grisa,
det kom en galt,
han åt opp alt;
det var hela vackra* visan.

Var. *) roliga

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

B.

Det låg en so vid grinna ock

det kom en galt,
åt upp alt;
va'cke då en vacker visa?

Bohuslän. E. S.

C.

Ja ska sjunga en visa,
att sex soen har grisat
två små
å sju grå.

Gottland. E. S.

380. Gåta om en ko ock
en kalf.

Jag skall tala om en gåta:
en ko ock en kalf,
då va gåta half.
Kon bet kalfven i öre,
då va 'nt nå mer tell å höre.

Ångermanland. E. S.

381. En ko ock en kalf.

De va en gång en ko å en kalf;
kon ti kommendera,
å kalfven ti marschera,
å så va int de nå mera.

Finnland, Vasa. Hels. Imf.

382. En sugga ock en galt.

In sugg o in galt
spragg övär in balk;
o mä sama vart sannsägu alt.
Finland, Gamla Karleby. Hels. Imf.

383. En liten visa med en
ljufflig ton.

En liten visa med en ljufflig ton:
nu är hon half;
när alla är borta, är stugan tom:
nu är hon all.

Denna visan var ej mycket lång,
men jag kan sjunga om den
mången gång.

Stockholm. E. S.

384. En liten stump.

Jag ska sjunga en liten stump
om denna lilla katten:
Han skullespringa efter sin rump,
men han fick inte fatt en.
Katten sprang,
rumpan slang.

Denna visan är inte lång,
jag ska sjunga na än en gång.

Västergötland. E. S.

385. En sten bredvid vägen.

A.

Det stod en sten bredvid vägen,
ock där satt en katt så trägen;
så kom en käring ock skyffla
fram,
ock katten hälsa': gu mo-r-r-a!
Ock denna visan var inte mycket
lång,
ock därför kan jag sjunga den
än en gång.

Södermanland. Ericsson.

B.

Dä satt en katt
i en nashletapp
breve vägen.

Så kom en kåring
å skumpa fram,
så helsa katten:
Guss morä!
Denna visa ho ä inte lång,
men ja kan sjunga na än en
gång:
De satt en katt o. s. v.
Närke. Djurklou s. 121.

**386. Gubben ock gumman
spelte på trumman.**

Gubben ock gumman
spelte på trumman:
bägge ville trumman höra,
men ingen våga trumman röra.
Denna visan ä inte lång,
därför sjunger vi hånne än en
gång.
Bohuslän. E. S.

**387. Gubben ock gumman
ock dottern.**

Gubben ock gumman,
ock dotern va den tredje.
Denna visan var inte lång,
men vi ska sjunga om na än en
gång.
Värmland. E. S.

388. Sex strumpor ock fyra.

Sex strumpor å fyra,
mor hade ena lyra,
far hade en så redeliger dräng.
Häj, viljom vi begynna igen
med sex strumpor å fyra.
Närke. E. S.

**389. Skankelangen ock
myggan.**

Skankelangen å mygga
lade sig uppå stygga.
Skankelangen å myggedansen
lade sig uppå horesvansen.
Denna visa är ej så lång,
denna kan jag sjunga än en
gång.
Medelpad. E. S.

390. Harkranken ock lusen.

Harkrakän u läusi
sitar mitt uppa häusi.
Iss vaisu jär inte lagg,
dänn kann ja ännu sigg änn
gång.
Gottland, Lau. E. S.

391. Amen för texten.

A.

Ammin för tåkstin,
bönn flådd hästin,
byrja mä läppana,
sluta mä skräppana.
Finland, Nykarleby. Hels. Imf.
Yttras till barnet, när ens sago-
förråd är slut.

B.

Ammen på texten
sa Norbärgs prästen,
slog näfven i jästen;
å jästen te rinna,
å prästen te springa.
Dalarna. E. S.

C.

Ammen på texten,
käringa på hästen,
å hästen för ikull,
å käringa för fan i våld.

Västergötland. E. S.

D.

Ja, amen för texten!

Yttras, när man vill, att någon
skall sluta sitt långa tal.

Gottland. E. S.

392. Min sköna, gröna tröja.

Min sköna, gröna tröja,
min tröja, grön ock skön.

Båda raderna repeteras hur länge
ock hur häst.

Kalmar-trakten, Södermanland. E. S.

393. Om alt det samma.

Nu sjunger jag min första vers
om alt det samma ock det samma.

Nu sjunger jag min andra vers
om alt det samma ock det samma.

Nu sjunger jag min tredje vers
om alt det samma ock det samma.

Fortsättes huru länge som häst.

Södermanland. Ericsson.

394. Visan med femtio verser.

Man frågar barnet, om det vill
höra visan med femtio verser. När
barnet svarat ja, börjar man:

Å inte har jag ondt i den tån,
i den tån, i den tån,
å inte har jag ondt i den tån,
i den tån, i den tån

ock upprepar dessa ord, så länge en
själf ock barnet stå ut därmed.

Stockholm. E. S.

395. Bocken som skulle predika.

A.

Man lofvar att berätta en saga
ock börjar sålunda:

Det var en bock, som skulle
predika. — Kan I det?

Barnet anar ej oråd, utan svarar
nej. Berättaren fortsätter då:

Ja, han kunde inte han håller.

Västergötland. E. S.

B.

A. Dä va en gagg två bokker,
somm skulle bögge entjörke.
— Kann du dä?

B. Näjj.

A. Ja, domm konne int domm
häller.

Ångermanland. E. S.

396. Hunden Pip.

En prinsessa hade en hund, som hette Pip. Hon höll
honom mycket kär och vårdade honom på bästa sätt, men
likväl kom han en gång bort. Hon lät söka honom öfverallt,

men det lyckades ej att finna honom. Då lät hon kungöra, att den som funne hennes hund, skulle få en stor belöning, och vore det en man, skulle hon taga honom till äkta.

Ryktet härom gick vidt och bredt och kom slutligen till en prins, och denne gaf sig ut att leta hunden. En dag kom han till ett högt berg, der en trollgubbe bodde. Prinsen gick in till denne och frågade, om han visste, hvar hunden funnes.

Gubben svarade:

Om du vill bli inom min vägg,
tills du ätit upp tolf tusen ägg,
så ska du få veta, hvar Pip han är.

Här gör berättaren ett uppehåll, hvarvid någon ifrig åhörare frågar:
Hur gick det sedan?

Denne får då till svar:

Bida, bida, konungasonen
har ej ätit upp äggen än!

Dalarna. S.-HC.

Formler.

För att bedja.

När ett barn fått namnam eller något godt i allmänhet ock ett annat vill smaka däraf, räcker det senare fram ena handen samt håller igen ögonen ock upprepar något af följande rim.

397. Fattig man står i strand.

A.

Fattig man
står i strand,
räcker ut sin lilla hand.
Får jag litet i min hand,
skall du få åka på en gullåsna
ock slå på med en gullpiska.
Men får jag intet i min hand,
skall du få åka på en svart so
ock slå på med en brandstake.

Södermanland. E. S.

Variant hos Djurklou s. 122.

B.

En fattig man
står i strand,
räcker ut sin hvita hand.
Den som ger, får rida på guld-
hästen;
den som inte ger, får rida på
svartsugga upp genom kor-
stenen.

Uppland. E. S.

C.

Fatti man
står på strand,
räkkär ut sin vita hand,
o täi som jävär, ska di få tjör
i gullvagnen,
män täi som int jävär, ska di
tjör mä suggun po bastaunin.
jävär gifver, bastaunin bad-
stugungnen.

Finnland, Pörtom. Hels. lmf.

D.

Fattig man
går på strand,
tigger sina bitar,
hvar han kan.
Den som ger,
han skall få rida på en gullhäst;
å den som inte ger,
han skall få rida på en trähäst
opp i korsten.

Blekinge. E. S.

E.

Tigge, tigge røve
gulltann tøve;
dän som je mä na,
han fo ri på gullhästen;
dän som inte je mä na,
han fo ri på bofogga
å slä på vä gränriskvisten.

bofogge löpsk sugga, vä med.
Ångermanland. E. S.

F.

Tigge tigge flaka;
den som ge mej smaka,
han skall få ri på gullhästen till
himmelrike;
men den som inte ge mej smaka,
han ska få ri på brannkäppen
till sopvrån.

Västerbotten. E. S.

G.

Lägge löva, lägge hann,
vacker hustru, vacker man.
Får ja å dej,
så får du rida på guldhästen
till kyrkan;
å får ja inte,
så får du rida på suggan till
skithuset.

Roslagen. E. S.

H.

Tidji låa,
lägge spann,
vakker hustru,
vakker mann.

Dalarna. E. S.

I.

Fattig man
går till strann,
ber om en liten bit i Guds namn.

Gottland. E. S.

J.

Fattig man
står i strand,
räcker ut sin hvita hand:
»Ge en bit i Guds namn!»

Östergötland. E. S.

K.

Fatti man
står på strand,
räcker ut sin snåla hand.

Finnland, Petalaks. Hels. Imf.

L.

Tigge lo,
fattig man
går på strann,
tigger alla bitar,
hvar han kan.

Öland, Köping. ÖSm. Ö. Imf.

M.

Tigge lœ,
je till goe!
Fattig mann
satt å spann:
je en bit i Guds namn!

Östergötland. E. S.

398. Gif en fattig spele-
man.

A.

Tigge lo, lägg i hand;
vacker hustru, vacker man.
Tigge lo, lägg i hand,
gif en fattig speleman.

Västergötland. Werner s. 107.

B.

Lägg i lo, lägg i lann,
je en fattig speleman.
Närke. E. S.

C.

Lo, lo lägg i lann
å ge en fattig spelemann.
Västergötland, Vätile h:d. E. S.

D.

Tigge lo,
lägge i sko,
je en fattig spelemann,
som ä hemme i Värmelann.
Värmland. E. S.

E.

Love, love lägg i hann
te fattig speleman.
Den som lägger till,
ska få sitta på gullstol,
den som inte lägger till,
ska få sitta på skitstol.
Upprepas äfven vid insamling af
spelemanspängar.
Bohuslän. E. S.

399. Lipp i lo.

Lipp i lo,
lägg i sko!
Finnland, Pörtom. Hels. lmf.

400. Kära far ock mor.

Tjära far å mor,
je mä nya skor:
de gamla har jag trampat sönder.
Ångermanland. E. S.

401. Se god dag, inspektor.

Se god dag, inspektor,
se mina skor,
de vilja mig intet tjäna.
En fattig karl
inga pängar har,
ock inga får han läna.
Södermanland, Vingåker. E. S.

402. Stackars den som
liten är.

Stackars den som liten är,
går emellan gåla;
träskorna fulla mä snö å frost,
ögena fulla mä tåra.
Jfr nr 14.

Västergötland. E. S.

För att tacka.

403. Tack skall du ha.

A.

Tack ska du ha,
 godt ska du få,
 ondt ska jag aldrig löna dig mä.

Ångermanland. E. S.

R. 3 växlar mycket:

ondt ska du aldrig lida.

Uppland. S.-HC.

ondt ska du aldrig vedergällas.

Blekinge. E. S.

ondt ska dej aldrig tryta.

Allmänt. E. S. Uppl. lmf.

bara bokken ha tjela.

Helsingland. E. S.

bara bottjen ha tjilla.

Dalarna. E. S.

när jag får slaktagammelgumsen.

Uppland, Vendel. Uppl. lmf.

när käppen kommer till gå.

Dalsland. E. S.

i måron sko finne få.

Medelpad. E. S.

skaffa dig något, så har du.

Östergötland. E. S.

B.

Tack ska du ha, godt ska du få,
 länge ska du lefva, väl ska du må,
 ondt ska dig aldrig tryta.

Värmland. E. S.

C.

Tack ska du ha,
 skam ska du få,

länge ska du lefva,
 ogift ska du gå.

Mälardalen-trakten. E. S.

D.

Tack ska du ha,
 gått ska du få,
 lendje ska du leva
 å vel ska du må,
 flickor ska du aldri trita.

Finland, Brändö. Hels. lmf.

E.

*tak ska du ha,
 got ska du få,
 laggr ska du liva,
 o gift ska du bli,
 o mang barn ska du få.*

Finland, Nagu. Hels. lmf.

Var. rr. 4, 5:

o int lägg ska ni o gift gå.

Finland, Korpo. Hels. lmf.

F.

Tack ska du ha,
 gift ska du va,
 sju barn ska du få.

Västerbotten. E. S.

G.

Tack ska du ha,
 godt ska du få:
 sju bån i åtta år
 å tvilingar ti kvar lörda.

kvar hvarje.

Finland, Lapträsk. Hels. lmf.

H.

Takk ska du hav,
gott ska du få,
jift ska du val,
bån ska du få,
stugun full o farstun halv.
Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

I.

Takk ska du hav,
jift ska du val,
bån ska du få
ju i var rå;

jifun ska di hav,
ans* ska du fölv.

Var. *) foit

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

404. Tack för hederlig skänk.

Tack ock tack för er hederliga
skänk,
eder lön blir i himmelriket på
en bänk.

Gästrikland. E. S.

Skämtsamma bordsböner.

405. Mat i Guds gosse.

A.

Mat i Guds gosse,
låt 'n äta å stå påsse.
påsse på sig.

Roslagen. E. S.

r. 2 varierar mycket:

växa å stå påsse.

Roslagen. E. S.

väks å val stor!

Ångermanland. E. S.

så växer han stor.

Mälar-trakten. E. S.

så växer du ock blir stor.

Gästrikland. E. S.

väx ock bli stor karl!

Södertörn. E. S.

väx opp å bli en stor lurk!

Roslagen. E. S.

ät ock bli stor som en taljoxe!

Uppland. E. S.

ät å väx, så val du stor!

Ångermanland. E. S.

vell 'n väkse, no val 'n stor.

Ångermanland, Nordingrå. E. S.

vill du växa, så nog blir du stor

Ångermanland. E. S.

för det är jag.

Kalmar. E. S.

B.

Mat i Guds gossar ock flickor,
så växer di.

Stockholm. E. S.

C.

Mat i Guds gosse,
så trifs han;
får han inte det,
så rifs han.

Södermanland. E. S.

D.

Mat i gussgål,
så trifs ja;
å får jag ingen mat,
så rifs ja.

Blekinge. E. S.

E.

Mat i guds gosse,
så trifs han;
får han klor,
så rifs han.

Bohuslän. E. S.

406. Mat ock mätte — fatet
efter.

A.

Gud ske lof för mat å mätta,
skeden för å fatet ätte.

Småland, Emådalen. E. S.

B.

Gu se låv för måla* mätte;
fia före, skaftä ätte.

Medelpad. E. S.

Var. *) mål å Ångermanland. E. S.

C.

Gud ske lof för mat å mätte,
fatet före, skeden efter.

Blekinge. E. S.

D.

Mat å mätta,
fia före å skaftä ättä.

Ångermanland, Nordingrå. E. S.

E.

Gud ske lof för mål å mätta,
fia före å skaftä ättä.

Mat i Guss namn.

Åsele lappmark. E. S.

F.

Gud vare lof för mat;
nu åt jag opp bå tallrik å fat.

Södermanland. E. S.

G.

Tack så mycket för mat;
jag lemnar både sked ock fat.

Västerbotten. E. S.

407. Mål ock mätte — det
andra efter.

A.

Gud ske lof för mål ock mätte;
Gud låt det andra komma snart
ätte.

Roslagen. E. S.

B.

Gud ske lof för mat ock mätta;
Gud låt det andra komma snart
efter detta!

Stockholm. E. S.

C.

Gud ske lof för mål och mättnu;
Gud låt nästa mål komma snart
efter.

Småland. HC.

D.

Mor, mål å mätta;
Gu låt ett mål snart komma
efter detta!

Södermanland, Vingåker. E. S.

E.

Tack, söta Gud, för mat;
låt nästa måltid komma snart!

Gottland. E. S.

408. Mål ock mätte — en
skäppa.

A.

Gud ske lof för mål å mätta,
aldrig åt jag mer än en skäppa;
hade jag mera fått,
hade mera i mej gått.

Bohuslän. E. S.

B.

Gud ske lof för mål å mätte;
allri åt ja mer än e skäppe,
men ha ja fått mer,
så hadd dä gått mer.
Nu feck ja inte mer,
å då geck dä inte mer.

Värmland. E. S.

C.

Gud ske lof för mål å mätta,
aldrig åt jag mer än en skäppa;
had jag haft min stora ske,
had jag ätit en skäppa te.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

409. Mat ock dricka —
en flicka.

A.

Gud ske lof för mat ock dricka
Gud ge mig en vacker flicka

Dalarna. E. S.

Var. r. 1:

en stadig tro ock envacker flicka.

Gottland. E. S.

B.

Gud ske lof för mat ock dricka,
Gud ge mig en vacker flicka,
så mycke pängar, jag behöfver,
ock Guds rike, när jag dör.

Stockholm. E. S.

Var. rr. 3, 4:

mycket pängar, dagligt bröd,
himmelriket, när jag dör.

Ångermanland. E. S.

C.

Gud ske lof för mat ock dricka,
Gud gifve mig en vacker flicka,
ock om hon ej så vacker är,
håller jag hånne ändå kär.

Norrland. Norrl. lmf.

D.

Gud ske lof för mat ock dricka,
Gud gif mig en vacker flicka
med stora skor ock spik i häla:
lefver jag förnöjd i väla.

Närke. E. S.

Var. r. 4:

då ha jä nog i dänne väla.

Värmland. E. S.

Var. rr. 3, 4:

med stora söm å spik i häla,
sinn ha ja nog i denna väla.

Västergötland. E. S.

**410. För detta mål — lika
snål.**

A.

Gud ske lof för detta mål;
i morgon är jag lika snål.

Blekinge. E. S.

B.

Tack, mor, för mål;
nästa gång blir jag lika snål.

Okänd hemort. E. S.

C.

Gud ske lof för detta mål;
nästa gång är jag lika snål.

Småland, Emådalen. E. S.

D.

Tack för mat! Nästa mål
är jag lika snål.

Västerbotten. E. S.

E.

Gu vari takk o låv för dätta
mål;

i morun ji ja lika snål.

Finnland, Pörtom, Petalaks, Korsnäs.
Hels. lmf.

Var. r. 1: Takk, mor, för mål!

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

F.

Guffe låv för ä gottä mål,
då jä gå från bole, ä jä like snål.

Brukas, när barnen eller tjänarne
tycka, att maten varit dålig eller
otillräcklig.

Ångermanland. E. S.

411. Litet mat.

Gud ske lof för litet mat;
får mer, när mor får koka.

Småland. HC.

412. Litet ock nätt.

A.

Gud ske lof för lite å nätt;
int är jag hungrig, å int är jag
mätt.

Roslagen, Södermanland. E. S.

B.

Tack för lite å nätt;
ha dä vare mer,
ha ja äte me mätt.

Helsingland, Gnarp. E. S.

413. Lof ock tack.

Gud ske lof ock tack,
att jag inte sprack!

Närke. E. S.

Var. r. 2:

att jag inte åt, så jag sprack.

Uppland. E. S.

414. Lof ock pris.

Gud vare lof ock pris,
nu är jag mätter som en gris;

Gud vare lof ock tack,
att jag inte åt, så jag sprack!
Södermanland. E. S.

415. Spis — med ris.

Gud ske lof för denna spis!
Mor piska far med ris
mellan bord ock sät:
å Gud, hvad det lät!
Stockholm. E. S.

416. För maten — soldaten.

A.

Gud ske lof för maten!
sa flicka åt soldaten.
Småland. HC.

B.

Gud välsigne maten!
sa pigan åt soldaten.
Finnland, Korpo. Hels. Imf.

C.

Tack för maten,
piga ock soldaten,
knekten ock brunebötta,
länsman ock egeunötta,
fyra hvita bocka ock en get,
Gu gifve jag ble ve 't!
Västergötland. E. S.

417. För mat — läste snart.

Gud ske lof för mat;
åt jag länge, så* läste jag snart.
Västmanland, Närke, Östergötland,
Småland. E. S.
Var. *) nog
Södermanland. E. S.

418. Mat ock drick — gick.

A.

För mat å drick —
såg ni, att bonn gick?
Yttras, när man för brådslande
arbete måste bryta upp från bordet,
förr än man önskar.
Södermanland. E. S.

B.

Gud ske lof för mat ock drick* —
inte vet jag, hvart de andra
pojkar gick.
Västergötland, Vätö h:d. E. S.
Var. *) drekk
r. 2: vet ja, vart di andra
pojkar jekk?
Östergötland. E. S.

419. Herre Gud som alla hjälpa kan.

Herre Gud, som alla hjälpa kan,
gif mig en goder ock beskedlig
man!
Stockholm. E. S.

420. I Guds namn — Ryss- land.

A.

Mat i Guss namn
å frid i Ryssland*
å vackra flickor i Skåne.
Roslagen. E. S.
Var. *) Finnland
Åland, Brändö. Hels. Imf.

B.

Mat i Guds namn,
far i Tyskland,
mor i Skåne,
har inte fått mat på en hel måne.

Uppsala. E. S.

Var. r. 4:

å inte har jag fått mat på en hel måne.

Västergötland, Vätö h:d. E. S.

421. I Guds namn —
båtsman.

Mat i Gussnamn
å jit ti 'n båssman.

Ångermanland. E. S.

422. I Jesu namn.

Mat i Jissu namn;
matmåur heiter Ann.

Finnland, Vörå. Hels. lmf.

423. Mat i guds barn.

Mat i gudsbarn,
jit i bönnfan,
den, som ha fått, så ha 'n.

Roslagen. E. S.

424. Allas ögon lita till dig.

A.

Allas ögon lita till dig, herre;
får jag inte mat, så blir jag värre.

Ångermanland. E. S.

B.

Allas ögon lita till dig,
ock största stycket tar jag till mig.

Roslagen. E. S.

C.

Takka herren, ty han jär gor,
men fräue jär ännu bätår.
Allas augon lita til dig,
men ja tar bästa biten för mig.

Gottland. E. S.

D.

Allas ögon går i fate,
nu tar jag mig ett päre å stoppar
i gape.

Gästrikland. E. S.

425. Fader vår — i går.

Fader vår!
Det var i går;
köpte jag två feta får,
en get ock en bock:
nu har jag läst nock.

Stockholm. E. S.

426. Fader vår i Värmland.

A.

Fader vår i Värmelann,
mötte oss en gammal man,
tie jetter å en bock:
nu ha vi läsi nock.

Bohuslän. E. S.

B.

Fader vår i Före;
där gick en man å körde.

Fyra getter å en bock,
nu har jag läset nock.

Västergötland. E. S.

427. Fader vår i Ale härad.

Fader vår i Ale härad,
Gud välsigne våra märar,
den ena hvit, den andra grå,
faen tog båda två.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

428. I Jesu namn gå vi till
kistan.

I Jesu namm gå vi till kista;
gå vi dit, gå vi aldrig mista.

När man äter ur matsäck.

Ångermanland. E. S.

Var. r. 2:

låt oss aldrig maten mista.

Medelpad. E. S.

429. I Jesu namn gå vi till
tufvan.

Jesu namn gå vi till tufva.
Hans i Sessbo har intet bord,

tar han på sin gamla lufva,
å läsa kan han inte ett enda ord.

Sessbo en gård.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

430. Gud med en nödortftig
spis.

Gud med en nödortftig spis,
ta 'n i näfven, hoppa dit.

Västergötland. E. S.

431. Dit for det.

Tid four ä,
gott joul ä;
ha ä mair vari,
ha ä tid fari.

Finnland, Oravais o. Petalaks.
Hels. lmf.

432. Mat i tirum.

Mat i tirum,
gut i lirim,
silbonass
slak i tass
guss ol. Ammen.

Östergötland. E. S.

Maningar.

433. Till haren.

Hära, hära huk, himmeln fall
oppå däg!

Lycksele lappmark. E. S.

434. Till läderlappen.

Läderläpping, skinnskräpping,
länglår,

kom ock sätt dig fast i mitt hår!
Gottland. E. S.

435. Till gladan.

Fly, fly, glenta!
 I morgon skall du hänga
 i fyratjugo strängar,
 i Magleby ängar,
 med lefver och lunga,
 med alla dina ungar,
 du gäslingatjuf!
 glenta glada.

Skåne. Wigström s. 314.

436. Till ormen.

A.

För att ormen icke skall komma
 fram, läses af rädda flickor:

Årm, stårm,
 eld i busken!
 Kummar du fram,
 så brinnar du opp.

Gottland. E. S.

B.

För att locka fram en orm:

Årm, stårm,
 eld i busken,
 trull på takä;
 kummar du inte fram,
 så bränner du opp
 di grastain i grund.

Gottland. E. S.

437. Vid mete.

När metaren trädt masken på
 kroken och spottat på den, läser han:
 In gø mask o in gø fisk.

Finuland, Österbotten. Hels. lmf.

438. Kom igen.

När en fisk nappat på kroken,
 men faller af vid uppdragningen,
 säges:

Tvy däg, skvallerracka,
 komm ijänn å nappa!

Norrland. E. S.

439. Abborrsnok.

När metande barn kasta ut kroken,
 säga de:

A.

Abborr, abborrsnok,
 kom å bit på min krok!

Västerbotten. E. S.

B.

Abborresnok,
 kom å häkt dä på min krok!

Södermanland. E. S.

C.

Abborresnok,
 spänn i min krok:
 jag är fattig å vill kok.

kok koka.

Norra Ångermanland. E. S.

D.

Abborr, abborrslok,
 kom till min krok:
 jag är hungrig
 ock vill ha kok.

Ångermanland, Nordmaling.
 Norrl. lmf.

E.

Abborresnok,
bit i min krok,
får du bå mask å alt i hop!

Norra Ångermanland. E. S.

F.

Abburnok,
hugg i krok.
Tu ti rökk,
o ja ti knökk,
o fiffin upp pu lande.

Finnland, Österbotten. Hels. lmf.

Brukas oförändradt äfven vid
annat än abborrmete.

440. Abborrborst.

Abborrbörst,
kom först
uti min krok,
får du bästa maten.

Piteå. E. S.

441. Mört ock abborre.

A.

Mörtskvätt,
kom å tag din rätt;
abborrabrok,
häng dig fast på krok!

Roslagen. E. S.

B.

Mörta grå,
häng dej på!
Abborrasnok,
kom ock nappa på min krok!

Västra Närke. E. S.

442. Till getingen.

För att skydda sig för styng
säger man:

A.

Hör du, satans jetig, stå i still!
Om du mäg stikke,
skä du jälv sprikke.

Åsele lappmark. E. S.

B.

Geting, geting spik,
är du näcken lik.
Förr än du mej får sticka,
skall du själf få spricka.

(Härvid dödar man honom.)

Ångermanland. E. S.

C.

Djaitig, djaitig, aiterspik,
steik i stain
å int i bain.
Om du meg steik,
ska du sonnerspreik.

Lycksele lappmark, Malå. Norrl. lmf.

Alla tre varianterna kallas jetigola.

443. Till humlan.

Humbäl, pumbäl, stikk i stokk,
i stain,
männ stikk int i minn armar
eldär bain.

Formeln kallas humbälolen.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

444. Nyckelpigan spår
väder.

När barn finna på en nyckelpiga
(coccinella), taga de hånne i handen

ock läsa upprepade gånger något af följande rim för att förmå hånne att spå om vädret eller utvisa vägen. Då hon slutligen flyger, lofvar hon därmed vackert väder eller ock visar hon den väg, som den manande begärt.

A.

Åkerhöna, flyg, flyg,
lofva vackert väder i morgon.
Halland. HC.

B.

Jungfru Maria
nyckelpia,
flyg, flyg;
i morron få vi vackert väder.
Öland, Köping. ÖSm. Öl. lmf.

Var. r. 4:

i moru blir dä vakkert väder.
Detta upprepas, till dess hon flyger.
Småland, Hossmo. ÖSm. Öl. lmf.

C.

Flyg, flyg, jungfru Maria;
i morgon blir det vackert väder.
Gottland. E. S.

D.

Jungfru Maria nyckelpiga,
flyg, flyg högt opp,
flyg ända opp till himmelen ock
fråga Gud, om det blir vackert
väder i morgon!
Kristianstads-trakten. E. S.

E.

Flyg, flyg, åkerhöna;
i morgon få vi solsken och
vackert väder!
Skåne. Wigström s. 314. Äfven
Blekinge. E. S.

445. Nyckelpigan flyger till
kärestan.

A.

Jungfru Maria nyckelpie,
flyg öster, flyg väster,
flyg söder, flyg norr.
Dit du flyger, där bor kärestan.
Södermanland. E. S.

B.

Jungfru Maria färpiga,
flyg öster, flyg väster,
flyg söder, flyg norr,
flyg hem till min fästems dorr!
Södermanland. E. S.

C.

Flyg nöret,
flyg söret,
flyg ystet,
flyg västet;
flyg, dit tjärestan* min bor!
Var. *) tjärasten
Åsele lappmark. Norrl. lmf.

D.

Gullböna,
gullhöna,
flyg öster,
flyg väster,
flyg hem till ditt käraste bo!
Hedemora. E. S.

446. Nyckelpigan flyger hem.

A.

Jungfru Marie nyckelpiga,
flyg öster, flyg väster,
flyg söder, flyg norr,

flyg hem till far ock mor,
begär nya strumpor ock skor.

Södermanland, Tumba. E. S.

B.

Flyg, flyg, lilla jungfru Maria,
flyg öster, flyg väster,
flyg hem till dina fäder,
så får du nya kläder.

Gottland. E. S.

C.

Jungfru Maria,
flyg öster, flyg söder,
flyg väster, flyg norr
till Södermanstorg,
så får du nya skor å kläder
å alt, hvad han äger.

Södermanland. E. S.

447. Nyckelpigan visar vägen.

Jungfru Maria nyckelpiga,
visa mig vägen till Stockholm.

Finnland, Borgå. Hels. lmf.

448. Nyckelpigan märker handske.

∴ Gullhöna, gullhöna,
märk mig en handske! ∴

Nyckelpigan kryper då utefter
handens alla fingrar ock äfven på
handleden, på det viset utmärkaude
en handske.

Vänersborg. E. S.

449. Till gräshoppan.

A.

Tjöre, tjöreloppe,
je mä litä tjöru,
äljäst hägg jä tå de hälsen
å kast deg ti farsen.

tjöru tjära.

Ångermanland, Täsjö. Norrl. lmf.

B.

Jiv, jiv tjeru,
annars ska jä hagg a deg halsen
å snör deg i brinnande farsen.
snör kasta.

Västerbotten, Burträsk. Norrl. lmf.

C.

Tjällöpp, tjällöpp, je mä nan
tjäre!

Repeteras tils man fått »tjära», då
gräshoppan får flyga.

Ångermanland, Multrå. E. S.

D.

Kära bastu-Brita,
ge mej tjära,
skall du slippa.

Gottland. E. S.

450. Snigel, räck ut dina horn.

När barnen finna en snigel, upp-
mana de honom med följande rim
att sträcka ut tentaklarna:

A.

Snigel, snigel björn,
räck ut dina långa horn,
skall du få dig en tunna korn.

Mälar-trakten. E. S.

B.

Snigle, snigle, björen,
räck ut dina fyra horen;
skall du få en tunna koren
på hvart horen.

Gottland. E. S.

C.

Snigel, snigel, snäcka*,
räck ut dina vackra** horn,
så skall du få en skäppa korn.

Hedemora. E. S.

Var. *) snara **) långa

Öland, Köping. ÖSm. Öl. lmf.

D.

Snigel, snigel, snärta,
räck ut dina långa horn,
skall du få en skäppa korn och
hafre.

Var. r. 4 fortsättes:

att gömma till lille julafton.

Skåne. Wigström s. 314.

451. Snigel sno snälle.

Man håller före, att en svart
snigel kan visa, hvarest ens kor
finnas igen. När man fångat en så-
dan, läser man följande vers; ock
då visar snigeln med tentaklerna,
hvarest korna uppehålla sig.

Snijel, snijel sno snälle,
visa mig mina rätte kobjelle,
så skall du få gröd och melk i
mörnaqvelle.

snälle fort.

Blekinge. HC.

452. Gesse lama (till snigel).

Gesse lama, gesse lama,
esse och gesse.

Södra Lappland. Lindholm s. 102.

453. Till smörblomman.

Barn sticka stjälken af en smör-
blomma (*taraxacum officinale*) i sin
mun, ock för att få denna att spi-
ralformigt rulla upp sig (»knöla sig»)
läsa de dessa ord:

Mamma, pappa knölabokk,
bikk bokk sokkerdokk,
stikk åt me en litin witan sokk.

Finland, Petalaks. Hels. lmf

454. Till vide- eller rönn-
kvisten.

När barn om vårarne göra sig
hvisselpipor, läsa de, för att få barken
att lossna, följande ord, under det
de rulla vide- eller rönnkvisten om-
kring i handen:

Löip löip, tränibain,
flyg fan o kom haim
mä träti gullriggar op rump-
gumpendan.

Finland, Närpes. Hels. lmf.

455. Till pannan.

För att få pannan att koka säges

A.

Koka panna,
vet min nöd:

far* är borta,
mor** är död.

Gottland. E. S.

Var. *) mor **) far

Stockholm. E. S.

B.

Till pannan, som ej vill koka:

Koka, panna;
far är borta,
mor är död;
jag är hungrig,
så jag kan dö.

Östergötland. E. S.

456. Till tjärstickan.

När man gör upp elden, säges:

Brinn, brinn,
tjörpinn!

tjörpinn tjärpinne.

Västerbotten. E. S.

457. Vid bärplockning.

När barn, som plocka bär, fått
de första i korgen, skaka de denna
ock säga:

A.

Rallebär i botten
högt opp i toppen;
Gud låte mej snart få fult!

Västra Närke. E. S.

B.

Lyckebar i botten,
låt mej snart få råge på koppen!

Östergötland. E. S.

458. Vid hopp.

När barn göra stora hopp, t. ex.
i hölador, framsäga de följande rim
för att icke stöta sig:

A.

Gogg, gogg gala
häss miss svala
lätt* mäj allri ille fara!

Var. *) låt

Småland, Tveta. E. S.

B.

Hoppa, hoppa, gala,
Gu låt mej icke falla;
när jag kommer igen,
ska du få en slant.

Uppland. S.-HC.

459. Försten guldborsten.

Vid kapplöpning, arbete på be-
ting och äfven någon gång i skola
(Roslagen) säges segervinnaren eller
den, som först blir färdig med sin
uppgift, skola få guldborsten, den
andre åter en guldvagn o. s. v. en-
ligt följande rim:

A.

Försten gullbörsten,
anten gullvanten,
sisten riskvisten.

Roslagen. E. S.

B.

Förstin gullbörstin,
millan gullvagnen*,
sistin gullkvistin.

Var. *) gullviggan

Finnland, Pörtom o. Petalaks.
Hels. lmf.

C.

Första gullhästin,
andra gullvagnen,
tridi trella i dyggtonnun.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

D.

Första gullhästin,
andra gullvagnen,
tridi gulltjädjan,
fjäl fjärta-Lis,
fämt fisa-Lis,
juvund finndit.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

460. Vid tandväxling.

När barn mista sin första mjölk-
tand, kasta de den bakom ugnen
(Finnland), i elden, eller ock sticka
de den genom sprundet under golfvet.
Härvid säga de:

A.

Locke, Locke,
gif mig en bentand
för en guld tand!

Närke. E. S.

Var. r. 1: Noke, Noke; Berta,
Berta; l. Mus, mus.

Skåne. Wigström 2, s. 278.

B.

Lokk lokk,
jä me en bäintann
fö en gulltann,
stör o stark, män aldri sår!

Var. r. 1: Gobb, gobb,

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

C.

Råtta, råtta, ge mig en ben-
tand för en guld tand!

Halland. E. S.

D.

Här kastar jag en guld tand,
gif mig en bentand i stället!

Kristianstads-trakten. E. S.

E.

Gu låt mej få en bentand i
stället för en guld tand!

Närke. E. S.

F.

Gud, låt mig få en guld tand
för en bentand!

Hedemora. E. S.

Mot ondt.

461. I dag sår, i morgon
helt.

När barnet kommer ock klagar
öfver ett litet sår, lugnar man det
genom att blåsa på såret ock fram-
säga följande skämtsamma formel:

A.

Loppa bet,
lusa fes;
i dag är ä sår,
i måra är ä helt.

Roslagen. E. S.

Var. rr. 3, 4: i dag sår,
i mora läkt.
Södermanland. Ericsson.

B.

Loppan bet,
lusen sket;
i dag sår,
i morgon helt.
Närke, Gästrikland. E. S.

Var. rr. 3, 4:
i morgon blir det godt ock helt.
Gottland. E. S.

C.

Höna fes,
å kågken fet;
sår i dag
å helt i måron.
Ångermanland. E. S.

D.

Katta fes,
höna mes;
sårt i dag,
i morgon helt.
Tvy, tvy, nu är ä bra.
Ångermanland. E. S.

E.

Tupp feit,
hanan beit*;
i da sårt,
i morun heilt.
Var. *) feis
Finnland, Pörtom o. Petalaks.
Hels. lmf.

F.

Lapp i låka
fatti kråka;

d' ä sårt,
morun bäter.
Finnland, Petalaks. Hels. lmf

G.

Lipi lipi lambskån,
tramp int i hundskån;
i da sårt,
i morun biti bätär räi.
skån träck.
Finnland, Gamla Karleby. Hels. lmf.

H.

Lusen bet,
loppan sket,
i dag sår,
i mora helt.
Lägg på lammelort,
i mora blir det samma gråt.
Troa kan jag,
kalfven band jag.
Ta 'n på klöfva,
kyss en på röfva
(spottas tre gånger).
Bot så snart det vardt gjordt.
Upptecknaren förmodar, att troa
betyder trolia.
Västmanland. HC.

462. Hacka af.

När barnet skurit sig i ett finger
samt klagande visar detta, låtsar man
med tvärhanden hugga af barnets
arm ock säger därvid:

Hakk åv å kast utom hagan,
sä kråkan få äta opp ä.

hagan gärdesgården, kråkan
kråkorna.

Medelpad. E. S.

463. Tvi vale, tvi lort.

Vid det man blåser på ett barns sår, säges:

Tvi vale, tvi lort,
i morabritte är ä grott.

Medelpad. E. S.

464. Ondt i magen.

A.

Har du ondt i magen,
så gå till Per i Hagen,
så får du godt i magen.

Gottland. E. S.

B.

Har du ondt i magen,
får du gå till Per i Hagen
å lägga dig på en sten
å gnaga på ett ben,
så får du godt i magen.

Bohuslän. E. S.

Var. r. 4: och banka dina ben.

Skåne. Wigström s. 313.

C.

Har du ondt i magen,
så sätt dig uppå hagen
å slå på med tvagen,
så blir du bra i magen.

Västerbotten. E. S.

D.

Barnet klagar:

Jag har så ondt i magen.

ock får till svar:

Ja, gå till Pelle på Hagen,
så lägger han en sten på magen;
så blir det bra.

Värmland. E. S.

E.

Har du ondt i din mage,
så gå till Per i Hage;
han har en rot,
ock där får du bot.

Mälardalen. E. S.

F.

Gud styrke min mage!
sa Per i hage.

Värmland. E. S.

465. Snufvan reser.

A.

Om A. har snufva ock vill öfverflytta hände på B., säger A.:

Har du hört, hon skall resa?
Hvilken? frågar B. ock får till svar:
Min snufva i din näsa.

Västmanland. E. S.

B.

A. I morgon ska ho resa.

B. Hvilken?

A. Min snufva i din näsa.

Södermanland. E. S.

C.

A. I morgon ska di resa.

B. Hvilka?

A. Min snufva i din näsa.

Blekinge. E. S.

466. Hvit kalf ock röd.

Hvit kalf ock röd,
vill han, så må han dö;
svart kalf ock grå
gånge likaså.

Södermanland. Ericsson.

Orakel.

467. Prost, präst.

För att utröna, hvad man skall blifva, räkna gossarna på kantblommorna af prästkragen (chrysanthemum leucanthemum) eller på knappar i kläderna sålunda:

A.

Prost, präst,
klockare, häst.

Öland. ÖSm. Öl. lmf.

B.

Prins, präst,
borjar, bund,
tiggare, tattar,
sötar o rakkar.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

468. Rackare, prackare.

Rackare*, prackare**, kajsare,
kung,
bonde, båtsman, katt ock hund.

Södermanland. E. S.

Var. *) Ackare **) backare

Mälar-trakten. E. S.

På samma sätt se ock flickor efter, hvad deras blifvande man är.

469. Änka, fränka.

A.

Änka, fränka, fröken, fru.

Mälar-trakten. E. S.

Sv. landsm. V. 5.

B.

Sköka, hora, drottning, fru.

Södermanland. E. S.

470. Vagn.

För att få se, hurudan vagn man kommer att få åka i, säges:

A.

Herrskapsvagn, täckvagn, bondvagn, dyngvagn.

Södermanland. Ericsson.

B.

Täckvagn, dyngvagn, schäs, ka-
lesch.

Närke. E. S.

471. Olåt.

För att utröna, hvad som väntar en vid hemkomsten:

Olåt, inte olåt, olåt, inte olåt o. s. v.
olåt bannor.

Ångermanland. E. S.

472. Risbastu.

Risbastu, filbunka, smörgås.

Brukas för samma ändamål som föregående.

Uppland. E. S.

473. Nippat, nappat.

För att se, huru någon bekommit sina saker, räknar man på knapparna sålunda:

A.

Nippat, nappat,
nulet, stulet,
ärligt fått,
supet opp
på Kalmar slott.

Räknas på knapparna, så att ett ord kommer på hvarje (»på» i r. 5 hoppas öfver); äro knappar kvar, när man gått igenom ramsan, börjar man om från början.

Allmänt. ÖSm. Öl. lmf.

B.

Nipp, napp,
nuli stuli,
hitta, få,
väl tjöft.

Finnland, Närpes. Hels. lmf.

C.

Stuli, luji,
snatta, hitta,
tjöft.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

D.

Stuli, jugi,
tagi, tjöft,
fått.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

E.

Hitta, titta, nappa,
stuli, jud,
väld, dsept
o sold.
jud af ljuga.

Finnland, Gamla Karleby. Hels. lmf.

Retsamma rim.

Att »stafva utan bokstäfver» till namn,
stånd ock yrken.

474. Anna.

A.

Kokt vatten i en panna,
det säger Anna.

Kristianstads-trakten. E. S.

B.

Tri palta* i e panna
säjjer Anna.

Var. *) ärter

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

C.

En staf ock en kanna,
det säger Anna.

Halland. E. S.

475. Arvid.

En slant ock en slarfve,
det säger Arve.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

476. Augusta.

Sätta en hatt
på en katt

å låta den pusta,
det blir Agusta.

Västergötland. E. S.

477. Backman.

Lite fit å lite kakk,
så blir de Bakk;
stryk över mä hann,
så blir de Bakkmann.

Gäfle. E. S.

478. Brita.

A.

Kol å krita
säger Brita.

Roslagen. E. S.

B.

Kol å krita
säger Brita;
krita å kol
säger Brita fithol.

Roslagen. E. S.

479. David i Munkaboda.

En ko ock en klafve
säger Dave;
springa ock lunka
säger Munka;
oxen ock koa
säger boa,
ock det blir David i Munkaboda.

Munkaboda ett ställe i Glanshammar.

Närke. E. S.

480. Emanuel.

En sikt å en säll,
en skit å en smäll
sär Emanuel.

säll säll med tagelbotten.

Östergötland. E. S.

481. Henrik.

Tri pinnar i en grinn,
så blir de Hinn,
ta kanna å drikk,
så blir de Hindrik.

Gäfle. E. S.

482. Jakob—kopp.

Tre lopper i en kopp
säger Jakopp.

Östergötland. E. S.

483. Jakob—tupp.

Höff å en hake,
det säger Jake;
höna å tupp,
det säger Jakupp.

Västergötland, Vätö h:d. E. S.

484. Jan Petter.

Tall å gran blir Jan,
kappe löss å kappe gnetter,
så blir det Jan Petter.

Roslagen. E. S.

485. Lång Jan Petter.

En stör å en stång,
så blir e lång;
en tall å en gran,
så blir e Jan;
en kappe löss
å en fjärding gnetter,
så blir e Lång Jan Petter.

Roslagen. E. S.

486. Jon.

Slå vantarna i lön,
säger Jøn.

Västergötland, Vätö h:d. E. S.

487. Jäppe Jönsson.

Sju käppar i en skäppa,
det säger Jäppa;
en tupp ibland alla hönsen,
det säger Jäppa Jönsen.

Kristianstads-trakten. E. S.

488. Jöns.

En tupp å tri höns
säger Jöns.

Medelpad, Ångermanland. E. S.

489. Katarina.

A.

Mors mössa å fars hatt
säger Katt;
låg en märr i dike å grina,
säger Katrina.

Roslagen. E. S.

Var. r. 1: Mössa å hatt
rr. 3—4:

när hunn legg i dike å grina,
då bli det Katarina.

Ångermanland. E. S.

B.

Mors mössa å fars hatt
stafvas till Katt;
katta låg i dike å grina,
säger Katarina.

Ångermanland. E. S.

C.

Mammas myssa å pappas hatt
det blir Katt;
en gammal märr låg i dike
å grina,
det blir Katrina.

Värmland. E. S.

D.

Vån katt å därra katt
satt på bärget å grina,
då kallar ja Katrina.

Västergötland. E. S.

E.

A säger a, å b säger b,
de stog en märr i dike å grina,
säger Katarina.

Uppland, Skepthammar. Uppl. Imf.

F.

Sätt en hatt
på en katt
och låt 'n grina, —
så blir det Katrina.

Uppland. S.-HC.

490. Kristofer—oppför.

Tjöre utför å reste oppför,
då säger Kristoffer.

Ångermanland. E. S.

491. Kristofer—toffel.

En sko ock en toffel,
det säger Kristofer.

Var. r. 1:

En gammal sko ock en toffel
Västergötland, Vätö h.d. E. S.

492. Lars Petter Hök.

Brännvin å glas
säger Lars;
en lus å fyra gnetter
säger Petter;
pannkaka å lök
säger Hök:
Lars Petter Hök.

Lars Peter Hök var en verklig person.

Öland, Köping. ÖSm. Öl. Imf.

493. Magnus.

A.

Två hästar ock en vagn
säger Magn;

köra kull i en puss
säger Magnus.

Värmland. E. S.

B.

Fyra pinna i en vagn
säger Mang;
en katt på en is
säger Magnis.

Västergötland. E. S.

C.

Fyra hjul på en vang,
det säger Mang;
tre katter på en is,
det säger nis, Magnis.

Vänersborg. E. S.

494. Mårten.

M, å, r, t — Mårt,
'n, 'n, 'n — Mårten.

'n uttalas såsom svins grymtande.

Ångermanland. E. S.

495. Olof.

Tri halspända jøla
säjjer Ola.

halspänd hårdt spänd; jøl
gjord.

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

496. Olof Petter båtsman.

Staur u trole
går Ole;
hak u mälle
går Pälle;

nykkel u lås
går bås;
byttår u spann
går mann:

Olof Petter båtsman.

Gottland. E. S.

497. Pelle.

A.

En påk å ett skrälle
säger Pelle.

Mälar-trakten. Äfven Östergötland.
E. S.

B.

En sten å en hälle
säger Pelle.

Ångermanland. E. S.

498. Petter.

A.

En lus å två gnetter
säger Petter.

Roslagen. Äfven Medelpad. E. S.

B.

Lus å knetter
säjjer Petter.

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

C.

En kappe löss
ock en halfspann* gnetter,
det säger Petter.

Var. *) fjärding

Roslagen. E. S.

D.

En lus å två gnetter
betyder Petter.

Två gnetter å en lus
betyder Petrus.

Ångermanland. E. S.

499. Pettersson.

En kappe löss ock två gnetter,
det säger Petter;

en hammare ock en fång,
det säger son,

ock det blir Pettersson.

Södermanland, Tumba. E. S.

Jfr 510 Mamsell Pettersson.

500. Samuel.

A.

Båt å stamm
va Samm,

fit å 'n smäll
ä samma gnäll,
Sammel.

Ångermanland. E. S.

B.

En ek å en stam,
en fit å en smäll
säger Samel.

Roslagen. E. S.

501. Samuel Petter.

En båt å en stam,
så blir det Samm;

en fit å en smäll,
så blir det Sammel;

en lus å två gnetter,
så blir det Samuel Petter.

Ångermanland. E. S.

502. Bonde.

Slå vantån i brön
säger bon.

Ångermanland, Nätra. E. S.

503. Borgmästarinna.

A.

Söder å norr
säger borrh,

öster å väster
säger mäster;

ta tappen ur tunna å låt e rinna,
säger borgmästarinna.

Roslagen. Åfven Blekinge ock
Gottland. E. S.

Var. rr. 5, 6:

ta ur tappen å låt e rinna,
så blir e borgmästarinna.

Uppland, Skeptuna. Uppl. lmf.

B.

Söder å norr

hä val borrh;

öster å väster,

hä val mäster;

tapp dä på 'n tunna å låt e rinna,
så val hä borgmästarinna.

val varder, blir.

Norrland. Norrl. lmf.

C.

Gran å for
säger bor;

öster å väster
säger mäster;
ta tappen ur tunna å låt e rinna,
så blir e borjmästarinna.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

D.

Ell å kol
dä sejer bor;
öster å väster
dä sejer mäster;
ta ur tappen å låt e rinna,
dä sejer bormästarinna.
Västergötland, Fredsbärgs s:n. E. S.

504. Båtsman.

A.

Nycklar å lås,
så blir e bås;
tunna å spann,
så blir e båtsman.
Gäffe. E. S.

B.

Nyckel i en lås
säger bås;
vatten i en spann
säger man,
båtsman.
Bohuslän. E. S.

Var. rr. 1, 3:

Nycklar ock lås
byttor ock spann
Gottland. E. S.

C.

Nyckel å lås,
blir* bås;
öka å stam,
blir båsman.
Roslagen. E. S.

Var. *) säger

Var. rr. 3, 4:

ämmare å spann
säger mann,
båsmann.

Öland, Köping. ÖSm. Öl. Imf.

D.

Knäpp på lås
säger bås,
ämbar å band
säger båtsman.
Nyköpings-trakten. E. S.

505. Båtsmansgumma.

Nyckel i bås å fjärding i tunna,
så blir det båtsmansgumma.
Uppland, Häfverö. Uppl. Imf.

506. Fru Vallström.

A.

En barka hu
säger fru;
häst å stall
säger Vall;
å hästsko å söm
säger ström,
å det blir fru Vallström.
Bohuslän. E. S.

B.

En säng å en pall,
det säger Vall;
hästsko å söm,
det säger ström;
en barkater hu,
det säger fru,
det blir Vallströms fru.
Västergötland, Vätile h:d. E. S.

507. Gubbe.

Sätt* en trasa på en stubbe,
så blir de gubbe.

Var. *) Häng

Uppland, Närtuna. Uppl. lmf.

508. Magister.

En mark beck,
en mark talg
å en mark ister,
det blir herr magister.

Småland, Emådalen. E. S.

509. Mamsell.

Sätt en trasa på ett spjäll,
så blir de mamsell.

Uppland, Närtuna. Uppl. lmf.

510. Mamsell Pettersson.

A.

Lucka ock ett spjäll
säger mamsell;
kappe löss ock fjärding gnetter
säger Petter;
hammare ock en fång
säger son,
ock det blir mamsell Pettersson.
Mälar-trakten. E. S.

B.

Två trasor på ett spjäll
säger mamsell;
ett löss ock två gnetter
säger Petter,
hammare ock fång
säger son:
mamsell Pettersson.
Värmland. E. S.

Jfr 499 Pettersson.

Rim om namn.

511. Abraham.

Lagg-Abram jär kvällom,
dä sett ellom i sinnfällom!

jär kvällom gör kväll; sett
sitter [eld(!) i skinnfällar.

Norra Ångermanland. E. S.

Bakade en liten kaka
åt sin lilla barnasvän;
alla hade hvita tänder utom den.

Var. *) blod

r. 6:

gaf åt alla barn att smaka utom
Sven;
Gottland. E. S.

512. Adam.

A.

Adam padam paradis
slaktade sin svarta gris;
kött ock fläsk* det sålde han,
röntan den behålde han.

B.

Adam padam paradis
slaktade sin svarta gris;
kött ock fläsk det sålde han,
men blodet det behålde han.
Gottland. E. S.

C.

Adam i Paradis
slakta sin julegris;
köttet det sålde han,
fläsket det behådde han.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

513. Adam ock Eva—
bakade lefvar.

Adam och Ewa
dhe bakade stora lefwa,
när Adam bleff dödh,
bakade Ewa mindre brödh.

Uti TÖRNINGS *Tillökning till Grub-
bens bok*, Stockholm 1677, s. 3.

514. Adam ock Eva—
skjuta räfvar.

Adam å Eva
skulle skjuta räfvar.
Adam hade ingen bössa,
så tog de Adams röa mössa.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

515. Adam ock Eva—
slogs med slefvar.

A.

Adam å Eva
slöks mä tjuvären å sleva.
Adam tog Eva
å sätte na oppätt en stobb;
stobben foll ikull,
Adam onner å Eva ommapå.

tjuvären kräcklor; oppätt upp
efter; ommapå ofvanpå.

Ångermanland. E. S.

B.

Adam å Eva
slöks mä* sleva.

Medelpad. E. S.

Var. *) omm Ångermanland. E. S.

516. Adam ock Eva—
i en stäfva.

A.

Adam å Eva
pissa i en stäfva;
stäfvan blef full,
slog Adam ikull.

Roslagen. E. S.

Var. r. 3: När stäva vart full,
Uppland, Närke. E. S.

B.

Adam å Eva
pissa i stäfva;
när stäfva blef full,
trilla Adam, Eva å stäfva ikull.

Södermanland. E. S.

C.

Adam å Äva
pissa i stäva.
När stäva vart halv,
fikk Äva en kalv;
när stäva vart full,
så trilla Adam omkull.

Uppland. E. S.

517. Anders—till fanders.

A.

Anders for till fanders
med tre tunnor skit;
kom igen, hade aldrig en bit.

Uppland. E. S.

B.

'N Anners drøg te fanners
vä tålv tonner fit;
då han kømme himm,
ågde 'n int en bit.

Ångermanland. E. S.

C.

Anners drø ti fanners
mä ä tunna spik;
komm ijänn mä tjäfte full å fit.

Helsingland. E. S.

D.

Anders
fanders
feshål.

Västergötland. E. S.

518. Anders minder.

Anders minder
tjör i skrinder,
å fiton rinder.

Finland, Vörå. Hels. lmf.

519. Ante korante.

A.

Antä korantä
tjör kalvan i bås;
när kalvan får fiton,
får Antä smörgås.

Var. r. 4: Antä förgås.
fitton diarré.

Finland, Åland. Hels. lmf.

Var. rr. 3, 4:

när kalvan kakkar,
får Ante smörogås.

Finland, Lapträsk. Hels. lmf.

B.

Ante korante
tjörde kalven i bås;
när kalven fikk fita,
fikk Ante smörgås.

Roslagen. E. S.

C.

Ante korante,
tjör kalven i bås,
så får du en duktig smörgås.

Västerbotten. E. S.

Var. rr. 3, 4:

då kalven fet,
fekkk 'n Ante smörgås.

Ångermanland. E. S.

Efter samma mönster har man
t. ex.:

b.

Hasse kopasse
kör kalfvar i bås;
slick dem i ändan,
så får du smörgås.

Gottland. E. S.

c.

Nisse korisse
tjör kalvar i bås;
när kalven får fita,
får Nisse smörgås.

Närke. E. S.

Var. rr. 3, 4:

när kalvarna fita,
får Nisse korisse smörgås.

Mälars-trakten. E. S.

d.

Nisse kopisse
tjörde kalven i bås;

när kalven får fita,
får Nisse smörgås.

Närke. E. S.

e.

Nisse kupisse
tjål kälvan i bås.
När kälvan feit å pisse,
fikk Nisse smörgås.

Jämtland. E. S.

f.

Nisse köpisse
tjör kalven i bås;
rugke på rumpa,
så får du smörgås.

Östergötland. E. S.

g.

Nisse köpisse
tjör kalva i bås,
kalva fet stäl,
å Nisse tog imot.

Norra Ångermanland. E. S.

520. Ante punapää.

Atte patte punapää
piska katten som ett få.

Finland, Helsinge. Hels. lmf.

521. Ante vilivante.

A.

Anttin
vilivanttin
grenstanttin
slaper-Anttin.

Finland, Pörtom. Hels. lmf.

Efter samma mönster har man
t. ex.:

b.

Janne
vilivanne
grennstanne
slaper-Janne.

Finland, Pörtom. Hels. lmf.

522. Anna kokar blanda.

Anna koke blanna,
tar säks jellig kanna.

Ångermanland. E. S.

523. Anna kanna.

Anna kanna kakka bark,
såldes si kota för attan mark.

Västergötland. E. S.

524. Anna—i panna.

A.

Anna den granna
slog prästen i panna
med stopet å kanna,
så stäfvera ramla.

Var. r. 3: med ölekanna,

Västergötland, Ale h:d. E. S.

B.

Anna mä kanna
slog prästen i panna;
blot börja rinna,
Anna börja sprigga
oppför lid å utför lid,
snart så var ho hemma.

Bohuslän. E. S.

Efter samma mönster har man:

b.

Hanna dai granna
slø prästen i panna
mä kanna,
å bløen te rinna
å Hanna te sprigga.

Västergötland. E. S.

525. Anna pänningpung.

A.

Anna panna pänningpung
skiter i näfven å stoppar i mun.

Roslagen. E. S.

Efter samma mönster har man
t. ex.:

b.

Erke perke pänigpugg
jit ti njävan, håll i monn.

Ångermanland. E. S.

c.

Erke perke pänigpugg,
jit i nävan å he in i munn!

Ångermanland, Nordmaling.
Norrl. lmf.

d.

Heik peik pägg i pugg,
piss i nävan å slägg i munn.

Heik Henrik.

Finnland, Lappträsk. Hels. lmf.

e.

Lasse passe pänningpung,
skit i näfven, stopp i mun!

Uppland, Harg. Uppl. lmf.

f.

Matte patte pänningpung
skiter i näfven, lägger i mun.

Roslagen. E. S.

g.

Matte batte pänningpung
skiter i mors bästa ung.

Uppland. E. S.

h.

Olle polle pänigpugg
jit i nävan, slägg åt munn!

Ångermanland. E. S.

i.

Olle polle piggelipøgg
jit ti njävan, slå i mon.

mon munnen.

Ångermanland, Anundsjö. E. S.

j.

Älle Pälle pänigpugg
fet i mors bakugg.

Närke. E. S.

526. Anna videvanna.

A.

Anna
videvanna
fufanna
gråmanna
du läggbenta Anna.

Södermanland, Tumba. E. S.

Var. r. 5: långskänkiga Anna.

Nyköping. E. S.

Efter samma mönster har man
t. ex.:

<p>b.</p> <p>Gunnar videvunnar sisunnar* långbentaste** Gunnar. Gottland, Stånga. E. S.</p> <p>Var. *) fufunnar **) läggbenta Stockholm. E. S.</p>	<p>B.</p> <p>Anna videvanna kåntanna stackars lilla Anna. Blekinge. E. S.</p> <p>Brukas äfven till andra namn, t. ex. till Greta:</p>
<p>c.</p> <p>Hilma vidivilma fufilma gråmilma läggbentade Hilma. Gottland. E. S.</p>	<p>b.</p> <p>Greta videveta kånteta stackars lilla Greta. Blekinge. E. S.</p>
<p>d.</p> <p>Kalle videvalle fufalle gråmalle du läggbenta Kalle. Södermanland. E. S.</p>	<p>C.</p> <p>Anna videvanna kast-Anna du långbenta Anna. Kalmar. E. S.</p>
<p>e.</p> <p>Pelle videvelle o. s. v. Södermanland, Tumba. E. S.</p>	<p>D.</p> <p>Anna minemanna kant-Anna fotafanna, äfter kommer läggbenta Anna. Västergötland. E. S.</p>
<p>f.</p> <p>Ville videville fufille gråmille läggbenta Ville. Roslagen. E. S.</p> <p>Var. r. 2: vidiville r. 5: långbentade Ville. Gottland. E. S.</p>	<p>E.</p> <p>Anna vilivanna grå-Anna, kom igen, sladder-Anna! Jämtland. E. S.</p>
	<p>F.</p> <p>Anna vidivanna,</p>

slabber-Anna,
kom igen, skvaller-Anna!

Västerbotten. E. S.

G.

Anna
fufanna
gammel-Anna,
komm ijänn, dygg-Anna!

Ångermanland. E. S.

Efter förestående mönster har
man ytterligare:

b.

Olle
vilevolle
finnpølle,
komm ijänn, slapper-Olle!
Västerbotten, Burträsk. Norrl. lmf.

c.

Olle
viløbølle,
komm ijänn, slaper-Olle.
Medelpad. E. S.

d.

Putte
ville vutte
granntutte
fjer futte,
komm ijänn, slapper-Putte.
Gottland. E. S.

På samma sätt till Olof:

e.

Ola
ville vøla o. s. v.
Jämtland. E. S.

527. Annika.

Agkan kagkan
pilderi kagkan.

Finnland, Vörå. Hels. lmf.

528. Beata.

Biata bata
Stockholms stata,
Biata blumma
Stockholms trumma.

Finnland, Pörtom. Hels. lmf.

529. Bängt.

Bängt,
som Gud tänkt;
när han fick sig en ann,
ga han Bängt fan.

Västergötland. E. S.

530. Erker rakepes.

A.

Erke perke rakapes
stakk* sogga, sä hon fes.

Var. *) tjole l. tjol på

Ångermanland. E. S.

Efter samma mönster har man
t. ex.:

b.

Olle pølle rekapes
tjole sogga, sä ho fes.

Norra Ångermanland. E. S.

B.

Erke berke rakkarpeis
raka sugga, så hu feis.

Jämtland. E. S.

C.

Erke perke råkapes
tjörde sugga, sä hu fes,
mot en sten,
sä hu ven;
mot en stikke,
sä hu vikke.

Medelpad. E. S.

D.

Erke perke råkapes
tjole sogga, sä hon fes;
mot 'n stikke,
sä hon hikke;
mot 'n tall,
sä hon gnall.

Ångermanland. E. S.

531. Erker palmeträ.

Erkun perkun palmunträ
fiter i böksor o falder po knä.

Finland, Pörtom, Petalaks.
Hels. Imf.

Se vidare 525 **Anna pänning-**
pung, Ab, c.

532. Erker skvalväm.

A.

Erke perke skvälavamm
åt opp fottan sälalamm,
hästen borti plögen,
björn borti skögen:
å ändå vart dä int mer
än ä hälte mål.

Åsele lappmark. E. S.

Efter samma mönster har man
t. ex.:

b.

Juss puss spåravamb
åt opp fämton rutin lamb,
fämton fyri å fämton ett,
å entå va an int halvmätt.

Juss Johan.

Finland, Vörå. Hels. Imf.

c.

Olle polle skälavamm
at opp fämton grabäckerlamm:
vart inte mätt ända.
At opp en häst,
lämd en test;
at opp en galt,
lämd en palt;
at opp en sågg,
lämd en tågg;
drakk opp en vattusa:
törste ända.

Västerbotten, Burträsk. Norrl. Imf.

d.

Olle polle skvala lam
åt opp femton gråa lam
å vardt int mätt ändå.

Västerbotten. E. S.

533. Fia.

A.

Fia, mi pia,
slå särken te sia!

Blekinge. E. S.

Efter samma mönster har man:

b.

Mina, min piga,
slå särken åt sidan.

Roslagen. E. S.

534. Greta feta.**A.**

Greta feta
satt å peta
me sin näsa i de feta,
som hon inte kunde äta.

Uppland, Harg. Uppl. lmf.

B.

Greta den feta,
som satt på gårdsgårn och meta
och inte visste, hvad hon skulle
äta.

Småland. HC.

535. Lilla Greta.

Lilla Greta, snälle Pälle,
var snäll å far opp på spjälle!
Roslagen. E. S.

Se vidare 526 **Anna vide-**
vanna Bb.

Gunnar.

Se 526 **Anna videvanna** Ab.

536. Gustaf.

Gusta pusta, pula katten;
katten ba för liv å jäl:
Gusta pula lika väl.

Finnland, Lapträsk. Hels. lmf.

Jfr 558 **Kalle bakom stallet.**

Hanna.

Se 524 **Anna—i panna** Bb.

537. Hans i en dans.

Hans kör alla katter i en dans,
kattera opp ätter väggera
å Hans ätter me släggera.

Bohuslän. E. S.

538. Hans i jåns.

Hans
sket i jans.

Västergötland. E. S.

539. Hasse.

Hasse kanon
sköt med sin herres kanon.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

Se vidare 519 **Ante korante** Cb.

540. Henrik.

Hindrik o Hekk
feit po in kvätt*;
to kvättin vurt full,
so foll bu Hindrik o Hekk okull.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

Var. *) tvätt Pörtom. Hels. lmf.

Se vidare 525 **Anna panning-**
pung Ad ock 596 **Petter Pelle** Bc.

Hilma. Se 526 **Anna videvanna** Ac.**541. Jakob.**

Jakå
gråakå
susakå
judivakå
läggbentade Jakå.

Gottland. E. S.

542. Jan.**A.**

Jan tran
for till kvarn
med sex tunnor skit.
Men innan han kom dit,
så åt han opp hvar bit.
Uppland, Harg. Uppl. Imf.

B.

Jan for till stan
med tre tunnor skit.
När han kom dit,
hade han ätit opp hvar enda bit.
Roslagen. E. S.

543. Janne.

Janne kanne
sket i spanne;
innan Maje kom,
så rann ä.

Gottland. E. S.

Se vidare 521 **Ante vilivante** Ab.**544. Job.**

Äi landet Äus
va fult mä läus;
bødde Job,
var full mä skåbb.
skåbb skabb.

Gottland. E. S.

545. Jocke.

Jocke på bron
knispade son.

Kalmar. ÖSm. Öl. Imf.

Se vidare 596 **Petter Pelle** Bb.**546. Jon.**

Jön me sin don,
tjör me sin tjarra
så hela jören skarra.

Kalmar. ÖSm. Öl. Imf.

547. Jonke.**A.**

Ja så Jøgke brøn
skar rompa tå kon,
ner i dike
å fite
å strömpern neför bena.

Ångermanland. E. S.

B.

Jøgke på brøn
slet rompa borti kørn,
spragde neför rena,
strömpern neätt bena,

spragde oppätt hägan,
förla neätt mägan.

börti korn af kon.

Norra Ångermanland. E. S.

548. Josse.

Två Jossar
ä bra gossar;
män komm ä tri,
sä blir ä fiteri.

Josse Johan.

Ångermanland. E. S.

Var. rr. 3, 4:

männ komm 'n trejjen,
sä blir ä ett fithus.

Ångermanland. E. S.

Se vidare 532 **Erker skvalväm** Ab.

549. Jäppe.

Jäppe i nöa
baka si kaka på glöa.

Södermanland. Ericsson.

550. Jösse.

Jösse
sköt me sin bösse.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

551. Lamskins-Kajsa.

Libi, libi, libi, libi lamskins-
Kajsa,
korfvarna spela ock paltarna
dansa.

Finland, Nykarleby. Hels. lmf.

Var. r. 1:

Pili pili pili pili Lampans Kajsa.

Finland, Lappträsk. Hels. lmf.

552. Kajsa ock Majsa.

Kajsa ock Majsa de hoppa
öfver en å;
de hitta ett par bullar, som inte
var små.

»Ser du, hvad jag hitta!» sa
Kajsa.

»Det är inte mer, än jag stoppar
i min ficka!» sa Majsa.

Södermanland. Ericsson.

Jfr 568 **Majsa Kajsa**.

553. Karl.

Karl budare binnbäck
köka grödor i finnsäck.

Var. r. 1: Skomakare binnbäck.

Roslagen. E. S.

554. Kalle bock.

Kalle balle bokk,
dum som ein stokk.

Var. r. 2: feit på ein stokk.

Finland, Sibbo. Hels. lmf.

555. Kalle lort.

Kalle lort,
hur kom du fort?
Kalle skit,
hur kom du hit?

Västergötland. E. S.

556. Kalle—small.

A.

Kalle knall
sket i kyrka, så dä small.
Västergötland. E. S.

B.

Kalle ball
sket i kyrkan, så det small;
midt för prästens näsa,
så han inte kunde läsa.
Kalmar. ÖSm. Öl. Imf.

557. Kalle snatt.

Kalle snatt
stal en hatt
om en julenatt.
Blekinge. E. S.
Var. r. 3:
om en valborgsmessonatt.
Dalarna. S.-HC.

558. Kalle bakom stallet.

A.

Kalle balle jikk i stalle,
pula katt'n bakom stalle.
Katten ba för liv o fjäl;
Kalle pula likaväl.
Sku 'n ha biett för kropp'n,
sku 'n ha äti opp 'n;
män 'n ba för jälen,
däför slo 'n ijäl 'n.
pula slog.
Finland, Sjundea. Hels. Imf.

B.

Kalle palle
bakom stalle

piska katten som ett få.
Katten ba för lif å själ:
Kalle piska likaväl.

Finland, Helsinge. Hels. Imf.
Jfr 536 **Gustaf**.

C.

Kalle
måka stallä.
Finland, Brändö. Hels. Imf.

559. Kalle svan.

Kalle svan
for till stan,
köpte snus
för en lus,
kokte soppa
på en loppa.
Vaxholm. E. S.

Se vidare 526 **Anna vide-
vanna Ad**.

560. Klara.

A.

Klara den rara,
som Gud ska bevara,
så 'nt kattera tar a.
Göteborg. E. S.
Efter samma mönster har man
t. ex.:

b.

Sara den rara,
som vår Herre ska' bevara,
att inte kattera tar a.
Småland. S.-HC.

C.

Sara den rara,
som kattan försvara,
så 'nt rätterna tar a.

Medelpad. E. S.

B.

Klara den rara
skall alla katter bevara.

Bohuslän. E. S.

561. As Klas.

As Klas
fläskehas.

Västergötland. E. S.

562. Klas på kalas.

Klas var på kalas,
slog sönder älfva glas.
När han kom hem,
fick han stryk
af mammas stora karbas.

Göteborg. E. S.

563. Lars ock Mats.

Lars å Mas de hoppa över en
stätt,
å Lars han hoppa så förfärli
lätt.

Ä du mä? sa Lars,
Ja dä ä ja! sa Mas.
Dä va bra! sa Lars te Mas.

Bohuslän. E. S.

564. Lars ock Petter.

Gu bevars
för å heta Lars
å gå i gåla å jäla* glas.
Då ä dä bätter
å heta Petter
å gå i gåla å jäla jetter.
Var. *) slå sönder.

Västergötland. E. S.

565. Lasse körde.

Lasse körde svarta
svin åt svea.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

566. Lasse Lars.

Lasse Lars,
fira fötter å igga has,
som ett as.

Västergötland. E. S.

Se vidare 525 **Anna pänning-**
pung Ae.

567. Lisa.

Lis fis
stal in gris,
mitt i jälun
stakk un i häl an,
mitt i purtin
åt un upp an.

Finnland, Pörtom ock Petalaks.
Hels. lmf.

568. Majsa Kajsa.

Majs Kajs kåta
pissa särtjin våta,

vänd an sen måut nåulanväder,
torka liksom barkat läder.

Finland, Vörå. Hels. lmf.

Jfr 552 **Kajsa ock Majsa.**

569. **Maja min.**

Majun, Majun, Majun min,
har du na knappar i tröjun din?
Vill du ha vita, vill du ha blå,
vill du ha svarta, skall du få.

Finland, Bärge. Hels. lmf.

Var. r. 1:

Hoppi tulli Majun min.

Finland, Petalaks. Hels. lmf.

570. **Mats hatt.**

A.

Matt skratt näfverhatt,
baken öppen som en tratt.
Den som har sin mun till tratt
ock sin röf till sil,
han har ej smör, ej häller fil.

Finland, Lapträsk. Hels. lmf.

B.

Matt skratt humbälhatt,
tjärubrä viggälträ,
fluvvär opp i vädrä
mä kolbrände i rövä.

Finland, Gamla Karleby. Hels. lmf.

C.

Matt skratt
skrapälhatt.

Finland, Petalaks. Hels. lmf.

571. **Mats näfverskäg.**

Matte, Matte näfverskäg;
leffer du länge, så värper du ägg.

Finland, Pärnä. Hels. lmf.

572. **Mats skrakeben.**

Matt skratt skrakabäin,
vann va tu, to ja va haim*? —
Bakom en störan stäin
o plokka pilugga i posa min.

Var. *) jär

pilugga grodyngel.

Finland, Gamla Karleby. Hels. lmf.

Se vidare 525 **Anna pänning-**
pung Afg.

Jfr 563 **Lars ock Mats.**

573. **Mikael.**

Miks piks pikälbein,
vann va tu, tå ja va heim?

Finland, Vörå. Hels. lmf.

574. **Mina grina.**

Mina
såt i bakken å grina.

Roslagen. E. S.

575. **Mina minka.**

Mina migkon
bastukligkon.

Finland, Lapträsk. Hels. lmf.

Se vidare 533 **Fia Ab.**

576. Märten.

Måto koto pläddjin,
slån huvu i vädjnin!

Finnland, Vörå. Hels. lmf.

577. Nicke Nisse.

Niku, Niku, Niss,
kom ti vår, får du tiss!

vår oss.

Finnland, Lapträsk. Hels. lmf.

578. Nicke Vik.

A.

Nicke Vik,
som ingen fan är lik.

Medelpad. E. S.

Efter samma mönster har man
t. ex.:

b.

'N Nisse Vik,
som ingen ä lik.

Ångermanland. E. S.

c.

Sit-Ola Vik,
som iggen ä lik.

Norra Ångermanland. E. S.

d.

'N Olle Vik
ä lik 'n spik.

Ångermanland, Vibyggerå. E. S.

e.

Pär fitter i Vik,
som alla ä lik.

Roslagen. E. S.

f.

Skräddarn i Vik,
som faen ä lik.

Ångermanland. E. S.

579. Nisse.

Nisse pisse liten skvätt,
så att atan* kvärner jekk så
lätt.

Ångermanland, Vibyggerå. E. S.

Var. *) nitton Medelpad. E. S.

Se vidare 519 **Ante korante**
Cedefg ock 578 **Nicke Vik** Ab.

580. Olle dräng.

Olle polle pappas dräng
fet å pissa i mammas sägg.

Västergötland. Äfven Bohuslän. E. S.

581. Olle i Fole.

A.

Ole i Fole
gick aldrig i skole,
inte had han väst,
likväl blef han präst.

Gottland. E. S.

B.

Ola i Fola
gick aldre pa skola,

aldre hadd han byxor,
ock aldre hadd han väst;
läikaväl kunde han bläi präst.

Gottland, Färö. E. S.

C.

Ola i Fola
gick allri i skola,
men likväl blef han getepräst.

Gottland. E. S.

D.

Ole i Fole,
skarp som en trole,
vild aldri gå i skole.

Gottland. E. S.

582. Klint-Olle.

Klint-Olle spelte ock Lars Ma-
lena danstä;
gamle Steffen han satt ock log.
Hans gamla gumma
tog i sin lumma
ock drog upp en gammal sko.

Gottland. E. S.

583. Olle med knän.

Ola på jola
med krokotta knän
sadlar sina hästar
å rider som ett få.
När jorden faller undan,
faller Ola med.

Bohuslän. E. S.

584. Lill-Olle.

Lill-Ola
såg sola.
Vaff för a? —
På jola.

vaff hvart.

Västerbotten. E. S.

585. Olle man.

Ola-man
feit ti 'n span.

Jämtland. E. S.

586. Olle med skägg.

Ola på jola
mä jusgrätt sägg.
Lever han lägge,
nog värper han ägg.

Ångermanland, Nätra. E. S.

Se vidare 525 **Anna pänning-**
pung Ahi; 526 **Anna videvanna**
Gbce; 530 **Erker rakepes** Ab;
532 **Erker skvalvåm** Acd; 578
Nicke Vik Acd.

587. Per ock Petter.

A.

Pär å Pätter
oppar å sprätter,
Pätter å Pär
oppar å svär.

Roslagen. E. S.

B.

Pelle, Petter ock Per
springer ock hoppar, skiter ock
svär.

Uppland. E. S.

C.

Petter å Pälle å Pär
sprigger å fiter, grinar å svär.

Roslagen. E. S.

Se vidare 578 **Nicke Vik** Ae.

588. Pelle bagge.

A.

Pelle baggen,
Pelle bä! (detta ord utdrages).

Södermanland, Vingåker. E. S.

B.

Pälle bokk
fet en stokk,
fämton alnar lägg å tjokk.

Norra Ångermanland. E. S.

C.

Pälle bä,
Pälle bä.

Mälar-trakten. E. S.

D.

Pälle, Pälle bä!
Fo jä vëra vä?

fo få; vä med.

Ångermanland. E. S.

589. Pelle på en hälla.

Pälle fet på 'n hälle,
dä rann mella Finsvik å Fälle.
Hälla te ramle,
Pälle te spragge.

Finsvik o. Fälle byar; spragge
springa.

Ångermanland. E. S.

590. Pelle skrälle.

A.

Pälle,
ett förbaskat skrälle.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

B.

Petter å Pär å Pälle
slaska i ett å samma skrälle.

Kalmar. E. S.

591. Pelle snälle.

Pälle
dän snälle.

Småland, Madesjö. ÖSm. Öl. lmf.

Se vidare 525 **Anna pänning-**
pung Aj; 526 **Anna videvanna** Ae.
Jfr 535 **Lilla Greta**.

592. Busare Petter.

Busare Pettar
såg fan kom ättar.

Gottland. E. S.

593. Petter dräng.

Petter dräng,
en sko å en säng.

• Ångermanland. E. S.

594. Petter etter.

A.

Petter
sprutar etter.

Östergötland. E. S.

B.

'N Petter,
som ä full mä etter.

Medelpad. E. S.

C.

Petter å Pär
ä full vä etter å vär.

Ångermanland. E. S.

D.

Petter
fiter etter
å römyrer.

Nyköpings-trakten. E. S.

E.

Petter etter
fiter gnetter,
lägga raer
utäfter Stenbakka maer.

Bohuslän. E. S.

Var. r. 4: utäfter Bakka maer.

Bohuslän. E. S.

F.

'N Petter
ä full å gnetter.

Ångermanland. E. S.

595. Petter fäng.

Petter fägg
tjole te Näske vä en tjägg.

Näske är en by i Ångm.

Ångermanland. E. S.

596. Petter Pelle.

A.

Petter Pälle prästens drägg,
fjet i bökserna, knäpte ijänn.

Västmanland. E. S.

B.

Petter, Per å Pelle prästens dräng,
de tog å 'n rocken, men han
knäpte 'n igen.

Östergötland. E. S.

Efter samma mönster har man
vidare:

b.

Jukka pukka snällan drägg
fiter i böksor o remmar ijenn.

Finland, Petalaks. Hels. lmf.

c.

Heikum peikum
palnum grun
fiter i böksona,
reimar ijenn.

Heikum Henrik.

Finland, Vörå. Hels. lmf.

597. Petter—Petronella.

Petter, Per, Pelle,
prästens piga heter Petronella.

Borgholm. ÖSm. Öl. lmf.

598. Petter — sitter.

A.

Petter
han vet, va ho setter.

Bohuslän. E. S.

B.

Petter
som vet, hvar ho sitter.
Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

C.

Petter,
vet du, hvar sola sitter?
Per,
hon sitter där.
Pelle,
hon sitter på samma ställe.
Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

Jfr 564 Lars ock Petter, 587
Per ock Petter.

Sara.

Se 560 Klara Abc.

599. Sven.

Svänn sveter
sprigger i bärja å beter jeter.
Bohuslän. E. S.

Vilhelm.

Se 526 Anna videvanna Af.

Rim om stånd ock yrken.

600. Baron ock grefve.

Herr baron
sket på bron;
grefven
tog opp det med slefven.
Mälar-trakten. E. S.

lopper å löss
är bondens tröst.
Okänd hemort. E. S.

601. En bonde på en tjur.

Ha du sett na värre jur
'n fyllet 'n bonne?
Dä komm en å re på 'n tjur
å såg ut värre än 'n onne.
fyllet supig.
Norra Ångermanland. E. S.

603. Båtsman.

A.

Beck å tjära
är båtsmans* ära,
loppor å löss
är båtsmans* tröst.
Västergötland. E. S.
Var. *) skommarns Västerås. E. S.

602. Bondens tröst.

Beck å tjära
är sjömans ära;

B.

Beck å tjära
ä sjömans ära;

loppor å lus
fins i båtsmans hus.

Ångermanland. E. S.

Se vidare 622 **Sjöman**.

604. Flickor.

A.

En två tre fyra,
våra flickor ä så dyra.
En två tre fyra fem,
våra flickor vill ha hvarsindräng.

Småland, Emådalen. E. S.

B.

En två tre fyra,
våra flickor ä för dyra:
en kattlort för stycket
är nästan för mycket.

Östergötland. E. S.

Var. rr. 3, 4:
en skilling för stycke,
d' ä' aldeles för mycket.

Dalarna. S.-HC.

605. Fästman.

Sex ören för en knippa band,
och fyra ören för en skrapa,
och två ören för en fästeman,
som går på Ölands gata.

Arwidssons mskr.

606. Gossar dyra.

A.

Ett två tre fyra,
våra gossar ä så dyra:
för ett halft öre få vi två,
för ett runstycke fyra.

Öland. Arwidssons mskr.

B.

Gossarna ä inte så dyra:
två daler för fyra.
Flickorna små:
tusen daler för två;
tacka Gud, om man får dem ändå.

Stockholm. E. S.

C.

Flickorna små små,
tusend daler för två två;
gossarne dyra,
halft öre för fyra.

Finnland. S.-HC.

607. Det sprang en gosse.

Det sprang en liten gosse öfver
tån;
han sprang, som bägge bena
hade vort å 'n.
Ibland sprang han, ibland geck
han,
ock fria velle han, ock det feck
han.

Västergötland, Vedens h:d. E. S.

608. Grefven.

Ock trollet flög öfversvartaskog,
:|: tussirull :|: tussirullanlej.
Lilla grefven for efter, höll i
svansen ock drog,
:|: tussirull :|: tussirullanlej.

Mälar-trakten. E. S.

Jfr 600 **Baron ock grefve**.

609. Herrar.

En karet,
full me sket;
en kärra,
full me härrar.

Borgholm. ÖSm. Öl. lmf.

610. Käringar skola bultas.

Tre ting skola bultas:
trumskinn, käringar ock loggolf.

Västerbotten. E. S.

611. Käringar gnälla.

A.

Tre ting, som gnäller:
osmorda vagnshjul, grisar ock
käringar.

Norra Ångermanland. E. S.

Efter samma mönster:

b.

Tre ting, som gnäller:
osmorda vagnshjul, en knarrig
dörr ock mamseller.

Östergötland. E. S.

612. Käringar i spisen.

Tre ting, som trifyas i spisen:
sot, grytor ock käringar.

Södermanland. E. S.

613. Länsman skäms ej.

A.

Aldrig har jag sett ett sådant djur
som vår länsman:

hufvet har han som en tjur,
å aldrig skäms han.

Göteborg. E. S.

B.

Aldrig har jag sett en sådan drul
som vår länsman:

stor i synen som en tjur,
å aldrig skäms han.

Bohuslän. E. S.

C.

Aldrig ser jag nå värre djur
än en länsman:

ful i syna liksom en tjur,
aldrig skäms han.

Ångermanland. E. S.

614. Fyra länsmän i en galge.

Fyra hela å fyra halva,
fyra länsmän i ein galga.
När vi kommo läggre fram,
högde där ein broföd å ein
fjäliggsmann.

Finland, Lappträsk. Hels. lmf.

615. Magister.

A.

Herr magister
koka klister,
la på gummans sura ben;
magistern å gnida,
gumman å skrika:

»aj, aj, mitt sura ben!»

Stockholm. E. S.

B.

Herr magister
kokar klister,
lade på sitt sura ben.
Benet till å svida,
magistern till å skrika:
»aj, aj, mitt sura ben!»

Roslagen. E. S.

C.

Kära magister,
kok mäg klister,
lägg på käringens sura ben.
Käringen lider,
benet svider:
»aj, aj, aj, mitt sura ben!»

Ångermanland. E. S.

D.

Magister,
koka klister,
slå i väggen,
så blir ä ister.

Mälar-trakten. E. S.

E.

Herr magister
kokar klister,
å flickan sliëkar vispen.

Östergötland. E. S.

616. Mamma.

Mamma mormamma,
snusdosa å kaffepanna.

Västerbotten. E. S.

Mamseller.

Se 611 Käringar gnälla Ab.

617. Murare.

På våren är muraren utsvulten
ock lätt; han kan då stå på
En tums bräde å tre tums spik.

Men under sommaren blir han
fet ock tung; därför ropar han om
hösten på

Tre tums plankå å sex tums
ekspik.

Södermanland. E. S.

618. Pojkar.

Flickor å getter
ä Guds välsignade kretter;
pojkar å boëkar
ä skams fröstockar.

Östergötland. E. S.

619. Prästen på bron.

A.

Fader vår å tron,
prästen stod på bron;
bro sönder,
prästen inönder,
å det vardt ett sjudjälla dunder.

Roslagen. E. S.

B.

Herrans bön å tron,
prästen gick på bron;
bron sönder å prästen under,
å de blef ett förbanna buller.

Finnland, Lappträsk. Hels. lmf.

C.

Fader vår o troen,
prästen foll i broen,

klockarn ofvanpå
o väckarn te bläka o slå.
Finland, Korpo. Hels. Imf.

620. Prästen ock hunden.

A.

Prästen å hunn
förtjänar maten me munn;
klockarn å hanin
ha båda sama vanan;
stakabisin å hönon
liver båda å sama födon.
stakabisi gammal gubbe.
Finland, Lapträsk. Hels. Imf.

B.

Prästin o hundin
förtjänar matin mä mundin;
klockarin o hanan
vill väl ha sama vanan.
Finland. Hels. Imf.

C.

Prästen, klåkkarn å hunn,
di tjäna föa mä munn.
Närke. E. S.

621. Prästen predikar.

Prästen han predikar
om fylleri å dryckenskap;
han är oss alla lika,
han tar en sup som jag.
Ångermanland. E. S.
Allmänt med smärre variationer.

622. Sjöman.

Sjöman* viger
skiter i byxorna å tiger.
Mälar-trakten. E. S.
Var. *) Båtsman
Östergötland. E. S.

623. Skomakaren, skolådan.

Skomakarn, skolåda,
lästaknipa å pinnesyln
å sälekansken å tømmeriggen
å gå te flekkena i måneskin.
Närke. E. S.
Var. r. 3, 4:
tummehandsken, sålevanten
å filippus i månesken.
Stockholm. E. S.

R. 4 varierar mycket:

å sitt å såla i måneskin.
Roslagen. E. S.
lappa handskar i måneskin.
Uppland. Uppl. Imf.
klappa flickorna i måneskin.
HC.

624. Skomakarn med sin trut.

A.

Skomakarn med sin flottiga trut,
dess värre han sliter å biter,
dess värre ser han ut.
Helsingland. E. S.

B.

Skomakaren med sin beckiga
trut,
dess mer han beckar,
dess värre ser han ut.
Ångermanland. E. S.

C.

Skomakaren med sin flottiga
trut
han biter i lädret ock grinar så
surt,

han biter i lädret
ock grinar i vädret
för bioliobom, för bioliobom.

Mälar-trakten. E. S.

625. Skomakare ock skräddare.

A.

Skomakaren med beek å borst,
han ska åt helsike forst;
skräddaren med nål å tråd,
han skall samma vägen gå.

Södermanland. E. S.

B.

Skomakarn med sin lästerknippa
ska vi åt Småland skicka,
å skräddaren med sin nål å tråd,
han skall samma vägen gå.

Bohuslän. E. S.

C.

Skomakaren med sin syl å läst,
han behöfver supen mäst;
skräddaren med sin nål å tråd,
han behöfver als ingen droppe få.

Ångermanland. E. S.

626. Skräddares vikt.

Det gläder mig af hjärtans grund,
att nitton skräddare vägde ett
pund.

Med nål å tråd, sax å vax,

prässjärnet vid sidan å syringen
på,
de vägde knappast ett pund
ändå.

Ångermanland. Äfven Uppland. E. S.

627. Skräddare dansa.

Nitton skräddare dansa på ett
papperstak:
en hade träben, å han föll ne.

Ångermanland. E. S.

628. Skräddare skrynkomben.

A.

Skräddare, skräddare skrynkomben,
hos sotaren får du värma din
prässaresten.

Östergötland. E. S.

B.

Skräddare, skräddare skrympelibein,
i helviti har du din prässestein.

Finnland, Lappträsk. Hels. Imf.

Se vidare 578 Nicke Vik Af.

629. Smeden.

Smeden han står i smedjan å
slår
med svarta skinnbyxor å skorf-
viga lår.

Roslagen. E. S.

630. Snöpare.

Till eller om kvinnor, som fara omkring ock koppa («koppe») eller snöpa, säges:

Ränne å löpe,
koppe å snöpe.

Medelpad. E. S.

Utan bestämd adress.

631. April, april.

Till den, som man narrat april,
säges:

April, april, du dumma sill,
jag kan narra dig till hvad jag
vill.

Stockholm. E. S.

632. Ät ock stå på dig.

A.

Ät å stå på dä,
i morn kommer rakkern å flå dä.

Kalmar-trakten. ÖSm. Öl. lmf.

B.

Ät å ta hull på dä:
i mora ska huden å dä.

Boluslän. E. S.

633. Harkranken ock myggen.

Harakrantjen o myddjin,
kom klå me på ryddjin.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

634. Kusiner.

A.

Du å ja ä kusiner:
när ja skiter, får du russiner.
Borgholm. ÖSm. Öl. lmf.

B.

Du å ja ä syskon:
när ja skiter, får du sviskon.
Borgholm. ÖSm. Öl. lmf.

635. Vi bodde i en stad.

Du å ja
vi bodde i en sta:
du sket i byxorna,
men det gjorde inte ja.
Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

636. Jag tappar.

Ja går för å tappar,
 då går du ätter å nappar.
 Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

637. Valthornet.

Uti ashålet mitt
 sitter valthornet ditt,
 kom å blås!
 Säges för att förarga någon.
 Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.
 Västmanland. E. S.

Dialoger.

638. Finne, Knut, Kock.

A.

X. frågar Y.:
 Vill du vara Finne, Knut
 eller Kock?

Sedan Y. utan att ana något
 ondt valt ett namn, fortsätter X.:
 Finne skiter inne,
 Knut bär ut,
 Kock sliekar opp.

Värmland. E. S.

B.

Finne sket inne,
 å en Knut bar ut.

Ångermanland. E. S.

C.

Anders finne
 skiter inne,
 Pelle stut
 bär ut.

Gäfle. E. S.

D.

Olle pinn
 jit inn,

Niss knut
 bär ut,
 Erik knupp
 sleik upp.

Jämtland. E. S.

E.

Pe piinn
 pisse iinn,
 Ola Knut
 bar ut.

Jämtland. E. S.

639. Hvilket vill du ha.

A.

X. frågar Y.:
 Hvilket vill du ha:
 det som står på sten ock ryker,
 eller det som går omkring ock
 ryter?

Y. söker att tyda gåtan ock be-
 stämmer, hvilketdera han vill hafva,
 hvarpå X. fortsätter:

Det som står på sten ock ryker,
 det är koskit,
 men det som går omkring ock
 ryter, det är svinet.

Närke. E. S.

B.

Hvilket vill du hållre ha:
en stekt strömming eller en sol-
bränd pannkaka?

Lösning: en orm; spillning
efter en ko.

Ångermanland. E. S.

C.

Hvilket vill du hållre ha:
det som går oppför backen,
det som rinner utför backen,
det som stannar midt i backen?

Lösning: en häst; hans piss;
hans spillning.

Medelpad. E. S.

D.

Hvilket vill du ha:
en kista full med gullringar
eller en kista full med döda
drängar?

Lösning: ormar; sillar.

Närke. E. S.

E.

Hvilket vill du hälst ha: hage-
brytaren eller buskesmitaren?

Lösning: oxen; ormen.

Västergötland. E. S.

F.

Hokke vell du håller ha:
dømpedal håll bräkatjäl?

Lösning: hästen, som går tungt
(»dømpe») i dal; björnen, som
brakar i skog (»tjäl»).

Norra Ångermanland. E. S.

G.

Hvilket vill du hållre ha:
muggen i pluggen
eller titten på sten?

Lösning: osten; ormen.

Vänernborg. E. S.

640. Fårkött eller harkött.

A.

X. Hokke tykker du mest om:
fårkött eller harkött?

Y. Få-kött ä inte så gott som
ha-kött.

Södermanland. Ericsson, s. 99.

B.

Ha kött ock få kött är inte
lika.

Bohuslän. E. S.

C.

Fø tjött ä bra, männ ha tjött
ä bätter.

fø få.

Ångermanland. E. S.

641. Nytjärad.

A.

X. uppmanar Y. att säga:
En nytjärad grinn.

hvarpå X. strax tillfogar:
Jag höll opp rumpan, å du kröp
in.

Kalmar-trakten. ÖSm. Öl. lmf.

B.

En nytjärad båt. —

Ja* sket ock du åt.

Norrland. E. S.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

Var. *) hun hunden

Ångermanland. E. S.

r. 2: hun dygte å du åt.

Norra Ångermanland. E. S.

C.

In nytjära flaka. —

Kattin feit å du smaka.

Finnland, Vörå. Hels. lmf.

D.

Nytjära stäka. —

Hun fet å du smäka.

stäka stake; smäka smaka.

Ångermanland. E. S.

E.

Tjäre på en stikke. —

Hunn pisse å du slikke.

Medelpad. E. S.

F.

En nytjärad öka. --

Ja sket å du röka.

Kalmar. ÖSm. Öl. lmf.

Straffande rim.

Till barn som skvallrat.

642. Skvallerbytta.

A.

Skvallerbytta bim bom,
går i alla gårdar,
slicker alla skålar.

Gottland. E. S.

Var. r. 1:

Skvallerbytta bing bång,
Uppland, Häfverö. Uppl. lmf.

B.

Skvaldertaska bim bom,
går i alla gålar
å sleker alla söndriga skålar.

Finland, Helsinge. Hels. lmf.

C.

Skvaldertakkon biun baum,
gar i all gålar,
sleker tom skålar.

Finland, Nykarleby. Hels. lmf.

D.

Skvallerbytta bing bang,
går i alla gålar
å slickar alla skålar,
men får int nå ändå.

Västerbotten. E. S.

E.

Skvallerbytta bing bång,
går i alla gålar,
slickar alla skålar:
val int mätt ändå.

val varder.

Ångermanland, Nordmaling.
Norrl. lmf.

F.

Skvallerbytta bing bång,
går i alla gålar,
slickar alla skålar;
kommer du till mej,
får du slicka kattens skål.

Var. rr. 4—5:

när du kommer i min gål,
ska du få slicka min å kattens
skål.

Västerbotten. E. S.

G.

Skvalderbyttun gor i all gålar,
släiker all skålar;
to an komber i menn* gål,
får an mä tjäppin po ryddjen.

Var. *) vänn vår

Finland, Petalaks. Hels. lmf.

H.

Skvallerbytta bing bång,
går i alla gålar,

slickar alla skålar.
Kom till min port,
skall du få en stor svinelort!
Södermanland. E. S.

I.

Slatterbötta bimm bamm,
hagg på e lagg stagg;
går i alla gåler,
slekker alla skåler;
när o kämm te minn port,
slög o näsa i en hästelort.
Värmland, Fryksdalen. E. S.

J.

Skvallerbytta bing bång,
går i alla portar,
slickar alla lortar.
När du kommer till min port,
ska du få en stor lort,
en hästlort,
en färlort,
en stolort o. s. v. så mycket,
som barnen kunna räkna upp.
Blekinge. E. S.

Var. rr. 4—5:

När hon kom till min port,
fiek hon smaka hundlort.
Finland, Vasa-trakten. Hels. Imf.

K.

Sladderbytta bing bång,
går i alla gålar,
släpper svarta nålar.
Bohuslän. E. S.

L.

Skvallerbytta bing bång,
slå i stjärten me en stång!
Uppland, Harg. Uppl. Imf.

M.

Sqwallerbytta
rådstugukläcka
bing bangh.
Uttydes: Skvallerkona ock rådstuguklocka göra mången med sitt oljud bång.

TÖRNINGS *Tilökning till Grubbens bok* s. 140.

643. Rallknapp.

A.

Rallknappen skot fåra,
å lilltjälige køke tjötte,
å gammgobben gnög bena,
å rallknappen fekk sett å si på.
ralle skvallra.
Ångermanland. E. S.

B.

Rallknapp,
solavapp!
Ångermanland, Vibyggerå. E. S.

Till den som ger ock tar igen.

644. Gifvare tagare.

Gifvare tagare
kattens bedragare.

Finnland, Helsinge. Hels. lmf.

645. Tagaren ock gifvaren.

Tagarin o jävarin mä nålar
i affule.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

Till odygdiga, kinkiga ock ohöfviska barn.

646. Odygden.

Odygden
går i bygden
å syr* skor.

Uppland. Uppl. lmf.

Var. *) sålar   Uppland. E. S.

649. Du hälsar.

När barn kommer in i ett främ-
mande hus ock gapar fånande om-
kring sig utan att hälsa:

Jag förstår du hälsar, jag ser
du gapar.

Ångermanland. E. S.

647. Läppen hänger.

Till barn som är gnatigt:

*læpin hæggær py om py,
o nasan ventar bara snø.*

Finnland, Nagu. Hels. lmf.

650. Tag igen ögonen.

Till en som står ock gapar:

Ta jänn ögan, å takk för lånä.

Medelpad. E. S.

648. Han piter.

han pītær o han gnaldær,
o han skitær o han smeldær.*

Var. *) *hun* .

pītær jämrar sig.

Finnland, Nagu. Hels. lmf.

651. Häslös.

A.

När man på vägen möter en
person, som icke hälsar:

Dä va sönn om dæg, som
vart helslös.

Ångermanland. E. S.

B.

'N dänn va helslös han.
Ångermanland. E. S.

---

652. Ägg i mössan.

Till pojke, som kommer in i en
främmande gård ock ej tar af sig
mössan:

Har du ägg i mössan, pojke?
Mälar-trakten. E. S.

---

653. Du gapade.

A.

Till en som gäspar:
Takk ska du ha, för du gapa
å inte bet mej.
Södermanland, Västergötland. E. S.

B.

X. gäspar.
Y. Takk för du gapa å inte
bet mä!
X. Takk för du såg hole å
inte kröp in!
Västra Närke. E. S.

C.

X. gäspar.
Y. Takk sko du ha, som
gapa å int bet.
X. Takk sko du ha, som
såg hole å int krop in.
Medelpad. E. S.

---

654. Glasmästare.

A.

Till den, som skymmer för ljuset
eller dagern, säges:

Var far din glasmästare?
Finland ock Sverge. E. S.

B.

Inte var din far glasmästare!
Medelpad. E. S.

---

655. Magge, kom ut.

När barn vill gå ut:

Maggi, kämm ut, sägar åksin,
ja ska ta dä på horn, sägar
åksin.
Finland, Brändö. Hels. lmf.

Till skrytsamt barn.

656. Skryta i sko.

Skryta å skräppa
faller i sko,
fita å släppa
faller i samma ho.
Mälar-trakten. E. S.

---

657. I tomma tunnan.

Skryta å skräppa
i tomme tunnan.
Gottland. E. S.

---

658. Skryta ock frysa.

Skryte å skräppe
räkker till;
fryse å svälte
hör faen till.

Ångermanland, Anundsjö. E. S.

659. Till kyrka ock kvarn.

När barn vilja gå fint klädda
äfvén i hvardagslag, säger man till
dem:

Samma till tjörka,
samma till kvärn.

Medelpad. E. S.

Till barn som tråkar ut en med frågor ock böner.

660. Jag hör.

Ja hör, sa bönn,
barka stör,
tjärigen vässer,
dräggen lässer
å pojken tjör.

Södermanland. E. S.

661. Bry dig inte.

Bry dä 'nt, Brita,
svyna ha fått mat.
Medelpad. Äfvén Västergötland. E. S.

662. Då det regnar.

A.

När någon ber att få något,
svaras:

Omm morun, to ä räinar sop-
pun, ska du få.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

B.

To ä räinar tälknivan o
gambältjälgan, ska du få.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

663. Risgryn ock kara-
meller.

Vill du ha risgryn ock karameller?

Ja! svarar barnet, hvarpå fort-
sättes:

Pisk på rumpan, så det smäller.

Svarar barnet nej, uteblir fort-
sättningen.

Ångermanland. E. S.

664. Kopp hornet.

Till frågvisa barn:

A.

Affule mett
kopp hornet dett,
fär ha du mössun.

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

B.

Affule mett
kopp hornet dett,
vili byta knivar?

Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

665. Nyfiken i en strut.

A.

Nyfiken i en strut;
öppna på locket, så hoppar han
ut.

Mälar-trakten. E. S.

B.

Nyfiken i en strut;
tar man hål på den,
så kryper han ut.

Gottland. E. S.

C.

Nyfitjin strut;
öppnar an på;
så flyger an ut.

Finland, Nykarleby. Hels. lmf.

D.

Nyfiken i en strut;
får han veta 't, far han ut.

Östergötland. E. S.

666. Nyfiken i månsken.

Nyfiken i månsken
hoppar på träben.

Gottland. E. S.

667. Frågvis.

Frågvis* får int alt veta.

Västerbotten. E. S.

Var. *) Nyfiken Ångermanland.

668. Frågar du.

A.

När barnet visar sig nyfiket att
höra något, säges:

Fråga du? Fikk du vita å!

Finland, Sibbo. Hels. lmf.

B.

Vell du väta nä? Fekk du å!

Ångermanland. E. S.

C.

Vill du väta ne? Laga så
du får då!

Jämtland. E. S.

D.

Vill du veta, va ja vet?
Koma bakom sten o skåda tär
ja fet.

Finland, Nykarleby. Hels. lmf.

669. Pytt.

Vill du höra något nytt?
De var en hunn som hette Pytt.

Västerbotten. E. S.

670. Han som frågar.

Hann somm frågar he inn veit,
så ä inn värre inn* ein jeit.

Var. *) änn

Finland, Brändö. Hels. lmf.

Jfr 694 ock 695 **Hvad skall
det bli.**

Till barn som förvränga andras ord.

671. Ordvändaren.

A.

Olvändarin
o märaspräggarin.
Finnland, Petalaks. Hels. lmf.

B.

Du är en olvännare
ä hästspräggare.
Medelpad. E. S.

672. Vända ord.

Han som vänne ole i annars
mun,
han ske drekke kattmejeje a
järtans grunn.
Ångermanland, Nordingrå. E. S.

673. Skäckläpp.

Till barn, som härma någon,
säges:
Skäckläppe häng på vägg,
fyra spikar i ditt näbb.
Västergötland. E. S.

Om måltider.

674. Passa tid.

Den som inte passar på sin ti,
han får gå sin målti förbi.
Västra Närke. E. S.

675. Jon i gropen.

Till barn som ropa på mera mat:
Jon i gropen
åt opp søpen,
slikte kvärna
å vell hä mer.
Ångermanland. E. S.

676. Supa soppa.

A.

Den som ej vill soppan supa
får ej håller köttet nupa.
Stockholm. E. S.

B.

Den som ej vill kålen supa,
får ej i fläsket nupa.
Västergötland. E. S.

677. Kallgröt.

Kallgröt ock surmjölk,
det är gryngröt som duger.
Medelpad. E. S.

678. Aldrig mätta.

Ni ska tiga, men ni äter,
annars bli ni aldrig mätta.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

679. Ett våp som sjöng.

A.

Det var ett våp,
som sjöng, när det åt.

Värmland. E. S.

B.

Vi viste inte, att bonden var ett
våp,
förr än han sjöng, då han åt.

Västergötland, Vätile h:d. E. S.

C.

Gubben viste inte, att gum-
man var tokig, förn hon sjöng,
när hon åt.

Värmland, Västergötland. E. S.

D.

Våp sjöng, mä han åt,
å därför vart han aldri mätter.

Närke. E. S.

680. Folk först.

Till barn som vill hafva mat,
innan ännu dess tur kommit:

A.

Folk först ock svinen* sedan.

Medelpad. E. S.

Var. *) långöron Västerbotten. E. S.

B.

Fålk först, å dom som bätter
ä sään.

Ångermanland. E. S.

681. Långt fram.

A.

Lägg dä int sä lagt fram
på slään, mära kann pisse ut
öga å dä.

Ångermanland. E. S.

B.

Sätt däg int så lagt fram
på slään, s'ätt mära pisse in i
halsen.

Västerbotten. E. S.

Morgon ock kväll.

682. Sjunga i sängen.

A.

Den som sjunger i sängen,
han får gråt i dörrängen.

Gottland. E. S.

B.

Den sum singlar i sängi,
han far räis i durrängi.

Gottland, Lau. E. S.

683. Snälla.

A.
 När soli gynnar hällä,
 gynnar di lat bläi snälla.
 Gottland. E. S.

B.

När det blir kväller,
 då blir den late snäller.
 Närke. E. S.

684. Gnälla.

Soli gynnar hällä,
 barn gynnar gnälla.

Gottland. E. S.

Svarsrim.

685. A.

- X. Ah!
Y. Säger du A, säger jag B.
Södermanland. Ericsson.

Afton

se 708 God afton.

686. Andra.

- X. Di aru.
Y. Ja, di aru dä ä svina dä.
Västra Närke. E. S.

Angår dig inte.

687. Angår—anngången.

A.

- X. Det angår dig inte.
Y. Anngången ringer i Guds
hus ock inte i din trut.
Roslagen. E. S.

B.

Anngången ringer di omsönda.
Närke. E. S.

Jfr 690 Om söndag.

688. Angår—kringgår.

- X. Det angår dig inte.
Y. Angår i Skåne,
kringgår i Lund;
skit du i näfven
å stoppa i mun.
Västergötland. E. S.

En annan gång.

689. En skälm.

- X. En aan gägg . . .
Y. 'N aangägg ä en fjälm.
Västra Närke. Allmänt. E. S.

690. Om söndag.

- X. En annan gång.
Y. Anngången ringer di om
sönda.
Södermanland. Ericsson, s. 94.
Jfr 687 Angår—anngången B.

Befalla.

691. Hvad befalls—hals.

A.

- X. Hva befalls?
Y. En lång gubbe med lång hals.
Södermanland. E. S.

B.

En herre med lång hals.

Stockholm. E. S.

C.

Dra in din långa hals!

Ångermanland. E. S.

D.

Ja gaphals kallar di dom
som skriker.

Södermanland. Ericsson.

692. Hvad befalls—als.

X. Hva befalls?

Y. Ingenting als.

Allmänt. E. S.

693. Besvärad.

X. Var int besvära.

Y. I morgon få vi flera.

Roslagen. E. S.

Blifva.

694. Hvad skall det bli—
i ändan.

A.

X. Hvad skall det bli?

Y. En påfvevis,
sätta i ändan på den som
är frågvis.

Västergötland. E. S.

B.

Pinnvis

å slå i röfven på den som är
frågvis.

Östergötland. E. S.

C.

En pinnfis

tell å sätte in i afele på enn
frågvis.

Ångermanland. E. S.

Efter samma mönster:

b.

X. Hva ska du göra?

Y. Jag gör pennavis
te slå i röfven på frågvis.

Västergötland. E. S.

c.

X. Hvad gör du?

Y. E stritta
å sätta i afåle på den som
all tigg vell veta.

Bohuslän. E. S.

D.

Dä ska bli en plåja
te sätt i rövan på dän som fråja.

Kalmar-trakten. ÖSm. Öl. lmf.

695. Hvad skall det bli—
på näsan.

A.

A. Va ska de bli?

B. De ska bli en strita
på din näsa,
som alt vil vita.

Finnland, Helsinge. Hels. lmf.

B.

De skall bli en strita,
som ska sitta
på hans näsa som allting vill
vita.

Finnland, Borgå. Hels. lmf.

C.

Det skall bli en frågvis
att köra in i näsan på en spejvis.

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

696. Bo.

X. Hvem bor denna?
Y. I sjelfva bynn der bor en
bonne,
Å straxt breve så bor hin
onne,
Å straxt derjemte så bor en
sme,
Å stora skälmar ä di alla
tre.

Södermanland. Ericsson s. 94.

697. Bror.

X. Go da, bror!
Y. Ja, du bror å ja
Bodde i en sta,
Fuller va du,
Men värre va ja;
Du skämde dej i böxo,
Men de gjole inte ja.

Södermanland. Ericsson s. 94.

698. Dag — fredag.**A.**

X. Va ä dä för dag i dag?
Y. I dag ä dä fredar för alla,
som inte få stryk.

Västra Närke, Södermanland. E. S.

B.

I dag är det fredag, utom för
dem som få stryk.

HC.

C.

Ja håller den här da'n för
freda'n.

Södermanland. Ericsson s. 94.

Se vidare 709 **God dag.**

699. Dom (dem).**A.**

X. Dom.
Y. Dom dä ä loppa.
Medelpad. E. S.

B.

Det är Västerås-lopporna.
Ångermanland. E. S.

C.

Dom ä loppor å lus.
Södra Ångermanland. E. S.

700. Dom här.

X. Dom här . . . .
Y. Ja domherrn har röd tröja,
flyger i träna ock äter
rönnbär.

Södermanland. Ericsson.

701. Du.

- X. duar Y.
 Y. Du för däg, å möra min va
 klädd i hatt!
 Ångermanland. E. S.

Fara

se 762 **Hvart.**

Få.**702. Får jag.**

- A.
 X. Får a, får a?
 Y. Fåra ha lägge fått,
 å jimra står å tuggar.
 å jag, jimra lammen.
 Närke. E. S.

B.

Fåra ha fått, å jimra tuggar.
 Västergötland. E. S.

C.

- X. Får ja 'n?
 Y. Får-Jan ä dö, å jet-Jan lev.
 Medelpad. E. S.

D.

Får-Jan ä dö, men gums-
 Pelle* lever.

Var. *) jet-Jan, katt-Jan, hund-
 Pelle
 Södermanland. E. S.

E.

Fårjan ä dö, å Knåpen har
 skinne te mössa.
 Södermanland. Ericsson s. 95.

703. En mark, en spark.

- X. Hvad fick du?
 Y. En mark, en spark å lös-
 pängar dä mere.
 Ångermanland. E. S.

704. Fåhund.

- X. Fåhund!
 Y. Ja de ä bonnens likstä hund
 de.
 Södermanland. Ericsson.

705. Fästmö.

- X. Har du nån fästemö?
 Y. Ja har e flicka i hvar by
 å två, där di ä vakkra.
 Södermanland. Ericsson s. 95.

Följa.**706. Svinen göra följe.**

- X. Får jag följa?
 Y. Svinen gör följe, men vi
 kunna göra sällskap.
 Västergötland, Flundre h:d. E. S.

707. Björn åt upp Följa.**A.**

- X. Fo jä fälje?
 Y. Björn åt opp a Fälje ifjol.
 Ångermanland. E. S.

B.

A Värje åt opp a Fälje ifjol.
 Ångermanland. E. S.

708. Gammal.

- X. Huru gammal är du?
 Y. En aln ock nitton tum;
 den som frågar, han är dum.
 Gottland. E. S.
-

709. God afton.

- X. Go afton.
 Y. Gräfton.
 Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.
-

God dag.**710. Där du var.**

- X. Go dag.
 Y. Då du ha sä go 'n dag,
 skulle du ha vöre, där du var.
 Medelpad, Ångermanland. E. S.
-

711. I rumpan.**A.**

- X. Nå, go dag i dag!
 Y. Håll i rømpa å drag.
 Norra Ångermanland. E. S.

B.

- X. Go dag!
 Y. Ta ti rømpa å drag!
 X. Dra du, sä släpp jäg.
 Ångermanland. E. S.

Efter samma mönster:

b.

- X. Go natt i dag!
 Y. Ta ti rømpa å drag!
 X. Dä jär du, men inte jäg.
 Ångermanland. E. S.
-

God morgon.**712. Du skulle morrat.****A.**

- X. Gu morra!
 Y. Du skulle morra, när di
 annra kattera morra, så ha
 du fått sötmjolk.
 Västergötland, Ale h:d. E. S.

B.

- X. Go morra!
 Y. Du skulle ha morre, du å,
 då de anran morre, så ha
 du fött sötmjolka å.
 Ångermanland. E. S.
-

713. På låren.

- X. Gu måren!
 Y. Skit på låren.
 Gottland. E. S.
-

714. Lorjes.

- X. God morjes!
 Y. Lorjes du!
 Södermanland. E. S.
-

God natt.**715. Sof som du har begynt.****A.**

- X. God natt!
 Y. Sof, som du har begynt, så
 försöfver du dej inte.
 Värmland, Södermanland. E. S.

B.

Sof, som du har begynt,
ock dröm om det, som är när-
mast hjärtat.

Södermanland. E. S.

716. Som min gamla hatt.

X. Go natt!

Y. Go natt,
sof som min gamla hatt!
Har du inte ro,
så får du väl ligga där å glo.

Södermanland, Tumba. E. S.

717. På en lapp.

X. Ajjö, go natt!

Y. Sit på en lapp
å lägg onner huve i natt!

Roslagen. E. S.

718. Halmtapp.

X. God natt!

Y. På en halmtapp.

Ångermanland, Nordingrå. E. S.

719. Skratt.

X. God natt!

Y. Håll dig för skratt.

Ångermanland. E. S.

720. Jag tar min hatt.

X. God natt!

Y. God natt, Matt,
ja tar min hatt
o kryper in i kajutan.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

Se vidare 711 I rumpan Bb.

721. Grant.

När det är fråga om något grant,
säges:

Så grant såmm grannas grind,
ter svinen går bå ut å inn.

Finnland, Brändö. Hels. lmf.

722. Gubben.

X. högeligen förvånad öfver något:
Gubben i dag!

Y. Tjäriga i våra.

Jämtland, Ångermanland. E. S.

Gå.

723. Till röfvarå.

A.

X. Hvert ska ni gå?

Y. Te röfvarå;
vill du följa me, så blir vi
två,
den ena ska vi hugga huf-
vut å.

Kalmar. E. S.

Så svaras, om man ej vill hafva
en annan i sällskap.

B.

- X. Hvert ska du gå?
 Y. Ja ska gå te rumperå
 å tjöpa trä;
 vell du följa mä, så blium
 vi tjvå.
 Västergötland. E. S.

C.

- I hunnröfva rå.
 Finland, Sibbo. Hels. lmf.

D.

- Till hundröfvarå.
 Kommer du med, så blir vi två.
 Finland, Borgå. Hels. lmf.

E.

- Till röfvarrå*
 å köpa strå**;
 vill du följa me,
 så bli vi två.
 Södermanland. E. S.
 Var. *) rumperå **) tråd
 Västerbotten. E. S.

F.

- Jag skall gå till röfvarå
 ock köpa trä;
 vill du följa med, så bli vi två;
 den tredje bryter vi nacken å.
 Östergötland. E. S.

724. Till Lasse grå.

- X. Hvert skall du gå?
 Y. Jag skall gå till Lasse grå
 ock köpa nål ock tråd;
 vill du följa, skall du få:
 jagskallrida, ock du skallgå.
 Hedemora. E. S.

725. Till malla få.

A.

- X. Hvert ska du gå?
 Y. Till malla få
 å tjöpa trä;
 vell du följe,
 så val vi tjvå.
 Ångermanland. E. S.

B.

- På märaffå;
 vell du följe, sko du få.
 Ångermanland. E. S.

C.

- Ått hondarrsole å få.
 Finland, Brändö. Hels. lmf.

726. Till Rom.

A.

- X. Hvert skall du gå?
 Y. Te Romm
 å si mä ömm.
 Ångermanland. E. S.

B.

- Te Romm
 å höre mä ömm;
 då jä komma ijänn,
 ha jä'n fullen posa vä egendömm.
 Ångermanland. E. S.

727. Jag går.

- X. Jag går . . .
 Y. Ja gå, gå; du har engodgång.
 Södermanland. Ericsson.

728. Jag betalar skjutsen.

A.

- X. Nu går ja.
 Y. Då betala ja fussen.
 Kalmar-trakten. ÖSm. Öl. lmf.

B.

- X. Ske du gå nu?
 Y. Jä betala fussen jä då.
 Jämtland. E. S.

729. Efter näsan.

A.

- X. Hva går du ätter?
 Y. Ätter näsa.
 Södermanland. Ericsson s. 95.

B.

- X. Hvert går du?
 Y. Dit näsan pekar.
 Bohuslän. E. S.

Göra.

730. Göra — köra.

A.

- X. Va ska vi jöra?
 Y. Oka katter å tjöra.
 Kalmar. E. S.

B.

- Ta två* kattor ock köra.
 Västerbotten. E. S.
 Var. *) ett par Närke. E. S.

C.

Spänna för ett par katter å köra.
 Uppland, Harg. Uppl. lmf.

D.

Ta katten i rompen å tjöra.
 Västergötland, Vätile h:d; Bohuslän.
 E. S.

E.

Ta ett par katter å köra,
 håll i rumpan å styra.
 Uppland. E. S.

F.

Ta ett par katter å köra
 å ta rumpuna te töm.
 Östergötland. E. S.

G.

Ta ett par katter å köra,
 hålla i rumpan å dra,
 så blir det en lång ra.
 Var. r. 3:
 då går det bra.
 Roslagen. E. S.
 så går det bå lustigt å bra.
 Gottland. E. S.

H.

Ta ett par katter å köra,
 hålla i rumpan å styra,
 tils klockan blir fyra.
 Södermanland, Tumba. E. S.

I.

Ta ett par katter å stira,
 tell kläckkan blir fira.
 Finnland, Brändö. Hels. lmf.

J.

Ta ett par katter å köra,
ta rumpena te töm;
lägg på ett par stänger,
få vi se, hvart de slänger.

Södermanland. E. S.

K.

Y. Ta ett par katter å köra,
håll i rumpan å styra.

X. Hvem ska göra det?

Y. Den som frågar.

Östergötland. E. S.

L.

Ta ett par katter å tjöre.
Vill inte de gå,
så ska vi ta en hunn å flå.

Värmland, Södermanland. E. S.

M.

Ta ett par katter å köra;
å går inte de,
ska ni ta en hund å flå;
å vill int de gå,
så vet jag als ingen rå.

Södermanland. E. S.

N.

Ta ett par katter å köra,
men bättre ta osten å skära.

Västergötland, Flundre h:d E. S.

O.

Har du int annat å göra,
kan du ta katten å bära.

Västergötland, Ale h:d. E. S.

731. Göra — kara.

A.

X. Vå ske mä jära?

Y. Ta 'n piinn å kära.

piinn pinne, kära skrapa ihop.

Jämtland E. S.

B.

Ta 'n pinn å kära
här i roven hän Sära.

hän Sära Saras.

Jämtland. E. S.

C.

X. Ho sko vi jära?

Y. Ha 'nt du na anne jära,
så ta 'n lort å kära!

Ångermanland. E. S.

732. Göra — tjära.

X. Hvad ska vi göra?

Y. Ta en båt o tjöra.

tjöra tjära.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

733. Göra — öra.

X. Hvad ska vi göra?

Y. Skära å kalven öra

å sätte 'n på störa.

Västerbotten. E. S.

Hemma.

734. Vägg ock knutar.

A.

X. Hvar är du hemma?

Y. Där väggen lutar in å knu-
tarna ut, å skorsten är
midt på taket.

Södermanland. E. S.

B.

Ja ä hemma, där knuta vetter
ut, å korsten står på take,
Södermanland. Ericsson.

735. Gässen barfota.

X. Var är du hemma?
Y. Ja ä hemma, där jäska gå
barfota.
Västergötland. Ericsson.

736. I samma socken.

X. Hvar är du hemma?
Y. I samma socken som våran
klockare.
Södermanland. Ericsson.

737. I Länna.

A.

X. Hvar är du hemma?
Y. Jag är hemma i Länne,
där alla tiggare är hemme.
Södermanland. Ericsson.

B.

I Fesu blemma,
där alla tiggare är hemma.
Södermanland. E. S.

C.

I fesu blemma,
där alla getingar ä hemma.
Södermanland. E. S.

738. I Kjula.

X. Hvar är du hemma?
Y. I Kjula,
där di ä bå vakkra å fula.
Södermanland. Ericsson.

739. I Småland.

X. Hvar är du hemma?
Y. I det fattiga Småland, gunås.
Västergötland, Ale h:d. E. S.

740. Där de kraka kröson.

A.

A. Var är du hemma?
B. Jag är hemma i Hälsdala,
där di potätera står å blom-
mar, där di kragar krö-
sera å sätter tordyvla i
krapp å säljer dän sura
mjölka för tre öre alna.
Bohuslän. E. S.

B.

Midsommars härad, Pingsta
socken, tre veckor opp omkring
Alingsås, där di krakar kröser,
sätter tordyflar i krapp å röster
sur mjölk på korntjufvor.
Västergötland, Ale h:d. E. S.

Jfr 761 Hvarifrån.

741. Hit.

A.

X. Välkommen hit!
Y. Gör dina behofver på kredit.
Roslagen. E. S.

B.

Sitt ner å skit.

Bohuslän, Södermanland, Medelpad.
E. S.

742. Ho (hvem).

X. Ho?

Y. Ho är i skogen å hackar
granris.

Västergötland. E. S.

Hocken

se 768—771 Hvilken.

743. Hon.

X. Hu...

Y. Ja hu, dä ä lusa.

Medelpad. E. S.

744. Hungrig.

X. Jag ä hungrig.

Y. Ja Hungrig är död, men
Törstig lefver.

Värmland, Kristinehamn. E. S.

Huru

se 785 Komma till, 708 Hur
såg han ut.

Hvad.

745. Åt en hund.

A.

X. Hva?

Y. Skäller du?

Ångermanland. E. S.

B.

Va åt en hunn, då få du va
ijänn.

Östergötland, Värmland. E. S.

746. Åt en bonde.

A.

X. Hvad?

Y. Det kan du säga åt en bonde
med häkter i rocken.

Bohuslän. E. S.

B.

Va kann du säjje att 'n bonne
vä häkter ti rottjen å hanntag
ti röddjen.

Ångermanland. E. S.

C.

Hva åt en bonde med trä-
häkter i rocken, men hva be-
falls åt mej.

Södermanland. E. S.

D.

Hvad för en bonde med häk-
tor i rocken?

Närke. E. S.

E.

Si va åt en bonne, så får du
ho ijänn.

ho hvad.

Västergötland. E. S.

747. Hvad—har flyttat.

X. Hvad?

Y. Han har flöttat.

Bohuslän, Västergötland. E. S.

748. Hvad—Va.

A.

X. Hva?

Y. Va ligger i Vingåkers stad*
mellan ett par gråstenar.

Södermanland. E. S.

Var. *) Barfva

Södermanland. Ericsson.

B.

Va ligger i Näshulta sta,
å dit hinner du inte i da.

Södermanland. Ericsson.

C.

Va, dä ligger i Täby.

Syftar på Vaholm, i dagligt tal
kalladt Va.

Närke. E. S.

D.

Va bor i Vassbo bakom en gårds-
gård i ena kula,
där får du ligga ock söla.

Västergötland. E. S.

749. Öfver sjön.

X. Hvad?

Y. Det kan du fara öfver sjön
mä.

Ångermanland. E. S.

750. Vatten.

A.

X. Hva?

Y. Säj tänn, så blir e vatten.

Södermanland. E. S.

B.

Vatten i ån, mer i sjön,
dricker du mer, så dricker du
dön.

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

C.

Vatten fins i sjön.

ÖSm. Öl. lmf.

751. Vadstena.

X. Hvad?

Y. Säg stena mä, så blir det
Vadstena.

Södermanland. E. S.

752. Vassla.

X. Hvad?

Y. Va, vassle ock söt gröt.

Gottland. E. S.

753. I matsäcken.

X. Hva?

Y. Va bruka bönder ha i mat-
säcken.

Ångermanland. E. S.

754. Palda.

X. Va?

Y. Palda

ta i rumpan o dra.

Fortsättes äfven:

so val du in dåuli kar.

dåuli duktig.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

755. Blåsväder.

- X. Vå er e?
Y. Blåsvere.

Jämtland. E. S.

756. Granbarr.

- X. Vå var e?
Y. Granbare.

Jämtland. E. S.

757. Hvad för slag—våfflor.

- X. Vofför sla?
Y. Har du voffler! Va kostar
stycket?

Östergötland. E. S.

Jfr 691—692 **Hvad** befalls,
694—695 **Hvad** skall det bli,
703 **En** mark, en spark, 730—
733 **Hvad** skall vi göra, 791
Leka, 794 **Mena** B, 812 **Slag**—
hammarslag, 815 **Säga**, 832 **Ta**
sig till.

Hvar.

758. I skjortan.

A.

- X. Hvar är han?
Y. I skjortan.

Västra Närke, Södermanland. E. S.

B.

I sin skjorta.

Blekinge. E. S.

C.

Han är i skjortan, ock den
hänger på en pinne på vinden
med gryn uti.

Södermanland. E. S.

D.

- X. Hvar är far?
Y. Han är i skinnnet.

Bohuslän. E. S.

759. På vinden.

- X. Hvar har du det?
Y. Det hänger på vinden med
gryn i.

Värmland, Kristinehamn. E. S.

760. På en stång.

- X. frågar, hvar en sak är.
Y. *two karer gik o bar 'n* po*
en stagg,
o tu gik bakat o sagg.

Var. *) *on* eller *a*

Finnland, Nagu. Hels. lmf.

Jfr 816—817 **Sätta sig**, 840

Vara.

761. Hvarifrån.

A.

- X. Va ä du ifrån?
Y. Ja ä hemma hos våra, å di
tjänner mej nokk.

Södermanland. Ericsson.

B.

Hemma till vårt, ock våra
känner mej godt.

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

Jfr 734—740 **Hemma.**

762. Hvert.

X. Vår för e?

Y. Pyny bole.

pyny under.

Jämtland. E. S.

Jfr 723—726, 729 **Gå**, 845**Vägen.****Hvasa'.****763. Vasa.****A.**

X. Hvasa'?

Y. Vasa ligger i Finland.

Värmland, Västmanland, Roslagen,

Ångermanland. E. S.

B.Vasa legg i Finnlann, å aska
ti spissen.

Ångermanland. E. S.

C.Vasa ligger i Finland,
ock jakten ligger i Karlskrona.

Blekinge. E. S.

D.

Vasa ligger i Finland,

Finland i Åbo

å åbo i dej.

Södermanland. E. S.

764. Vassen.

X. Hvasa'?

Y. Vassa växser i jön di.

vassa vassen.

Södermanland. Ericsson.

Hvem.**765. Per fem.**

X. Hvem?

Y. Per fem.

Västerbotten. E. S.

766. Han med benen.

X. Hvem var det?

Y. Det var han med de bägge
benen ock hufvudet.

Värmland, Kristinehamn. E. S.

767. Hvems.

A. Hvems är de där?

B. Ta e, så blir de ditt!

Södermanland. Ericsson.

Jfr 696 **Bo**, 742 **Ho**.**Hvilken.****768. Kocken.****A.**

X. Hocken, hocken?

Y. Kocken*

i blåa rocken;

fick du si 'n,

så åt du opp 'n**.

Uppland, Bladåker. Uppl. lmf.

Var. *) Klockaren Dalarna. S.-HC.

Södermanland. E. S.

**) här tillfogas: i kaffekoppen.

Uppland, Skeptuna. Uppl. lmf.

B.

Blå rocken;
fick du si 'n,
så åt du opp 'n.

Roslagen. E. S.

C.

Kocken,
den syndabocken,
satt på stocken
ock kacka i rocken.

Finnland, Vasa. Hels. lmf.

769. Focken.

X. Hokken?

Y. Fokken.

Ångermanland. E. S.

770. Skinnpilken.

X. Hvilken?

Y. Skinnpilken.

Västerbotten. E. S.

771. Hvilket.

X. Hvicket?

Y. Hvarför tog du ej, när du
fick 'et?

X. Ja var int så åpen som du.

Y. Ändå så sluka du 't!

åpen glupsk.

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

Håll.

772. Håll ock styng.

A.

X. Håll!

Y. Håll ä inte bättre än annat
ondt.

Södermanland. Ericsson.

B.

Det kan en bonde dö af.

Södermanland. E. S.

773. Håll—hålla.

X. Håll!

Y. Det är inte godt att hålla det
man inte har i händerna.

Medelpad. E. S.

774. Hälvete.

A. Dra åt hälvete!

B. Då kan du få springa före
med en röd lapp i ashålet
ock visa vägen.

Västmanland. E. S.

775. I.

X. tilltalar Y. med I.

Y. När låg jag i ock du drog
opp mej?

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

776. Illa.

X. Det var illa gjordt.

Y. Det går väl an för fult folk
å se på.

Västergötland, Ale h:d. E. S.

777. Kaka.

X. Jag får lite kakä.

Y. När mor får bakä.

Gottland. E. S.

778. Kanske.

- X. De kan så ske.
 Y. Kanna, så å ski
 ä bra te ha alla tri.
 ski sked.
 Södermanland. Ericsson s. 96.
-

779. Kappas.

- X. Ska vi tjäppas?
 Y. Ja ha 'nte skuri mine tjäppar
 än, ja.
 Södermanland. Ericsson.
-

Klockan.**780. I pottan.**

- X. Hvad är klockan?
 Y. Fem finger i pottan.
 Medelpad, Mälar-landskapen. E. S.
-

781. Som i går.

- X. Hvad är klockan?
 Y. Hon är lika mycket som i
 går si så här dags.
 Ångermanland, Södermanland,
 Västergötland. E. S.
-

782. På väggen.

- X. Hva är klockan?
 Y. Hon sitter på väggen.
 Södermanland, Bohuslän. E. S.
-

783. På mjölnarns piga.

- X. Hvad är klockan?
 Y. Tre kvart på mjölnarns piga.
 Ångermanland, Medelpad. E. S.
-

784. Hvad lider klockan.

- X. Hvad lider klockan?
 Y. Klockan lider ingen nöd
 hvarken på vatten eller bröd.
 Västergötland, Flundre h:d. E. S.
-

785. Komma till.**A.**

- X. Huru kommer det te?
 Y. Som andra små grisar kom-
 mer te.
 Södermanland. E. S.

B.

- X. Hur kommer de te?
 Y. De kommer fälle te de, som
 andra barn kommer te.
 Södermanland, Ericsson s. 97.
-

Kära.**786. Kära barn.**

- X. Kära barn!
 Y. Tjära barn, det är ett otäkt
 göra.
 Södermanland. E. S.
-

787. Kära du.

- X. Kära du!
 Y. Tjärrar du mej,
 så beckar ja dej.
 Västmanland. E. S.

788. Kära hjärtandes.

- A.
 X. Kära hjärtandes!
 Y. Kommer sättandes
 på en hal is.
 Västmanland. E. S.

- B.
 Kommer sättandes
 öfver Norrbro
 med en strumpa å en sko.
 Stockholm. E. S.

Led.**789. Gärdsgårdsled.**

- A.
 X. Du ä le.
 Y. Å, ha du böft klive över
 mä nan gagg?
 Ångermanland. E. S.

- B.
 När ha jä vöre le, å du ha
 kleve över?
 Ångermanland. E. S.

- C.
 Le ä ti hägan.
 hägan gärdesgården.
 Ångermanland. E. S.

790. Led—ledare.

- X. Du ä le.
 Y. Leare har ja sett å kunnat
 tigit.
 Västergötland, Flundre h:d. E. S.

791. Leka.

- A.
 X. Va ska vi lek?
 Y. Ta två kattor o stek.
 Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

- B.
 X. Hvad ska vi leka?
 Y. Ta ett par kattor å steka.
 Värmland. E. S.

- C.
 Hvad ska' vi leka? —
 Ta ett par kattor och steka.
 Hvad ska' vi göra? —
 Ta ett par kattor och köra?
 Hvert ska' vi gå? —
 Ta ett par kattor och få.
 Uppland. S.-HC.

Lida

se 784 **Hvad lider klockan.**

Madam.**792. På stallet.**

- X. kallar en hustru i staden madam.
 Y. Madam står på stallet med
 järntofflor.
 Västergötland. E. S.

793. Det dammar icke.

X. säger madam till en hustru, som vill heta fru.

Y. Det dammar icke* i dag.

Västergötland, Ångermanland. E. S.

Var. *) assint Medelpad. E. S.

794. Mena.

A.

X. Jä mene...

Y. Ja du mene du. Ja oxsen mene hann, å kon täpk.

Ångermanland. Äfven Medelpad och Västergötland. E. S.

B.

X. Va mena du?

Y. Å hut, de ä bara oksar som mena.

Västerbotten. E. S.

C.

X. Malenä mainä.

Y. Konar di star bäilidä; strupp a dum u lätt ga dum sin väg!

Gottland. E. S.

Morgon

se 712—714 God morgon.

Mörkt.**795. Mörkt—mört.**

A.

X. Dä ä mört.

Y. Ja, koka å ät då!

Västra Närke. E. S.

B.

Plocka ock ät då!

Södermanland. E. S.

796. Tänderna lysa.

X. Det är mörkt.

Y. Grina då, så tänderna lyser!

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

Natt

se 715—720 God natt.

Ni.

797. Ni—till mårren.

A.

X. Ni....

Y. Ni kalla bonn mårra si.

Södermanland. Ericsson s. 97.

B.

Ja, dä kalla bonn mårra si, när han inte viste, ho ho het.

Närke. E. S.

798. Ni—hackar kli.

A.

X. Ni....

Y. Ni sitter i Hälsinge å hackar kli,

å ni själf sitter å matar i.

Södermanland. E. S.

B.

Ni sitter i hälsike å hackar kli,
å du står breve å rör i.

Södermanland. E. S.

C.

Ni sitter i Hälsinge
mellan ett par gråstenar.

Södermanland. E. S.

799. Ni—lusig.

X. kallar någon ni.

Y. Ni! Trø du, jä ä luse?

Medelpad. E. S.

Om.

800. Kung.

A.

X. Omm . . . .

Y. Omm int omm ha vore, ha
du vore køgg.

Medelpad. E. S.

B.

Ha 'nt ä vöre omm,
ha katta vöre køgg.

Ångermanland. E. S.

C.

Omm dä int ha vore omm,
ha katta vore køgg i Rømm.

Ångermanland. E. S.

D.

Har inte om varit imellan,
hade kärngen kunnat blifva kung.

Södermanland. E. S.

E.

Om int om ha varit i vägen,
had katten varit kung.

Uppland. E. S.

801. Om—skjuta björn.

A.

X. Um . . . .

Y. Ja ha 'nte um vare imella,
så ha tjäriga fute björn
mä ellgaffel.

Västra Närke. E. S.

B.

Har inte om varit imellan,
hade kärngen kunnat stänga
tjurn; men nu stänga tjurn
kärngen.

Södermanland, Tumba. E. S.

802. Om—i vägen.

X. Om . . . .

Y. Om int om'et hade varit i
vägen.

Gottland. E. S.

Jfr 841 Veta.

803. Rädda.

X. Var inte rädda.

Y. I morgon få vi kaffe utan
grädda.

Roslagen. E. S.

804. Sant.

- X. Är det inte sant?
 Y. Är det inte sant, så är det småsten.

Västergötland, Bohuslän, Ångermanland. E. S.

Se.

805. Får jag se.

A.

När barn ropa:

Få ja se, få ja se!

svaras det:

Det står int nå C,
 men ett engelskt* K,
 som ingen förstår sig på.

Värmland. E. S.

Var. *) norskt

r. 3: som du inte förstår dig på.

Västergötland. E. S.

B.

X. Fø jä si!

Y. Dä stå int na si där.

Ångermanland. E. S.

806. Såg du något ute.

- X. Såg du något ute?
 Y. Ja, eljest ha ja inte hitta in.

Södermanland. Ericsson.

B.

X. Såg du någe ute?

Y. Ja såg hus å vekast,
 Å der satt di näsa fast.

Södermanland. Ericsson s. 98.

807. Hur såg han ut.

- X. Hur såg inn ut?
 Y. Såmm soppa i strut.
 Finnland, Brändö. Hels. lmf.

808. Själ f.

A.

- X. Själ f....
 Y. Själ f sköt ihjäl sig ifjol.
 Uppland. E. S.

B.

Själ f han åt ihjäl sig på kallgröt.

Västergötland, Ale h:d. E. S.

C.

Sälv åt ihäl sig ifjol,
 å iggen* steg i ställe ijår.

*) du

Norra Ångermanland. E. S.

D.

Själ f åt ihjäl sig på talg på
 Tälge dynghög för hundra år
 sedan.

Södermanland. E. S.

E.

Sälv fet ijäl säjj i Sälv på
 en dygghög.

Sälv by i Östkinds h:d.

Östergötland. E. S.

F.

Självf sket ihjäl sig ifjol.
Västmanland, Medelpad, Blekinge.
E. S.

G.

Sälv fet ijäl sä ifjol,
å ligger i dypphögen å ruttnari år.
Roslagen. E. S.

H.

Solver han fet ijäl sä för
mågga år sänn.
Västra Närke. E. S.

I.

Sälv fet ihöl sä ifjol,
å du steg i ställe ijår.
Ångermanland. E. S.

J.

Sälv fet ijäl sig ifjol,
annars ha 'n vore kögg ijår.
Medelpad. E. S.

K.

Självf var en skälm. Han
dog i fjol; har du fått sysslan
efter honom, sej?
Finmland, Korpo. Allm. äfven i
Nyland. Hels. lmf.

809. Skit.

X. Å jit!
Y. Å jit dä ä fiskadygga.
Närke. E. S.

810. Skulle.

X. Ja skulle...
Y. Ja skulle åg,
Men skulln damp ikull,
Å så vart de e gammal lada.
Södermanland. Ericsson s. 98.

811. Skynda.

X. Skynda dej!
Y. Det ska du säga till oxen.
Ångermanland. E. S.

812. Slag—hammarslag.

A.

X. Hva för slag?
Y. Hammarslag.
Västra Närke. E. S.

B.

Yxhammarslag.
Västergötland. E. S.

C.

Hammarslag eller kopparslag.
Uppland. E. S.

D.

Hammarslag på* koppar-
näsa.
Östergötland. E. S.
Var. *) å Gottland. E. S.

E.

X. Va för sla?
Y. Hamarsla o koparnäsa.
Finmland, Nykarleby. Hels. lmf.

F.

Hammarslag med kopparnäsa på.

Bohuslän. E. S.

G.

Hammarslag, kopparslag å stålnäbb.

Södermanland. E. S.

H.

X. Hva?

Y. Hammarsla, kopparnäsa, slägganäsa.

Finnland, Borgå. Hels. lmf.

I.

Kopparnäsa, hammarsla.

Finnland, Borgå. Hels. lmf.

J.

X. Kva?

Y. Hamarsla. Vill du ha kåparnäsa eller kva?

Finnland, Lappräsk. Hels. lmf.

K.

Va, vagnssla mä kopparnäsa.

Gottland. E. S.

L.

X. Hva?

Y. Hammarsla;
ta i rumpan å dra!

X. De gjorde du å inte jag.

Västerbotten. E. S.

M.

X. Hvad skall det bli för slag?

Y. Ett hammarslag med skaff
i bägge ändar.

Västergötland. E. S.

N.

X. Va ska du laga?

Y. Hammarsla å slägga
på dina rutiga lägggar.
laga göra.

Finnland, Helsinge. Hels. lmf.

813. På sned.

X. Hvarför går du så mycket
på sne?

Y. För att min gosse skall gå
breve.

Östergötland. E. S.

814. Snus.

X. talar om att köpa snus.

Y. Köp snuset i dosan ock inte
i en strut,
för löser du opp'et, så slipper
det ut.

Östergötland. E. S.

815. Säga.

X. Va sae du?

Y. Jä sa int na mer, än du hole.
Katta fet å du role,
hunn pisse å du drakk;
ha dä mer vore, ha du mer
vela hatt.

hole hörde; role rörde.

Ångermanland. E. S.

Sätta sig.**816. På tummen.**

A.

X. Hvar får jag sätta mig?

Y. Sätt dig på tummen!

Östergötland. E. S.

B.

Sätt tummen i ändan ock
sätt dig på armbågen.

Södermanland. E. S.

817. På ändan.Sätt dej på änn, så jole mor
di, när ho va bru.

Södermanland. Ericsson s. 96.

Tacka.**818. Tackan.**

A.

X. Tack ska du ha!

Y. Ta hit tackan då.

Medelpad. E. S.

B.

X. uppmanar Y. att tacka.

Y. Ja ja ha fälle e takka ögg,
fast ho ä ludin.

Södermanland. Ericsson.

819. Gif katten tack.

X. Tack ska du ha.

Y. Binn din katt
ock gif en tack,
får du se, huru länge han
leffer.

Västergötland, Flundre h:d. E. S.

820. Tack—på boden.

X. Takk ska du ha.

Y. Dä ä nann tigg tell å gå
på boa vä!

Ångermanland. E. S.

821. Hustru ock barn.

X. Tack ska du ha.

Y. Det föder jag inte hustru
ock barn på.

Södermanland. E. S.

822. Tack—för alt.

X. Tack ska du ha.

Y. Det kan jag få för alt hvad
jag har.

Södermanland. E. S.

Dessa svar begagnas, när man
anser sig hafva förtjänt en mera reel
belöning.**823. Tacka om.**

X. tackar.

Y. Tacka om du!

När det ej anses värdt att tacka.

Södermanland. E. S.

824. Tackar så mycket.

- X. tackar för något obetydligt.
 Y. Tacka inte så mycket,
 det var inte så litet du fick.
 Västergötland, Vätö h:d. E. S.

825. Tackar ödmjukast.

- X. Tackar ödmjukast.
 Y. Bockar som styfvast.
 Finnland, Lapträsk. Hels. lmf.

Taga.**826. Tagrätten.****A.**

- X. Jag tar . . . .
 Y. Tagrätten är bortlagd.
 Blekinge. E. S.

B.

- Takelotten är bortlakt.
 Bohuslän. E. S.

C.

- Tagrätten är förbjuden.
 Roslagen. E. S.

D.

- Alla tagare äro bortlagda.
 Bohuslän. E. S.

E.

- X. Ja tar fälle.
 Y. Taglotten vart åvlyst i kugg
 Örres tid.
 Västra Närke. E. S.

F.

- Tarätten är åvlyst, å stjåla
 får man inte.
 Okänd hemort. E. S.

G.

- Ta ä åvlyst, å stjåla får di
 inte.
 Södermanland. Ericsson s. 99.

H.

- Ta ä förböet, män få kann
 e vära.
 Norra Ångermanland. E. S.

I.

- Ta ä förboen, å fo stig sä
 lite.
 Ångermanland. E. S.

J.

- Taglotten är bortlagd; men
 vill en ta sig i ändan, är det
 ej förbjudet.
 Bohuslän. E. S.

K.

- Taklotten är bortlagd, men
 ta dig i ändan får du göra, när
 du vill.
 Västergötland, Flundre h:d. E. S.

827. Tag på det.**A.**

- X. Jä ta . . . .
 Y. Dä stå int na tag på ä.
 Ångermanland. E. S.

B.

De står inte ta på e.
Södermanland. Ericsson s. 99.

---

828. Ta—i Dalarna.

A.

X. Jä ta föll . . .
Y. Ta legg i Dälarn.
föll fuller; Dälarn Dalarna.
Ångermanland. E. S.

B.

X. Ta hit!
Y. Ta-hit ligger i Dalarna.
Norra Ångermanland. E. S.

---

829. Tag hit (lata).

A.

X. Ta hit!
Y. Ja, min betjänt hade också
en betjänt, men båda voro
de lata.
Värmland, Kristinehamn. E. S.

B.

Min piga hade också en piga,
ock bägge voro lata.
Ångermanland. E. S.

C.

Later ba later,
å later ba sin drägg,
å lat va dänn.
Västergötland, Flundre h:d. E. S.

D.

Min dräng hade ock en dräng,
ock båda voro de lata.
När min dräng slog till din dräng,
stod din dräng ock gapa.
Stockholm. E. S.

---

830. Tag hit (hästtjuf).

A.

X. Ta hit.
Y. Ta hit! kan du säga åt
hästtjufven.
Ångermanland. E. S.

B.

Ta hit! säger hästtjufven.
Ångermanland. E. S.

---

831. Ta ock gömma.

X. Ta hit!
Y. Ja nog går det an att ta,
men det är värre att
gömma.
Roslagen. E. S.

---

832. Ta sig till.

X. Hvad ska vi ta oss till?
Y. Stekä sill.
Gottland. E. S.

---

833. Tig.

X. Tig du! (till en storpratare).
Y. Skall jag tigga,
får du bära påsen.

När påsen blir half,
blir du en kalff;
när påsen blir full,
trillar du ikull.

Södermanland, Tumba. E. S.

Jfr 835 Unge.

834. Tro.

X. vill ej tro, hvad Y. säger.

Y. Vill du inte tro,
får du ta en gammal sko
å ro,
till du tro.

Ångermanland. E. S.

835. Unge.

X. Tig, unge!

Y. Unge för kungen,
men aldrig för svin.

Stockholm. E. S.

Vad.

836. Om tre lortar i rad.

X. Ska vi slå va?

Y. Ja, vi ska slå va
Om tri lortar i ra,
Den, som vinner, får ta.

Södermanland. Ericsson s. 99.

837. Om en sill ock en kaka.

A.

X. Ska vi slå va?

Y. Ja, vi ska slå va om e sill
å e kaka,

Å den, som vinner, får ta
huve å håle.

Södermanland. Ericsson s. 99.

B.

Den, som vinner, får ta hufvut
på sillen ock hålet på kakan.

Södermanland. E. S.

838. Va i Bredånger.

X. Kom hit, ska vi slå va!
Y. I Breång där slå dom Va.

Va är en slätter i Bredångers
by af Nätra socken.

Norra Ångermanland. E. S.

839. Vaken.

X. säger sig vara vaken.

Y. Är du vaken,
så lägg på haken,
annars kommer gossen in.

Var. r. 3:

annars springer gossen ut.

Östergötland. E. S.

840. Vara.

X. Hvar har du varit?

Y. Hos frågvis.

Kristinehamn. E. S.

Jfr 756 Granbarr.

841. Veta.

X. Umm du visste!

Y. Var kattu pisstä.

Gottland. E. S.

Vilja.**842. I mors kjolsäck.**

Till ett envist barn som säger:

Ja vill int, ja vill int.

svarar man:

Vet du, var din vilja ä?

Jo, i mor dins tjörtelsättjin.

Finnland, Nykarleby. Hels. lmf.

843. I björkriset.**A.**

X. Jag vill inte.

Y. Vet du, hvar din vilja sitter?

— Jo, i björkriset.

Södermanland. E. S.

B.

Din vilja den sitter i riset,
vet man väl.

Värmland, Kristinehamn. E. S.

C.

Du har ingen vilja: hon sitter
i björkrise.

Roslagen. E. S.

D.

Din vilja sitter i björkbusken*.

Bleking, Ångermanland. E. S.

Var. *) i björkskogen Uppland. E. S.

i sopkvasten Östergötl. E. S.

E.

X. Jag vill inte.

Y. Vet du, hvar din vilja sitter?

— i skogen på en björk.

Östergötland. E. S.

F.

X. Ja vill int.

Y. Di vilje väks i skøjjen, hu.

Medelpad. E. S.

844. Oxen vill.

X. Ja vill....

Y. Oxen vill han.

Ångermanland, Medelpad. E. S.

845. Vägen.**A.**

X. Hva ska du ta vägen?

Y. Under fötterna.

Roslagen, Östergötland. E. S.

B.

På backen.

Ångermanland. E. S.

846. Åka.

X. Har du nånsin åki på snö?

Y. Jo, när jag åkte med din

Lasse, när jag var mö.

Östergötland. E. S.

Är

se 755 Blåsväder.

Efterskrift.

Sedan tryckningen af denna samling började, hafva mer än två år förflutit. Denna tid har jag begagnat på bästa sätt ock gjort flitiga forskningar. Min bästa källa har jag haft i de hit uppfordrade båtsmännen, hvilka jag med befalets benägna tillåtelse ofta besökt i kasärnerna. Goda bidrag har jag ock hämtat ur några äldre handskrifna samlingar, om hvilka jag saknade kännedom vid tryckningens början. Dessa äro: G. O. HYLÉN-CAVALLIUS' manuskriptsamling, här signerad HC, ock

A. I. ARWIDSSONS manuskript till *Svenska fornsånger*, utmärkt med Arwidssons mskr.; hvilka båda finnas å Kongl. Biblioteket.

Dessutom har åtskilligt varit att taga ur metallarbetaren G. ERICSSONS samlingar i Kongl. Vitterhets-, historie- ock antikvitets-akademiens ego; bidrag härifrån äro signerade med Ericsson.

Några trykta källor hafva ock tillkommit, nämligen: *Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria*, h. I, signerade Ericsson med hänvisning till sida; därjämte äro några nummer lånade från E. WIGSTRÖMS *Folkdiktning*, [första samlingen], Köbenhavn 1880, samt från LINDHOLMS bok *Hos lappbönder*, Stockholm 1884.

Skriftligen har jag ställt mig i förbindelse med personer i skilda landsändar för att genom dem erhålla bidrag. Många hafva ock haft den godheten att sända mig uppteckningar, som stundom varit af det största värde. För Norrland har jag fått bidrag af studerandena O. DAHL, A. GRAHN, N. N. MESCH, P. OLSSON, fil. kand. O. LUNDQVIST, samt folkskole-

lärarne O. P. PETERSSON ock O. WALLIN; för Uppland af fil. stud. E. WATTMAN; för Närke af amanuensen G. FORSBERG; för Värmland af fil. doktor K. G. GRANDINSON, stud. E. SAHLSTRÖM ock fröken HILDA TROILI; för Västergötland af lärjungar vid Fenneslunda folkhögskola ock C. E. ANDERSSON; för Småland af fru SOFIA SVENSÉN ock för Gottland af fil. doktor M. KLINTBERG. Alla samtliga, ock i synnerhet dr KLINTBERG, hembär jag min tacksamhet för det understöd, de lemnat mig.

Särskildt är det mig en kär plikt att nämna den tacksamhetsskuld, i hvilken jag står till Helsingfors landsmålsförening ock dess ordförande, herr professor A. O. FREUDENTHAL. Ehuru alldeles obekant, dristade jag mig att hos honom anhålla, det han ville söka skaffa mig några finska uppteckningar af »rim vid lek med små barn» ock därefter följande afdelningar. Ock lyckan stod den djärfve bi. Såsom af signeringen framgår, är Finnland mycket väl representeradt, tack vare just den sändning jag inom kort hade nöjet mottaga. Denna var af det omfång, att den för sig skulle hafva varit en högst värdefull publikation. Uppteckningarna voro gjorda, utom af professor FREUDENTHAL själf, af fil. kand. AND. ALLARDT, stud. J. DAHLBO, B. DYHR, folkskoleläraren J. ENGSTRÖM, med. doktor L. W. FAGERLUND, stud. R. HEDBERG, M. HÖGBACKA, H. NICKLIN, rådman A. NYBERG, ingenjör FR. ROSBERG, stud. I. SMEDS, folkskoleläraren P. SOLSTRAND samt stud. E. STENFORS ock G. A. ÅBERG.

Till alla dessa sändes öfver Bottenhafvet ett hjärtligt: **heder ock tack!**

Slutligen ock en enkel tacksägelse till denna tidskrifts hufvudredaktör, min ärade vän, docenten J. A. LUNDELL, för det bistånd han i råd ock dåd under arbetets hela fortgång lemnat.

Musik till vaggvisorerna skall lemnas i ett senare band af tidskriften på samma gång som anmärkningar ock tillägg. Jag upprepar här min i förordet framställda anhållan, att intresserade personer i olika landsändar ville (under adress: **Utg. af Sv. landsmålen**, Uppsala) bidra till samlingens fullständigande med nya visor ock rim, nya varianter till de redan meddelade eller nya fyndorter för redan trykta former.

Ett urval ur närvarande samling med tillägg af några visor ock rim, som under tryckningen tillkommit, sedan motsvarande delar af denna samling redan voro satta, ock som därför måste ingå i tillägget, är utgifvet med illustrationer i etsning under titeln: *Svenska barnboken. Texten samlad af* JOHAN NORDLANDER, *teckningarna af* JENNY NYSTRÖM, Stockholm, Fahlcrantz & C:o 1886 (58 s. 4:o, pris 2.75).

Stockholm i oktober 1886.

Johan Nordlander.

Öfversikt af innehållet.

Förord.....	s. 3.
Allvarsamma vaggvisor.....	» 9.
Om djur.....	» 26.
Vallkväden brukade som vaggvisor.....	» 43.
Om kärlek ock frieri.....	» 50.
Om makars otrohet ock osämja.....	» 59.
Skämtsamma vaggvisor.....	» 69.
Visor af blandadt innehåll.....	» 74.
»Lapska» vaggvisor.....	» 81.
Rim vid lek med små barn:	
När man »dansar» med barnet.....	» 83.
Fingrar ock tår.....	» 86.
Vid lek med barnets händer.....	» 95.
Vid lek med barnets fötter.....	» 99.
När barnet rider på ens knä.....	» 103.
När man »pipar» barn.....	» 110.
När man matar barn.....	» 112.
Rim vid barns lekar:	
Skämt.....	» 113.
Egentliga lekar.....	» 115.
Räkningar.....	» 118.
Tankelekar:	
Bokstafsrim.....	» 130.
Stafvelserim.....	» 133.
Svåra ljudgrupper.....	» 134.
Räknerim.....	» 139.
Minnesprof.....	» 140.
Läten:	
Djur.....	» 158.
Växter.....	» 168.
Klockor.....	» 169.
Åkdon.....	» 172.
Kvarnar.....	» 173.
Ramsor:	
Sagor, visor ock hvarjehanda.....	» 174.
När barn äro lystna efter sagor eller visor.....	» 180.

Formler:

För att bedja.....	s. 189.
För att tacka.....	» 192.
Skämtsamma bordsböner.....	» 193.
Maningar.....	» 199.
Mot ondt.....	» 206.
Orakel.....	» 209.

Retsamma rim:

Att »stafva utan bokstäfver» till namn, stånd ock yrken.....	» 211.
Rim om namn.....	» 217.
Rim om stånd ock yrken.....	» 235.
Utan bestämd adress.....	» 241.
Dialoger.....	» 242.

Straffande rim:

Till barn som skvallrat.....	» 245.
Till den som ger ock tar igen.....	» 247.
Till odygdiga, kinkiga ock ohöfviska barn.....	» 247.
Till skrytsamt barn.....	» 248.
Till barn som tråkar ut en med frågor ock böner.....	» 249.
Till barn som förvränga andras ord.....	» 251.
Om måltider.....	» 251.
Morgon ock kväll.....	» 252.

Svarsrim.....	» 254.
Efterskrift.....	» 281.

- 21 h. V. 4. Spring, min snälla ren! Af R. BERGSTRÖM.
 } V. 2. Sagor, sägner och visor, af R. BERGSTRÖM ock J. NORD-
 22 h. LANDER.
 } V. 6. Medeltidsberättelser, af G. CEDERSCHIÖLD, s. 1—96.
 23 h. } VI. 1. Laumålets kvantitet ock aksent af M. KLINTBERG.
 } VI. Smärre meddelanden, s. i—c.

För följande årgångar af tidskriften äro bidrag färdiga eller under utarbetning af:

Med. stud. E. ALMBLADH (Historier på landsmål från N. Møre), Bibliotekarien R. BERGSTRÖM (Smärre bidrag), Stud. G. BLADIN (Folkmelodier), Lektor C. J. BLOMBERG (Multrå-målets ljudlära; Fonetiska studier), Docenten K. BOHLIN (Folkmelodier), Med. kand. A. BONDESÖN (Sagor ock sägner), Fil. kand. V. CARLHEIM-GYLLENSKIÖLD (Folkmelodier; Sagor ock visor), Rektor G. CEDERSCHIÖLD (Medeltidsberättelser), Kammarherre G. DJURKLOU (Visor ock melodier), Kapten V. ENGELKE (Från Helsingland), Kantor ENNINGER (Folkmelodier), Metallarbetaren G. ERICSSON (Från Södermanland), Professor A. O. FREUDENTHAL (Anteckningar öfver Vöråmålets ljud- ock formlära, jämte språkprof; Upplysningar om Gamla-Karlebymålet i Österbotten, jämte språkprof), Brukspatron J. V. GRILL (Anteckningar om Tylö-målet), Lärovärksadjunkten K. A. HAGSON (Ljud- ock formlära för e-målet i Östergötland), N. L. HALLENDER (Ordbok öfver Barne härads folkmål), Fil. kand. O. HOPPE (Svenska ordspråk på folkmål), Chargé d'affaires G. O. HYLÉN-CAVALLIUS (Värends ordbok; Sagor ock sägner från olika landskap utom Småland), Litteratören J. JONSSON (Person- ock ortnamn från Hossmo; Folkminnen från Møre), Litteratören M. JONSSON (Ölands kreatursmärken), Fil. stud. G. J:SON KÄRLIN (Folkvisor från östra Skåne; Folkskådespel), Lärovärksadjunkten M. KLINTBERG (Laumålets ordbok), Lektor E. KORSTRÖM (Nagu- ock Pargas-målen), Komminister A. KULLANDER (Västgötamål), Biblioteksamanuensen E. H. LIND (Samlingar från Filipstads bärgslag), Redaktör A. LINDGREN (Om folkmusik), Docenten J. A. LUNDELL (De svenska landsmålens utbredning, I. Plan för undersökningen; Öfversikt af de svenska landsmålens fonetik; Bröllops- ock andra kväden på folkmål från 1600- ock 1700-talen omtrykta med kommentarier), Lektor M. F. LUNDGREN (Ortnamn; Medeltidens personnamn), Professor A. TH. LYSANDER (Sagojämförelser), Biblioteksamanuensen A. MALM (Dopnamn inom Vemmenhøgs härad; Ordbok öfver Vemmenhøgs-målet), Stud. E. MODIN (Huskurer; Folkets zoologi; Sägner), Skolläraren K. NILSSON (Ordbok öfver sydöstra Blekings folkmål), Fil. kand. J. NORDLANDER (Ordbok öfver Multrå-målet i Ångermanland; Ordbok öfver härjedalskan; Äldre ock yngre norrländska personnamn; Häxprocesserna i Ångermanland), Kartografen E. O. NORDLINDER (Bergsjömål; Lule-socknarnas ortnamn), Docenten A. NOREEN (Grammatik för dalmålen; De svensk-norska gränsmålen), Lärovärksadjunkten G. NORLANDER (Smäländsk ordbok), Lärovärksadjunkten J. NYBLÉN (Växtnamn från Ljunits härad), Med. stud. A. G. NYBLIN (Staffansjungningen), Fil. lic. N. OLSÉNI (Luggudemålets ljudlära; Om verbalböjningen i nordvästra Skånes landsmål), Hemmansägaren P. PETERSSON (Ordbok öfver norra Hallands folkmål), Seminaristen O. P. PETTERS-

SON (Lapparnas sommarlif), Fil. kand. A. RAMM (Folkmelodier), Lektor J. O. I. RANCKEN (Svenska folksagor från Österbotten), Fil. stud. E. G. SAHLSTRÖM (Värmländska), Fil. kand. P. A. SANDÉN (Gåtor från N. Vadsbo; Ordbok för Vadsbomålet), Docenten H. SCHÜCK (Den vandrande juden; Magister Matthias' Copia exemplorum), Biblioteksamanuensen C. G. STJERNSTRÖM (Om källorna för Ihres dialektlexikon; Förteckning öfver den svenska landsmållitteraturen), Med. stud. G. SUNDSTRÖM (Dansföreningen i Uppsala), Docenten S. SÖDERBERG (Forngutnisk grammatik), Professor E. TEGNÉR (Skånska ortnamn), Hemmansägaren Sv. THOMASSON (Sagor ock visor från Bleking; Tre svartkonstböcker), Doktor F. UNANDER (Ordbok för västerbottniskan; Bomärken), Docenten H. A. VENDELL (Runömålets ordbok; Sagor, visor, gåtor m. m. från Estland; Ordlista öfver Nargö-målet), Med. kand. V. VENNSTRÖM (Upplandshistorier), Litteratören A. VIBÄRG (Sånger från n. Roslagen), Fru E. WIGSTRÖM (Vandringar i Skåne; Skånska allmogeseder; Folkdikning från Skåne, Bleking ock Öland), Språkläraren C. G. ZETTERQVIST (En svensk polyglottsamling från 1850-talet); hvarförutom skola lemnas visor, sagor, sägner, gåtor o. d. ur landsmålsföreningarnas samlingar. I en särskild serie utgifvas som bihang till tidskriften äldre blott i handskrift eller sällsyntare tryck tillgängliga arbeten på eller om folkmål eller rörande andra sidor af folklivet, ock hafva vi f. n. under utgifning (i förening med Svenska litteratursällskapet) en samling af 1500- ock 1600-talens visböcker.

I följd af ökadt statsunderstöd utkommer tidskriften *Svenska landsmålen* från ock med år 1884 med **trettio tryckark (480 sidor) årligen. Priset** för årgång är oaktadt denna utvidgning **oförändradt**, då subskription sker hos utgifvaren, **3 kronor** med tillägg af postporto, ock betalningen sker genom postförskott vid mottagande af årets första nummer. Pre-
numeration kan ske genom närmaste postanstalt. Tidskriften är äfven tillgänglig i bokhandeln.

***Märk!** Enär af särskilda skäl flere band samtidigt måste vara under arbete, svara årgångar ock band ej mot hvarandra, ock bandets olika nummer komma icke alltid i ordning. När ett band är färdigt till bindning, följa med dess sist utgifna häfte titelblad ock register samt särskildt tillkännagifvande på omslagets första sida. Ännu är blott Bd I fullständigt. I årgången 1886 afslutas Bd II.*